ЗВІТ

РЕКТОРА КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ГУБЕРСЬКОГО ЛЕОНІДА ВАСИЛЬОВИЧА

ДОПОВІДЬ НА КОНФЕРЕНЦІЇ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

26.12.2014

ВСТУП

Київський національний університет імені Тараса Шевченка – багатогалузевий класичний університет дослідницького типу, основними завданнями якого є освітня, науково-дослідницька та інноваційна діяльність. Від часу заснування Університету в його стінах підготовлено десятки поколінь учених, дипломатів, педагогів, журналістів, політиків і громадських діячів, митців і літераторів, управлінців і виробничників, які були й залишаються гордістю України.

У 2014/15 навч. році освітній процес в Університеті забезпечують **15 факультетів** (географічний; економічний; інформаційних технологій; історичний; кібернетики; механіко-математичний; психології; радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем; соціології; фізичний; філософський; хімічний; юридичний; факультет військової підготовки ВІКНУ; факультет навчання іноземних громадян), **7 навчальних інститутів** (високих технологій; журналістики; міжнародних відносин; філології; військовий; управління державної охорони; післядипломної освіти), **1 навчально-науковий центр** (ННЦ "Інститут біології"), **1 навчально-науковий інститут** (ННІ "Інститут геології"), **підготовче відділення**, **Український фізико-математичний ліцей** і **2 коледжі** (геолого-розвідувальних технологій, який з 1 жовтня підпорядкований ННІ "Інститут геології", та оптико-механічний).

На 1 листопада 2014 р. в Університеті були ліцензовані:

• підготовка фахівців **5 рівня** Національної рамки кваліфікацій (НРК) за освітньо-кваліфікаційним рівнем **молодшого спеціаліста** (останній прийом у 2016 р., останній випуск – у 2020 р.): **14** спеціальностей за денною і **10** – за заочною формою навчання;

• підготовка фахівців **6 рівня** НРК за освітнім рівнем **бакалавра**: **55** напрямів за денною та **25** напрямів за заочною формою навчання;

• підготовка професіоналів **7 рівня** НРК за освітньо-кваліфікаційним рівнем **спеціаліста** (останній прийом у 2016 р., останній випуск – у 2017 р.): **49** спеціальностей за денною і **27** – за заочною формою навчання;

• підготовка професіоналів **7 рівня** НРК за освітнім рівнем **магістра**: **98** спеціальностей за денною і **38** – за заочною формою навчання;

• підготовка професіоналів **8-9 рівнів** НРК за освітньо-науковим рівнем кандидата наук (*із 2015 р. – доктора філософії*) і науковим рівнем доктора наук – **166** спеціальностей.

Крім того, відповідно до діючих ліцензій, Університет надає також освітні послуги із:

- набуття повної середньої освіти елітного рівня;
- підготовки громадян України до вступу до ВНЗ;
- перепідготовки за рівнем спеціаліста (**11** спеціальностей);
- підготовки іноземних громадян до вступу до ВНЗ України;
- підготовки іноземних громадян за акредитованими напрямами й спеціальностями;
- навчання громадян України за програмами підготовки офіцерів запасу;
- підвищення кваліфікації осіб із вищою освітою тощо.

Загалом, на сьогодні за всіма напрямами та спеціальностями в Університеті (з урахуванням коледжів) вищу освіту здобуває **25,9** тис. студентів і курсантів (понад **20,7** тис. – на денній формі навчання і майже **5,2** тис. – на заочній), **1645** аспірантів та ад'юнктів, **124** докторанта. При цьому понад **9,75** тис. осіб здобувають освітні та наукові ступені за кошти фізичних та юридичних осіб. Серед здобувачів більш як **950** іноземних громадян (що становить понад **3,5 %** від загальної кількості).

Підтвердженням здобутків Університету з підготовки кадрів є щорічне поліпшення показників Університету в рейтингах **QS World University Rankings** (у 2014 р. – **421-430**) і **Times Higher Education World University Rankings** (провайдер – Thomson Reuters), а також здобуте у 2013/14 високе місце в новоутвореному європейському ренкінгу **"U-Multirank"**.

Престиж Університету, визнання присвоєних Університетом кваліфікацій і найширший серед вишів України перелік напрямів і спеціальностей є на сьогодні основними чинниками, які сприяють Університету у заповненні аудиторій талановитою молоддю: у вересні 2014 р. понад **64 %** першокурсників серед головних причин свого вступу до Університету назвали **престиж та статус КНУТШ**, **60 %** – можливість отримання якісної освіти та **54 %** – **наявність в Університеті уподобаної спеціальності.**

І насправді, напрями та спеціальності, на підготовку за якими Університет отримав ліцензії, представляють всі 10 укрупнених галузей освіти МСКО-13 (Міжнародна стандартна класифікація освіти, на основі якої, відповідно до нового Закону України "Про вищу освіту", має бути укладено новий вітчизняний перелік галузей і спеціальностей):

1. Педагогіка – сукупний ліцензійний обсяг – **25** осіб: Соціальна педагогіка;

2. Гуманітарні науки, філологія, мистецтво – сукупний ліцензійний обсяг **3265** осіб (у т. ч. заочна форма навчання – 965): Кіно-, телемистецтво; Філософія; Релігієзнавство; Історія; Археологія; Філологія; Українська мова і література; Мова і література (англійська, німецька, французька, іспанська, індонезійська, італійська, шведська, новогрецька, азербайджанська, арабська, в'єтнамська, гінді, грузинська, турецька, китайська, корейська, кримськотатарська, перська, узбецька, японська, чеська, польська, хорватська, болгарська, сербська, словацька, словенська, македонська, білоруська, російська, латина, давньогрецька); Переклад; Літературна творчість; Фольклористика;

3. **Соціальні науки: економіка, соціологія, психологія, журналістика, інформація** – сукупний ліцензійний обсяг **4130** осіб (у т. ч. заочна форма навчання – 1065): Культурологія; Соціологія; Психологія; Політологія; Міжнародні відносини; Міжнародна інформація; Країнознавство; Географія України; Політична географія та геополітика; Зовнішня політика; Етнологія; Архівознавство; Журналістика; Видавнича справа та редагування; Медіа-комунікації; Економічна теорія; Економічна кібернетика; Міжнародна економіка; Географія; Економічна та соціальна географія; Географія рекреації і туризму;
4. **Бізнес, управління та право** – сукупний ліцензійний обсяг **6410** осіб (у т. ч. заочна форма навчання – 2910): Діловодство; Інформаційна діяльність підприємства; Економіка підприємства; Бухгалтерський облік; Прикладна статистика; Інтелектуальна власність; Правознавство; Міжнародне право; Міжнародні економічні відносини; Міжнародний бізнес; Прикладна економіка; Фінанси і кредит; Облік і аудит; Реклама; Зв'язки з громадськістю; Маркетинг; Менеджмент; Менеджмент організацій та адміністрування; Менеджмент інноваційної діяльності; Державна служба; Управління проектами; Бізнес-адміністрування; Управління навчальним закладом;
5. **Природничі науки, математика, статистика, у т.ч. біологія та похідні науки, екологія, фізичні науки** – сукупний ліцензійний обсяг **4325** осіб (у т. ч. заочна форма навчання – 985): Хімія; Біологія; Мікробіологія; Біохімія; Біофізика; Зоологія; Ботаніка; Генетика; Фізіологія людини і тварин; Вірусологія; Цитологія та гістологія; Фізіологія рослин; Імунологія; Лабораторна діагностика біологічних систем; Біотехнологія; Геологія; Пошук та розвідка геологічними методами; Пошук та розвідка гідрогеологічними та інженерно-геологічними методами; Гідрогеологія; Геофізика; Пошук та розвідка геофізичними методами; Геологія нафти і газу; Геохімія і мінералогія; Геоінформатика; Геоінформаційні системи та технології; Фотограмметрія та дистанційне зондування; Природнича географія; Конструктивна географія; Геоморфологія та палеографія; Гідрометеорологія; Метеорологія; Гідрологія; Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування; Прикладна екологія; Фізика; Астрономія; Фізика конденсованого стану; Фізика ядра та фізика високих енергій; Фізика наносистем; Високі технології; Прикладна фізика; Радіофізика і електроніка; Медична фізика; Системний аналіз; Математика; Актуарна та фінансова математика; Статистика; Прикладна та теоретична статистика; Механіка; Теоретична та прикладна механіка; Комп'ютерна механіка; Прикладна математика; Системи та методи прийняття рішень;
6. **Інформаційні та телекомунікаційні технології** – сукупний ліцензійний обсяг **870** осіб (у т. ч. заочна форма навчання – 120): Інформатика; Соціальна інформатика; Безпека інформаційних і комунікаційних систем; Управління інформаційною безпекою; Розробка програмного забезпечення; Програмна інженерія;

Програмне забезпечення систем; Комп'ютерні науки; Комп'ютерна інженерія; Комп'ютерні системи та мережі;

7. **Інженерія, виробництво, будівництво, архітектура, проектування** – сукупний ліцензійний обсяг **1205** осіб (у т. ч. заочна форма навчання – 260): Радіотехніка; Радіоелектронні пристрої системи та комплекси; Експлуатація та ремонт геофізичної апаратури й обладнання; Оптотехніка; Виробництво оптичних та оптико-електронних приладів; Лазерна та оптоелектронна техніка; Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів; Буріння свердловин; Геодезія; Картографія; Землеустрій і кадастр;
8. **Сільське господарство, лісництво, рибництво, ветеринарія** – сукупний ліцензійний обсяг **25** осіб: Лісове та паркове господарство;
9. **Охорона здоров'я та соціальне забезпечення** – сукупний ліцензійний обсяг **135** осіб: Соціальна робота; Лабораторна діагностика;
10. **Послуги: туризм, гігієна, готельно-ресторанні послуги, спортивні послуги, гігієна та охорона праці, безпека, транспорт** – сукупний ліцензійний обсяг **570** осіб (у т. ч. заочна форма навчання – 280)*:* Туризм; Туризмознавство; Охоронна діяльність і безпека.

З метою підвищення якості підготовки висококваліфікованих фахівців і поглиблення наукових досліджень у галузі геології створено Навчально-науковий інститут "Інститут геології" шляхом реорганізації геологічного факультету та підпорядкування йому Коледжу геологорозвідувальних технологій з полігоном у с. Корнин Житомирської області.

Ураховуючи зростаючий попит на підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі інформаційних технологій, у 2014 р. сформовано штат новоствореного **факультету інформаційних технологій**, завдяки чому до навчання на ньому вже з 1 вересня 2014 р. приступили 169 студентів.

Протягом 2014 р. на виконання рішень Вченої Ради університету перейменовано структурні підрозділи:

- радіофізичний факультет – на **факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем;**
- на економічному факультеті: з метою відтворення у повному обсязі в назві кафедр їх навчальної і наукової діяльності, кафедру економічної теорії – на **кафедру економічної теорії, макро- і мікроекономіки**; кафедру міжнародної економіки
- на **кафедру міжнародної економіки та маркетингу**.

Для підвищення рівня якості життя студентів, утвердження здорового способу життя та забезпечення належних умов для занять фізичною культурою та спортом студентів, аспірантів, докторантів і членів трудового колективу, упродовж двох років було споруджено сучасний стадіон і створено Навчально-спортивний комплекс Київського національного університету імені Тараса Шевченка, до структури якого

включено: спортивний комплекс з басейном для плавання, спортивний зал аудиторного корпусу та стадіон.

З метою оптимізації роботи навчальних і господарських підрозділів здійснено: 1) створення в структурі Науково-методичного центру організації навчального процесу секторів працевлаштування, моніторингу якості освіти, координації роботи зі студентами шляхом ліквідації Центру працевлаштування студентів та аспірантів і Відділу моніторингу якості освіти; 2) об'єднання експлуатаційно-технічного відділу та відділу з експлуатації та обслуговування підрозділів університету; 3) утворення відділу поточного та капітального ремонту.

У зв'язку зі складним воєнно-політичним становищем в Україні та в результаті анексії Кримського півострова весною 2014 р. Університетом втрачено зв'язок із двома структурними підрозділами: Науково-дослідним інститутом "Кримська астрофізична обсерваторія" та Навчально-науковим центром рекреації і туризму (с. Берегове Бахчисарайського району).

1. ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Відповідно до нового Закону України про вищу освіту невід'ємними рисами вищого навчального закладу є здійснення освітньої діяльності за відповідними рівнями НРК, провадження наукової, науково-технічної, інноваційної і методичної діяльності.

Основною метою освітньої діяльності Університету є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних (на національному та міжнародному ринку праці) кадрів для наукових та освітніх установ, органів державної влади та управління, підприємств всіх форм власності за всіма рівнями вищої освіти (доктор наук, доктор філософії, магістр, бакалавр, молодший бакалавр) та в усіх сферах освіти, формування інтелектуальної еліти України, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей.

Додатковими напрямами освітньої діяльності університету є:

- підвищення кваліфікації для осіб з вищою освітою всіх рівнів;
- надання послуг з набуття повної середньої освіти елітного рівня;
- надання послуг із здобуття кваліфікацій професійної освіти на рівні молодшого спеціаліста чи його еквіваленту (4-5 рівні НРК).

Прийняття нового Закону про вищу освіту започаткувало реформу вищої освіти набагато суттєвішу, ніж у кінці 1990-х рр., коли у вищій освіті України були запроваджені освітньо-кваліфікаційні рівні бакалавра та магістра. Основні риси нової системи поки що "окреслені" дуже наближено, оскільки норми закону ще не розкриті необхідними підзаконними актами, а частина ще чинних нормативних документів суперечить нормам закону. Згідно із законом:

- академічна автономія ВНЗ виключає вплив державних органів на зміст програм підготовки фахівців;
- вища освіта остаточно відмовляється від "процесного" підходу в програмах підготовки та формує їх винятково на засадах компетентнісного підходу (через опис результатів навчання);
- потенційно можливим стає здобуття освітніх кваліфікацій без самого процесу навчання – через підтвердження ВНЗ досягнення здобувачем описаних у програмі результатів навчання;
- визначається виняткове право студента визначати значну частину своєї програми підготовки;
- знімається безумовна орієнтація освітніх програм на присвоєння випускникам професійних кваліфікацій;
- докорінно змінюється підхід до формування переліку спеціальностей вищої освіти;
- суттєво змінюється порядок формування й розміщення державного замовлення;
- запроваджуються незалежні інституції зовнішнього контролю якості вищої освіти.

Взятий Університетом понад п'ять років тому курс на рівноправне входження до світового та європейського освітнього простору, поступове виконання завдань із забезпечення конкурентоспроможності та лідерського статусу Університету в підготовці кадрів завдяки високій гарантованій якості, особистому професіоналізму та науковому авторитету викладачів і наданню максимально широкого спектру освітніх послуг дозволили нам створити гідну базу для впровадження вимог нового закону. Це особливо актуально також у зв'язку із виникненням нових зовнішніх загроз успішній діяльності Університету та посиленням впливу існуючих негативних чинників, серед яких:

- зростання суспільно-політичних ризиків на рівні держави та негативні тенденції розвитку економіки;
- особливості демографічної ситуації в Україні та погіршення якості підготовки учнів у середній загальноосвітній школі;
- надмірна пропозиція та недобросовісна конкуренція на ринку освітніх послуг на території України;
- зростання доступності якісної вищої освіти за межами України;
- скорочення попиту на здобуття кваліфікацій у сфері природничих наук й інженерії;
- на даний час недостатня реальна інтеграція Університету до світового освітньо-наукового простору, потреба у розвитку нашої матеріально-технічної бази до рівня провідних університетів світу, зменшення частки прикладних досліджень.

Наразі актуальним є прискіпливий аналіз стану справ в Університеті з огляду на нові виклики та визначення першочергових заходів в освітній і методичній діяльності.

1.1. Формування контингенту студентів

Станом на 01.11.14 в інститутах і на факультетах Університету за рівнями **бакалавра**, **спеціаліста** і **магістра** загалом навчалось (табл. 1.1) **24611** студентів і курсантів, із них **951** особа – *іноземні громадяни* (станом на 01.12.13 – **24444** і **709**, відповідно). За кошти **державного бюджету** здобувають вищу освіту за цими рівнями – **15196** студентів і курсантів (у 2013 р. – **14986**), а **на умовах контракту** (за кошти фізичних та юридичних осіб) – **9415** студентів (у 2013 р. – **9458**), у т. ч. **161** осіб здобувають другу вищу освіту (у 2013 р. – **1920**).

У звітному році, замість традиційного в останні роки зменшення кількості студентів, ми спостерігаємо певне зростання контингенту на основних факультетах та в інститутах. Це відбулося, у першу чергу, за рахунок **збільшення** кількості осіб, що навчаються за **рівнями бакалавра** (на **10** %) і **магістра** (на **9** %) на **денній формі** навчання, а також бакалаврів заочної форми навчання (на **9** %). Натомість **суттєво зменшилась** кількість студентів, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем **спеціаліста** – на **12** % за заочною формою і в **4 рази** (**!**) – за денною. Наведені дані показують, що **поставлені** у минулому році **завдання** щодо нарощування кількості

студентів Університету (у першу чергу за денною формою навчання) та зміни структури контингенту студентів (пріоритетність набору на навчання за рівнями магістра і бакалавра) **у цілому виконуються**.

Усього навчається студентів – громадян України (без другої вищої освіти та курсантів)

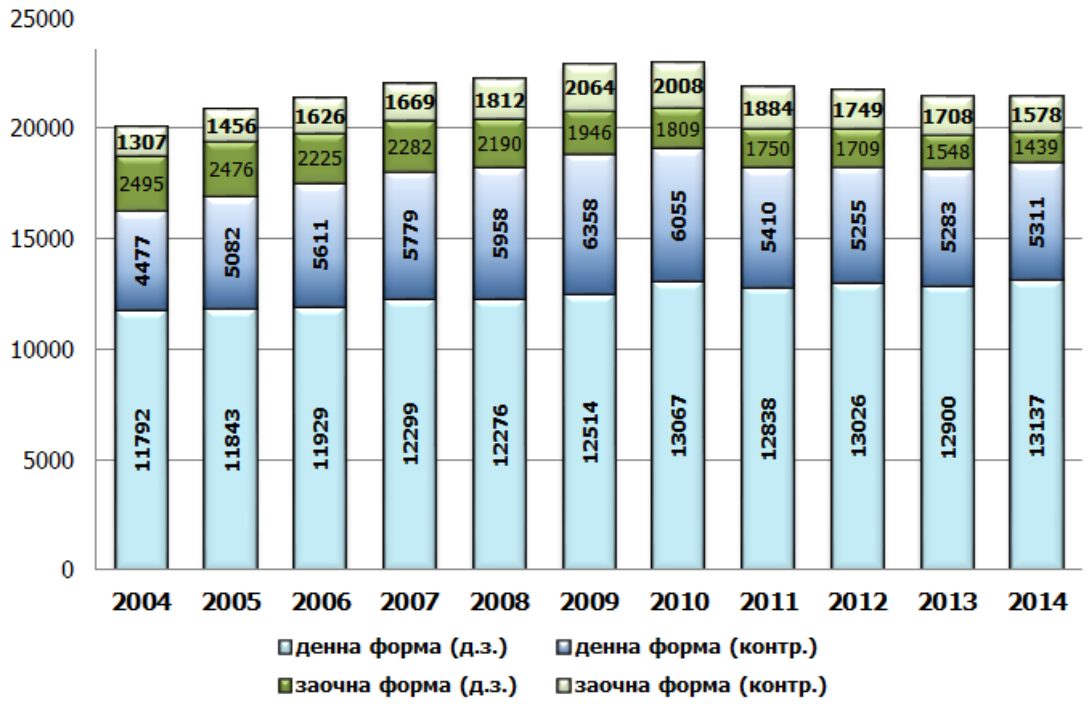

При цьому не варто переоцінювати значення досягнутих показників – **кількість студентів – громадян України** в Університеті сьогодні на **6,3** % **менша**, порівняно з піковим 2009 р. (щоправда, кількість студентів-іноземців наразі більш ніж у **2,5** рази **перевищує** тодішні показники).

Крім того, далеко не всі зміни контингенту студентів відповідають планам – **незапланованим** стало **зменшення** (на **1,7** % в Університеті загалом) кількості студентів, які здобувають ступінь **магістра** на **заочній** формі навчання на *економічному, історичному, юридичному* факультетах, на факультеті *кібернетики* та в *Інституті міжнародних відносин*. Ці зменшення факультетами/інститутами не прогнозувалися, розрахунки зайнятості викладачів здійснювались на них за більш оптимістичними прогнозами.

Таблиця 1.1

Кількість студентів і курсантів станом на 01.11.14 (без ОКР "Молодший спеціаліст")

Факультет/Інститут	Громадян України	Іноземних громадян	Денна форма навчання (громадяни України та іноземні громадяни)								Заочна форма навчання (громадяни України та іноземні громадяни)								Громадян України на 01.12.13
			Бакалавр		Спеціаліст		Магістр		Разом		Бакалавр		Спеціаліст		Магістр		Разом		
			д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	д.з.	конт.	
ННЦ "Ін-т біології"	1198	19	610	87			255	17	865	104	31	137		41	0	39	31	217	1193
Військовий ін-т	600		362				139		501		79				20		99		519
Ін-т високих технол.	155		49	2			96	8	145	10									101
Географічний ф-т	1169	31	518	211	8	14	205	57	731	282	89	47	15	36			104	83	1258
ННІ "Ін-т геології"	497	12	268	27			100	10	368	37	68	14	20	2			88	16	524
Економічний ф-т	2117	140	693	664			248	210	941	874	66	92			39	245	105	337	2052
Ін-т журналістики	1325	20	443	463			198	44	641	507	77	45	15	5	10	45	102	95	1337
Ф-т інформ.технологій	170		114	37			10	9	124	46									
Історичний ф-т	924	5	496	43	35	2	149	8	680	53	122	29	10	2	28	5	160	36	953
Ф-т кібернетики	979	20	591	120		5	175	48	766	173	32	18		1		9	32	28	953
Мех.-матем. ф-т	777	16	476	25	23	2	160	25	659	52	42	14	14	2		10	56	26	765
Ін-т міжнар.відносин	2017	146	706	823			257	349	963	1172						28		28	2032
Ін-т післядипл.освіти	1595	24												1619				1619	1892
Ф-т психології	747	8	380	159			136	20	516	179					27	33	27	33	710
Ф-т радіофізики, електр-ки та комп'ютерних систем	774	5	565	34			157	23	722	57									765
Ф-т соціології	347	2	227	44			71	7	298	51									339
Фізичний ф-т	697	8	479	17			202	7	681	24									701
Ін-т філології	2962	213	1591	644			570	119	2161	763	171	13			60	7	231	20	2919
Філософський ф-т	1200	51	452	194			115	79	567	273	127	60	20	8	55	141	202	209	1178
Хімічний ф-т	475	11	332	16	12		121	5	465	21									478
Юридичний ф-т	2866	220	559	975	25	23	250	311	834	1309	89	289	25	45	150	345	264	679	2998
Ін-т управління держ. охорони	69						30		30						37	2	37	2	68
Разом в Університеті	**24611**		**9911**	**4585**	**103**	**46**	**3644**	**1356**	**13658**	**5987**	**993**	**758**	**119**	**1761**	**426**	**909**	**1538**	**3428**	
з них: громадяни України	*23660*		*9894*	*4035*	*103*	*46*	*3641*	*1230*	*13638*	*5311*	*993*	*595*	*119*	*1736*	*426*	*842*	*1538*	*3173*	*23735*
іноземні громадяни		*951*	*17*	*550*			*3*	*126*	*20*	*676*		*163*		*25*		*67*		*255*	

Усього навчається студентів за програмами підготовки бакалавра, спеціаліста та магістра в розрізі форм навчання (без другої освіти та курсантів)

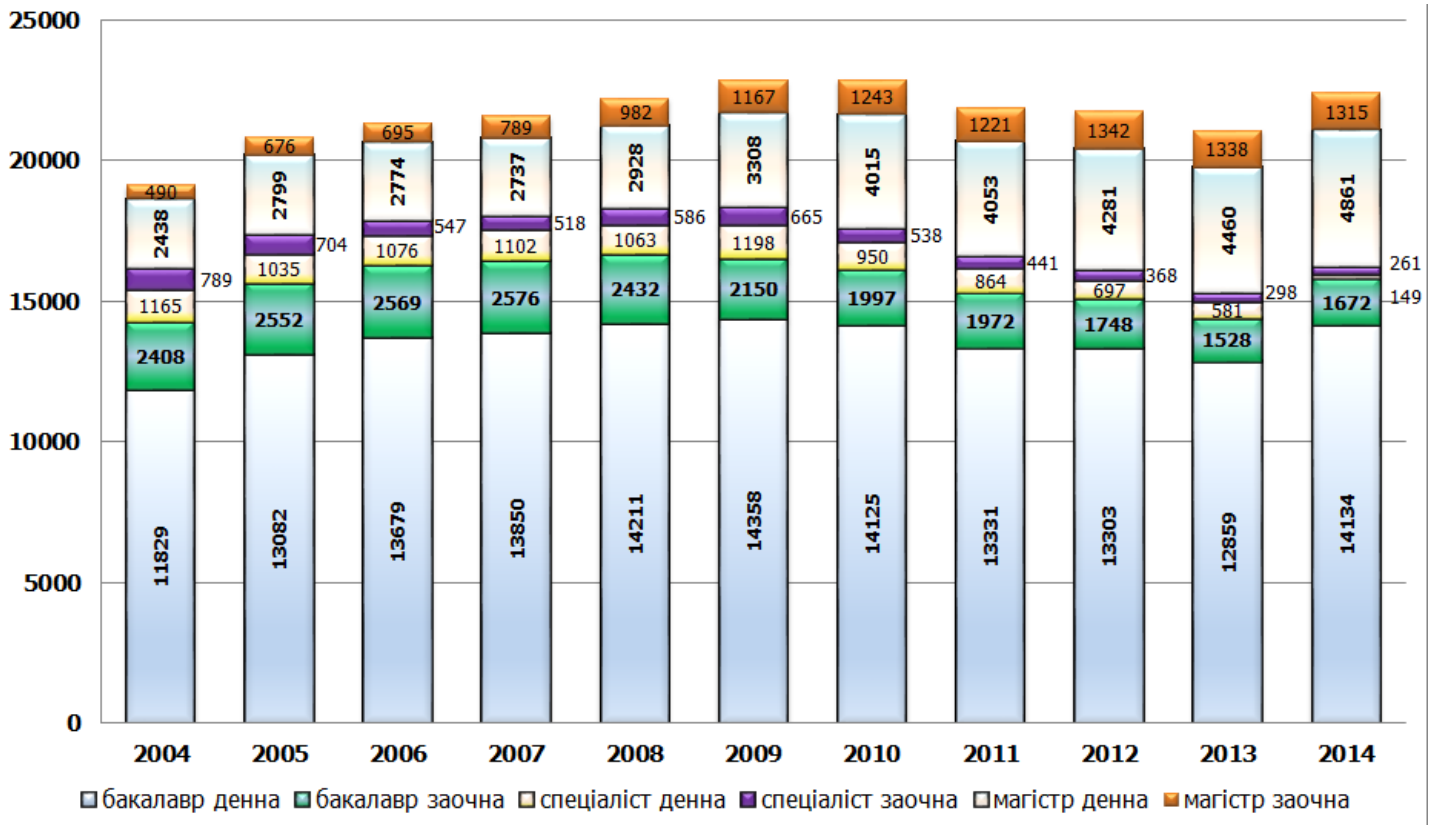

Усього навчається студентів за програмами підготовки бакалавра, спеціаліста та магістра за кошти державного замовлення та на контракті (без другої освіти та курсантів)

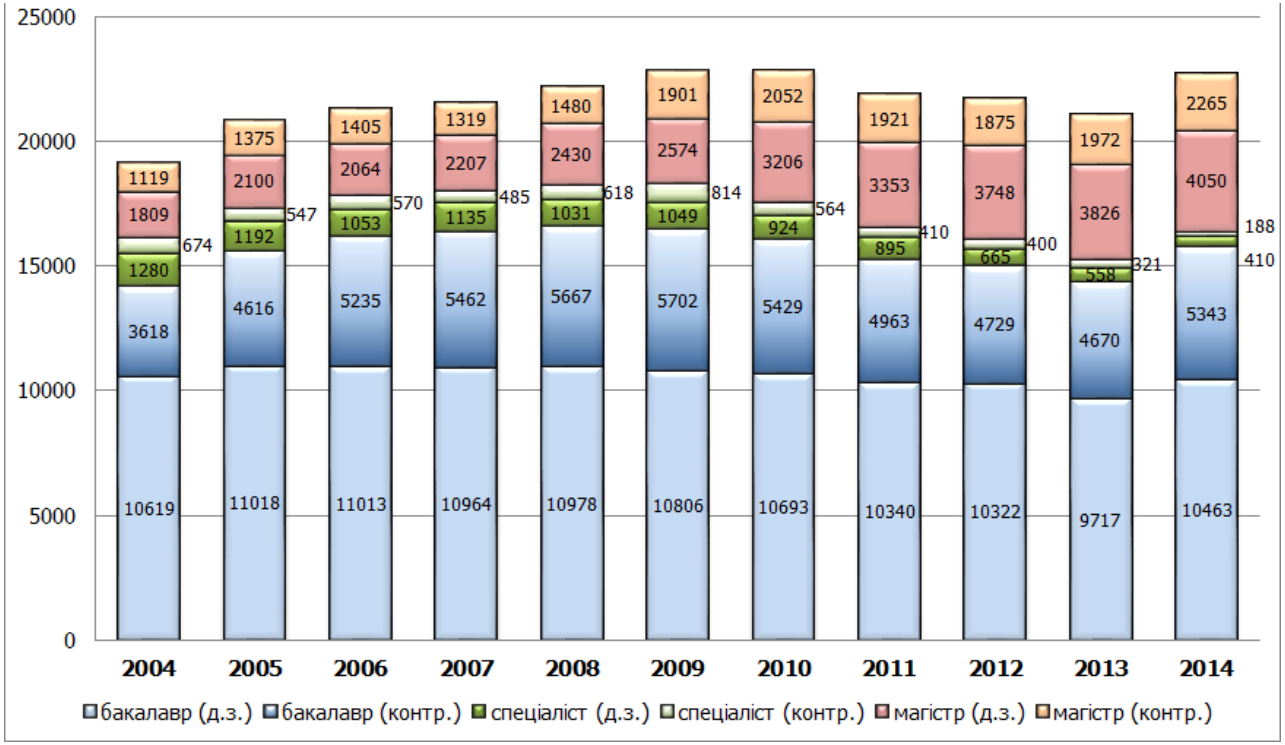

Прогнозованим, з огляду на поступове скорочення бажаючих здобувати диплом спеціаліста, є **відчутне скорочення** кількості студентів, які здобувають **другу вищу освіту** – майже на **16** % (**!**), завдяки чому, при загальному зростанні контингенту, кількість студентів – громадян України зменшилась на **75** осіб.

Резерви для поліпшення ситуації в Університету, безумовно є. У звітному році робота не всіх факультетів/інститутів була однаково ефективною: **кількість студентів суттєво** (порівняно не тільки із 2013 р., а й з 2012 р.) **зросла тільки** (не враховуючи факультет *інформаційних технологій*, на якому в минулому році не було студентів взагалі, та Інститут *високих технологій*, де в цьому році був уперше здійснений набір за рівнем бакалавра) у *військовому* інституті, на *економічному* та *філософському* факультетах, в інституті *філології*, на факультетах *психології*, *кібернетики* та *соціології*. Понад те, на частині факультетів (*історичному, юридичному, географічному* та в Інституті *журналістики*) продовжується зменшення кількості студентів не тільки заочної форми навчання, але й денної.

Зміна кількості студентів денної форми навчання у 2014 р.

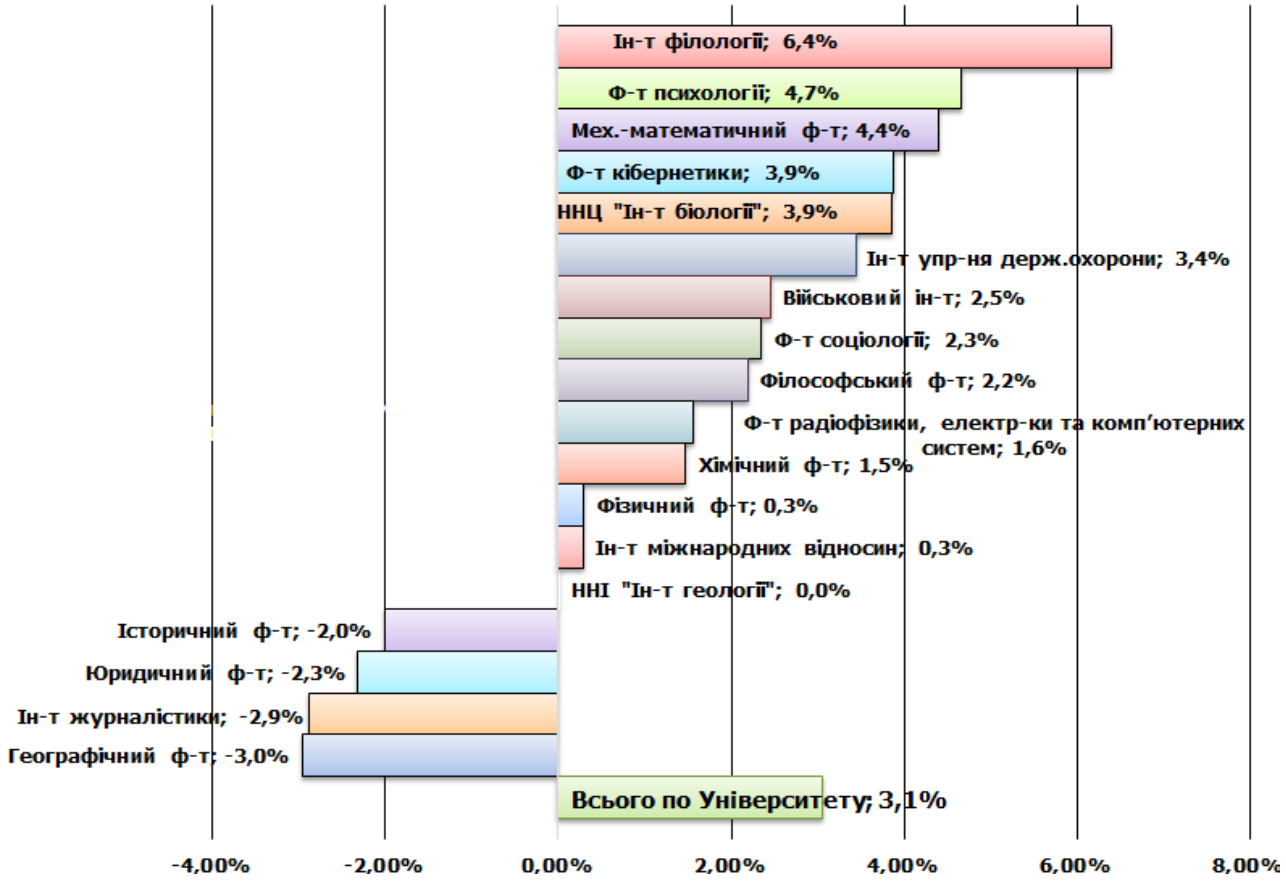

З огляду на наведені факти, ураховуючи, що кількість посадових одиниць науково-педагогічних працівників (за кошти як загального, так і спеціального фонду) є залежною від кількості студентів, у першу чергу – від кількості студентів денної форми навчання, **абсолютно незрозуміло** – **на що розраховують деякі факультети та інститути, відстоюючи запити своїх кафедр на збереження або й збільшення обсягів своїх штатних розписів?**

Ураховуючи зміни порядку зарахування на навчання за державним замовленням і дію інших несприятливих чинників, слід попередити (можливо, востаннє) факультети та інститути – **відсутність значущих позитивних зрушень у контингенті студентів** (які можливі винятково при інтенсифікації профорієнтаційної роботи та запровадженні нових, привабливих для абітурієнтів, програм підготовки за рівнями бакалавра і магістра) **неминуче призведе до скорочення науково-педагогічних працівників** у відповідних підрозділах.

1.1.1. Поновлення та відрахування

Звісно, контингент студентів залежить не тільки від академічної політики факультетів та інститутів чи від відсутності такої політики у частини структурних підрозділів – є й інші, зовнішні та внутрішні, чинники. Найпотужнішим зовнішнім, специфічним для 2014 календарного року, чинником впливу на чисельність студентів (у т. ч. – іноземних) в Університеті у звітному році стали агресія Росії у Криму та на Донбасі. Ці події мали своїми наслідками як зарахування (а також поновлення, переведення) до Університету студентів (у першу чергу до інституту філології, юридичного, фізичного, географічного факультетів), так і їх відрахування – переважно студентів – громадян Азербайджану та Росії, а також студентів, чиї родини проживають в Криму.

За три квартали 2014 р. із числа студентів, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб, **на вакантні місця державного замовлення було переведено 299** осіб (найкращих за рейтингом або потребуючих соціального захисту студентів), що на **54** особи більше, ніж у минулому році. Із числа переведених **270** осіб навчались за денною формою навчання (**5,2** % від контингенту контрактників) і **29** осіб – за заочною (**1,7** %). У кількісному виразі найбільше студентів було переведено на навчання за державним замовленням в інституті філології (майже **60** осіб), в інститутах міжнародних відносин і журналістики, а також на юридичному факультеті (по **25-30** осіб). Щодо контингенту контрактників – максимальний відсоток переведень зафіксовано на хімічному, фізичному, механіко-математичному факультетах і на факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (переведено **40-60 %** від загальної кількості контрактників).

За три квартали 2014 р. зі складу студентів Університету відраховано 1263 студенти, що на **155** осіб більше, ніж за такий самий період 2013 р. (**1108** осіб): кількість відрахувань з денної форми збільшилась на **99** осіб, а із заочної – на **56** осіб. При збереженні вказаних тенденцій кількість відрахованих до кінця року може перевищити **1600** осіб (майже **7** % від контингенту), що буде максимальним показником за останні п'ять років (зазвичай відраховувалось не більш як **5**-**6** %).

Зростання кількості відрахованих спостерігається як серед тих, хто навчається за кошти державного бюджету – **574** особи (за аналогічний період 2013 р. – **431** особа), так і серед тих, хто навчається на контрактній основі – **689** осіб (за аналогічний період 2013 р. – **677** осіб). Основними причинами відрахування залишаються невиконання навчального плану, відрахування за власним бажанням, а для студентів-контрактників – ще й відрахування за несплату.

Показники відрахування студентів у 2010-2914 роках

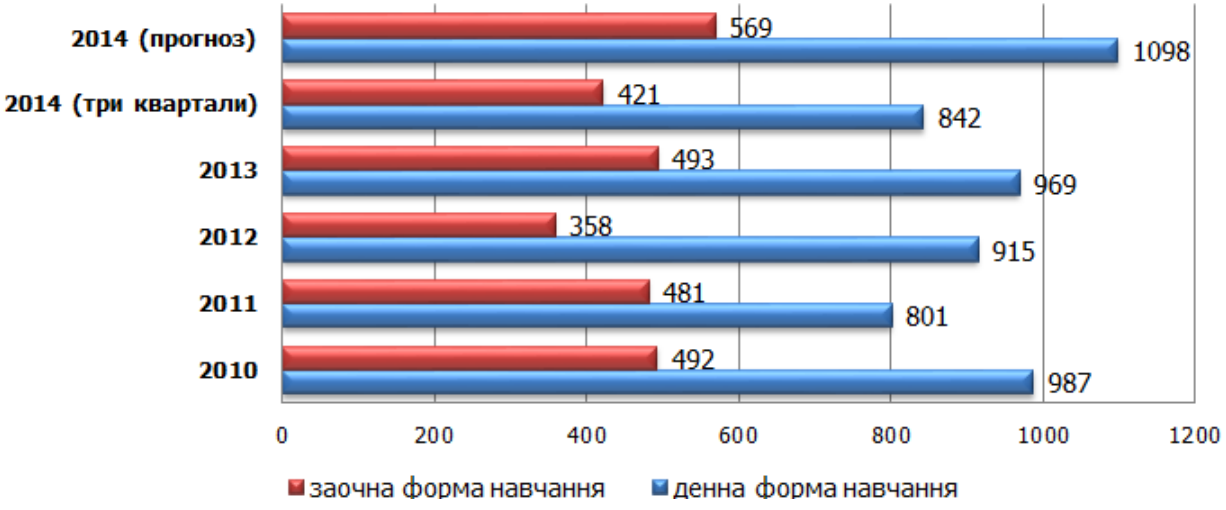

Основні причини відрахування студентів у 2011-2014 роках (навчання за кошти державного замовлення)

Основні причини відрахування студентів у 2011-2014 роках (навчання на умовах контракту)

Серед **відрахованих із денної форми** навчання, на відміну від минулих років, домінують студенти-бюджетники: **481** особа, або **3,5** % від контингенту (за аналогічний період 2013 р., відповідно, **367** осіб, **2,4** %). Основними причинами їх відрахування, як і у минулі роки, є:

- "за невиконання навчального плану" – **238** осіб, що становить **50** % від числа відрахованих;
- "за власним бажанням" – **134** особи, або **28** % від числа відрахованих.

Основні причини відрахування студентів у 2014 році за три квартали (денна форма навчання)

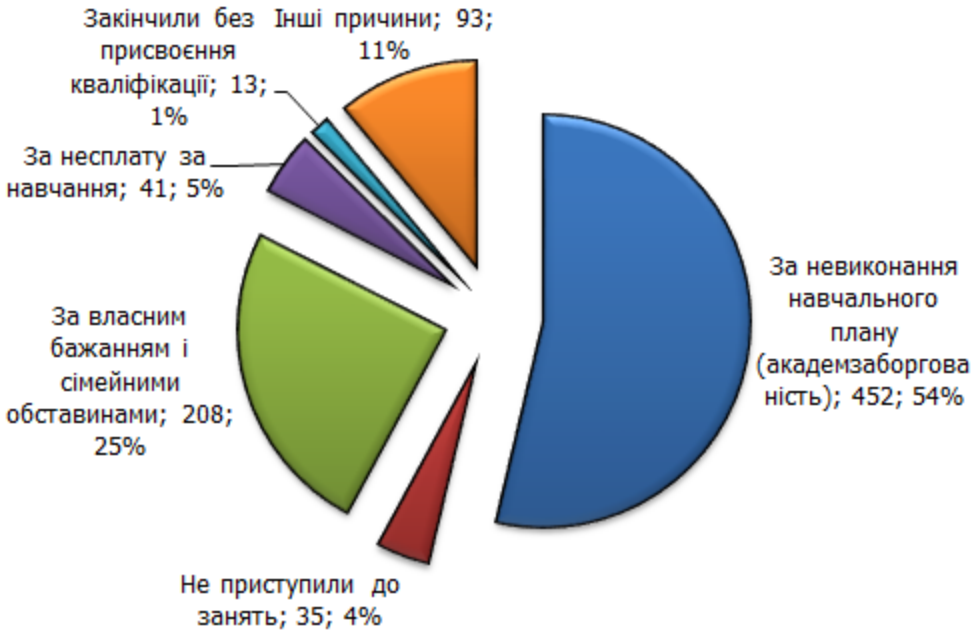

Кількість відрахованих студентів-контрактників денної форми навчання, порівняно з аналогічним періодом, минулого року суттєво не змінилася: **361** особа, або **6,2** % від контингенту (за відповідний період минулого року – **376** осіб). При цьому, серед відрахованих студентів заочної форми навчання зросла кількість тих, які були відраховані "за невиконання навчального плану" – **214** осіб, **59** % від числа відрахованих (у 2013 р. – **160** осіб, **42,5** %), відрахованих "за власним бажанням" – **20,5** % від числа відрахованих, всього **74** особи (в 2013 р. – **55** осіб, **19** %) та "за несплату за навчання" – **11,4** % від числа відрахованих, всього **41** особа (в 2013 р. – **21** особа, **6,7** %). Натомість в 6 разів зменшилась кількість тих, хто були відраховані як такі, що не приступили до занять – **6,1** % від числа відрахованих, усього **22** особи (в 2013 р. – **129** осіб, **34,3** %).

Основні причини відрахування студентів у 2011-2014 роках (денна форма навчання)

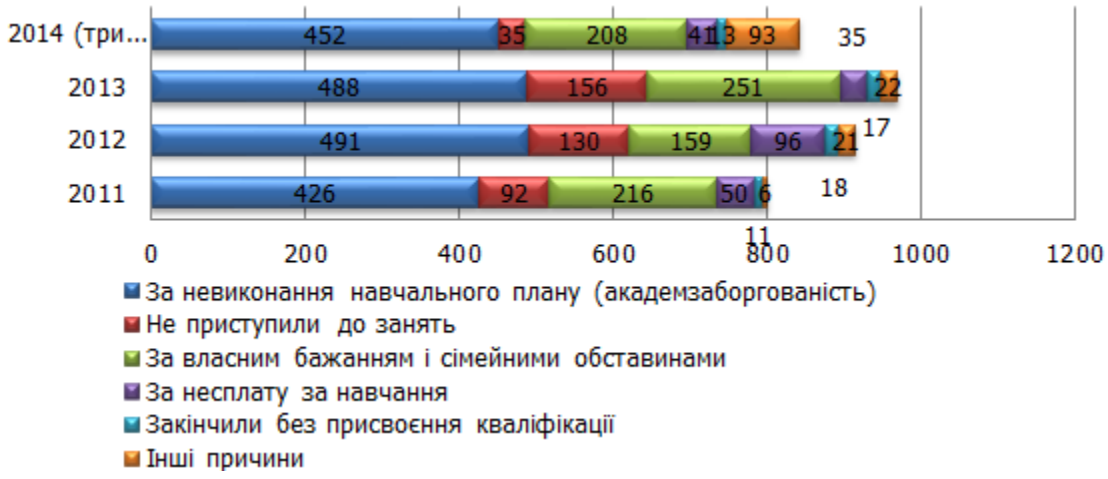

Основні причини відрахування студентів у 2014 році за три квартали (заочна форма навчання)

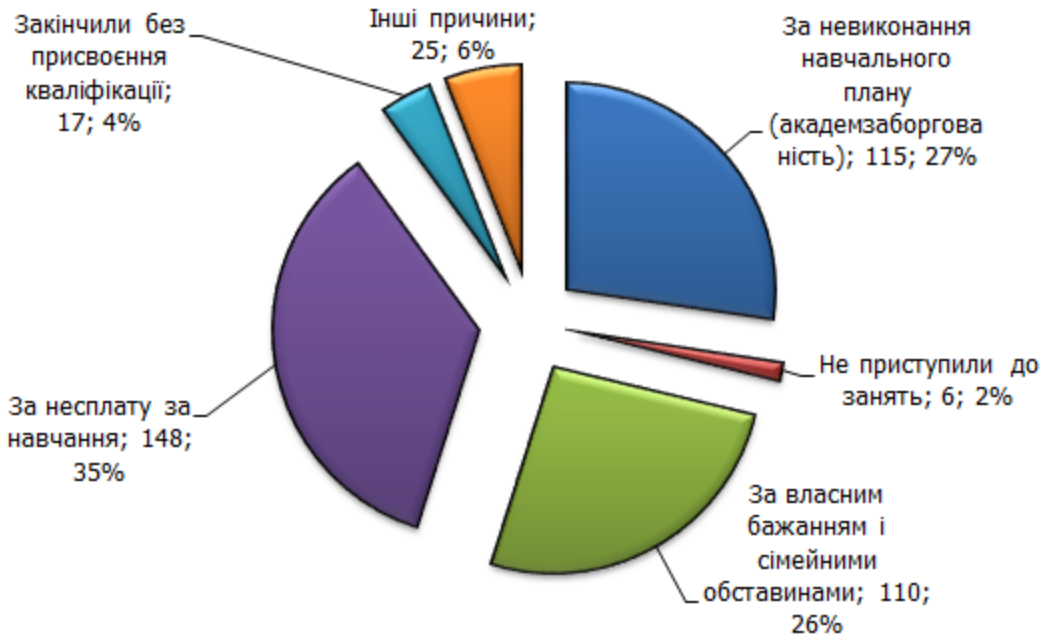

За **заочною формою** навчання зросла кількість як відрахованих студентів-бюджетників – **6** % від контингенту, усього **93** особи (за аналогічний період 2013 р., відповідно, **4,2** %, **64** особи), так і студентів-контрактників – **9,7** % від контингенту, всього **328** осіб (за аналогічний період 2013 р., відповідно, **8** %, **301** особа). Значно (в рази!) зросла кількість контрактників, відрахованих "за власним бажанням" – **27,4** % від числа відрахованих, усього **90** осіб (за аналогічний період 2013 р., відповідно, **18,7** %, **49** осіб), а також – відрахованих "за несплату за навчання" – **45,1** % від числа відрахованих, або **148** осіб (в 2013 – **20,2** %, **40** осіб).

Помітно зменшилась кількість відрахованих через невихід на навчання – **0,6** % від числа відрахованих, усього **2** особи (в 2013 р., відповідно, **30,7** %, **116** осіб).

Основні причини відрахування студентів у 2011-2014 рр.
(заочна форма навчання)

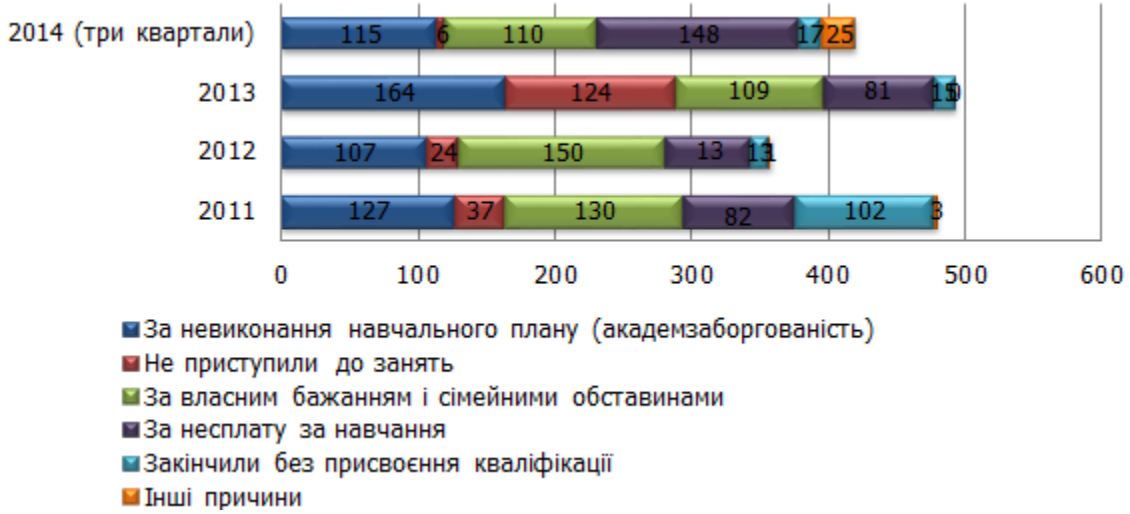

1.1.2. Коледжі Університету

Вищу освіту за програмами підготовки **молодших спеціалістів** у коледжах Університету станом на 01.11.14 здобуває **1291** студент (станом на 01.11.13 – **1455** студентів). В **оптико-механічному коледжі** навчається **546** осіб (в 2013 р. – **554**), із них **434** за державним замовленням, **112** – на умовах контракту (в 2013 р. – **467** та **87**, відповідно). Знов суттєво зменшилась кількість студентів у **коледжі геолого-розвідувальних технологій** – тепер тут навчається **745** осіб (в 2013 р. – **901** особа), із них **514** – за державним замовленням, **231** – на умовах контракту (в 2013 р. – **537** та **364**, відповідно). Таким чином, минулорічну тенденцію до зменшення кількості студентів цього рівня вдалося щонайбільше уповільнити – втрати становлять не понад **15** %, а близько **11** % контингенту.

Таблиця 1.2

Кількість студентів за ОКР молодший спеціаліст станом на 01.11.14

Назва коледжу	Всього	Всього за д.з.	Всього за контр.	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
				всього	д.з.	контр.	всього	д.з.	контр.
Оптико-механічний коледж	**546**	434	112	**501**	395	106	**45**	39	6
Коледж геолого-розвід. технологій	**745**	514	231	**582**	434	148	**163**	80	83
Разом	**1291**	**948**	**343**	**1083**	**829**	**254**	**208**	**119**	**89**

Доводиться констатувати, що із завданням рішуче та невідкладно поліпшити якість здійснюваних профорієнтаційних заходів, яке торік було поставлене керівництву обох коледжів, умовно впорався тільки оптико-механічний коледж (втрати за державним замовленням були практично компенсовані набором контрактників). Натомість коледж геологорозвідувальних технологій профорієнтаційну кампанію 2014 р.

явно провалив – втрати контингенту контрактників перевищили **130** осіб (майже **40** % від загальної кількості). Одним із головних завдань, що має вирішити нове керівництво цього коледжу та новоствореного ННІ "Інститут геології", є припинення зменшення кількості студентів, а краще – нарощування контингенту студентів денної форми навчання. Ураховуючи стійкий попит на виконання робіт із ремонту автомобілів і налагодження апаратури, буріння свердловин (у т. ч. на воду) тощо, **проведення успішних профорієнтаційних заходів** є абсолютно реальним. **В альтернативному випадку благополуччя трудового колективу коледжу геолого-розвідувальних технологій** (як й оптико-механічного коледжу, якщо результати 2015 р. будуть гіршими, ніж у 2014 р.) **буде поставлене під серйозну загрозу.**

1.1.3. Факультет військової підготовки

За програмою **підготовки офіцерів запасу** на **факультеті військової підготовки** Військового інституту навчається **784** студенти (на **606** менше, ніж у попередньому році, і майже втричі (!) менше, ніж у 2012/13 навч. році). Із них **530** є студентами Університету (у минулому році – **766**), а **254** є студентами **23** інших вищих навчальних закладів (Академія адвокатури України, Академія муніципального управління, Академія праці та соціальних відносин, ВМУРОЛ "Україна", Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г.Сковороди, Державний інститут підготовки кадрів, Інститут інтелектуальної власності НУ "Одеська юридична академія", Київський міжнародний університет, Київський національний лінгвістичний університет, Київський національний університет культури та мистецтв, Київський національно-економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Київський університет імені Бориса Грінченка, Київський університет права НАН України, Київський університет управління та підприємництва, НУ "Києво-Могилянська академія", Національна академія прокуратури України ГПУ, Національна академія статистики, обліку та аудиту, Національна академія управління, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Національний університет біоресурсів і природокористування України, Національний університет фізичного виховання і спорту України, Український державний університет фінансів і міжнародної торгівлі, Університет сучасних знань). При збереженні таких темпів скорочення контингенту керівництво Університету змушене буде незабаром переглядати структуру факультету та його штатний розпис.

1.1.4. Підготовче відділення

На **підготовчому відділенні** упродовж 2013/14 навч. року навчалося **787** осіб, яким пропонувалися денні, вечірні та суботні програми тривалістю від п'яти до дев'яти місяців, літня школа (1 місяць), а також тижневі й двотижневі канікулярні лекторії із вивчення 10 навчальних дисциплін: *Англійська мова, Біологія, Всесвітня історія,*

Географія, Історія України, Математика, Творчий конкурс, Українська мова і література, Фізика, Хімія (кожен учень може обирати від однієї до п'яти дисциплін). Найбільш популярними виявились 8-місячні та 5-місячні вечірні та суботні програми (майже **60** % слухачів). Найбільше абітурієнтів вивчали Українську мову та літературу, Математику, Англійську мову та Історію України, найменшим попитом серед вступників користувалися курси з Географії, Всесвітньої історії та Хімії. Основними причинами цього є:

- незначна кількість напрямів, за якими приймають сертифікати з хімії, географії і всесвітньої історії (які часто до того ж перебувають у категорії "за вибором вступника");
- обсяг програм із цих трьох дисциплін (зі слів самих слухачів) "лякає" абітурієнта, тож, коли є вибір, абітурієнти обирають інші дисципліни (історію України замість Всесвітньої історії, наприклад).

Зростання, порівняно із минулими роками, кількості слухачів дисципліни "Фізика" є наслідком функціонування 4,5-місячних пільгових (900 грн за курс) курсів для фізико-математичних ліцеїв із "фіксованим" переліком навчальних предметів (українська мова, математика й фізика).

Очікується що у поточному році кількість слухачів перевищить минулорічні показники, оскільки вже станом на 26.11.14 кількість громадян України, які навчаються на підготовчому відділенні, становить **540** осіб. Такому стану сприяло відкриття:

- підготовчих курсів в КГРТ (5-місячна програма підготовки з математики та української мови);
- групи з вивчення німецької мови (її не було понад 7 років).

Продовжується набір на 2 програми – курси для фізико-математичних ліцеїв (з 8 грудня) і на 5-місячні курси для коледжів (відкриваються в грудні, лютому та квітні трьома потоками). Крім того, будуть здійснені набори на тижневий лекторій (березень), до літньої школи (червень) і на двотижневі курси перед вступними випробуваннями для абітурієнтів коледжів (у липні).

1.1.5. Факультет навчання іноземних громадян

Цілеспрямовану мовну підготовку іноземних громадян з метою забезпечення успішного навчання на основних факультетах Університету та в інших вищих навчальних закладах України здійснює *відділення* доуніверситетської підготовки **факультету навчання іноземних громадян.** Навчання іноземних громадян та осіб без громадянства на відділенні відбувається за гуманітарним, інженерно-технічним, медико-біологічним та економічним напрямами. У 2013/14 навч. році до вступу у вищі навчальні заклади України готувалося **168** іноземних громадян (на **27** менше, ніж у минулому році) із **25** країн світу (Азербайджан, Аргентина, Гана, Ізраїль, Ірак, Іран, Іспанія, Єгипет, Пакистан, Кіпр, Корея, КНР, Ліван, Лівія, Нігерія, Сенегал, Сирія, Тайвань, Туніс, Туреччина, Туркменістан, Чад, Екваторіальна Гвінея, Японія). На відміну

від 2012/13 навч. року, не було слухачів із Конго, Алжиру, Греції, Марокко, Німеччини, США, Колумбії, Йорданії.

Для поліпшення стану справ на факультеті були змінені його керівництво та структура, розпочато перегляд програм підготовки. Для формування контингенту іноземних громадян на навчання в Університеті на факультеті було проведено низку заходів: триває інформаційне оновлення Інтернет-ресурсів факультету, поновлено та укладено договори про надання освітніх послуг із закордонними партнерами (КНР, Грузія, Гана, Іран), налагоджені (у вересні 2014 р.) контакти з посередницькою організацією в сфері освіти Республіки Еквадор та зі спілкою викладачів української та російської мови Італії. На жаль, усі вжиті заходи не змогли зупинити негативної тенденції зменшення кількості слухачів відділення. Одним із чинників формування несприятливої кон'юнктури є російська агресія в Криму та на сході України – потенційні абітурієнти не бажають їхати в країну з підвищеним рівнем ризиків. Відтак не дивно, що станом на 01.11.14 на відділенні доуніверситетської підготовки навчалось лише **35** студентів із **12** країн світу (Азербайджан, Гана, Іран, Ірак, КНР, Корея, Нідерланди, Німеччина, Росія, Туреччина, Франція, Швейцарія, Японія), **що на 50-60 осіб менше**, ніж у минулі роки у цей самий час. Відповідно до виданих запрошень факультет очікує на прибуття ще **110** іноземних громадян, однак, ураховуючи, що в останні роки подібні очікування справджувались зазвичай на **60-65 %**, у звітному році **найімовірніше на відділенні доуніверситетської підготовки буде зафіксовано мінімальну за останні 10 років кількість слухачів** – орієнтовно близько **100** осіб. Ураховуючи це, **факультету навчання іноземних громадян** слід підвищити якість профорієнтаційної роботи із своїми слухачами, аби хоч **50-60 %** випускників відділення довузівської підготовки вступали на навчання до Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

1.1.6. Український фізико-математичний ліцей

У 2013/14 навч. році у **15** класах **Українського фізико-математичного ліцею** Київського національного університету імені Тараса Шевченка навчалося **287** учнів, у т. ч. у 9-х класах – **97** осіб, 10-х – **95**, 11-х – **95** осіб. Більшість учнів ліцею (понад **70** %) прибули на навчання з різних регіонів України, кількість учнів у класах – від **16** до **22** осіб (у середньому – **19** осіб).

До вищих навчальних закладів щороку вступає абсолютна більшість випускників УФМЛ, а упродовж останніх 4-х років усі випускники ліцею стають студентами вузів. Як правило, вибір подальшої професійної діяльності випускники ліцею пов'язують з нашим університетом, однак упродовж останніх років все більша кількість учорашніх ліцеїстів обирають інші виші України та їдуть на навчання за кордон. **Частка випускників, які вступають на навчання до Київського національного університету імені Тараса Шевченка,** за шість років скоротилась із **85** до **75** %.

Освітні траєкторії випускників Українського фізико-математичного ліцею

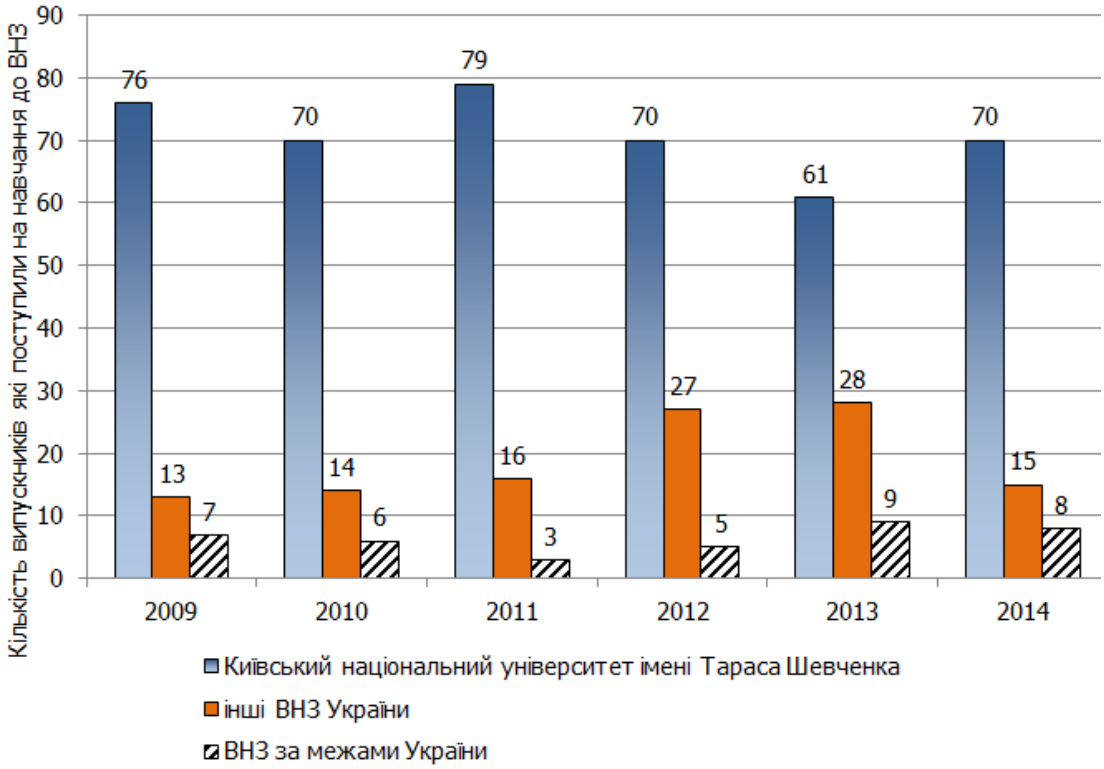

1.1.7. Переведення студентів із вищих навчальних закладів АР Крим і міста Севастополь, а також із Донецької і Луганської областей

Як вже зазначалося, суттєвий вплив на формування контингенту студентів у 2014 р. спричинила агресія Росії у Криму та на Південному Сході України. Київський національний університет імені Тараса Шевченка не міг залишитись осторонь насправді катастрофічних наслідків, які мали агресивні дії Росії для можливостей здобувати вищу освіту студентами як громадянами України, так й іноземними громадянами, які навчалися у ВНЗ АР Крим, Донецької і Луганської областей, і взяв участь у забезпеченні їх права на здобуття якісної вищої освіти.

За період з квітня по жовтень 2014 р. із ВНЗ **АР Крим і міста Севастополь** до Університету було переведено **169** студентів денної форми навчання (із них **131** – зі збереженням бюджетних місць і **38** – за кошти фізичних осіб зі збереженням умов оплати договору про отримання освітніх послуг, укладеного з попереднім НЗ) та **16** осіб заочної форми навчання (більшість з яких навчаються на контрактній основі). Слід зауважити, що наприкінці 2013/14 навч. року переведення студентів здійснювалось у максимально стислі терміни, зокрема на випускних курсах, де часто переведення відбувалось безпосередньо перед державною атестацією. Це додало значний обсяг роботи факультетам та інститутам, однак вони з честю вийшли з цього випробовування. Більш як **80** заяв студентів щодо переведення вже у період роботи приймальної комісії (липень-серпень 2014 р.) було задоволено з нового 2014/15 навч. року, відповідно до "Тимчасового порядку переведення на навчання студентів, аспірантів і докторантів з вищих навчальних закладів та наукових установ, розташованих на тимчасово окупованій території України" (наказ МОН № 556 від 07.05.14).

Переведення студентів АР Крим (у розрізі ВНЗ, %)

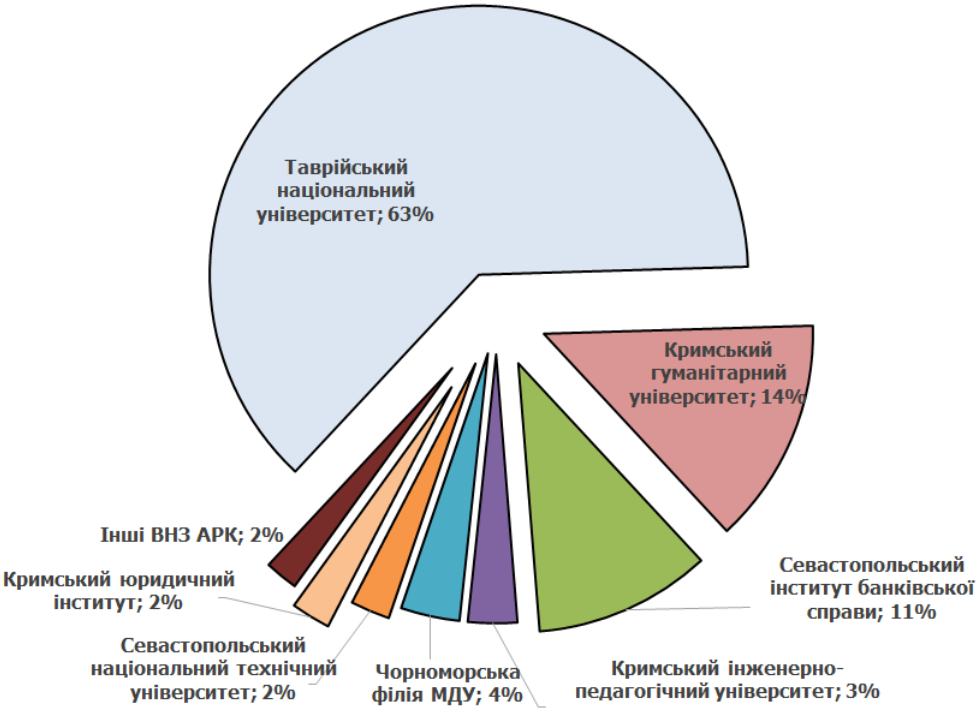

Найбільшу кількість студентів було переведено з Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, Кримського гуманітарного університету, Севастопольського інституту банківської справи, Кримського інженерно-педагогічного університету та Чорноморської філії МДУ. Переведені студенти переважно були зараховані на навчання за напрямами/спеціальностями інституту філології, економічного, юридичного, географічного факультетів, факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем.

Крім цього, Університет надавав і продовжує надавати допомогу в отриманні, відповідно до визначеної Міністерством освіти і науки України процедури, документів про вищу освіту тим випускникам ВНЗ АР Крим і міста Севастополь, яким інститути/університети АРК видали документи про закінчення російських навчальних закладів.

Неможливість подальшого перебування на небезпечних територіях, вимушене переселення багатьох родин до інших регіонів України, бажання продовжити навчання змусило багатьох студентів південно-східних областей шукати можливість отримати вищу освіту у навчальних закладах, розташованих в інших областях країни. Тому не дивно, що із **275** заяв, які надійшли до приймальної комісії Університету з липня по жовтень цього року від студентів (громадян України) інших ВНЗ України щодо переведення на навчання, понад **180** було подано **студентами вищих навчальних закладів Донецької і Луганської областей**. Студентам, які припинили навчальний процес через проведення бойових дій у зоні АТО, було важко додати до заяви про переведення необхідний комплект документів, тому рішення приймальною комісією приймалися на підставі фіксації факту навчання у Єдиній державній електронній базі з питань освіти та подання залікових книжок.

Станом на 01.11.14 до факультетів та інститутів Університету переведено **114** осіб із ВНЗ Південно-Східного регіону (усього було здійснено переведення **170** осіб, із них **4** особи переведено до інституту післядипломної освіти, **14** – до коледжів Університету), які успішно склали академічну різницю та завершили процедуру переведення. Найбільше студентів було переведено на юридичний, механіко-математичний та економічний факультети.

Як вже зазначалось, особливістю переведення студентів із навчальних закладів, розташованих у зоні проведення АТО, є часта відсутність в них необхідних документів, які би підтвердили факт і результати навчання. Для випадків, коли отримання академічних довідок чи принаймні залікових книжок студентів у найближчому майбутньому не уявляється можливим, в Університеті були розроблені окремі процедури встановлення рівня досягнення результатів навчання за відповідним напрямом/спеціальністю, а відтак – і до переведення на навчання.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів від 27.08.14 № 785 "Деякі питання організації 2014/15 навчального року в навчальних закладах, що розташовані у Донецькій і Луганській областях" факультети, інститути та коледжі Київського національного університету імені Тараса Шевченка забезпечили доступ до навчання особам, які навчалися у 2013/14 навч. році у вищих навчальних закладах, що розташовані у Донецькій і Луганській областях, незалежно від року навчання, освітньо-кваліфікаційного рівня та форми навчання як таких, що **тимчасово допущені до навчання у I семестрі 2014/15 навч. році.**

Переведення із Донецької і Луганської областей у розрізі ВНЗ (осіб, на 01.11.14)

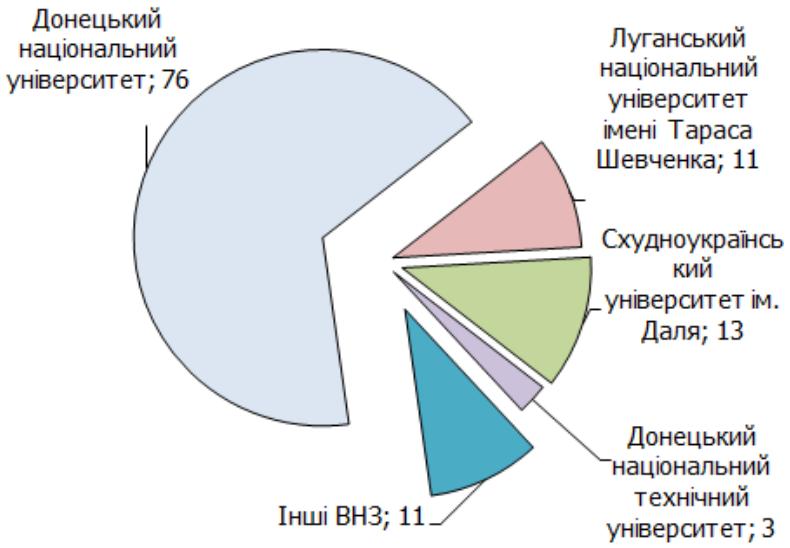

Таким студентам Університет зобов'язався надати освітні послуги, провести семестрове оцінювання та видати академічну довідку за результатами навчання у першому семестрі. Станом на 01.11.14 до Університету зараховані як тимчасово допущені

до навчання **203** студенти: **163** студенти із ВНЗ Донецької області та **40** – із ВНЗ Луганської області.

Всього в період червень–грудень 2014 р. до Університету було переведено **462** студенти із ВНЗ АР Крим, Донецької та Луганської областей та **185** громадян зарубіжних країн.

05.12.14 Кабінет Міністрів України ухвалив розпорядження №1210 "Деякі питання організації освітнього процесу у вищих навчальних закладах", відповідно до якого тимчасово допущені до навчання у I семестрі 2014/15 навч. року особи можуть бути переведені до тих вишів, в яких вони були допущені до навчання, зі збереженням джерела фінансування й розміру контракту, які були у ВНЗ, звідки вони переводяться.

Тимчасово допущені до навчання у розрізі ВНЗ (осіб)

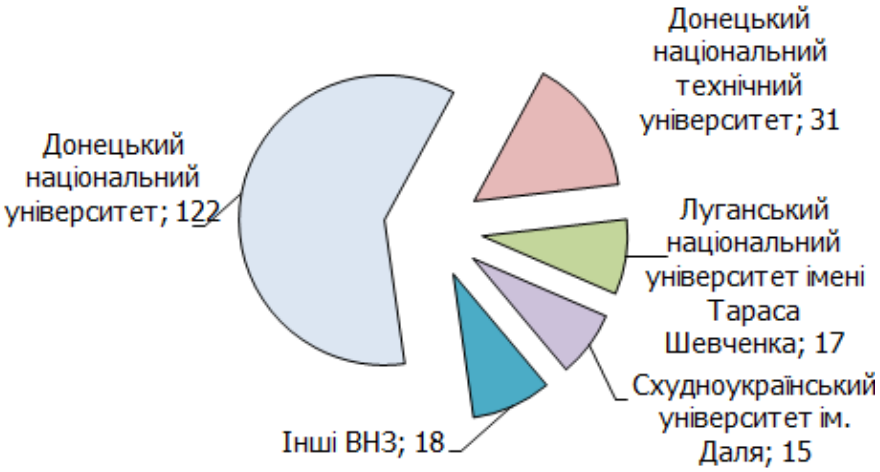

Тимчасово допущені до навчання у розрізі факультетів (осіб)

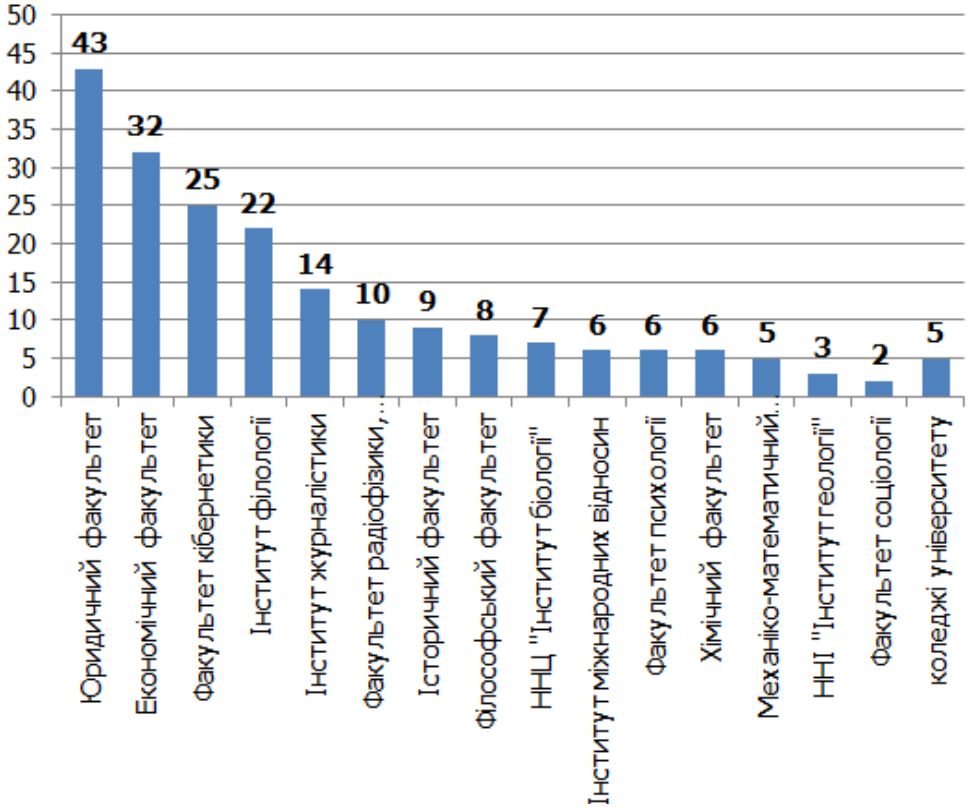

1.2. Прийом на навчання

Вступна кампанія 2014 р. проводилася на підставі Умов прийому до вищих навчальних закладів України, затверджених МОН України, Правил прийому до нашого Університету та інших чинних нормативно-правових документів. З метою поліпшення якісного складу абітурієнтів, їх профорієнтації, забезпечення високого конкурсу керівництвом університету, приймальною комісією, факультетами, інститутами та коледжами, а також підготовчим відділенням, яке проводить активну профорієнтаційну діяльність, протягом року проведена значна та різнопланова робота.

1.2.1. Освітній рівень бакалавра

Як і рік тому, приблизно на **15** % зросла кількість заяв від абітурієнтів, які бажали вступати на навчання за денною формою – цього року було подано **42935** заяв (у 2013 р. – **37225**). Натомість кількість заяв на заочну форму навчання зменшилась – **683** заяв (у 2013 р. – **690** заяв), що є свідченням зниження привабливості заочної форми навчання у молоді.

Достатньо високий останнім роками конкурс до Університету знову зріс (середній конкурс за денною формою навчання перевищував **16** осіб на місце, а за заочною формою навчання – **4,1**), що особливо прикметно з огляду на встановлені в Університеті високі мінімальні прохідні бали із профільних дисциплін.

Оригінали документів подали **1996** абітурієнтів (**4,6** % від кількості заяв,) на денну форму навчання та **124** абітурієнти (**18** % від кількості заяв) на заочну форму навчання. Право на вступ поза конкурсом мав **1451** абітурієнт (**3,3** % від кількості заяв на денну форму навчання та **5** % від кількості заяв на заочну форму навчання).

Таблиця 1.3

Кількість заяв, поданих до Університету у 2008–2014 рр.

Форма навчання	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Денна	13498	23774	21549	21896	33604	37225	42935
Заочна	540	832	756	732	644	690	683
Всього	**14038**	**24606**	**22305**	**22628**	**34248**	**37915**	**43618**

Таблиця 1.4

Середній конкурс в Університеті у 2008–2014 рр.

Форма навчання	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Денна	5,30	9,58	9,3	9,9	14,1	15,3	16,04
Заочна	1,75	3,18	3,22	3,8	3,4	2,9	4,09
Всього	**4,92**	**8,97**	**8,8**	**8,98**	**13,35**	**14,14**	**15,34**

Найвищі конкурси були за спеціалізаціями напряму "Філологія": "*Англійська мова і література та переклад*" і "*Переклад з англійської мови*" (Інститут філології), напрямами "*Комп'ютерна інженерія*" і "*Програмна інженерія*" (факультет інформаційних

технологій), "*Реклама та зв'язки з громадськістю*" (Інститут журналістики), "*Міжнародна економіка*" (економічний факультет), "*Туризм*" (географічний факультет). Слід зазначити продовження зростання конкурсів на програми навчання у сфері інформаційних технологій (на **20**-**80** %) і з англійської мови й літератури та перекладу, натомість попит на програму з туризму відчутно (вдвічі) зменшився, хоч і залишається досить високим.

Таблиця 1.5

Найвищі конкурси в університеті у 2014 році

Напрям	План	Заяв	Конкурс
Англійська мова і література та переклад	16	1214	75,88
Комп'ютерна інженерія	10	746	74,6
Реклама та зв'язки з громадськістю	15	924	61,6
Програмна інженерія	15	884	58,93
Міжнародна економіка	25	1183	47,32
Переклад з англійської мови	20	918	45,9
Туризм	20	891	44,55

На місця **державного замовлення** було зараховано **2928** осіб (на **356** осіб більше, ніж у 2013 р.), із них **2735** (на **364** особи більше, ніж у 2013 р.) – на денну та **193** (на **8** осіб менше, ніж у 2013 р.) – на заочну форму навчання. Кількість зарахованих на навчання за кошти державного бюджету на базі диплома молодшого спеціаліста (на другий курс) за всіма формами навчання практично не змінилась – за денною формою навчання було зараховано **65** осіб (у 2013 р. – **57** осіб), а за заочною – **27** осіб (у 2013 р. – **37** осіб).

Обсяги зарахування на навчання за контрактом **зменшились** приблизно на **10** %: станом на 01.09.14 було зараховано **1417** осіб (на **149** осіб менше, ніж у 2013 р.), із них **1310** (на **132** особи менше, ніж в 2013 р.) – на денну та **107** (на **17** осіб менше, ніж у 2013 р.) – на заочну форму навчання. Упродовж вересня-жовтня внаслідок відрахувань (за власним бажанням, у зв'язку із неукладанням договору, через несплату за навчання) і переведень (на вакантні місця навчання за державним замовленням) кількість осіб, які навчаються за контрактом, зменшилась на **118** осіб (більш як на **8** %) і станом на 01.11.14 становила: за денною формою навчання – **1199** осіб, за заочною – **100** осіб.

1.2.2. Освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста та освітній рівень магістра (без урахування осіб, які здобувають другу вищу освіту)

У 2014 р. уперше спостерігалось різке зростання кількості заяв від бажаючих поступити на навчання **за освітнім рівнем магістра** – якщо останніми роками кількість заяв щороку збільшувалась на **200**-**300** одиниць (**3-5** % від загальної кількості), то у звітному році кількість заяв зросла більш як на **25** % – було подано **6741** заяву (**5215** – на денну форму навчання та **1526** – на заочну). Як наслідок, середній

конкурс в Університеті становив **3,3** заяви на 1 місце, при цьому конкурс на заочну форму навчання був, як правило, на **40**-**50** % вищий, ніж конкурс за денною формою. Примітно, що значну частину вказаного приросту забезпечили випускники бакалавратів інших ВНЗ України, якими було подано **1517** заяв (на **530** більше, ніж у 2013 р.), із них **1092** – на денну форму навчання та **425** – на заочну. Відтак можна вважати що робота керівництва Університету, факультетів та інститутів щодо забезпечення визнаної ринком праці якості освіти, участі в міжнародних рейтингах, формування іміджу Університету тощо знайшли відображення у зростанні конкуренції між абітурієнтами за право навчатися в магістратурі саме Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Це позитивне досягнення, яке необхідно закріпити та розвинути в наступному році. Певну роль у зростанні конкурсу на навчання за цим рівнем відіграв і проведений у звітному році експеримент із перехресного вступу за спорідненим спеціальностями.

Всього за **державним замовленням** за рівнем **магістра** зараховано – **2044** особи (на **239** осіб більше, ніж у 2013 р.), із них **1853** (на **225** осіб більше, ніж у 2013 р.) – на денну та **191** особа (на **14** осіб більше, ніж в 2013 р.) – на заочну форму навчання. Серед прийнятих на навчання **138** осіб є випускниками інших вищих закладів освіти (у 2013 р. було зараховано **95** випускників інших ВНЗ).

За **кошти фізичних та юридичних осіб** на 01.09.14 було зараховано **1169** осіб, із них **755** (на **123** особи більше, ніж у 2013 р.) – на **денну** та **414** (на **157** осіб менше, ніж у 2013 р.) – на **заочну** форму навчання, у т. ч. **113** – випускники інших вищих закладів освіти (у 2013 р. – **33** випускники інших ВНЗ) та **32** – випускники ВНЗ інших країн (студенти-іноземці). У перші місяці навчання, із тих самих причин, що й за освітнім рівнем бакалавра, відбулось **зменшення** (приблизно на **10** %) **кількості студентів контрактників** на першому році навчання в магістратурі. Станом на 01.11.14 кількість контрактників першого року навчання становила **1045** осіб (**646** – денна та **399** – заочна форма навчання), що суттєво менше від прогнозних показників, установлених факультетами та інститутами при обґрунтуванні обсягів своїх штатних розписів (на **10** % за денною формою і на **40** % – за заочною формою навчання).

Для вступу на навчання **за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста** було подано **1525** заяв (на **691** заяву менше, ніж у 2013 р.), із них **613** – на денну форму навчання та **912** – на заочну. Випускники інших вищих навчальних закладів подали **297** заяв (на **285** заяв менше, ніж у 2013 р.), із них **141** – на денну форму навчання та **156** – на заочну. Ця статистика (кількість заяв була б ще меншою, якби за деякими спеціальностями був відкритий набір на заочну форму за рівнем магістра) підтверджує висновок щодо все меншої привабливості для абітурієнтів диплому спеціаліста (навіть із урахуванням більшої тривалості навчання в магістратурі), про що керівництво Університету почало попереджати факультети та інститути ще 3-4 роки тому. На наступний рік прийом за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста слід зберегти (і

майже виключно за заочною формою навчання) тільки за тими спеціальностями, за якими немає можливості організувати навчання за програмами магістра.

За **державним замовленням** зараховано на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем **спеціаліста** – **221** особу (на **341** особу менше, ніж у 2013 р.), із них **102** – на денну та **119** – на заочну форму навчання (на **329** осіб і на **12** осіб менше, ніж у 2013 р., відповідно). Дещо збільшилась (до **19** осіб) кількість випускників інших ВНЗ, які побажали здобути цей рівень вищої освіти в нашому Університеті.

За **кошти фізичних та юридичних осіб** на 01.09.14 було зараховано **189** осіб (на **154** особи менше, ніж у 2013 р., і на **40** осіб менше, ніж планували факультети/інститути), із них – **47** (на **116** осіб менше, ніж в 2013 р.) – на денну та **142** (на **38** осіб менше, ніж у 2013 р.) – на заочну форму навчання. Кількість випускників інших ВНЗ серед цієї категорії студентів залишилась тією самою, що й торік (**20** осіб).

Ураховуючи вимоги нового Закону України Про вищу освіту, а також попит абітурієнтів, **факультетам та інститутам слід негайно розпочати роботу із розширення обсягів ліцензій магістратури за відповідними спеціальностями** (у т. ч. за заочною формою навчання), а також **розробку програм підготовки за освітнім рівнем магістра на базі диплому спеціаліста**.

1.2.3. Освітньо-кар'єрні траєкторії випускників за рівнями молодшого спеціаліста та бакалавра

Попри явний прогрес у питанні залучення до навчання в Університеті випускників інших ВНЗ і достатньо давно поставлену мету перейти до навчання переважно за освітнім рівнем магістра та освітньо-науковим рівнем доктора філософії, на сьогодні для нас є критично важливою профорієнтація студентів, які навчаються за нижчими рівнями (молодший спеціаліст, бакалавр) та їх довіра до якості освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

Аналіз результатів цьогорічної вступної кампанії показує, що до Університету, переважно на програми зі скороченим терміном підготовки (трирічні – за денною формою та чотирирічні – за заочною формою навчання), вступає майже третина випускників денної форми навчання коледжів Університету (у звітному році – **66** осіб на денну форму навчання і **46** осіб – на заочну). Це, ураховуючи переважно професійну спрямованість програм підготовки за рівнем молодшого спеціаліста, є досить високим показником. Майже повне ігнорування можливостей навчання в університеті випускниками заочної форми навчання коледжів насправді не є чимось дуже дивним – за цією формою навчаються переважно люди, які вже працюють за фахом і бажають поліпшити можливості свого кар'єрного зростання на робочому місці.

Освітньо-кар'єрні траєкторії випускників (денна форма навчання) за рівнем молодшого спеціаліста в 2014 році

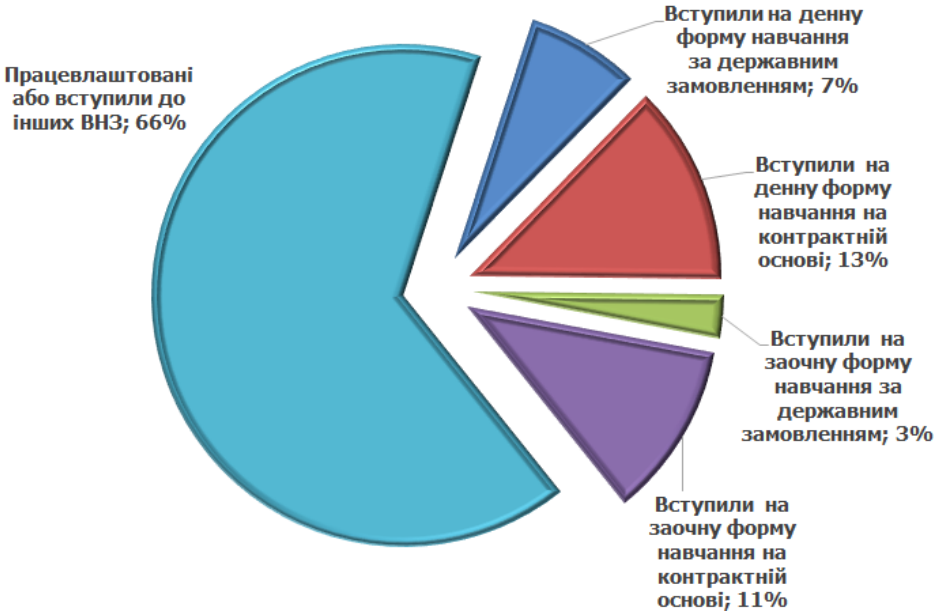

Із числа випускників бакалаврату продовжили навчання в Університеті понад **80,1** %, із них змінили свій факультет/інститут при вступі на навчання за наступним рівнем майже **1,7** %. На навчання за державним замовленням вступило **70,8** % тих, хто навчався за державним замовленням в бакалавраті та **28,7** % тих, хто навчався за кошти фізичних та юридичних осіб. І навпаки – за контрактом продовжило навчання **11,8** % тих, хто навчався за кошти держбюджету, а також **52,4** % тих, хто й у бакалавраті навчався на умовах контракту. Випускники бакалаврату *денної форми навчання частіше вступають на навчання до магістратури* (**77,2** % тих, хто навчався за кошти державного бюджету, що на **9,2** % більше, ніж минулого року і **74,1** % тих, хто навчався за контрактом, що на **16,1** % більше, ніж минулого року), а *випускники бакалаврату заочної форми навчання приблизно із однаковою частотою обирають як освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, так і освітній рівень магістра* (порівняно із минулим роком кількість тих, хто обрав рівень спеціаліста, зменшилась на **11** %).

Освітньо-кар'єрні траєкторії випускників за ОКР "Бакалавр" У 2014 році (у розрізі форм навчання)

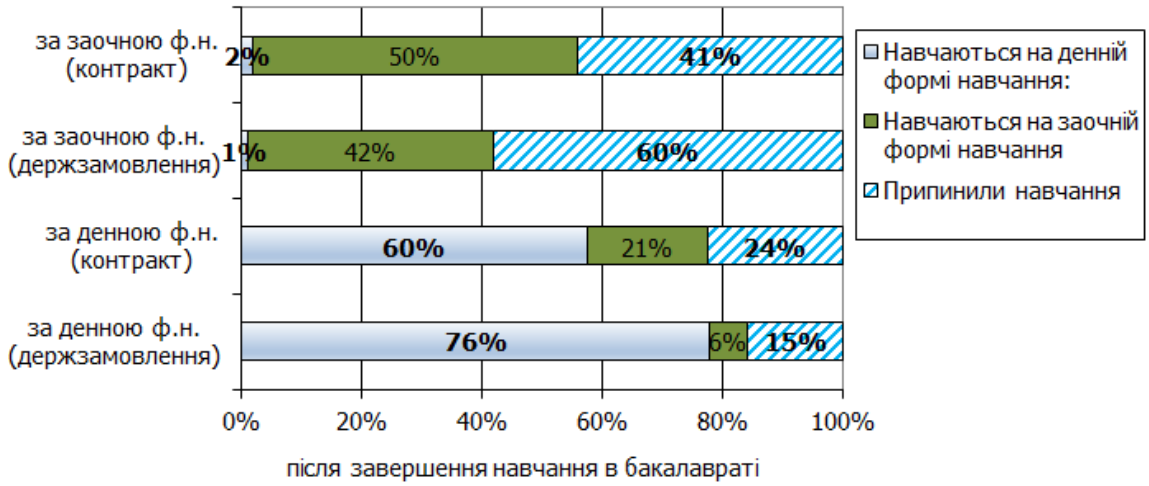

Освітньо-кар'єрні траєкторії випускників за ОКР "Бакалавр"
У 2014 році (за джерелами оплати навчання)

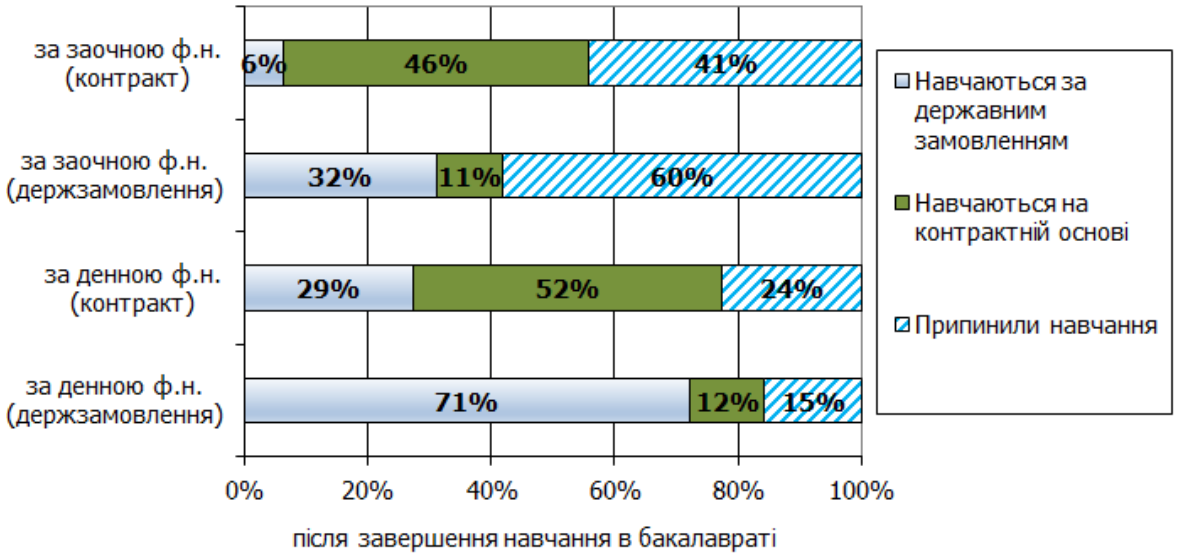

Як і в минулому році, **збільшився відсоток випускників бакалаврату за заочною формою навчання**, які, згідно зі звітами факультетів та інститутів, припинили навчання в університеті – **52** % (понад **38** % у 2013/14 навч. р.). Найбільший рівень втрат за *заочною формою* навчання спостерігається за напрямами: історія, філологія, політологія, економіка підприємства, фінанси та кредит, географія, геодезія, картографія та землеустрій, туризм. За *денною формою* навчання найбільший відсоток бакалаврів, які не вступали на наступні освітньо-кваліфікаційні рівні, як і рік тому було зафіксовано за напрямами: журналістика, реклама і зв'язки з громадськістю, прикладна фізика, комп'ютерна інженерія, радіотехніка, соціальна робота.

Освітньо-кар'єрні траєкторії випускників за ОКР "Бакалавр"
У 2014 році (за уподобанням рівня продовження навчання)

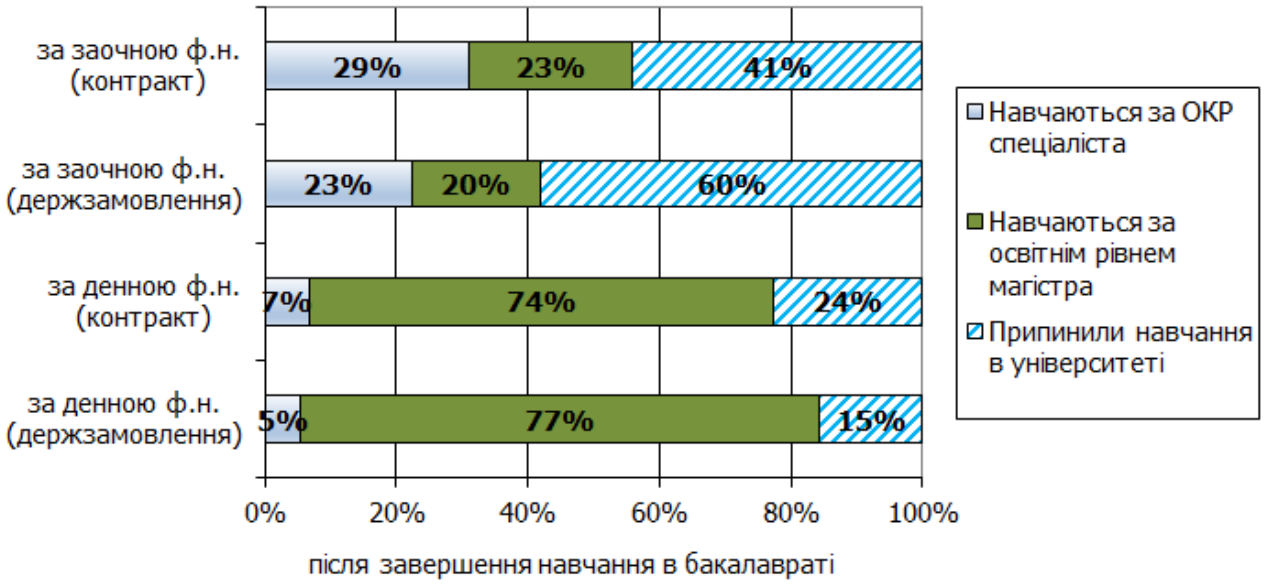

Нам залишається тільки сподіватися, що всі ті випускники бакалаврату, які не вступили на наступний рівень навчання в Університеті, набули професійних компетенцій в обсязі, достатньому для працевлаштування за фахом, або продовжили навчання в магістратурі престижних зарубіжних університетів. У будь-якому разі випускові кафедри мають уважно вивчити це питання.

1.2.4. Прийом на навчання іноземних громадян

У звітному році продовжувалась реалізація комплексу заходів, спрямованих на закріплення позицій Університету на регіональному ринку освітніх послуг і зростання частки студентів – іноземних громадян серед наших студентів.

У 2014 р. на навчання до Університету вступив **281** іноземець (із **33** країн), що на **20,2 %** менше, ніж у минулому році (**352**), однак більше, ніж у попередні роки. Можна зазначити, що активна профорієнтаційна робота, здійснювана факультетом навчання іноземних громадян, зростання пізнаваності Університету завдяки участі у світових рейтингах, визнання виданих Університетом дипломів при зарахуванні на навчання за наступним освітнім рівнем більшістю європейських університетів і низка інших чинників, сприяли вибору іноземними громадянами Університету як місця свого навчання, і якщо би не складна соціально-політична ситуація, що склалася в країні у 2014 р., кількість студентів-іноземців була би значно вищою.

Таблиця 1.6

Прийом на навчання іноземних громадян у 2014 році (у розрізі факультетів)

Факультет / Інститут	Українська мова навчання						Російська мова навчання						Англійська мова навчання						Разом іноземних громадян
	денна			заочна			денна			заочна			денна			заочна			
	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	
ІМВ	24	-	16	-	-	3	-	-	-	-	3	-	-	-	17	-	-	-	63
Ін-т філології	6	-	2	1	-	-	27	-	18	-	-	-	-	-	3	-	-	-	57
Юридичний факультет	3	-	2	1	-	5	15	-	16	-	10	3	-	-	-	-	-	-	55
Економічний факультет	5	-	2	3	-	2	10	-	2	15	2	2	-	-	1	-	-	-	44
Філософський факультет	1	-	1	1	-	6	2	-	-	2	-	5	-	-	-	-	-	-	18
Інститут журналістики	3	-	-	-	-	3	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	13
ННЦ "Інститут біології"	2	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	7
Географічний факультет	-	-	1	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	6
Факультет кібернетики	2	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Історичний факультет	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
ННІ "Інститут геології"	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Ф-т інформаційних технологій	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Ф-т радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2
Фізичний факультет	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2

Хімічний факультет	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Механіко-математичний факультет	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Факультет психології	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2
Факультет соціології	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Інститут високих технологій	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Всього до Університету вступило у 2014 році	**54**	**0**	**29**	**8**	**1**	**19**	**58**	**0**	**23**	**36**	**16**	**11**	**0**	**0**	**26**	**0**	**0**	**0**	**281**

Найбільше іноземців вступили на навчання з Азербайджану (**95** осіб, з яких **30** – на юридичний факультет, **30** – на економічний факультет), Росії (**34** особи, з яких **14** – до інституту міжнародних відносин, **7** – на юридичний факультет), Іраку (**33** особи, з яких **16** до інституту філології, **5** – до інституту міжнародних відносин), Китаю (**27** осіб, з яких **20** до інституту філології), Грузії (**13** осіб, з яких **9** до інституту міжнародних відносин). Також, порівняно з минулим роком, збільшилась географія країн, з яких приїздять іноземні громадяни на навчання до Університету – з **29** країн до **33**. Зокрема, перелік поповнився такими країнами, як Єгипет, Індонезія, Камерун, Норвегія, Танзанія.

Порівняно з минулим роком, змінилась структура зарахування – за освітнім рівнем бакалавра вступило на **70** осіб менше, ніж у минулому році, за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста – на **14** осіб менше, ніж торік, а за освітнім рівнем магістра кількість вступників зросла на **13** осіб.

Більше **87 %** іноземних громадян вступили на навчання для здобуття дипломів бакалавра за **13 напрямами**: правознавство (**35** осіб), філологія (**34** особи), фінанси і кредит (**27** осіб), міжнародні відносини, міжнародне право, міжнародні економічні відносини та міжнародний бізнес (**24** особи), політологія (**6** осіб), міжнародна економіка, економіка підприємства, облік і аудит та менеджмент (по **6** осіб), туризм (**4** особи). Ще за **12** напрямами було зараховано **19** осіб, а на **28** напрямів підготовки не зараховано жодного студента-іноземця.

Поряд з тим, що загальна кількість іноземців, які вступали в цьому році до Університету, зменшилась, **кількість іноземців, які вступили до магістратури, збільшилась**. При цьому **68,5 %** з них зараховані на навчання за **6 спеціальностями**: мова і література (**23** особи), міжнародне право (**13** осіб), державна служба (**11** осіб), правознавство (**10** осіб), міжнародні економічні відносини (**10** осіб), міжнародний бізнес (**7** осіб). По **1**-**4** студенти зараховано ще на **19** спеціальностей: історія, політологія, міжнародні відносини, міжнародна інформація, журналістика, міжнародна економіка, фінанси і кредит, облік і аудит, мікробіологія, біохімія, цитологія та гістологія, географія, метеорологія, медична фізика, математика, прикладна математика, інформатика, комп'ютерні системи та мережі, бізнес-адміністрування. Не виявилось зацікавлених у вступі на магістерські програми факультету інформаційних технологій, факультету соціології, факультету психології, хімічного факультету, ННІ "Інститут геології" та Інституту високих технологій.

Таблиця 1.7

Прийом на навчання іноземних громадян у 2014 році (у розрізі напрямів/спеціальностей)

Напрям/спеціальність	Українська мова навчання						Російська мова навчання						Англійська мова навчання						Разом іноземних громадян
	денна форма			заочна форма			денна форма			заочна форма			денна форма			заочна форма			
	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	
Правознавство	3		2	1		5	15			16	10	3							55
Філологія	6			1			27												34
Фінанси і кредит	1			2		2	9			15	2								31
Міжнародне право	10		8			2					3				3				26
Мова і література			2						18						3				23
Міжнар. економ. відносини	4		4			1									5				14
Міжнародний бізнес	6		2												5				13
Державна служба			1			5						5							11
Міжнародні відносини	4														3				7
Політологія	1			1		1	2			2									7
Журналістика	1					3				1		1							5
Історія	1		1	1	1														4
Міжнародна економіка	1		2									1							4
Облік і аудит	1								2			1							4
Туризм							2			2									4
Біохімія									1						2				3
Геологія	1						2												3
Інформатика	1			1					1										3
Міжнародна інформація			2												1				3
Біологія	2																		2
Економіка підприємства				1			1												2
Комп'ютерна інженерія	2																		2
Комп'ютерні системи та мережі			1												1				2
Менеджмент	2																		2
Психологія	1										1								2
Хімія	2																		2
Бізнес-адміністрування															1				1
Географія															1				1
Кіно-, телемистецтво	1																		1
Математика			1																1
Медична фізика															1				1
Метеорологія			1																1
Мікробіологія									1										1
Прикладна математика			1																1
Програмна інженерія	1																		1
Реклама і зв'язки з громадскістю	1																		1
Фізика	1																		1
Цитологія та гістологія			1																1
Всього в Університеті	**54**		**29**	**8**	**1**	**19**	**58**		**23**	**36**	**16**	**11**			**26**				**281**

Прийом на навчання іноземних громадян у розрізі країн походження

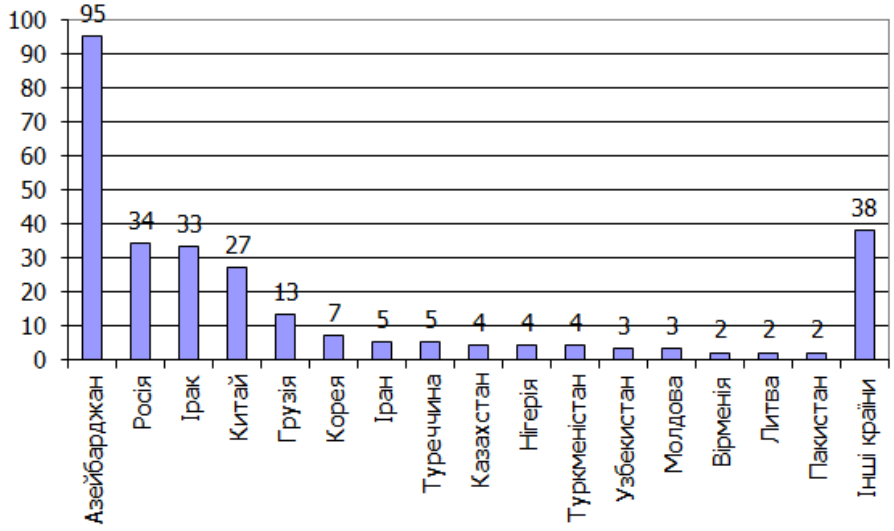

Порівняння показників зарахування іноземних громадян (за формами навчання та рівнями

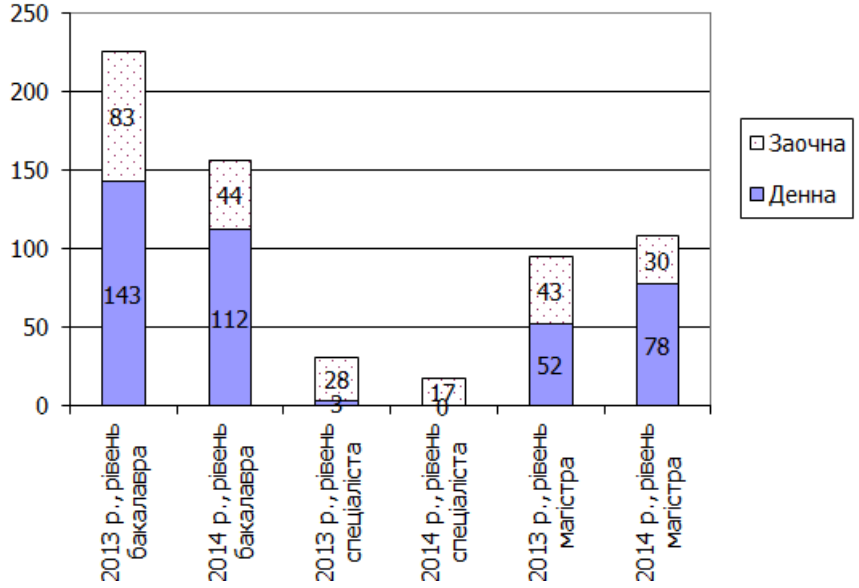

Порівняння показників зарахування іноземних громадян (за формами і мовами навчання)

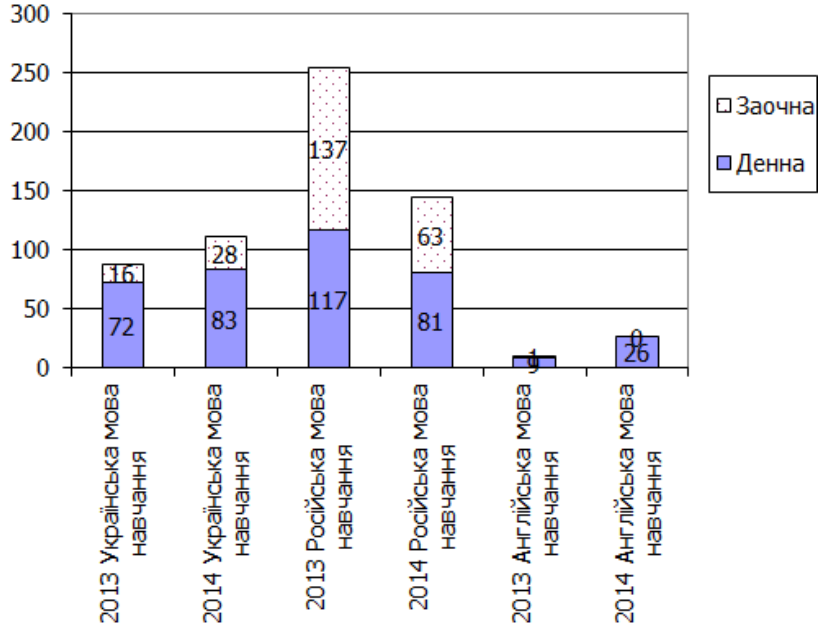

Порівняння показників прийому на навчання іноземних громадян у 2013 і 2014 рр.

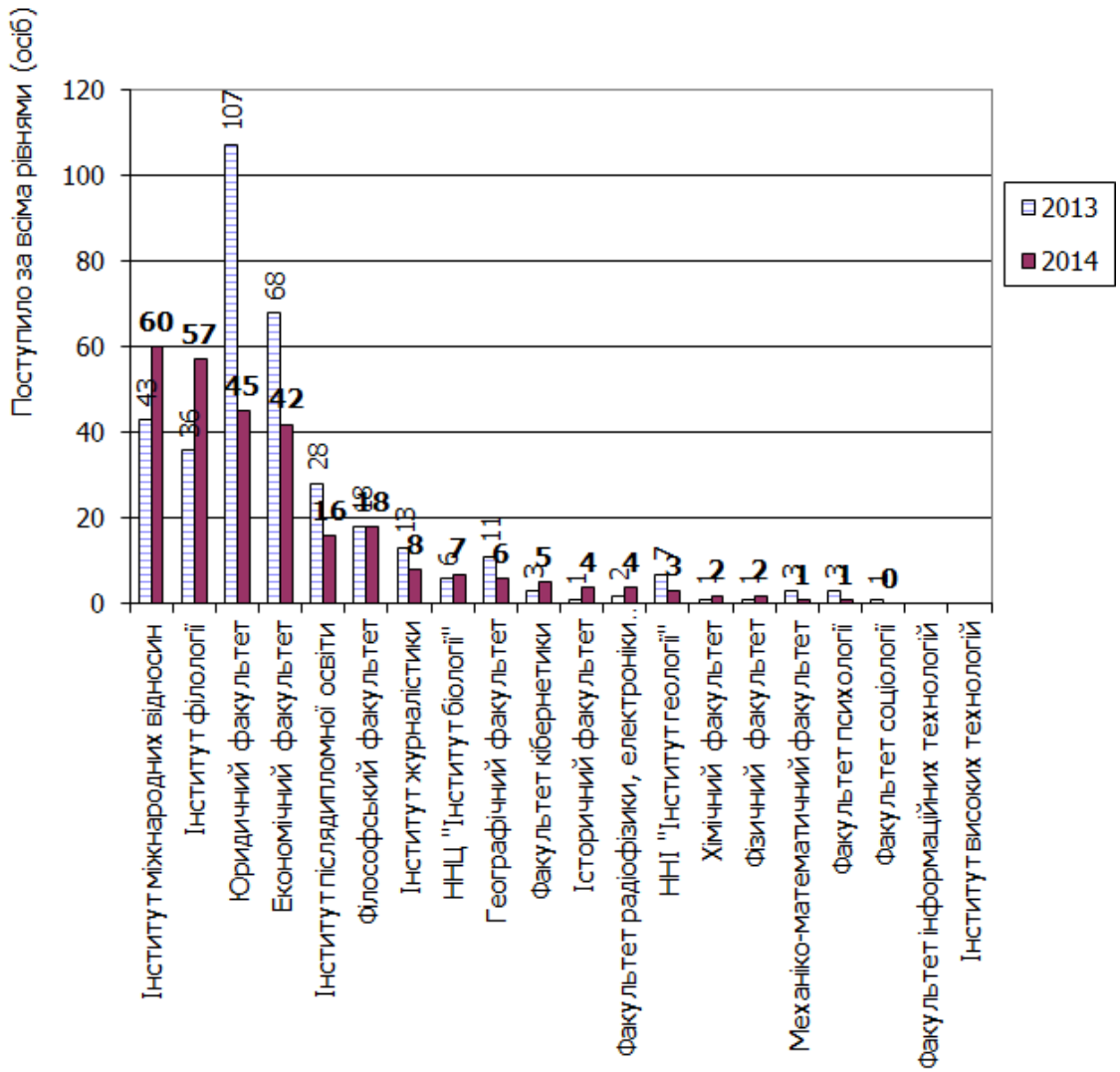

Якщо минулого року ми спостерігали тенденцію зменшення кількості бажаючих вступити на навчання за денною формою навчання до магістратури Університету, а також зменшення кількості студентів, які обрали мовою навчання українську мову (за всіма рівнями), то тепер можемо зазначити, що кількість іноземців, які вступили до магістратури денної форми навчання, зросла на **26** осіб, а кількість іноземців, які обрали мовою навчання українську мову, зросла на **11** осіб. Також зросла кількість набору іноземців на навчання за англомовними магістерським програмами з **9** до **26** осіб (на **17** осіб). Натомість різко зменшилась кількість іноземних громадян, які обрали своєю мовою навчання російську.

На жаль, залишились неподоланими **відмічені ще торік недоліки:** 1) розтягнутий у часі (до листопада включно) період зарахування іноземних громадян; 2) формування малочисельних груп при навчанні російською мовою; 3) практично індивідуалізована підготовка студентів за англомовними програмами; 4) відсутність координації дій кафедр Університету у забезпеченні викладання "наскрізних" дисциплін студентам різних факультетів/інститутів.

Контингент іноземних студентів у 2013/14 і 2014/15 навч. роках (за структурними підрозділами)

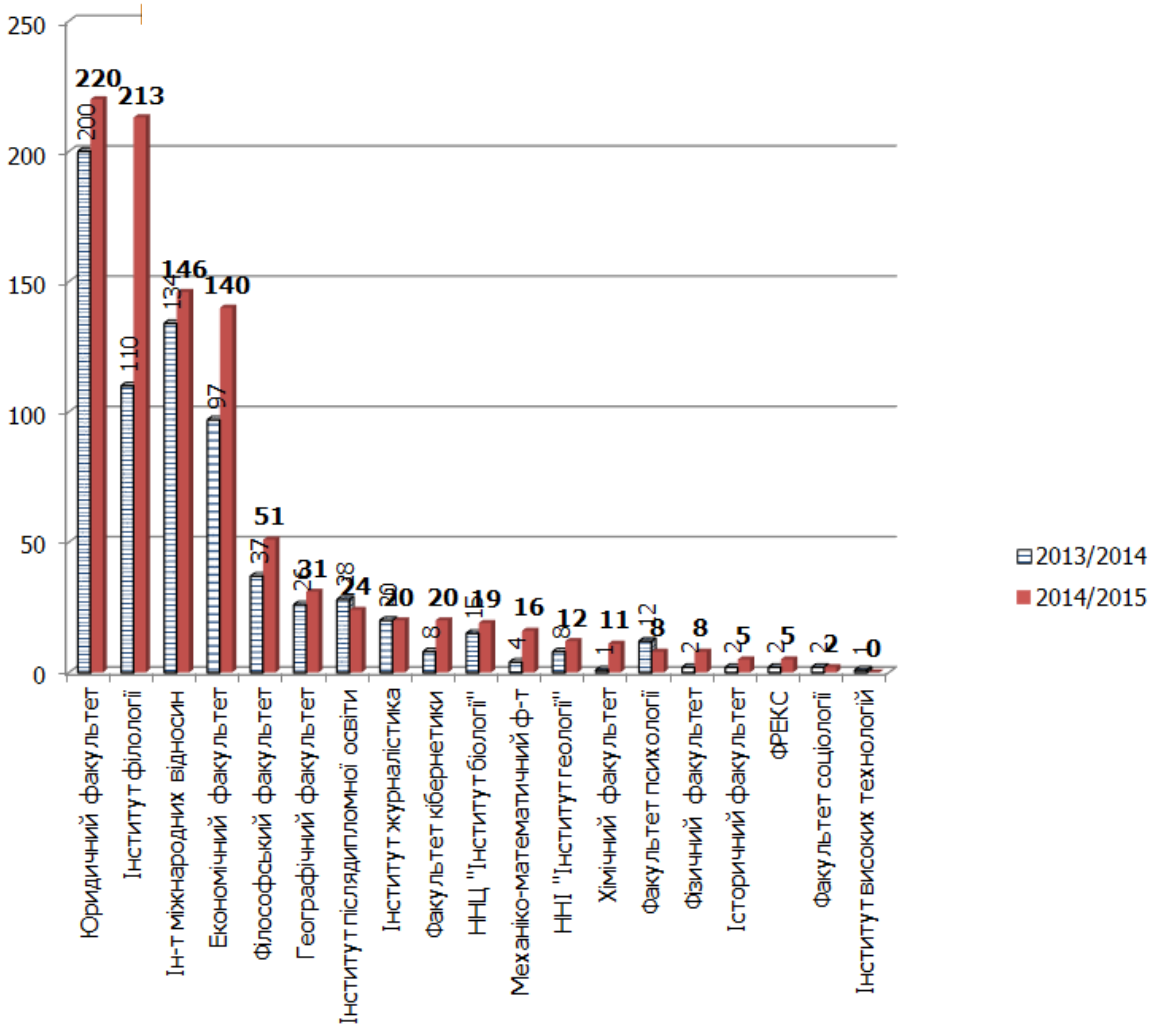

Здійснювані впродовж двох років активні дії Університету із залучення на навчання іноземних громадян спричинили майже подвоєння цього контингенту студентів (без підготовчого факультету та аспірантури): від **389** осіб у 2011 р. до **709** у 2013 р., що становило **2,9 %** від загальної кількості студентів відповідних ОКР. У **2014 р.** кількість іноземних громадян зросла до **951** особи (**3,9 %** від загальної кількості студентів). Водночас, таке зростання відбулося переважно за рахунок поновлених і переведених іноземних громадян, відрахованих з інших ВНЗ України та ВНЗ інших країн. Загалом кількість поновлених та переведених іноземних громадян становить **185** осіб з ВНЗ України (переважно з АРК, Донецька та Луганська) та **4** особи – з ВНЗ інших країн.

Студенти із числа іноземних громадян навчаються на всіх факультетах і майже у всіх інститутах університету (за винятком Військового інституту та Інституту управління державної охорони). Водночас, у жодному разі в нас немає підстав для самозаспокоєння: як і в минулому році, понад **75** % іноземців навчаються у чотирьох структурних підрозділах – на юридичному факультеті (**23** %), в інститутах філології (**22,4**) та міжнародних відносин (**15,4**), на економічному факультеті (майже **14,7** %).

Порівняно із минулим роком, майже подвоїлась кількість іноземних студентів в інституті філології (було **110**, стало **213** осіб) та на економічному факультеті (від **97** до **140** осіб). На жаль, **попит іноземних громадян на освітні послуги природничих факультетів все ще залишається мізерним**. У зв'язку із цим вражає **практично "нульова активність" випускових кафедр природничих, математичних, інженерних, інформаційно-комунікативних напрямів у започаткуванні програм подвійного дипломування** із європейськими вищими навчальними закладами, без чого їхні можливості сформувати повноцінні і привабливі для закордонного абітурієнта англомовні прогарами підготовки є суто теоретичними. **Керівництво відповідних факультетів має зрозуміти, що їхня стратегія виживання має неодмінно включати формування англомовних програм підготовки та програм подвійного дипломування!**

1.2.5. Перспективи прийому на навчання до Університету у 2015 і 2016 роках

Зростання конкуренції на ринку освітніх послуг, доступності вищої освіти в університетах за кордоном, зміна підходів щодо формування державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою, а також несприятливі економічні чинники, наслідком яких є як зменшення вільних ресурсів державного бюджету, так і зниження платоспроможного попиту громадян України на вищу освіту, ставлять під сумнів досягнення у цьому й наступних роках прогнозних показників прийому на навчання за усіма рівнями вищої освіти. Побічним доказом цього є стабільне упродовж останніх трьох років невиконання (на **10-30** %) факультетами та інститутами планів прийому на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб. Крім того, не слід забувати, що ось уже сім років, як в Україні щорічно зменшуються обсяги державного замовлення за усіма рівнями, окрім магістра. Так, у період з 2007 по 2014 р. державне замовлення за рівнем бакалавра зменшилось на **15** %, а за рівнем спеціаліста – на **27** %.

Оскільки можливості розвитку наукових напрямів і кафедр, поліпшення матеріального стану Університету залежать від обсягів надходжень із державного бюджету за підготовку фахівців із вищою освітою та від контингенту здобувачів освітніх послуг, оплата навчання яких є основним джерелом надходжень до спеціального фонду бюджету Університету, усім підрозділам Університету, основним завданням яких є освітня діяльність, необхідно терміново проаналізувати кон'юнктуру за власними напрямами та спеціальностями, активізувати та інтенсифікувати свою роботу із забезпечення поповнення контингенту студентів, слухачів, аспірантів, ад'юнктів і докторантів.

У 2014 р. державне замовлення на підготовку фахівців за всіма рівнями в Україні складало **298 254** осіб (у т. ч. **249 886** – за денною формою навчання), при цьому **246 785** місць державного замовлення (**82,7** % від загального обсягу) розподіляє як розпорядник державного замовлення, Міністерство освіти і науки України.

Таблиця 1.8

Частка Університету у державному замовленні на підготовку фахівців з вищою освітою (за рівнями)

ОКР	Загальний обсяг державного замовлення	Обсяг державного замовлення МОН	Відсоток державного замовлення КНУТШ від загального по Україні	Відсоток державного замовлення КНУТШ від МОН
Молодший спеціаліст	72 358	59 374	0,4	0,5%
Бакалавр	119 332	98 770	2,5	3,04%
Спеціаліст	63 930	55 587	0,35	0,4%
Магістр	42 634	33 054	4,8	6,2%
Всього	**298 254**	**246 785**	**1,9**	**2,3%**

Як бачимо, до Університету на навчання сьогодні вступає кожен сороковий із тих, хто навчається за держзамовленням. Якщо ж брати до уваги тільки ті спеціальності, за якими здійснюється підготовка в Університеті (сукупний обсяг в Україні **96 668** місць), то наша частка в сукупному державному замовленні зросте до **5,7** %. Відтак, в умовах скорочення державного замовлення та зміни процедур його розподілу Університет як один із основних отримувачів бюджетних коштів є дуже вразливим. Забезпечення потреб Університету в майбутньому вимагає зростання обсягів держзамовлення або, щонайменше, убезпечення від його зменшення. Це можливо в разі виконання наступних завдань:

- розширення переліку напрямів і спеціальностей, за якими Університет отримує державне замовлення;
- нарощування конкурентного рейтингу при розподілі державного замовлення МОН України (ефективно за тими спеціальностями, де частка Університету в державному замовленні незначна);
- укладання контрактів із іншими, крім МОН, державними замовниками на підготовку кадрів за акредитованим напрямами/спеціальностями (на сьогодні Університет не бере участі у розподілі державного замовлення більшості державних замовників, у поточному році наявні контракти тільки з МОН, Міністерством оборони та Управлінням державної охорони, а державне замовлення від Нацдержслужби востаннє було отримане у 2013 р.).

Важливість виконання вказаних завдань зростає із урахуванням змін до порядку формування державного замовлення у **2015** році, а саме:

"*до* **1 січня 2016 року** *розміщення державного замовлення у розмірі* **80** *відсотків загального обсягу державного замовлення для підготовки фахівців ступеня бакалавра здійснюється у вищих навчальних закладах незалежно від форми власності на основі показників розміщення державного замовлення минулого року в розрізі навчальних закладів за відповідними спеціальностями та пропозицій вищих навчальних закладів;*

розміщення державного замовлення решти **20** *відсотків загального обсягу державного замовлення здійснюється у вищих навчальних закладах незалежно від форми власності відповідно до результатів конкурсу поточного року, що визначається середнім конкурсним балом вступників на навчання за ступенем бакалавра за відповідною спеціальністю на момент завершення прийому заяв до вищих навчальних закладів"* [Закон України Про вищу освіту].

Розподіл державного замовлення
за державними замовниками у 2014 р. (усі рівні, місяць)

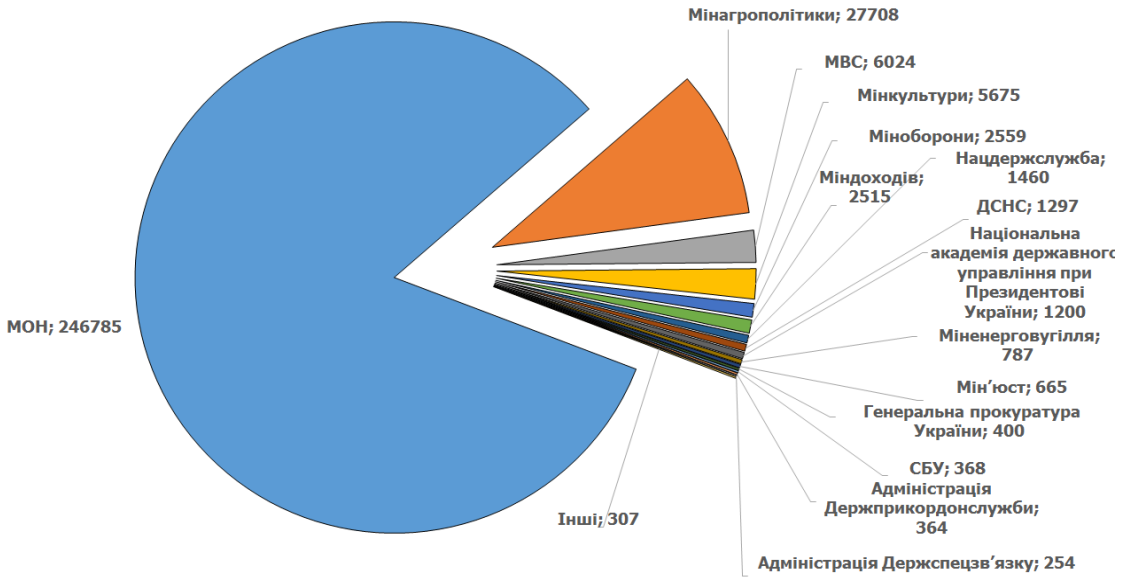

Таким чином, між ВНЗ перед початком вступної кампанії розподілятиметься **80** % від сукупного обсягу державного замовлення за спеціальністю. Решта **20** % місць, які залишаться за цією спеціальністю, розподілятимуться за принципом "бюджетне місце за абітурієнтом". Така схема діятиме під час перехідного періоду перед запровадженням абсолютно нової системи, яка запрацює вже у **2016** р., коли державне замовлення не розподілятиметься між ВНЗ взагалі, а повною мірою діятиме принцип "бюджетне місце за абітурієнтом" (ч. 7 ст. 44 Закону України "Про вищу освіту") – бюджетні місця будуть отримувати не ВНЗ, а найсильніші абітурієнти із числа тих, які обрали даний фах, вони зараховуватимуться на навчання у ті ВНЗ, які будуть указані першими в їх списку пріоритетів.

Разом з цим, в Умовах прийому і на цей і на майбутні роки збережене право ВНЗ встановлювати мінімальний прохідний бал. Це, наприклад, дає можливість "сильнішим" університетам встановити вищий прохідний бал для того, щоб уникнути необхідності готувати "слабких" студентів.

Розподіл державного замовлення Університету за державними замовниками

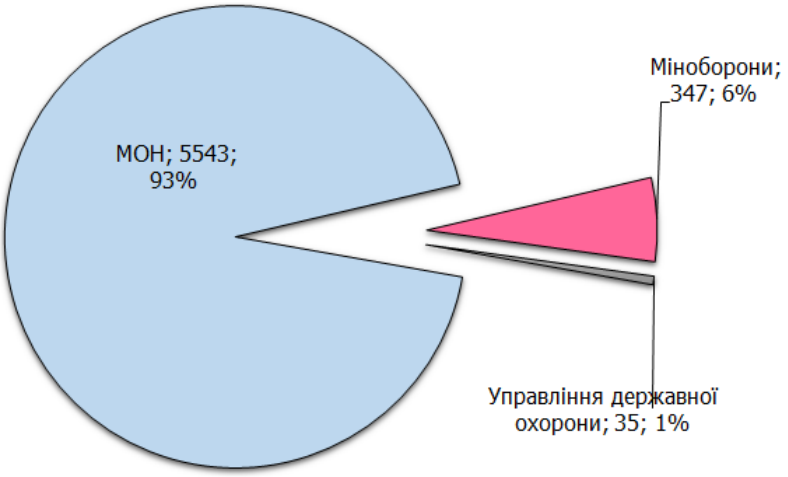

Тому вкрай необхідно проаналізувати минулорічний рейтинг Університету за середнім конкурсним балом (освітній рівень бакалавра), а також інформацію про частку державного замовлення, яка припадає на Університет за тими чи іншими напрямами та спеціальностями (усі рівні). Сукупний аналіз може показати ті позиції, які є вразливими, і ті позиції, за якими є шанси покращити показники у майбутньому.

Із табл. 1.9 очевидно, що за великим переліком напрямів Університет мав у звітному році найвищий рейтинг із досить високими балами. Це дає можливість сподіватись, що у даному переліку напрямів перерозподілу державного замовлення в результаті переформування пріоритетів студентів **не на користь** Університету не буде.

Таблиця 1.9

Напрями, за яким Університет мав найкращі рейтингові показники у 2014 році

Напрям	Кількість ВНЗ, що здійснюють підготовку за напрямом	Рейтинг Університету	
		місце	середній конкурсний бал
міжнародне право	14	1	196,9
країнознавство	14	1	196,7
економічна кібернетика	68	1	195,8
прикладна математика	27	1	195,6
міжнародна економіка	59	1	195,3
міжнародні економічні відносини	19	1	195,3
програмна інженерія	56	1	194,6
реклама і зв'язки з громадськістю	23	1	194,5
міжнародна інформація	16	1	194
міжнародний бізнес	14	1	193,6
туризм	92	1	192,4
міжнародні відносини	22	1	191,1
журналістика	37	1	188,8
економіка підприємства	141	1	188,3
менеджмент	209	1	187,8
безпека інформаційних і комунікаційних систем	18	1	187,6
статистика	6	1	187,6
астрономія	5	1	187,5

управління інформаційною безпекою	12	1	186,9
комп'ютерна інженерія	58	1	186,8
психологія	75	1	185,7
прикладна статистика	13	1	185,7
інформатика	53	1	185,5
комп'ютерні науки	84	1	185,1
біологія	39	1	184,6
хімія	29	1	184,1
оптотехніка	6	1	182,7
географія	26	1	182,6
математика	39	1	182,1
фізика	38	1	180,9
геодезія, картографія та землеустрій	36	1	180,4
кіно-, телемистецтво	8	1	180,2
соціальна педагогіка	43	1	178,1
геологія	10	1	174,2
механіка	8	1	174,1
гідрометеорологія	5	1	170,7

Натомість є напрями, за якими позиції Університету значно слабші, напрями, в яких рейтинг Університету поступається іншим ВНЗ. Особливу увагу необхідно звернути на такі напрями підготовки, як філологія, соціальна робота, екологія, охорона навколишнього природного середовища та збалансоване природокористування.

Таблиця 1.10

Напрями, за якими рейтинг Університету у 2014 р. поступався іншим ВНЗ

Напрям	**Кількість ВНЗ, що здійснюють підготовку за напрямом**	**Рейтинг Університету (місце, середній конкурсний бал)**		**Перелік ВНЗ, що випереджують Університет: місце, назва (бал)**
		Місце	Бал	
фінанси і кредит	184	2	192,3	1 – НУ "КМА" (194,2)
правознавство	126	2	191,1	1 – НУ "КМА" (197)
видавнича справа та редагування	24	2	188,9	1 – НТУУ "КПІ" (190,7)
економічна теорія	16	2	188,3	1 – НУ "КМА" (193,3)
системний аналіз	20	2	187,9	1 – НТУУ "КПІ" (192,4)
політологія	28	2	185,4	1 – НУ "КМА" (198)
облік і аудит	182	2	185,2	1- Чернігівський НТУ (186,1)
культурологія	23	2	184,9	1 – НУ "КМА" (189)
історія	48	2	182,9	1 – НУ "КМА" (185,5)
філософія	20	2	182,7	1 – НУ "КМА" (187,6)
соціологія	40	2	181,2	1 – НУ "КМА" (190,4)
прикладна фізика	18	2	176,4	1 – НТУУ "КПІ" (185,3)
філологія	116	4	185,3	1 – НУ "КМА" (190,4); 2 – НТУУ "КПІ" (186,9); 3 – НУ "Львівська політехніка" (185,7)

соціальна робота	59	5	177,5	1 – НУ "КМА" (182,7); 2 – Прикарпатський НУ (179,8); 3 – Чернігівський НТУ (177,9); 4 – Ужгородський НУ (177,5)
екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	91	5	169,9	1 – НУ "КМА" (175,7); 2 – Івано-Франківський НТУНГ (172,2); 3 – Сумський державний університет (171,4); 4 – НТУУ "КПІ" (170,8)

Якщо за цими напрямами у 2015 р. Університет не набере жодних додаткових місць державного замовлення із 20 %, то це означатиме, що у майбутньому, при повному переході на систему "гроші за студентом" (коли бюджетні місця будуть іти туди, куди вступають найсильніші абітурієнти), випускові кафедри можуть не отримати студентів на навчання. **За таких умов факультетам/інститутам необхідно по-іншому працювати з абітурієнтами, або готуватися до закриття програм підготовки.**

Таблиця 1.11

Перелік напрямів і спеціальностей, за якими Університет виконує понад 80 % обсягу державного замовлення МОН або держаного замовлення по Україні (денна форма навчання)*

Напрям/спеціальність	Держзамовлення по Україні в цілому	Частка МОН у держзамовленні по Україні, %	Частка Університету у держзамовленні по Україні, %
5.04010302 Пошук та розвідка геофізичними методами	43	100	100
5.05050216 Експлуатація та ремонт геофізичної апаратури і обладнання	16	100	100
5.05100401 Виробництво оптичних та оптико-електронних приладів	55	100	100
6.020203 Кіно-, телемистецтво	210	7	7
8.02030306 Фольклористика	10	100	100
8.04010203 Вірусологія	12	100	100
8.04010406 Географія рекреації та туризму	12	100	100
8.04010211 Імунологія	10	100	100
8.04010304 Геоінформатика	5	100	100
8.04010404 Політична географія та геополітика	10	100	100
8.04010405 Природнича географія	10	100	100
8.04010408 Геоморфологія та палеографія	11	100	100
8.04010501 Метеорологія	5	100	100
8.18010023 Високі технології	50	100	100
8.18010026 Охоронна діяльність та безпека	15	0	100
8.03030202 Зв'язки з громадськістю	11	91	91
8.04020304 Фізика ядра та фізика високих енергій	30	100	83,3
8.03020201 Міжнародне право	40	100	80
8.04010204 Цитологія та гістологія	15	100	80

* За заочною формою навчання Університет виконує в повному обсязі державне замовлення по МОН за спеціальностями 5.05030106 Буріння свердловин та 8.03030101 Журналістика, і 80 % державного замовлення за напрямом підготовки 6.040103 Геологія.

Усі названі напрями/спеціальності, за якими Університет монопольно (чи майже монопольно) забезпечує виконання державного замовлення, **є потенційною зоною ризику** – будь-яке зменшення державного замовлення за ними та/або поява сильного конкурента призведе до зменшення кількості студентів в Університеті.

Також у вищевикладеній таблиці є напрями, в яких університет на **100** % залежить від розподілу обсягів державного замовлення між державними замовниками. Так, за напрямом кіно-, телемистецтво університет виконує **100 %** замовлення МОН, у той час як МОН замовляє лише **5** % державного замовлення від загального обсягу по Україні. Головним замовником цього напряму є Міністерство культури, яке замовляє решту **95** % від загального обсягу. Можна зробити наступний висновок: якщо Університет не почне співпрацювати з Міністерством культури, то є велика ймовірність у подальшому втратити державне замовлення зі вказаного напряму.

Таблиця 1.12

Перелік напрямів і спеціальностей, за якими Університет виконує від 20 % до 80 % державного замовлення загалом по Україні та Міністерства освіти і науки (за денною формою навчання)*

Напрям/спеціальність	Державне Замовлення по Україні в цілому	Частка МОН у держзамовленні по Україні, %	Частка Університету у держзамовленні по Україні, %
5.04010303 Пошук та розвідка гідрогеологічними та інженерно-геологічними методами	30	100	46,7
5.05030106 Буріння свердловин	165	100	21,2
6.030205 Країнознавство	35	100	57,1
6.030206 Міжнародний бізнес	60	100	41,7
6.040205 Статистика	90	100	38,9
6.040206 Астрономія	50	100	30
6.040103 Геологія	370	100	28,4
6.051004 Оптотехніка	120	100	25
6.020301 Філософія	250	100	20
8.04020302 Фізика наносистем	9	100	77,8
8.03020601 Міжнародний бізнес	40	100	70
8.02030102 Релігієзнавство	15	100	66,7
8.02030202 Етнологія	15	100	66,7
8.08010102 Картографія	15	100	66,7
8.04010306 Геохімія і мінералогія	10	100	60
8.04020102 Актуарна та фінансова математика	20	100	60
8.04010205 Біохімія	60	100	53,3
8.04010210 Фізіологія рослин	15	100	53,3
8.02030203 Архівознавство	20	100	50
8.03020401 Міжнародна інформація	50	100	50
8.04010206 Біофізика	10	100	50
8.04020402 Радіофізика і електроніка	90	100	50
8.04020406 Медична фізика	20	100	50
8.04010305 Геологія нафти і газу	25	100	48
8.04010303 Геофізика	15	100	46,7

8.04020302 Фізика конденсованого стану	50	100	44
8.03020301 Міжнародні економічні відносини	65	100	43,1
8.04010202 Мікробіологія	30	100	40
8.04010212 Фізіологія людини і тварин	35	100	37,1
8.18010019 Медіа-комунікації	55	100	36,4
8.04010402 Економічна і соціальна географія	40	100	35
8.04020501 Прикладна та теоретична статистика	35	100	34,3
8.05100402 Лазерна та оптоелектронна техніка	35	100	34,3
8.02030204 Археологія	15	100	33,3
8.04020203 Комп'ютерна механіка	15	100	33,3
8.04030203 Соціальна інформатика	15	100	33,3
8.04010209 Генетика	35	100	31,4
8.04010302 Гідрогеологія	40	100	30
8.04010503 Гідрологія	20	100	30
8.02030305 Літературна творчість	20	100	25
8.03010401 Політологія	150	100	20
8.04020601 Астрономія	15	100	20
6.030202 Міжнародне право	105	71	43,8
6.030204 Міжнародна інформація	100	70	20
6.030302 Реклама і зв'язки з громадськістю (за видами діяльності)	78	55	19,2
8.03010101 Соціологія (за видами діяльності)	195	98	20,5
8.03030101 Журналістика	172	96	29,1
8.03030301 Видавнича справа та редагування	55	91	36,4
8.03020101 Міжнародні відносини	78	88	32,1
8.03030201 Реклама	12	67	66,7

* За заочною формою навчання Університет виконує 21 % державного замовлення за напрямом 6.020301 Філософія, 25 % – за спеціальністю 8.03010401 Політологія, 40 % – за спеціальністю 8.02030101 Філософія, 21 % – за спеціальністю 8.02030201 Історія.

За наведеним переліком напрямів/спеціальностей Університет має можливість боротися за збільшення державного замовлення в межах обсягу МОН з іншими ВНЗ, або не втратити наявне при погіршенні конкурентоспроможності. Також із таблиці видно, що за такими напрямами і спеціальностями, як 6.030302 Реклама і зв'язки з громадськістю (за видами діяльності), 8.03010101 Соціологія (за видами діяльності), 8.03030101 Журналістика, 8.03030301 Видавнича справа та редагування, 8.03020101 Міжнародні відносини, 8.03030201 Реклама, розпорядниками держзамовлення яких є не лише Міністерство освіти і науки України, Університет може змагатися за отримання додаткового державного замовлення від Мінагрополітики, Міндоходів, МВС, Мін'юсту, СБУ, Адміністрації Держспецзв'язку, Генеральної прокуратури, МЗС, Національної академії наук тощо.

Таблиця 1.13

Перелік державних замовників, які у 2014 р. розподіляли обсяги державного замовлення з напрямів і спеціальностей, ліцензованих в Університеті

Найменування	ОКР	Напрями і спеціальності
Мінагрополітики	Молодший спеціаліст	Інформаційна діяльність підприємства, економіка підприємства, бухгалтерський облік, прикладна екологія, розробка програмного забезпечення, обслуговування та ремонт автомобільних двигунів
	Бакалавр	Економічна кібернетика, економіка підприємства, маркетинг, фінанси і кредит, облік і аудит, менеджмент, екологія, охорона навколишнього природного середовища та збалансоване природокористування, комп'ютерні науки, геодезія, картографія та землеустрій, лісове та садово-паркове господарство
	Магістр	Економічна кібернетика, економіка підприємства, фінанси і кредит, облік і аудит, менеджмент організацій, землеустрій і кадастр, геоінформаційні системи і технології
МВС	Бакалавр	Філологія, психологія, правознавство, менеджмент
	Магістр	Правознавство, менеджмент організацій
Мінкультури	Бакалавр	Культурологія, кіно-, телемистецтво, філологія, соціологія, міжнародні відносини, міжнародне право, міжнародні економічні відносини, міжнародна інформація, журналістика, реклама і зв'язки з громадськістю, видавнича справа та редагування, правознавство, міжнародна економіка, економіка підприємства, менеджмент, комп'ютерні науки, туризм
	Магістр	Переклад, соціологія, міжнародні відносини, реклама, зв'язки з громадськістю, видавнича справа та редагування, правознавство, економіка підприємства, менеджмент організації, туризмознавство
Міноборони	Молодший спеціаліст	Обслуговування та ремонт автомобільних двигунів
	Бакалавр	Фінанси і кредит, програмна інженерія, радіотехніка, геодезія, картографія та землевпорядкування
	Магістр	Переклад, міжнародні відносини, журналістика. правознавство, геоінформаційні системи і технології
Міндоходів	Бакалавр	Правознавство, економічна кібернетика, міжнародна економіка, економіка підприємства, фінанси і кредит, облік і аудит, менеджмент, комп'ютерні науки
	Магістр	Правознавство, економічна кібернетика, міжнародна економіка, економіка підприємства, фінанси і кредит, облік і аудит
Нацдержслужба	Магістр	Державна служба
ДСНС	Бакалавр	Психологія, охорона навколишнього природного середовища та збалансоване природокористування, управління інформаційною безпекою
	Магістр	Психологія, управління проектами
Міненерговугілля	Бакалавр	Охорона навколишнього природного середовища та збалансоване природокористування, прикладна фізика, комп'ютерні науки, комп'ютерна інженерія, управління інформаційною безпекою
Мін'юст	Бакалавр	Психологія, правознавство
Генеральна прокуратура України	Магістр	Правознавство
СБУ	Магістр	Правознавство

Адміністрація Держприкордон-служби	Бакалавр	Філологія, правознавство
Адміністрація Держспецзв'язку	Бакалавр	Комп'ютерні науки, безпека інформаційних та комунікаційних систем, управління інформаційною безпекою
Національна академія педагогічних наук	Молодший спеціаліст	Обслуговування та ремонт автомобільних двигунів
Національна академія наук	Магістр	Фінанси і кредит, прикладна математика
МОЗ	Магістр	Біотехнологія
МЗС	Магістр	Зовнішня політика
ДПтС	Бакалавр	Психологія, правознавство

Найбільш сприятливою щодо держзамовлення виглядає ситуація за тими напрямами та спеціальностями, за якими Університет досі виконував менш як **10 %** сукупного державного замовлення по МОН або, тим паче, по Україні.

Таблиця 1.14

Перелік напрямів і спеціальностей, за якими Університет виконує менш як 10 % державного замовлення загалом по Україні та Міністерства освіти і науки (за денною формою навчання)*

Напрям/спеціальність	Держзамовлення по Україні в цілому	Частка МОН у держзамовленні по Україні, %	Частка Університету у держзамовленні по Україні, %
5.05010301 Розробка програмного забезпечення	1940	97	1,32
5.04010602 Прикладна екологія	515	94	3,1
5.03050401 Економіка підприємств	1449	92	1,03
6.020302 Історія	1450	100	9,4
6.030506 Прикладна статистика	115	100	8,7
6.040302 Інформатика	1050	100	8,6
6.040301 Прикладна математика	810	100	5,6
6.040201 Математика	1500	100	5
6.040303 Системний аналіз	500	100	4
6.010106 Соціальна педагогіка	450	100	3,4
6.050103 Програмна інженерія	1450	100	2,8
6.050102 Комп'ютерна інженерія	2270	99	2,25
6.020303 Філологія	6935	99	5,91
6.030502 Економічна кібернетика	542	95	4,6
6.030503 Міжнародна економіка	575	93	4,5
6.170101 Безпека інформаційних і комунікаційних систем	465	93	4,3
6.030102 Психологія	830	91	7,2
6.030508 Фінанси і кредит	2365	91	1,5
6.030509 Облік і аудит	1510	90	1,3
6.030504 Економіка підприємства	1249	89	2,4
6.030601 Менеджмент	2745	89	1
6.140103 Туризм	500	88	4
6.050901 Радіотехніка	814	84	7,4
6.040106 Екологія, охорона Навколишнього середовища та збалансоване природокористування	1770	80	2,8

6.170103 Управління інформаційною безпекою	240	71	8,3
6.080101 Геодезія, картографія та землеустрій	940	68	1,6
6.020101 Культурологія	235	62	6,4
6.030401 Правознавство	5520	49	2,7
8.02030201 Історія	520	100	9,6
8.04020301 Фізика	310	100	9,4
8.03060102 Менеджмент інноваційної діяльності	100	100	8
8.05010301 Програмне забезпечення систем	220	100	7,3
8.05010201 Комп'ютерні системи та мережі	390	100	5,1
8.04010201 Біологія	250	100	2,8
8.03050802 Банківська справа	230	100	2,8
8.18010013 Управління проектами	185	98	5,4
8.03050301 Міжнародна економіка	380	95	6,1
8.03050201 Економічна кібернетика	342	94	5,8
8.14010301 Туризмознавство (за видами)	190	94	6,3
8.03050401 Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)	758	87	2,6
8.03050801 Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)	1232	79	2,03
8.03050901 Облік і аудит	830	79	1,2
8.03040101 Правознавство	2521	57	6

* Університетом забезпечується менш як 1% державного замовлення по Україні за такими напрямами та спеціальностями: 5.03050901 Бухгалтерський облік, 6.050101 Комп'ютерні науки, 8,03060101 Менеджмент організації і адміністрування.

За вказаним переліком напрямів і спеціальностей можливості випускових кафедр, факультетів та інститутів, за умови проведення ними активної політики (наприклад, підготовки конкурсних пропозицій до інших, крім МОН, державних замовників) щодо нарощування, а тим паче – утримання обсягів державного замовлення, є більш ніж реальними.

Однак, ураховуючи зміни у розподілі державного замовлення, в окремих випадках відповідним факультетам загрожують перерозподіл студентів за формами оплати за навчання – для факультетів, які мають високий рейтинг, отримання додаткових місць державного замовлення як за схемою 2015 р. (80 % + 20 %), так і за схемою 2016 р. ("гроші ходять за студентом"), може мати наслідком відсутність можливостей зарахування контрактників.

Наприклад, якщо за напрямом правознавство сукупне держзамовлення в наступному році становитиме 4000, то "бонусні" 20 % складатимуть 800 місць. Університет має другий рейтинг в Україні (ліцензійний обсяг Києво-Могилянської академії, яка нас випереджає, незначний), відтак ті 400-450 місць ліцензійного обсягу, які залишаються на юридичному факультеті після зарахування "планової" кількості студентів, мо-

жуть бути повністю поглинуті додатковою "хвилею" державного замовлення й не буде укладено жодного (!) контракту.

Наскільки ж легко прогнозувати результати вступу у 2016 р., можна оцінити за схемою:

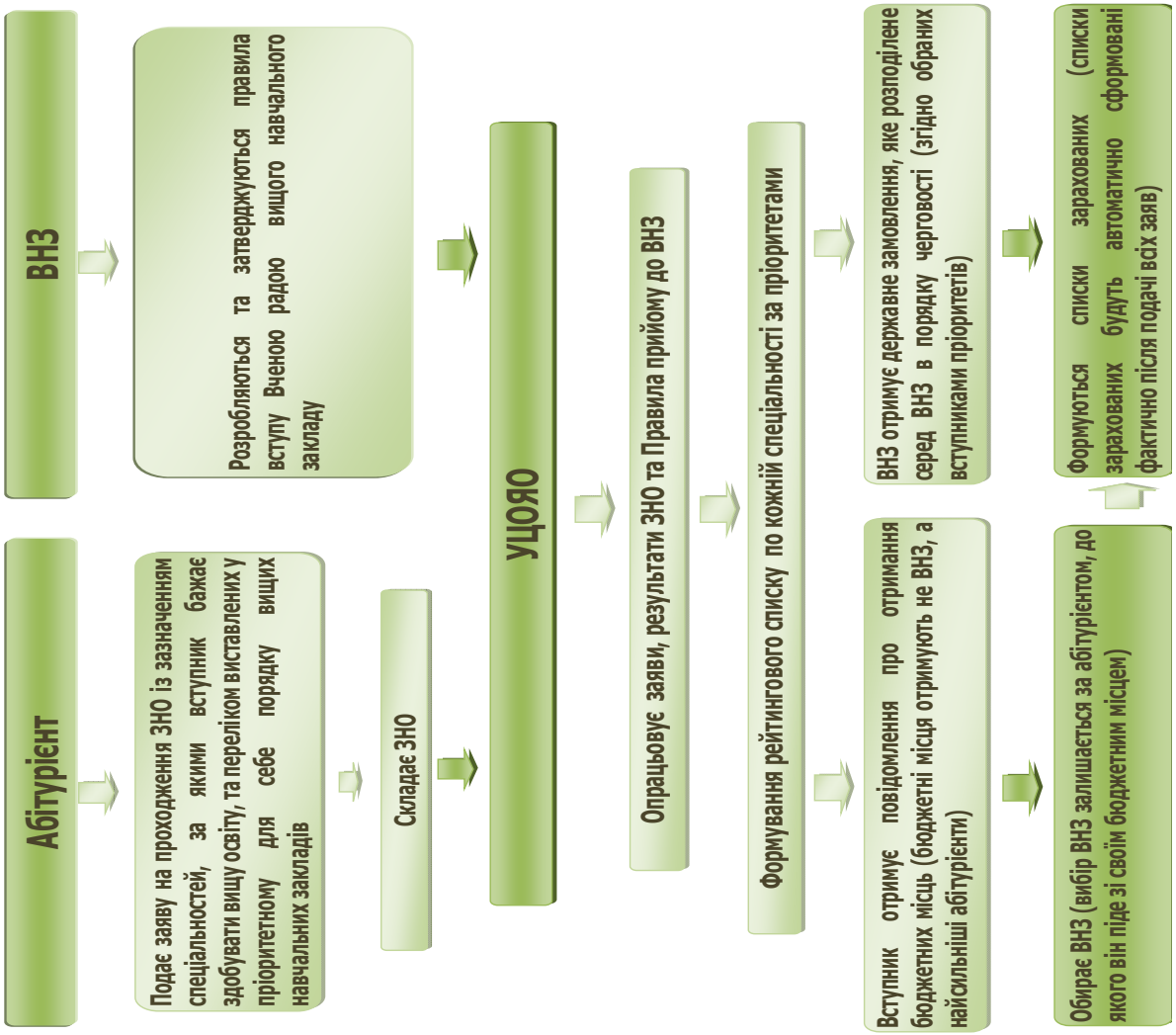

Додатковим викликом щодо можливостей набору на навчання здібної молоді, а також щодо набору на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб, **є** все ширше **відкриття можливостей безоплатного навчання української молоді у ВНЗ Литви, Чехії, Польщі, Німеччини, Франції і низку інших країн ЄС**. Наскільки сильним буде вплив "освітньої міграції" на формування контингенту студентів нашого Університету, зараз оцінити важко.

1.2.6. Розробка, упровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців

Швидке оновлення наукових досліджень, пошук цікавих, практично орієнтованих навчальних програм із максимальним наближенням до стандартів європейської освіти із збереженням кращих традицій вітчизняної, вимагає впровадження у навчальний процес нових **напрямів підготовки, спеціальностей навчальних дисциплін** і практик.

У **2013/14** навч. році запроваджено **1** новий напрям підготовки за рівнем бакалавра та **7** спеціальностей на рівні магістра:

ННЦ "Інститут біології"	•- 8.04010204 - Цитологія та гістологія, •- 8.04010211 – Імунологія
ННІ "Інститут геології"	•- 8.04010304 – Геоінформатика
Інститут журналістики	•- 6.020203 Кіно-, телемистецтво
Механіко-математичний факультет	• 8.04020102 Актуарна та фінансова математика •- 8.04020203 Комп'ютерна механіка
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	•- 8.04020406 - Медична фізика, •- 8.05010201 - Комп'ютерні системи та мережі

У **2014/15** навч. році уведено і впроваджується ще щонайменше **5** нових підготовки за рівнем бакалавра та **4** програм на рівні магістра:

ННЦ "Інститут біології"	•- 6.051401 – Біотехнологія, •- 6.090103 - Лісове і садово-паркове господарство,
Механіко-математичний факультет	•-8.04020101 - Математика (на базі ОКР "спеціаліст"!);
Ф-тет психології	•- 8.18010020 - Управління навчальним закладом (управління вищим навчальним закладом)
Фізичний факультет	•6.040206 – Астрономія, •6.051004 - Оптотехніка (на базі молодшого спеціаліста).
Інститут філології	•- 6.020303 - Філологія (кримськотатарська мова і література) •- Філологія (шведська мова і література), •- 8.02030302 - Мова і література (білоруська).
Юридчний факультет	• 8.18010011 - Інтелектуальна власність

У **2013/14 навч. році** запроваджено **29 нових кластерів** і **36 спеціалізацій,** зокрема:

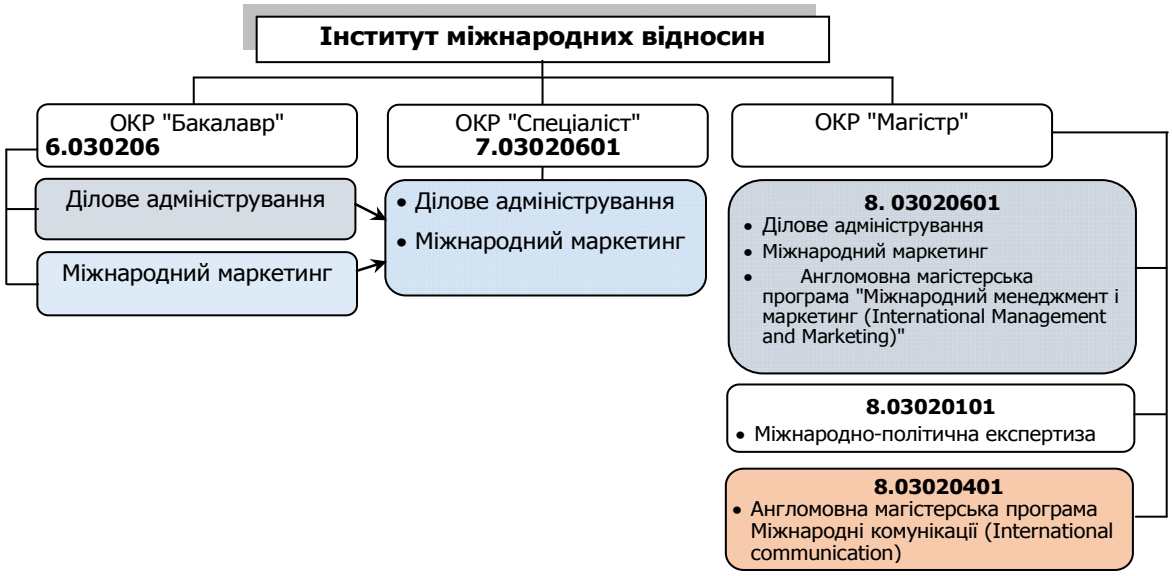

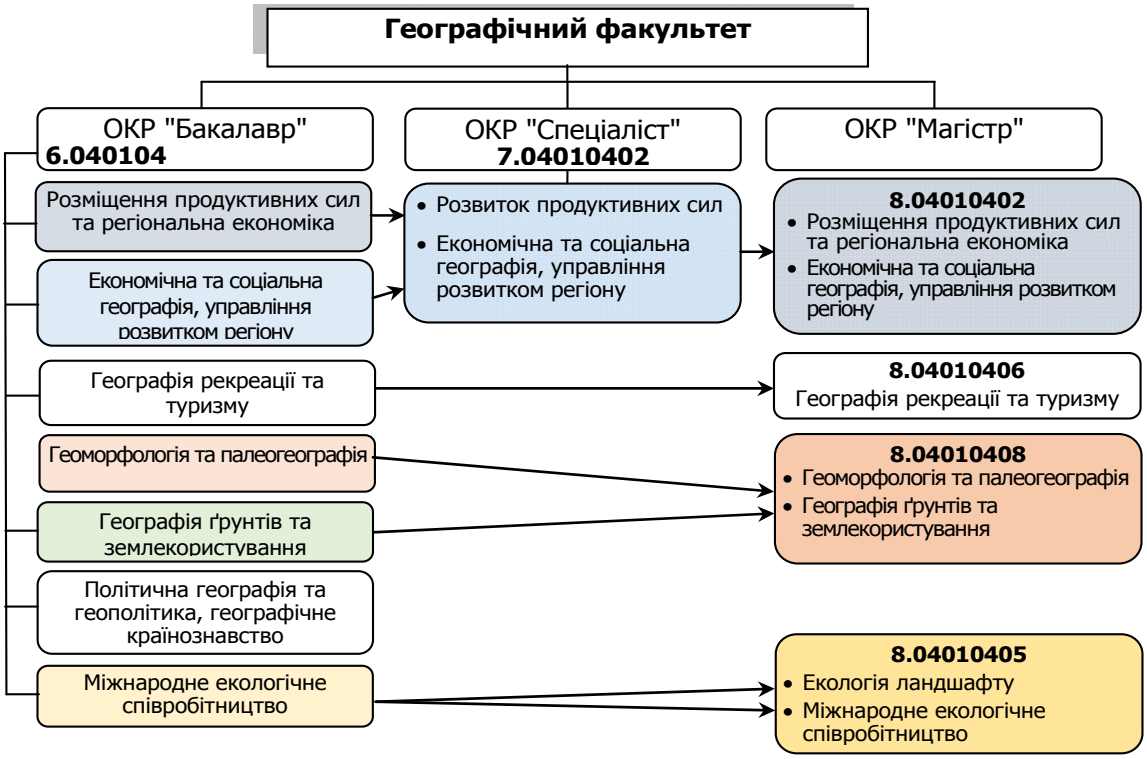
Географічний факультет
ОКР "Бакалавр"
6.040104
ОКР "Спеціаліст"
7.04010402
ОКР "Магістр"
Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка
Економічна та соціальна географія, управління розвитком регіону
• Розвиток продуктивних сил
• Економічна та соціальна географія, управління розвитком регіону
8.04010402
• Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка
• Економічна та соціальна географія, управління розвитком регіону
Географія рекреації та туризму
8.04010406
Географія рекреації та туризму
Геоморфологія та палеогеографія
Географія ґрунтів та землекористування
8.04010408
• Геоморфологія та палеогеографія
• Географія ґрунтів та землекористування
Політична географія та геополітика, географічне країнознавство
Міжнародне екологічне співробітництво
8.04010405
• Екологія ландшафту
• Міжнародне екологічне співробітництво

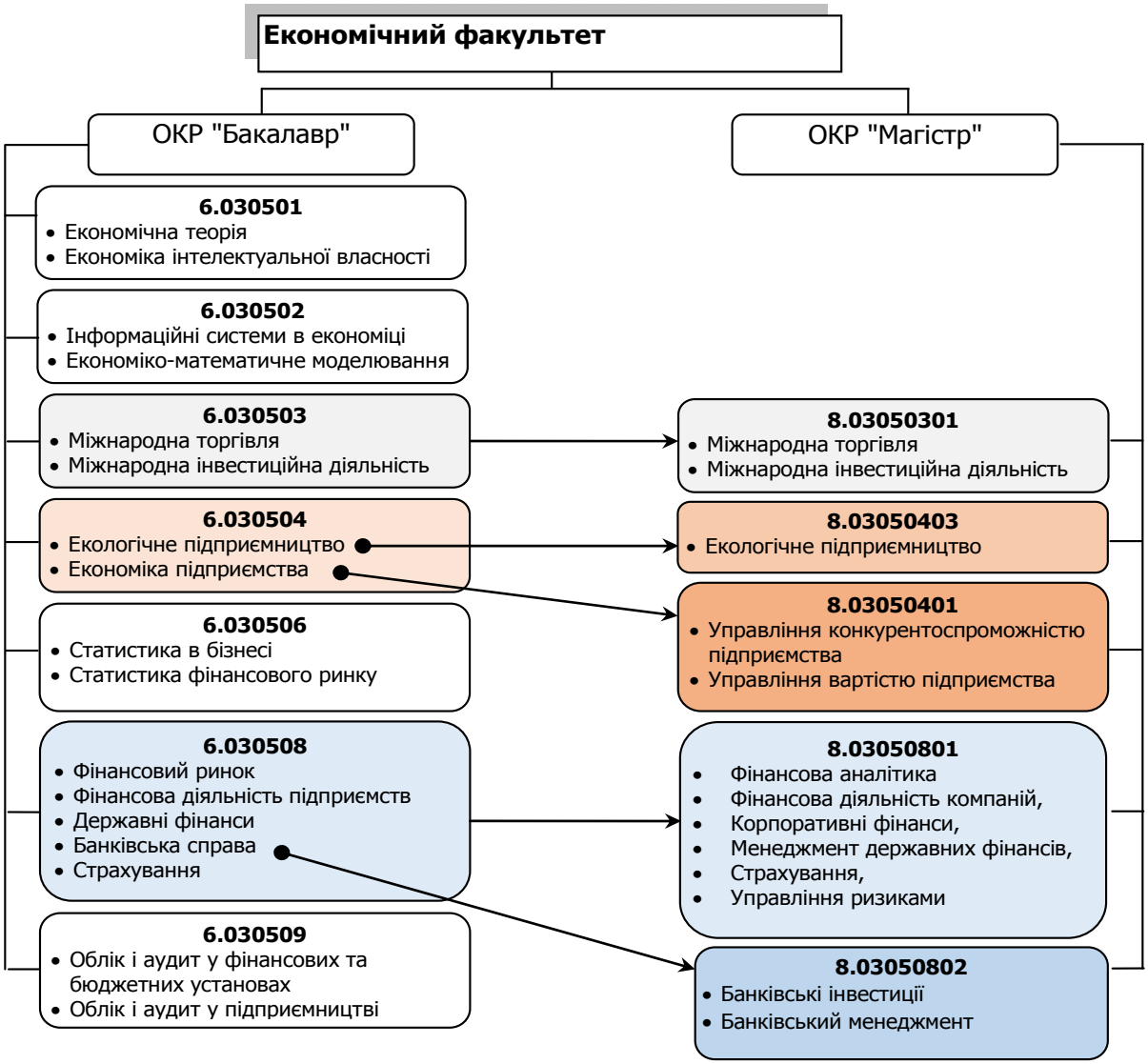
Економічний факультет
ОКР "Бакалавр"
ОКР "Магістр"
6.030501
• Економічна теорія
• Економіка інтелектуальної власності
6.030502
• Інформаційні системи в економіці
• Економіко-математичне моделювання
6.030503
• Міжнародна торгівля
• Міжнародна інвестиційна діяльність
8.03050301
• Міжнародна торгівля
• Міжнародна інвестиційна діяльність
6.030504
• Екологічне підприємництво
• Економіка підприємства
8.03050403
• Екологічне підприємництво
8.03050401
• Управління конкурентоспроможністю підприємства
• Управління вартістю підприємства
6.030506
• Статистика в бізнесі
• Статистика фінансового ринку
6.030508
• Фінансовий ринок
• Фінансова діяльність підприємств
• Державні фінанси
• Банківська справа
• Страхування
8.03050801
• Фінансова аналітика
• Фінансова діяльність компаній,
• Корпоративні фінанси,
• Менеджмент державних фінансів,
• Страхування,
• Управління ризиками
6.030509
• Облік і аудит у фінансових та бюджетних установах
• Облік і аудит у підприємництві
8.03050802
• Банківські інвестиції
• Банківський менеджмент

ННЦ "Інститут біології": Біологія та Нейрофізіологія.

Механіко-математичний факультет: Прикладна статистика, Теорія ризиків у фінансах, Комп'ютерна механіка.

Факультет психології: Управління підготовкою фахівців з вищою освітою, Адміністрування вищого навчального закладу, Історія управління вищими навчальними закладами.

Інститут філології: Медіалінгвістика.

Це далеко не повний перелік досягнень і надбань факультетів та інститутів Університету, робота виконана значна, і нам є чим пишатися. Однак, наразі в Україні відбувається зміна переліків напрямів і спеціальностей, зміна правил ліцензування та акредитації, і найближчим часом, найшвидше у 2015/16 році, ми будемо змушені здійснити повну ревізію програм підготовки уже відповідності до нових вимог.

1.3. Розробка освітніх програм іноземними мовами та підвищення рівня професійної комунікації студентів іноземними мовами

У звітному році Університет продовжив започатковану з метою зростання якості освіти та підвищення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг практику впровадження спецкурсів і навчальних дисциплін, які викладаються іноземними мовами в межах україномовних програм, а також формування освітніх програм іноземними мовами.

Запровадження напрямів підготовки російською мовою та англійською мовами є перспективним і з погляду репутаційного капіталу нашого університету за межами України, і з фінансового погляду. Збільшення англомовних курсів, формування англомовних програм насамперед на природничих факультетах – це, на жаль, для них нині єдиний шлях отримання коштів за надання освітніх послуг.

За минулий рік загальна кількість англомовних курсів, що запроваджені в Університеті, збільшилась, але наразі вони все ще "губляться" в загальному масиві дисциплін, факультетів та інститутів. До того ж левова частка із вказаної кількості англомовних курсів припадає на кілька повністю англомовних програм. А у решті випадків студент найчастіше не має можливості отримати в одному семестрі більше однієї англомовної дисципліни. Практика ринку праці свідчить, що "здатність до працевлаштування" випускника, який мав значний обсяг фахової підготовки англійською мовою, значно вища, ніж у такого, що її не мав. І це зрозуміло, бо такий фахівець не лише володіє своєю спеціальністю, а й може здійснювати комунікацію з неї і з роботодавцем, і з колегами поза Україною.

У 2013/14 навч. році, відповідно до звітів факультетів та інститутів, було **20** програм підготовки **англійською мовою** та **5 – російською**.

У 2014/15 навч. році планується (за даними факультетів та інститутів) запровадити ще **17** програм підготовки **англійською** та **5 російською** мовами.

Аналіз кількості запроваджених англомовних та російськомовних програм за 2013/14 роки і планів на 2015 р. у розрізі факультетів/інститутів показав, що найбільше англомовних програм у 2013/14 навч. році було запроваджено інститутом міжнародних відносин, а на 2014/15 навч. рік найбільше таких програм планує запровадити економічний факультет.

Нажаль, і надалі спостерігається просте захоплення як данина моді чи змагальність між факультетами, запровадження англомовних програм, а у подальшому й навчальних дисциплін, без належного аналізу та аргументування (у паспортах спеціалізацій) доцільності та необхідності їх з урахуванням формування ними фахових вмінь, професійних компетенцій, які забезпечують англомовні навчальні дисципліни та англомовна програма в цілому, орієнтована на національні особливості України, і як це вплине на якість підготовки випускників за відповідним напрямом.

У 2013/14 навч. році, відповідно до звітів факультетів та інститутів, іноземними мовами викладалися **704** навчальних дисципліни, зокрема **англійською мовою** – **324** (без урахування інституту філології), із них на рівні бакалавра – **18** та **306** на рівні магістра. **Найбільша кількість дисциплін англійською мовою** викладається в інституті міжнародних відносин (**124**), на економічному (**46**) та юридичному (**40**) факультетах.

Крім того, на хімічному факультеті викладається англійською, німецькою та французькою мовами курс "Хімія у всесвітньому інформаційно-науковому просторі" (1, 2, 3 семестр ОКР Магістр хімії). В одній академічній групі англійською мовою проводяться лабораторні заняття із курсів: Загальна хімія, Неорганічна хімія, Фундаментальні основи аналітичної хімії, Інструментальні методи аналізу.

Запровадження програм підготовки англійською/російською мовами (за напрямами підготовки, спеціальностями) у 2014/2015 н.р.

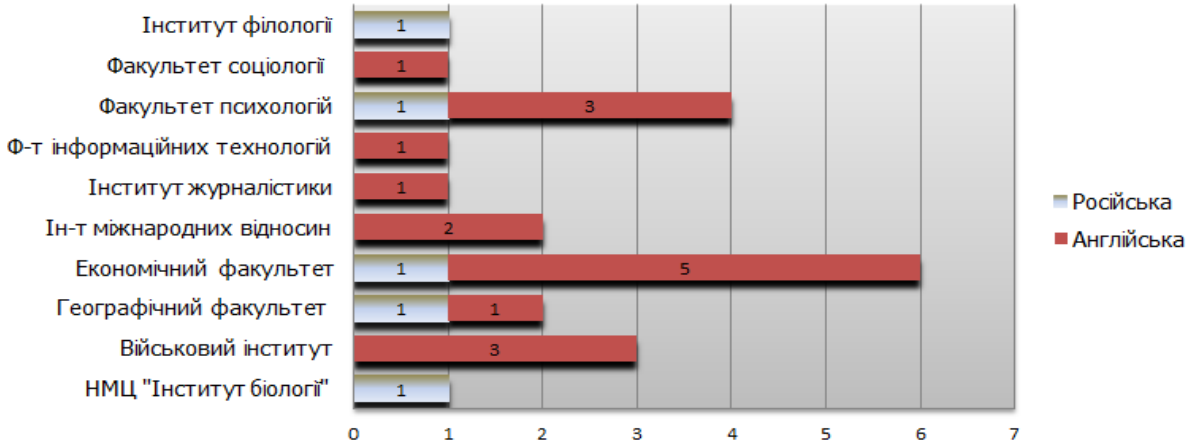

Кількість навчальних дисциплін, які читаються англійською мовою у 2014/15 навч. році

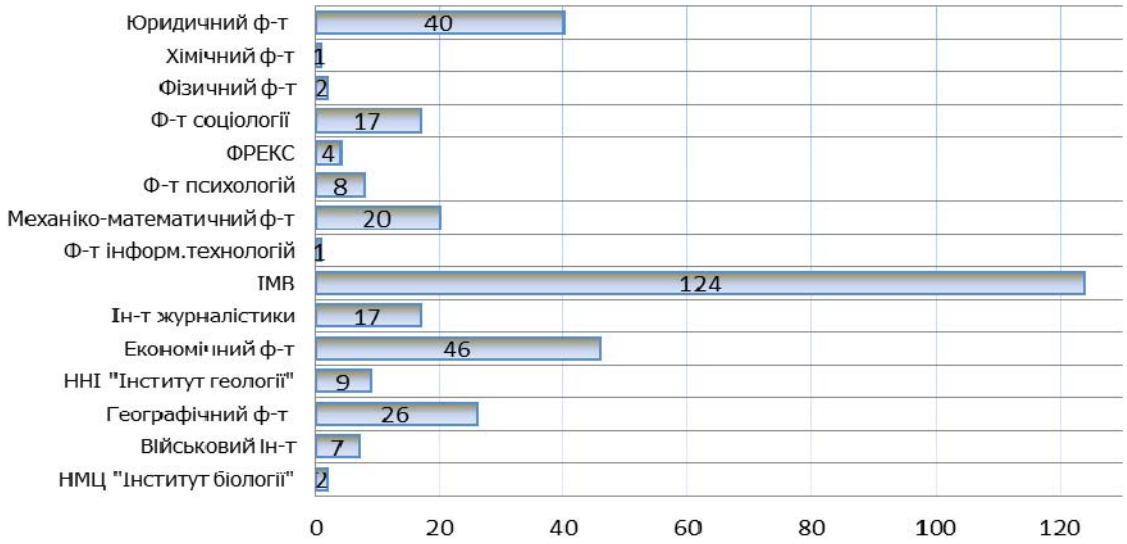

В Інституті філології **360** навчальних дисциплін викладається **19** іноземними мовами, зокрема:

Викладання навчальних дисциплін іноземними мовами в Інституті філології, 2014/15 навч. році

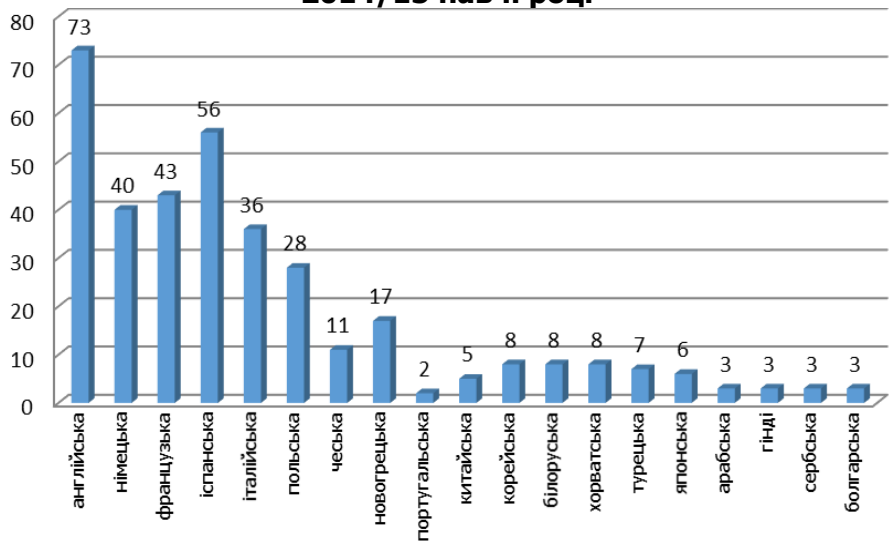

1.4. Підвищення якості методичного забезпечення навчального процесу

У звітному періоді здійснювалась різноманітна робота Науково-методичної ради Університету та науково-методичних комісій факультетів/інститутів. Комісії проводили розгляд нових і зміни до чинних навчальних планів, обговорювали та надавали рекомендації до друку (розміщення на сайті факультету/інституту) підручників, навчальних посібників, методичних матеріалів, затвердження програм навчальних курсів. Так, усі факультети/інститути засвідчили, що вони повністю забезпечені навчальними та робочими навчальними програмами навчальних курсів, розроблених за рекомендованим НМЦ організації навчального процесу зразком.

Із набуттям чинності норм нового Закону про вищу освіту, а саме тих його положень, що пов'язані з автономією навчального закладу, робота науково-методичних комісій набуває більшого й відповідальнішого значення.

Вченою радою Університету за поданням Науково-методичної ради вже приведено у відповідність до вимог нового закону низку розроблених раніше положень ("Положення про порядок створення та роботи Екзаменаційної комісії в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка", "Порядок запровадження спеціалізацій в навчальних планах підготовки фахівців за освітніми рівнями "молодший бакалавр", "бакалавр", "магістр" у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка", "Положення про диплом з відзнакою Київського національного університету імені Тараса Шевченка", "Положення про академічну мобільність студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка" тощо), а також затверджено "Концепцію освітньої діяльності Київського національного університету імені Тараса Шевченка на період до 2019 року". Зараз розробляються проекти нових положень "Про порядок оцінювання знань студентів" і "Про організацію навчального процесу". Заданий новим Законом України "Про вищу освіту" перехід від освітньої моделі, орієнтованої на викладача (на процес, на навчальний план), до освітньої моделі, орієнтованої на студента, обумовлює необхідність зміни (часом кардинальної) майже всіх документів, які регламентують освітній процес. В умовах зростання рівня академічної автономії ВНЗ це означає, що абсолютну більшість документів ми розроблятимемо самі, а вже наші розробки запозичуватимуть і адаптовуватимуть інші ВНЗ. Саме це, за великим рахунком, вже і відбувається – згадані вище нові документи Університету МОН України пропонує всім ВНЗ як приклад.

Ще кілька прикладів. МОН України відмовилось від надання грифів "Затверджено..." та "Рекомендовано..." для підручників і навчальних посібників у вищій школі, відтак гриф "Рекомендовано Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" стає чи не найпрестижнішим в Україні, а тому різко зростає відповідальність за якість кожного друкованого слова, яке оприлюднюватиметься від нашого імені, і саме ми маємо стати найжорсткішими експертами.

Відміна МОН України низки наказів, якими запроваджувались обов'язкові для всіх навчальні дисципліни (і не лише "Основи охорони праці" та "Охорона праці в галузі", а й цілої низки дисциплін соціально-гуманітарного циклу) та інші новації ставлять перед Університетом питання про наші внутрішні стандарти освіти, про збереження УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ (універсальної) вищої освіти для всіх фахівців, яких ми готуємо, що має знайти відображення у нових навчальних планах, пошуку власної, набутої саме в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, осібності освіти.

Зробити це дуже непросто. Перед нами постає необхідність найближчим часом переробити абсолютно всі навчальні плани згідно з новими вимогами. Як практично реалізувати право студента самостійно обирати **25** % навчальних курсів, при цьому не із запропонованого переліку, а практично будь-яких із числа тих, що взагалі викладаються в Університеті? Як провести процес опитування? Як створити відповідний розклад? Зрозуміло, для реалізації цього слід провести суттєву методичну та організаційну роботу – аж до **створення персональних кабінетів студента та викладача в інформаційній системі Університету.**

У попередні роки спостерігалося тяжіння до формалізації та прагнення до унормування найдрібніших процедур в освіті – ідеться насамперед про наказ МОН України "Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації". Наш Університет протягом всього часу дії цього наказу відстоював власне право користуватися власними формами робочих документів. Нещодавно цей наказ був скасований, що дає ВНЗ повне право використовувати власні форми робочої документації, які мають відповідати вимогам забезпечення якості вищої освіти, бути корисними студентам і, водночас, не бути надто обтяжливими для викладачів. Сподіваємося, що попередньо набутий досвід такої роботи допоможе нам залишитись на передових позиціях і бути орієнтиром для інших навчальних закладів України.

Ось дуже неповний перелік питань, які щонайшвидше мають бути опрацьовані науково-методичними комісіями на факультетах, в інститутах, та, в першу чергу, Науково-методичною радою Університету. Розпорядженням ректора із представників всіх факультетів та інститутів створено робочу групу, яка має найближчим часом розробити методичні рекомендації щодо формування освітньо-професійних і освітньо-наукової програм за рівнями молодшого бакалавра, бакалавра, магістра і доктора філософії, зокрема у частині набуття здобувачами вищої освіти наскрізних інструментальних (когнітивні, методологічні й технологічні), міжособистісних (соціокультурна, соціально-психологічна, соціальна взаємодія і співпраця) та системних (організаційно-управлінська, інноваційна тощо) компетентностей, відповідно до рівня НРК.

Структура опублікованих навчально-методичних розробок у 2013/14 навч. році, одиниць

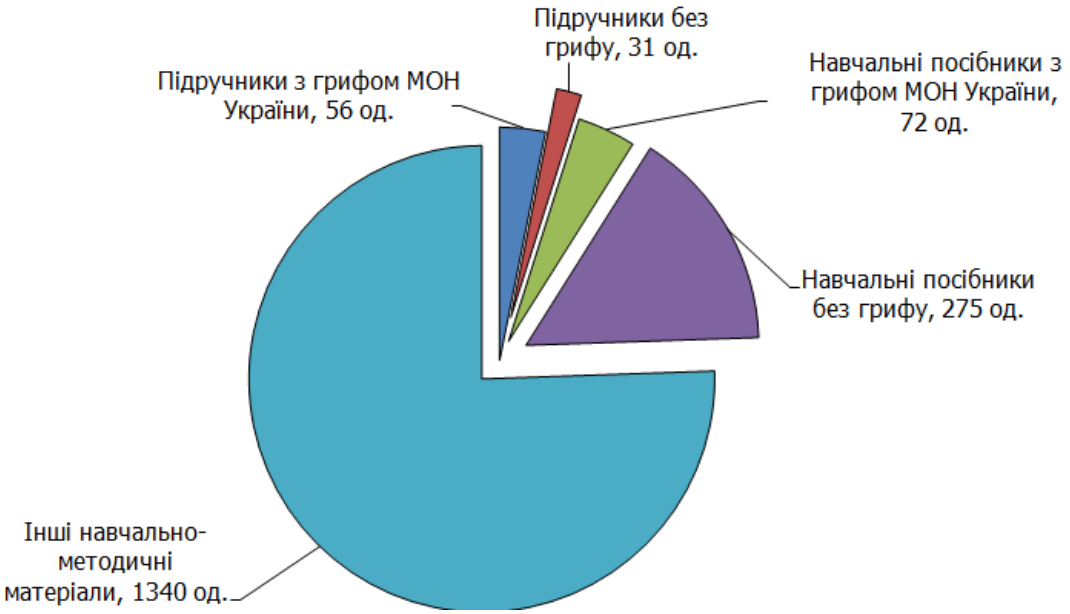

Опубліковано навчально-методичних розробок у 2013/14 навч. році, сторінок

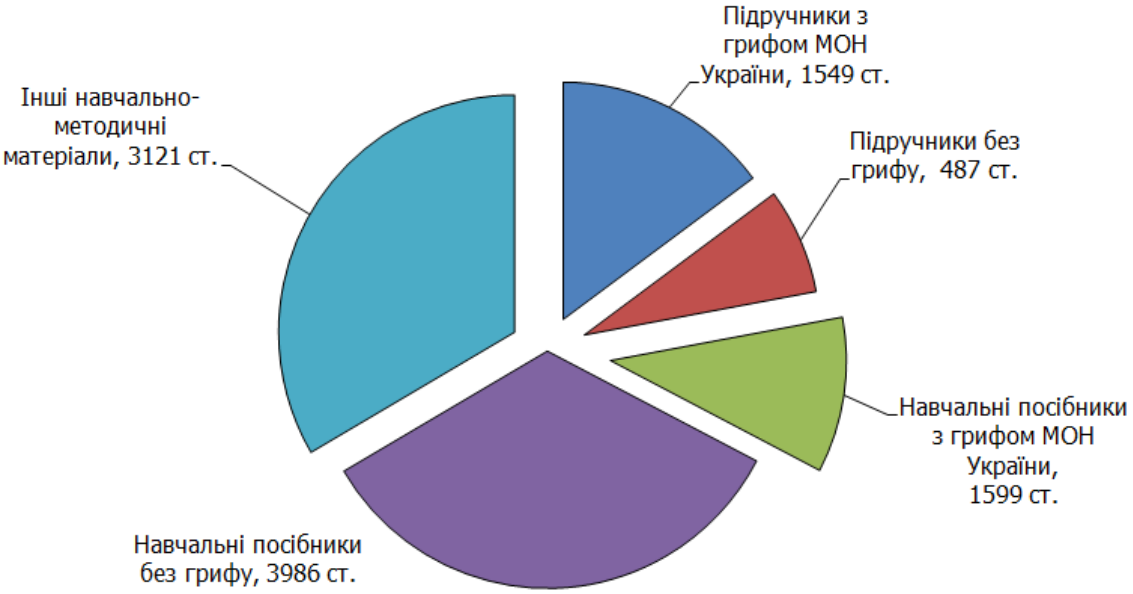

Участь науково-педагогічних працівників структурних підрозділів у виданні підручників і навчальних посібників (2013/2014 н. р.)

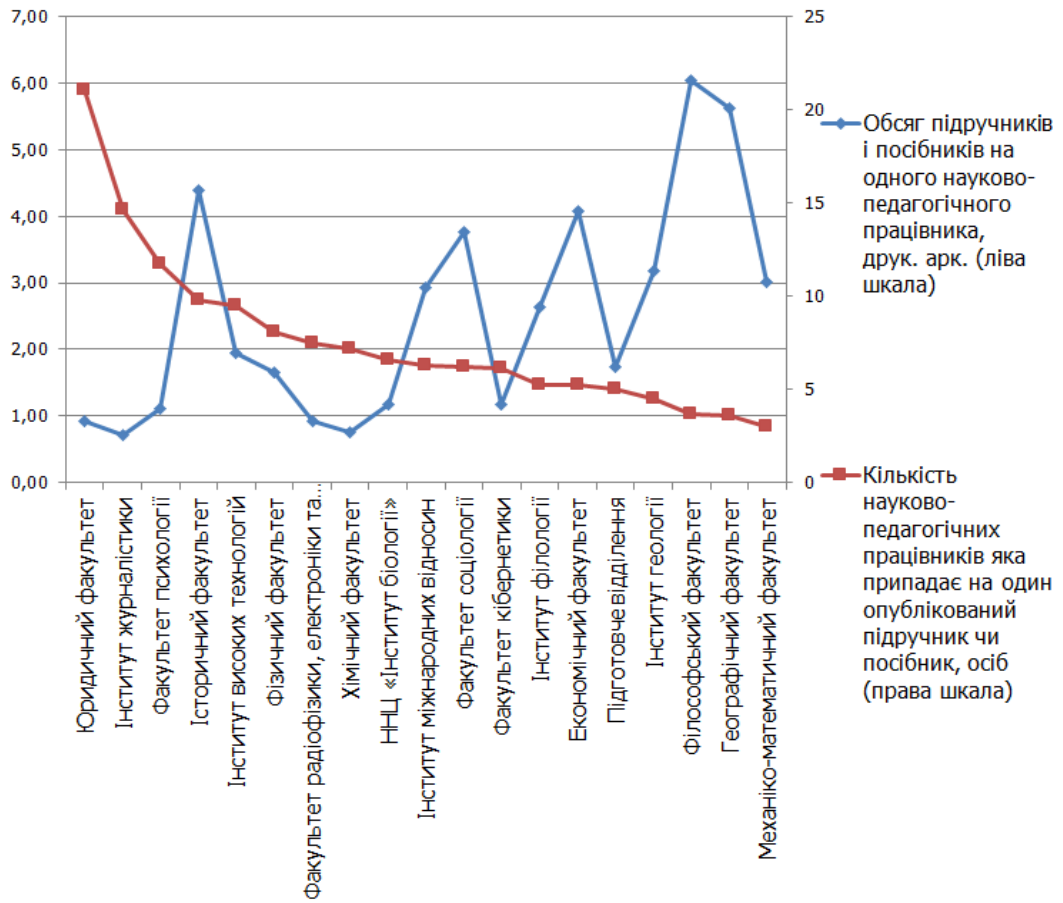

Інтенсифікація навчального процесу неможлива без забезпечення навчальних дисциплін навчально-методичними матеріалами, які мають бути доступними студентам як у друкованому, так й електронному вигляді. Адже навіть на старших курсах бакалаврату викладач на лекціях має викладати те, чого в підручниках ще немає, самі ж підручники/посібники мають бути легкодоступними студенту для самостійного опанування навчальних дисциплін. Понад те, ми маємо домогтися того, щоб наші випускники знали – найповнішу, найточнішу та найсучаснішу інформацію щодо фаху вони можуть отримати винятково у друкованих та електронних виданнях Університету, на сайтах рідних факультетів та інститутів.

За звітний період співробітниками Університету опубліковано **87** підручників і **347** навчальних посібників сукупним обсягом **6700** друкованих аркушів, а також **1340** найменувань інших навчально-методичних матеріалів обсягом понад **3300** друкованих аркушів.

Серед факультетів та інститутів ця робота здійснюється з різною інтенсивністю: від **6,05** д.а. підручників і посібників на одного штатного співробітника на філософському факультеті до **0,71** д.а. на одного штатного співробітника в інституті журналістики. На механіко-математичному факультеті було надруковано один підручник/посібник на трьох викладачів, а на юридичному (згідно зі звітом факультету) – один підручник/посібник на двадцять одного викладача.

Структура навчально-методичних матеріалів, розміщених на сайті факультету/інституту у 2013/14 навч. році, одиниць

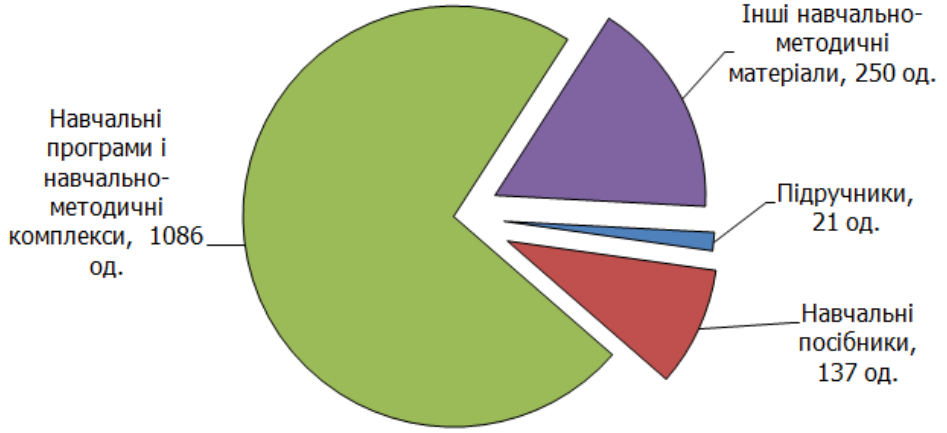

Кількість підручників і навчальних посібників, опублікованих у період з 2007/08 по 2012/14 н. р. (одиниць)

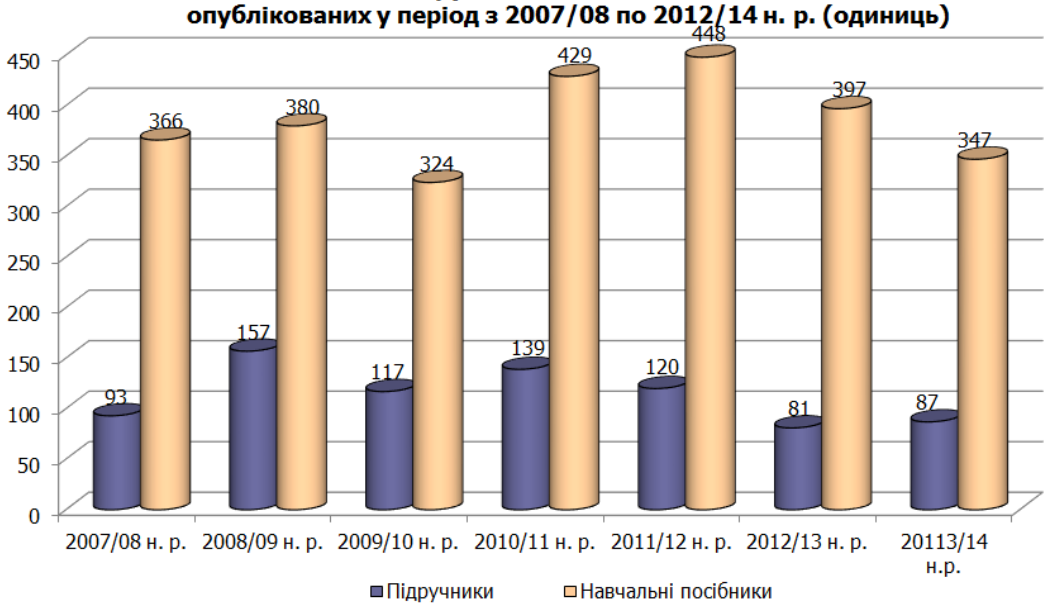

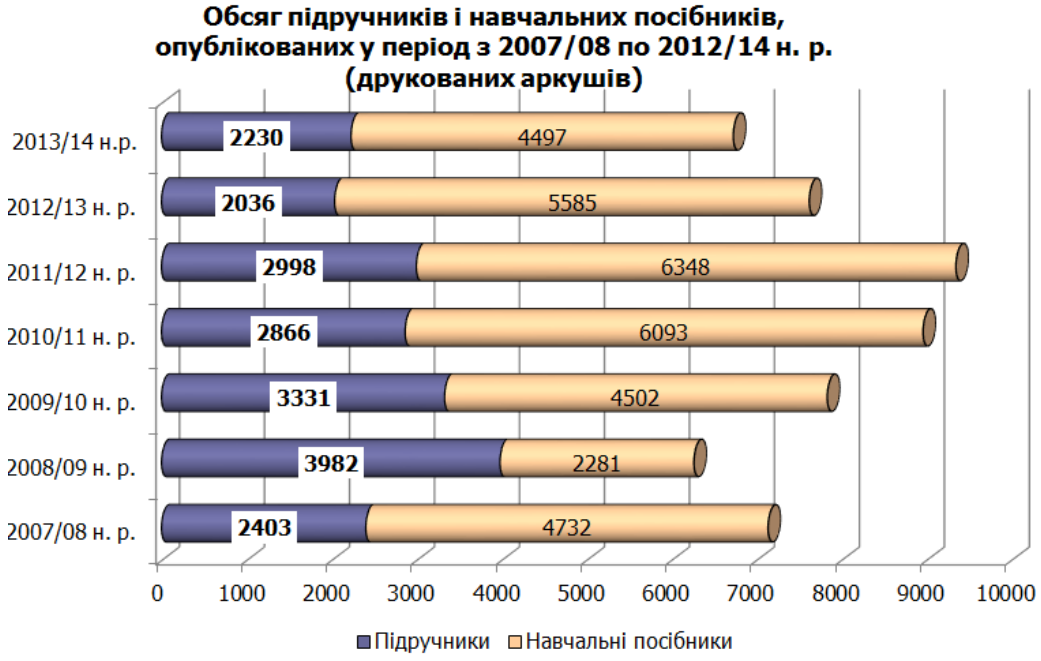

Сумарні показники випуску навчально-методичної літератури є досить сталими та мало відрізняються від минулорічних, як у кількості підручників і навчальних посібників, так і в загальному обсязі у друкарських аркушах (відображено на діаграмах).

Упродовж 2014 р., на жаль, практично не відбулось позитивних змін щодо розміщення навчально-методичних матеріалів на сайтах факультетів та інститутів. Подані частиною факультетів дані свідчать навіть про зменшення кількості доступних матеріалів, а деякі з них (філософський, психології), хоч і не зменшили, але й не зробили нічого, щоб ці показники нарешті стали більшими за нуль. Чи це питання точності поданої факультетами та інститутами до звіту інформації? Навряд чи це так – чому б не показати роботу, якщо вона зроблена? Чи, можливо, це спроба захисту авторами власного інтелектуального продукту від зловмисних зазіхань на нього? В такому випадку можна погодитися з пересторогою авторів оригінальних підручників та навчальних посібників, що не бажають розміщувати свої праці в Інтернеті. Але розміщення навчально-методичних матеріалів до навчальних дисциплін необхідне для навчального процесу та є широко розповсюдженою практикою, яка має бути нарешті впроваджена і в нашому Університеті.

Таблиця 1.15

Підручники та навчальні посібники, видані у 2013/14 навч. році

Структурний підрозділ	Підручники:				Навчальні посібники:				Інші навчально-методичні матеріали	
	з грифом МОН України		без грифу МОН України		з грифом МОН України		без грифу МОН України			
	кількість	обсяг (д/а)	кількість	обсяг (д/а)	кількість	обсяг (д/а)	кількість	обсяг (д/а)	кількість	обсяг (д/а)
ННЦ "Інститут біології"	3	31,8	0	0	3	15,8	10	75,6	21	38,4
Військовий інститут	3	96	2	107	3	56,5	12	135	111	560,8
Інститут високих технологій					1	13	1	24	2	20
Географічний факультет	7	203,86	1	17,3	8	203,15	12	138,49	21	62,4
ННІ "Інститут геології"	4	85,94	-	-	3	36,67	4	33	4	35,48
Інститут державної охорони	0	0	0	0	0	0	0	0	22	620
Економічний факультет	4	152,15	6	191,48	7	176,4	23	330,48	51	169,91
Інститут журналістики			1	27			8	66,45	3	58,2
Історичний факультет	3	120,5					6	266,53	16	36,6
Факультет кібернетики	0	0	0	0	7	76,34	10	46,06	13	42,8
Механіко-математичний ф-т	2	30,1	1	14,9	4	52,9	23	171,2	6	78,8
Інститут міжнародних відносин	6	209,71	2	47,5	2	18,58	20	278,04	473	746,84
Інститут післядипломної освіти	0	0	0	0	0	0	0	0	134	215,63
Факультет психології			1	26.04.			6	64,1	7	23,88
Ф-т радіофізики, електроніки ...					5	63,8	7	66,5	51	170,1
Факультет соціології	2	94	1	0.5	2	21,2	1	23,5	4	25,5
Фізичний факультет					1	13	12	160,85	7	78,1
Інститут філології	10	183,05	12	222,23	11	235,02	84	975,17	37	212,2
Філософський факультет	10	249,57	1	26,6	5	57,8	17	397,83	23	40.88
Хімічний факультет	0	0	0	0	1	5,6	9	49,3	1	2,2
Юридичний факультет	2	44,6	3	75,1	4	31,86	5	62,9	195	84,5
Підготовче відділення							1	8,7	121	59
Коледж геологорозв. технологій									2	4,5
Український фіз.-мат. ліцей					2	28,7	2	27,75	9	5,9
Ф-т навчання іноземних громадян							2	24,76	6	29,46
Ф-т інформаційних технологій					3	22,9				

1.5. Посилення практичної підготовки студентів

У 2013/14 навч. році різними видами практик було охоплено:

- навчальні практики – майже **3500** студентів, середня тривалість практик – **12** днів (тривалість практик наводиться в перерахунку на кількість днів із відривом від навчання);
- педагогічна практика в школі – **210** студентів історичного, хімічного, механіко-математичного факультетів, факультетів кібернетики і психології, а також студентів інституту філології, із середньою тривалістю **50** днів (**7** тижнів);
- асистентська практика – майже **2900** осіб, середня тривалість – **30** днів;
- виробничі практики – **10900** осіб.

Уже п'ять років поспіль керівництво Університету звертає увагу факультетів та інститутів на необхідність посилення практичної підготовки студентів. Суттєвих зрушень вже досягнуто в покращенні методичного забезпечення практик, організації проведення педагогічних та асистентських практик, в забезпеченні об'єктивності оцінювання практик тощо. Однак, попри бадьорі запевнення структурних підрозділів, залишаються сумніви – **чи досягається достатній рівень ефективності навчальних та виробничих практик?**

Навчальні практики в Університеті організовуються як із відривом від навчання, так і без відриву, вони можуть проводитись в приміщеннях Університету, на базах практик в Києві та за його межами, на виробничих потужностях підприємств та організацій, у вигляді пішохідних, автомобільних, річкових маршрутів в Україні та за її межами. Оптимальну форму проведення навчальної практики, її програму визначає випускова кафедра, і ректорат жодним чином не втручається в ці питання. Водночас, керівництво Університету не може не цікавити:

- чи досягаються під час практики заявлені навчальні цілі?
- чи не дублюють очікувані результати практики результати навчання за навчальними дисциплінами?
- чи охоплені наскрізною програмою практик всі ті міжособистісні, інструментальні, системні, загально-професійні і спеціалізовано професійні компетентності, які неможливо сформувати поза межами практичної підготовки?
- чи не включено до програми практики ті завдання, які можна більш успішно (і з меншими витратами Університету) вирішити в аудиторії чи в бібліотеці?

Одним із першочергових завдань поточного року є проведення на факультетах та в інститутах **професійної експертизи змісту та спрямованості програм навчальних практик**, відповідності навчальних цілей формам проведення практик, доцільності проведення практики саме в обраному місці та аргументованості визначеного в програмах терміну практик. Посилання на вимоги галузевих стандартів вже не матимуть тієї ваги, що раніше, ні для Університету, ні для держфінінспекції – із вересня 2015 р. ніхто не вправі нав'язувати Університету жодних вимог щодо обсягів і форм

проведення всіх видів навчальних занять і практик, тому кожне прийняте рішення має бути прозорим та обґрунтованим. Можливо, враховуючи розвиток інформаційних технологій, від якихось із навчальних практик можна відмовитись, інші – інтенсифікувати, провести у більш стислі терміни. Ректорат очікує від кафедр, відповідальних за практичну підготовку, виважених рішень, які враховуватимуть зростання самостійності і відповідальності студентів при опануванні освітніх програм.

На архіважливій ролі **виробничих** (у т. ч. переддипломних) практик у програмі підготовки фахівців всіх рівнів, необхідності посилення практичної підготовки студентів ректорат наголошує постійно. Таке акцентування зовсім не випадкове, бо ж виробнича практика є абсолютно необхідною складовою практично-професійної підготовки майбутніх фахівців і професіоналів. Під час виробничої практики студент має можливість не тільки набути передбачених програмою підготовки практичних знань і вмінь, опанувати сучасне обладнання і методи роботи, а також отримати навики реалізації теоретичних знань у практичній діяльності – ці цілі, за відповідної підготовчої роботи, більш-менш успішно можуть бути досягнуті і під час навчальних практик. Виняткова важливість **виробничої практики** полягає ще й у тому, що **під час її проходження студент отримує уявлення про вимоги роботодавців як до кваліфікації працівників, так і до якості їх роботи.** Виробнича практика для студента денної форми навчання є ледь чи не єдиним шляхом отримати навики адаптації до робочого місця, познайомитись із сучасними формами організації праці в галузі і здобути досвід роботи за фахом, той досвід, без якого роботодавці все частіше просто відмовляються брати молодих фахівців на роботу.

Таким чином, від якості організації виробничих практик значним чином залежить і конкурентоспроможність наших випускників на ринку праці, і їх здатність до працевлаштування. Тому більш ніж актуальним залишається курс Університету як на посилення ролі виробничих практик, так і на залучення роботодавців до практичної підготовки наших студентів. Певні успіхи в цьому напрямі досягнуто – у звітному році **виробничими практиками різної тривалості було охоплено 10900** студентів, що більш ніж на **900** осіб перевищило показники попереднього року. За кількістю студентів, які проходять виробничу практику, показники Університету виявились досить вагомими при формуванні рейтингових показників у рейтингу U-Multirank (щоправда, тривалість цих практик виявилась нижчою ніж зазвичай прийнято в європейських університетах).

Зросла також **кількість договорів** із підприємствами і організаціями – із **703** у 2012/13 навч. році до **917** у 2013/14. **Наявність довгострокових договорів** (а таких на сьогодні в Університеті понад **300**) **свідчить про стабільність договірних відносин Університету, налагоджену систему партнерства з провідними установами та підприємствами**. На жаль, частка довгострокових договорів у звітному році зменшилась,порівняно із попереднім із **42** до **35** %. Найбільша частка студентів проходить виробничу практику за довгостроковими угодами Університету із установами, підпри-

ємствами та організаціями різних форм власності на юридичному (**83,7** % від загальної кількості) та історичному (**43,4** %) факультетах. Натомість, більшість договорів укладених географічним факультетом, факультетом психології, інститутами журналістики та високих технологій, є короткотерміновими.

Поки що факультети та інститути не можуть похвалитися особливими успіхами і в організації виробничих практик студентів за кордоном (в організаціях нерезидентах або у закордонних філіях українських підприємств) – за **20** договорами таку практику пройшли **54** студенти (**0,5 %** від загальної кількості), що фактично відповідає минулорічним показникам. Найбільш розвиненими (якщо можна так говорити при настільки незначних показниках) партнерські зв'язки із зарубіжними компаніями, науково-дослідницькими установами, зарубіжними центрами тощо в частині забезпечення практичної підготовки студентів є в інститутів філології та міжнародних відносин, а також у географічного та економічного факультетів. Утім, на названих факультетах і в інститутах кількість студентів, які проходять практику за кордоном, враховуючи професійну спрямованість освітніх програм (міжнародний бізнес, міжнародна економіка, міжнародна інформація, туризмознавство, переклад, мова і література тощо) мала би бути щонайменше на порядок вищою.

Однією з причин названих вище недоліків практичної підготовки є порівняно незначна тривалість виробничих практик – згаданий вище європейський рейтинг U-Multirank враховує практичну підготовку у випадку, якщо її тривалість перевищує **6 тижнів**. У багатьох європейських університетах, в яких нормативна тривалість бакалаврської підготовки складає 4 роки, не менш як **3-4 місяці** студент працює на підприємстві (або в лабораторії), набуваючи практичного досвіду і напрацьовуючи матеріал для майбутньої дипломної роботи. Відтак, навіть при бажанні відповідних компаній зав'язати більш тісні стосунки з Україною, випробувати студентів Університету на власних робочих місцях, останні одразу програють своїм одноліткам, бо не можуть пройти тривале стажування. Того зростання тривалості виробничих практик (в середньому – із **3** тижнів до **6** тижнів), яке було забезпечено два роки тому завдяки тривалим переконуванням випускових кафедр, наразі, із урахуванням зміни парадигми освітнього процесу, вже замало. При розробці, на виконання вимог нового Закону України "Про вищу освіту", нових – студенто-орієнтованих – програм підготовки **випускові кафедри мають переконати керівництво своїх факультетів/інститутів щодо необхідності подальшого нарощуванні обсягів практичної підготовки** та зміни її якісного наповнення.

Конче необхідно **узгодити тривалість і терміни проходження практик із роботодавцями відповідної галузі***:* надані Університету новим законом права академічної автономії знімають ті перепони на цьому шляху, які існували в умовах жорсткого зовнішнього регулювання навчального процесу. Без налагодження системи зворотних зв'язків із базами практик, основою чого і мають стати довгострокові договори, неможливим є

об'єктивне визначення рівня готовності студента до практичної діяльності і внесення відповідних коректив до передуючого практиці етапу теоретичного навчання.

Місця виробничих практик студентів Університету у 2013/14 навч. році

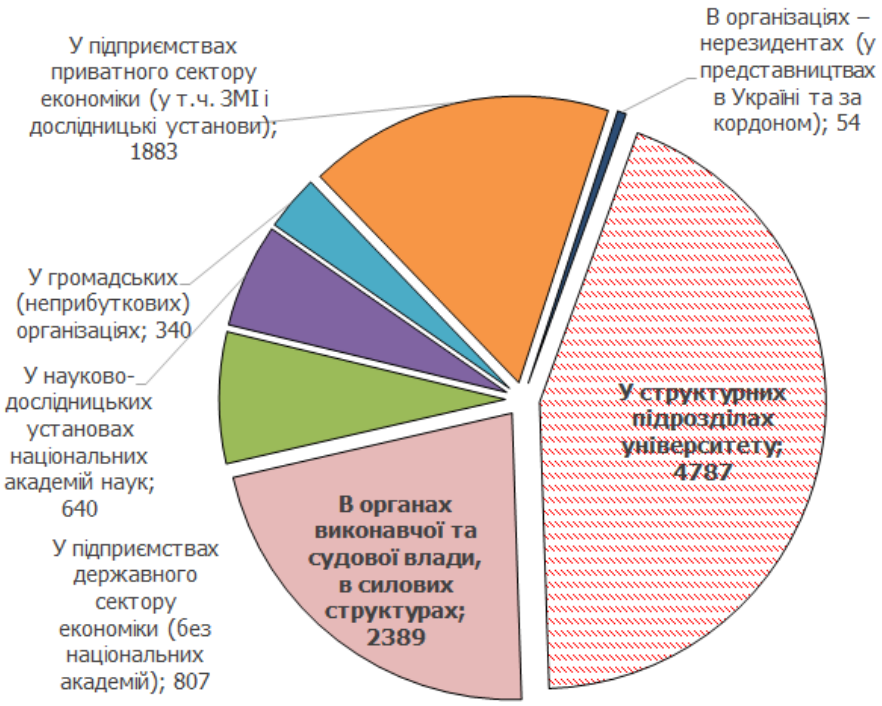

На жаль, як і минулого року, дуже обмеженою залишається географія місць проходження практики:

- заледве **20 %** студентів виїхало за межі Київської області, що **не відповідає ролі Університету як загальнонаціонального центру підготовки** висококваліфікованих кадрів;
- майже **45**% студентів проходять виробничу практику в структурних підрозділах Університету – у звітному році таких студентів було **4787** осіб (на **250** більше ніж торік).

Під час проходження практики в Університеті студенти не отримують власного критичного досвіду, у них не формується власного бачення на зміст підготовки, не виникає мотивації до інтенсифікації власних занять. Нездатність факультетів та інститутів організувати для студентів практику за межами Університету є **або недбалістю, або свідченням катастрофічної відірваності випускових кафедр від потреб відповідних галузей**. Найскладніша ситуація із організацією виробничих практик склалася на хімічному і фізичному факультетах, факультетах кібернетики, радіофізики, електроніки та комп`ютерних систем, у ННЦ "Інститут біології", в інститутах філології, високих технологій, міжнародних відносин і журналістики, понад **50** % студентів яких проходять виробничу практику на власних кафедрах. Але ж у більшості європейських університетів практику у межах власного ВНЗ студентові можуть зарахувати лише в екстраординарних випадках!!!.

У випадку, коли випускова кафедра вважає роботу у науковому підрозділі (лабораторія, проект тощо) факультету/інституту достатньою для отримання студентом необхідного практичного досвіду, вона має потурбуватися про формування в нього також хоча б найпростіших менеджерських навиків і належного рівня відповідальності за свою роботу, необхідною умовою чого є **зарахування на посаду фахівця** або **молодшого спеціаліста**, чи, щонайменше – **включення до складу авторського колективу наукової розробки.**

Ось уже три роки поспіль про наявність суттєвих проблем у практичній підготовці свідчать результати здійснюваного студентами факультету соціології щорічного моніторингового опитування **UNiDOS**. У звітному році практично той самий результат дало вибіркове (за обмеженим переліком спеціальностей) опитування, здійснене організаторами рейтингу U-Multirank, згідно з яким на багатьох із вище названих факультетів/інститутів менше половини студентів позитивно оцінюють "Інтегрованість виробничої практики і стажування до навчальної програми" і "Контроль виробничої практики і стажування з боку викладачів університету". Такі результати є симптоматичним, викликають тривогу і вимагають щонайшвидшої реакції кафедр (які мають повний доступ до результатів опитування).

Насамкінець, не завжди задоволені місцем проведення практик і ті студенти, які були направлені на практику за межі Університету. Так, згідно із даними **UNiDOS-10**, фактично з вимогою **змінити місце практики** (надання першого-третього пріоритету позиції "Проводити практику в провідних установах за спеціальністю"), крім факультетів/інститутів, які залишають студентів на практиці на кафедрах, **виступили студенти географічного, філософського, історичного, механіко-математичного факультетів і факультету психології**:

Відтак, практично **всім факультетам та інститутам необхідно переглянути своє ставлення до програми виробничих практик і вибору баз практик, звірити своє бачення не лише зі спогадами про період власного навчання, але і з точкою зору студентів** (які можуть, як виявляється, не вважати цікавою і престижною роботу на застарілому ще 20 років тому обладнанні в установах національної і галузевих академій наук).

Таблиця 1.16

Проходження виробничої практики студентами на підприємствах різних форм власності у 2013/14 навч. року (за рівнями)

Рівень	Всього студентів проходило практику	У тому числі проходили практику у Києві та Київській області	Із них проходили виробничу практику:							Проходили практику на підставі довгострокових (термін – 2 і більше років) договорів
			У структурних підрозділах Університету	У органах виконавчої та судової влади, в силових структурах	У підприємствах державного сектору економіки (без національних академій)	У науково-дослідницьких установах національних академій наук	У громадських (неприбуткових) організаціях всього	У підприємствах приватного сектору економіки (у т.ч. ЗМІ і дослідницькі установи)	У організаціях – нерезидентах (в представництвах в Україні та за кордоном)	
Мол. спеціаліст	436	419 **96,1%**	23 **5,3%**	6 **1,4%**	194 **44,5%**	5 **1,1%**		208 **47,7%**		
Бакалавр	5241	3443 **65,7%**	2036 **38,8%**	1376 **26,3%**	389 **7,4%**	173 **3,3%**	103 **2,0%**	1149 **21,9%**	15 **0,3%**	1324 **25,3%**
Спеціаліст	913	812 **88,9%**	219 **24,0%**	455 **49,8%**	83 **9,1%**	21 **2,3%**	32 **3,5%**	98 **10,7%**	5 **0,5%**	166 **18,2%**
Магістр	4310	4050 **94,0%**	2509 **58,2%**	552 **12,8%**	141 **3,3%**	441 **10,2%**	205 **4,8%**	428 **9,9%**	34 **0,8%**	625 **14,5%**
Всього	***10900***	8724 **80,0%**	4787 **43,9%**	2389 **21,9%**	807 **7,4%**	640 **5,9%**	340 **3,1%**	1883 **17,3%**	54 **0,5%**	2115 **19,4%**

Таблиця 1.17

Проходження виробничої практики студентами на підприємствах різних форм власності у 2013/14 навч.році (за підрозділами)

Факультет, інститут	Всього студентів проходило практики, осіб	Проходили практику (%):									
		у структурних підрозділах Університету	у органах центральної і місцевої влади, та у їх підрозділах	у органах судової влади, прокуратурі, в силових структурах	у підприємствах державного сектору економіки (без національних академій)	у науково-дослідницьких установах національних академій наук	у громадських (неприбуткових) організаціях, всього	у ЗМІ	у неакадемічних дослідницьких установах	в інших підприємствах та установах	в організаціях-нерезидентах
Юридичний факультет	**1733**	0,0%	29,8%	53,9%	4,7%	0,6%	0,7%			10,3%	
Оптико-механічний коледж	**221**	0,0%			58,8%					41,2%	
Ін-т управління держохорони України	**78**	0,0%	100,0%								
Географічний факультет	**327**	2,5%	14,1%		17,4%	10,7%			2,1%	32,4%	0,9%
Військовий інститут	**396**	3,0%		97,0%							
Коледж геологорозвідув. технологій	**215**	10,7%	2,8%	0,5%	39,1%	2,3%				54,4%	
ННІ "Інститут геології"	**148**	12,2%			31,8%	23,0%				37,2%	
Філософський факультет	**165**	15,2%				84,9%					
Історичний факультет	**309**	25,2%			57,3%	2,9%					
Факультет психології	**334**	27,8%	0,3%		48,2%	15,6%	8,1%		3,3%	0,9%	0,2%
Механіко-математичний факультет	**123**	30,9%				2,4%				16,3%	
Економічний факультет	**610**	41,3%	5,7%		1,3%	2,3%	3,3%		0,8%	44,6%	0,7%
Інститут журналістики	**848**	50,6%	2,4%		3,1%			29,8 %		14,2%	
Інститут міжнародних відносин	**1511**	57,8%	10,6%	0,7%	1,1%	0,3%	0,8%	0,5%	0,1%	26,4%	1,3%
Інститут високих технологій	**50**	58,0%				34,0%				8,0%	
Факультет кібернетики	**326**	63,2%	0,3%			4,6%				31,9%	
Інститут філології	**1417**	65,6%	0,3%	0,1%	0,1%	2,0%	18,7%	1,8%	0,1%	9,7%	1,6%
Факультет соціології	**157**	68,2%	3,8%			4,5%	0,6%	0,6%	21,7%	0,6%	
Фізичний факультет	**333**	70,0%			4,2%	25,8%					
ННЦ "Інститут біології"	**1027**	79,1%			3,9%	16,6%			0,4%		
Ф-т радіофізики, електроніки та к.с.	**201**	93,5%			0,5%	5,5%				0,5%	
Хімічний факультет	**371**	95,2%				4,3%					0,5%
Всього	**10900**	**43,9%**	**8,0%**	**12,8%**	**7,8%**	**5,9%**	**3,1%**	**2,6%**	**0,6%**	**14,8%**	**0,5%**

1.6. Оцінка якості підготовки фахівців

Новим Законом України "Про вищу освіту" всі вищі навчальні заклади зобов'язані мати внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Таким чином, той шлях, на який став Університет, прийнявши 3 роки тому **"Програму заходів із забезпечення якості освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка"**, отримав визнання на законодавчому рівні, а наші напрацювання, зокрема недавно прийнята **"Концепція освітньої діяльності Київського національного університету імені Тараса Шевченка на період до 2019 року"**, поширюються зараз МОН України серед вищих навчальних закладів як приклад. За великим рахунком, в Україні запроваджується прийнятий в більшості країн світу порядок, коли саме ефективність функціонування внутрішньої системи забезпечення якості є єдиною підставою для прийняття рішень щодо ліцензування/не ліцензування освітньої діяльності та акредитації/не акредитації освітніх програм.

Наша перевага над більшістю ВНЗ України у питаннях формування внутрішньої системи забезпечення якості полягає в тому, що в Університеті вже сформоване на рівні факультетів та інститутів, а подекуди й кафедр, розуміння необхідності створення такої системи, є згода впроваджувати необхідні, нехай навіть непопулярні заходи. І чим швидше в Університеті буде сформовано те, що у світі називають культурою якості, тим швидше відбудеться виконання вимоги Закону щодо **щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників** вищого навчального закладу, тим менше наших викладачів отримуватиме стрес при щорічному **оприлюдненні результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті** вищого навчального закладу, що теж є вимогою Закону. Настійливо рекомендуємо тим науково-педагогічним і педагогічним працівникам Університету, які досі ще не знайшли часу ознайомитись із "Програмою..." і "Концепцією...", найшвидше зробити це, оскільки саме в цих документах закладені критерії, за якими оцінюватиметься робота викладачів, кафедр, факультетів, інститутів і коледжів.

Невід'ємною складовою будь-якої системи забезпечення якості є вимірювання і заходи із забезпечення вимірювання. В освітній діяльності такими вимірюваннями є процедури оцінювання. Важливість оцінювання є очевидною вже із визначення в Законі України "Про вищу освіту" поняття "кваліфікації" як офіційного результату оцінювання особи уповноваженою установою. Без оцінювання неможливо встановити, чи досягнув здобувач "компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти", що є необхідною умовою видачі диплому. Практично у всіх рекомендаціях із формування внутрішніх систем забезпечення якості, у стандартах із забезпечення якості (наприклад, у найбільш визнаних стандартах Великої Британії), процедурам оцінювання і моніторингу процедур оцінювання відводиться чільне місце. Без упевненості у належному дотриманні процедур оцінювання не може йтися ні про визнання дипломів, ні про програми подвійного дипломування. На відміну від недавнього минулого, вищі навчальні заклади України в цих питаннях здобувають зараз практично повну автономію, однак нестимуть і повну відповідальність.

У звітному році в Університеті здійснювались заходи з оцінювання та контролю:

- вхідні контрольні роботи з іноземних мов та фахових профільних дисциплін на першому курсі;

• поточні і підсумкові (семестрові) оцінювання знань студентів у відповідності до навчальних планів і робочих програм;

• контрольні роботи із контролю залишкових знань, здійснювані при підготовці акредитаційної справи та на вимогу державної інспекції навчальних закладів;

• ректорські контрольні роботи, які можна умовно поділити на три групи:

1) контроль залишкових знань з дисциплін циклу соціально-гуманітарної та економічної підготовки;

2) дослідження формування у студентів наскрізних компетентностей (методологічна культура, політична культура, політологічна компетентність, управлінські навички та компетентності, комунікативні компетентності);

3) дослідження рівня набуття студентами базових фахових компетентностей;

• підсумкове оцінювання випускників на екзаменах (донедавна – державних) і захисті кваліфікаційних робіт.

Крім того, вже звичним для більшості заступників деканів/директорів із навчальної роботи став моніторинг результатів оцінювання окремими викладачами. Ось у же невдовзі, після підведення підсумків зимової сесії 2014/2015 н.р., можна буде оцінити ефективність запровадженої торік норми про здійснення оцінювання на екзаменах більш ніж одним викладачем.

Про підсумки. Завдання для проведеного у вересні-жовтні 2015 р. **вхідного тестування** з іноземних мов і фахових дисциплін (математика, фізика, біологія, хімія, історія України тощо) були складені на базі шкільної програми. При укладанні завдань із фізики та математики до складу роботи, крім тестів, включали також задачі різного рівня складності (за тими розділами, що вивчаються у школі). Результати в цілому є невтішними – упродовж останніх років **спостерігається стійка тенденція до зниження рівня підготовки випускників шкіл з математики, фізики, хімії, географії**. Але ж без опанування хоча б на мінімальному рівні щонайменше першими двома із названих навчальних дисциплін годі говорити про те, що рівень розвитку молодої людини взагалі дозволяє їй засвоїти програму вищої освіти (практично незалежно від спрямування). **Відтак навряд чи ми в найближчому майбутньому (до покращення якості загальної середньої освіти) можемо скоротити тривалість підготовки в бакалаврaті**. Факультетам та інститутам при конструюванні освітніх програм слід ураховувати необхідність надання студентам першого курсу знань щодо сучасного бачення світу, розвитку у них логічного мислення і здатностей до самостійного навчання.

У контрольних роботах (ректорських, ініційованих ДІНЗ, на задоволення ліцензійних та акредитаційних вимог УЛАН) із визначення рівня залишкових знань у звітному році взяло участь понад **8000** студентів. На жаль, цей вид моніторингу знань студентів вже тривалий час демонструє свою **вкрай низьку інформативність, обумовлену повною відсутністю у студентів будь-якої мотивації до демонстрації свого реального рівня знань** (швидше можна спостерігати вплив антимотиваційних чинників – незадоволеності додатковим "непотрібним" навантаженням та втратою власного вільного часу, або й бажанням "допекти" конкретному викладачу). Понад те, жодної зацікавленості в об'єктивному зрізі знань (на відміну від вступного контролю) не мають ні викладачі, ні кафедри, ні факультети чи інститути.

Дещо цікавіші результати отримуються при дослідженні рівня формування компетентностей (наскрізних і професійних), оскільки тут є можливість порівняти резуль-

тати суттєво відмінних підходів до оцінювання, і такий вид контролю своєю незвичністю поки що викликає помірну цікавість студентів. Однак відсутність мотивації студентів, як і у попередньому випадку, не дозволяє сподіватися на отримання надійних результатів (інша справа, якби такий контроль здійснювали роботодавці). Та й, будемо відвертими, Університет по суті не має жодних, крім морального заохочення або засудження, засобів реагування на встановлення факту якісного чи неякісного оцінювання, надто низьких залишкових знань тощо.

Можливо, замість проведення додаткових контрольних робіт, Університету слід взяти на озброєння процедури контролю, якими користуються університети Великої Британії, чия система забезпечення якості правдиво є однією з найкращих у світі? Можливість впровадження окремих із цих процедур (зовнішня експертиза запропонованих кафедрами процедур і інструментів оцінювання, вибіркове оцінювання експертами письмових робіт студентів до оголошення результатів екзаменування, запрошення зовнішніх оцінювачів при екзаменуванні осіб які претендують на диплом з відзнакою тощо) вже передбачена затвердженою нещодавно Концепцією освітньої діяльності, питання лише у вивільненні частини фонду заробітної плати, який сьогодні використовують кафедри, для забезпечення оплати зовнішніх експертів.

Тим часом, за **результатами** минулорічних **зимової і літньої сесій** навчальні здобутки студентів університету утримуються на достатньо високому рівні, якісна (на "4" і "5") та абсолютна (без "2") успішність загалом в Університеті становлять:

денна форма:

- за рівнем **молодшого спеціаліста** – **32,3** і **90,6** % (у 2013 р. – **30,7** і **91,5** %);
- за рівнем **бакалавра** – **53,1** і **92,1** % (у 2013 р. – **57,2** і **93,5** %);
- за рівнем **спеціаліста** – **60,4** і **93,2** % (у 2013 р. – **70,8** і **96,2** %);
- за рівнем **магістра** – **74,9** і **96,2** % (у 2013 р. – **79,2** і **97,3** %).

Зведені дані успішності у 2013/14 навч. році студентів денної форми навчання за курсами

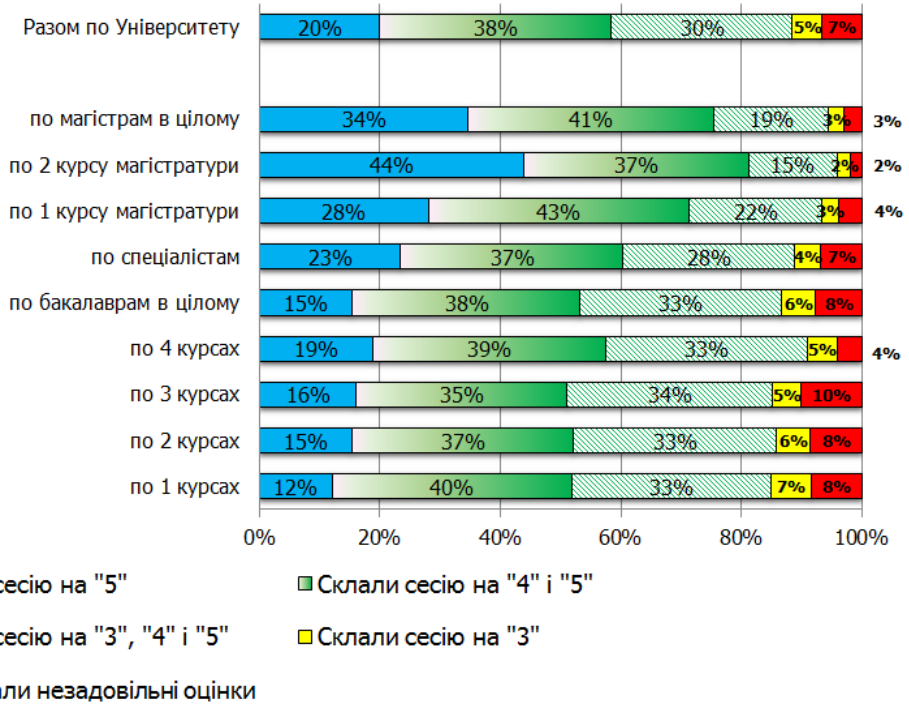

Зведені дані успішності за 2013/2014 н.р. студентів заочної форми навчання по курсах

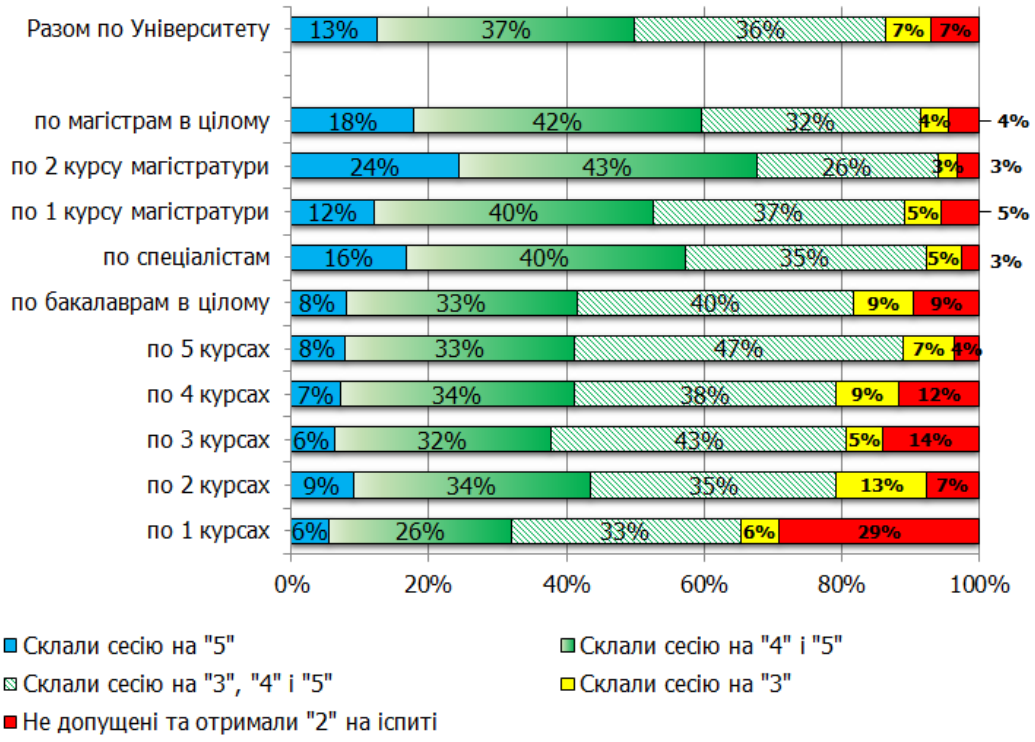

Зведені дані успішності за 2013/2014 н.р. студентів заочної форми навчання (факультети)

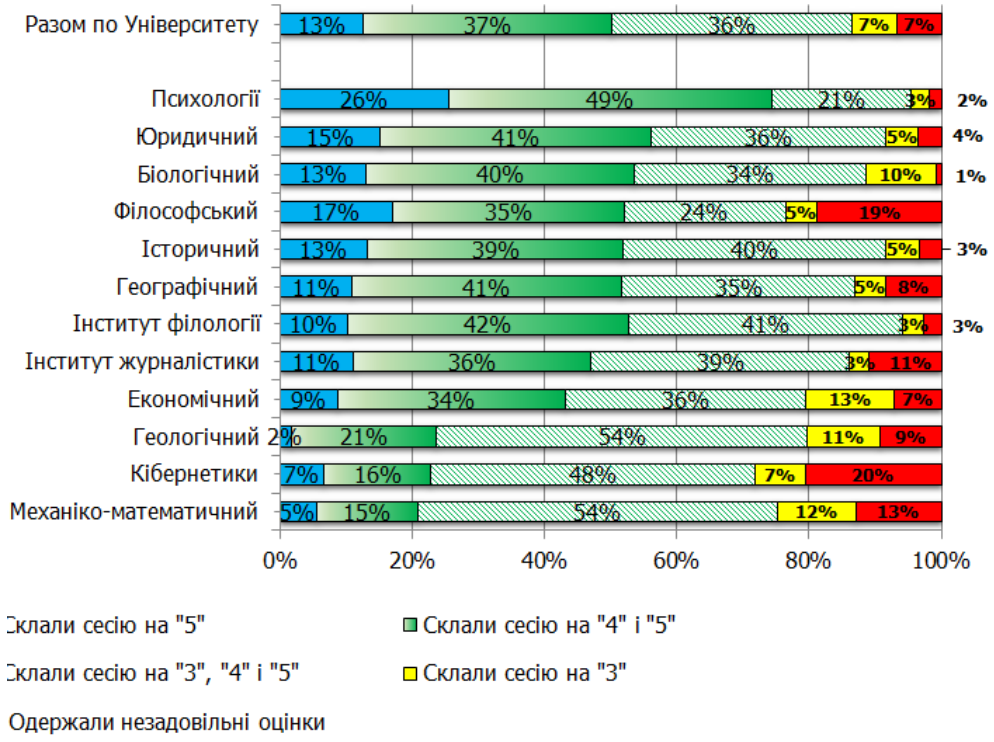

Зведені дані успішності у 2013/2014 н.р. студентів за рівнем бакалавра (денна форма навчання)

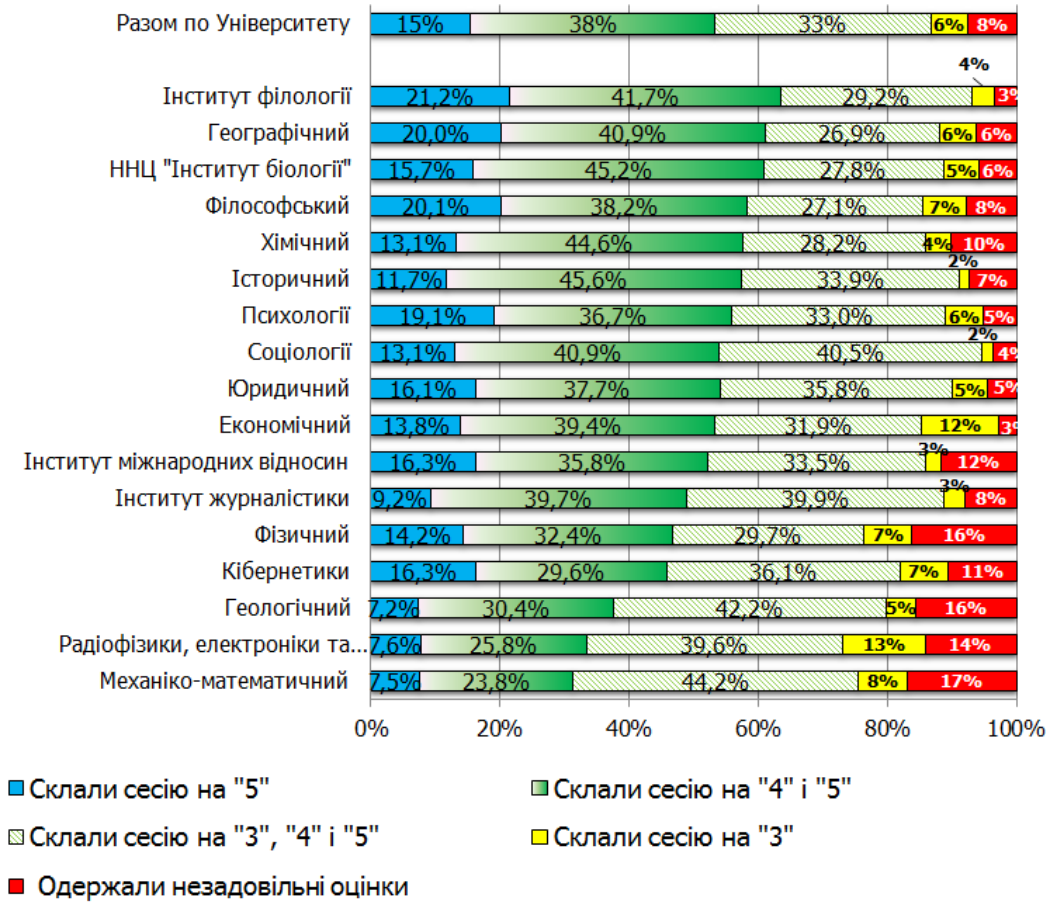

Зведені дані успішності у 2013/2014 н.р. студентів за рівнем спеціаліста (денна форма навчання)

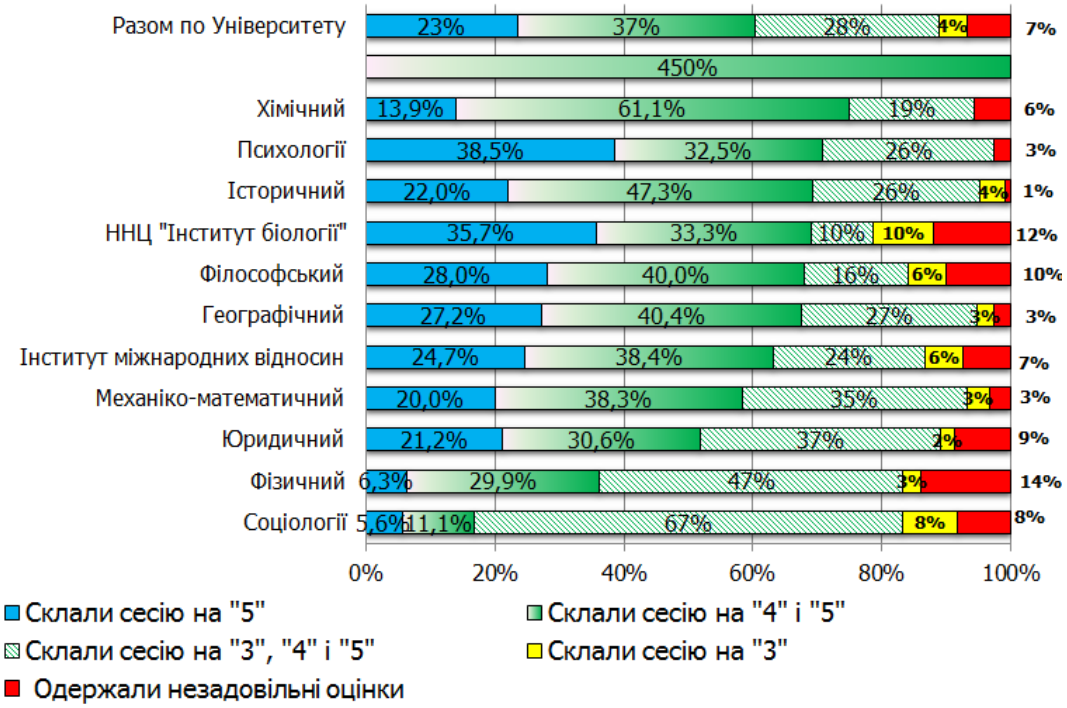

Зведені дані успішності у 2013/2014 н.р. студентів за рівнем магістра (денна форма навчання)

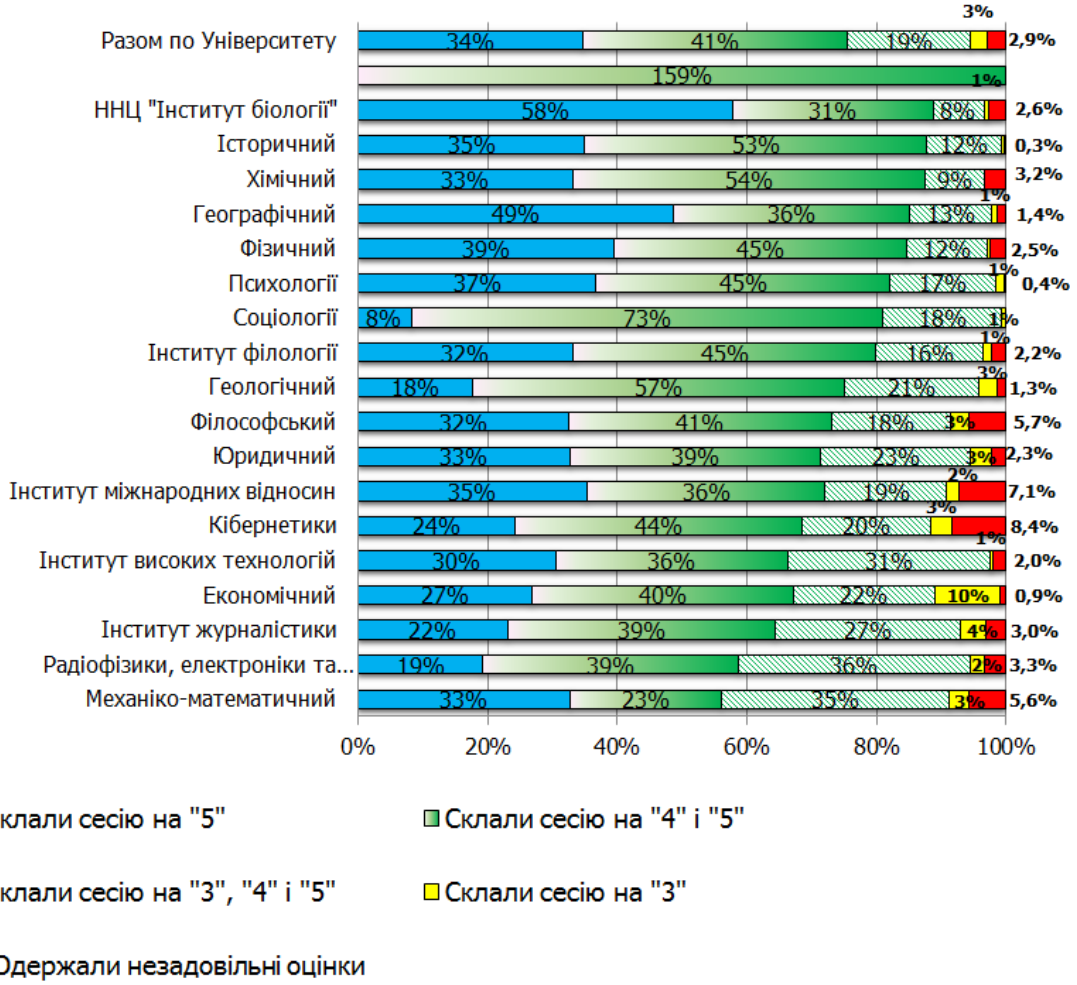

заочна форма:

- за рівнем **молодшого спеціаліста** – **26,8** і **96,2** % (у 2013 р. – **28,5** і **95,5** %);
- за рівнем **бакалавра** – **41,3** і **89,9** % (у 2013 р. – **34,4** і **88,7**%);
- за рівнем **спеціаліста** – **56,6** і **96,4** % (у 2013 р. – **58,1** і **95,5** %);
- за рівнем **магістра** – **59,6** і **95,6** % (у 2013 р. – **57,2** і **95,9**%).

Зведені дані успішності студентів Коледжу геолорозвідувальних технологій у 2013/2014 н.р. (денна форма навчання)

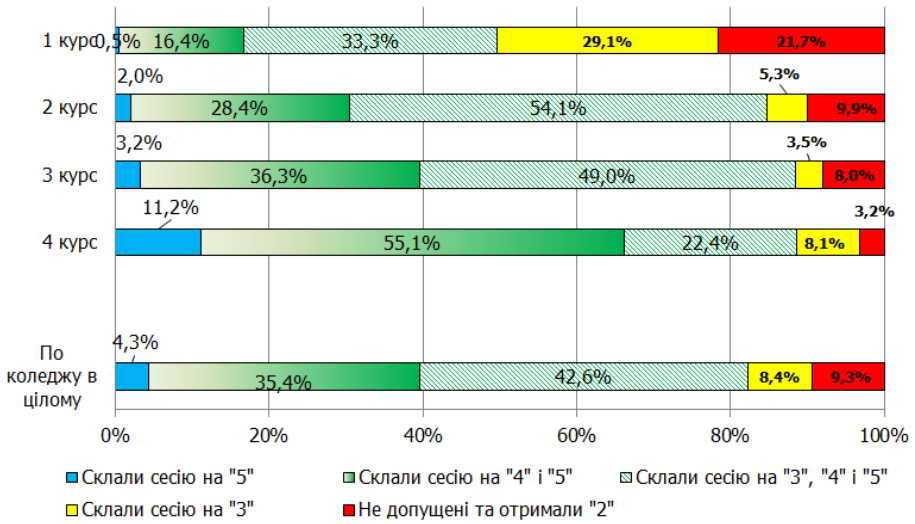

Зведені дані успішності студентів Коледжу геолорозвідувальних технологій у 2013/2014 н.р. (заочна форма навчання)

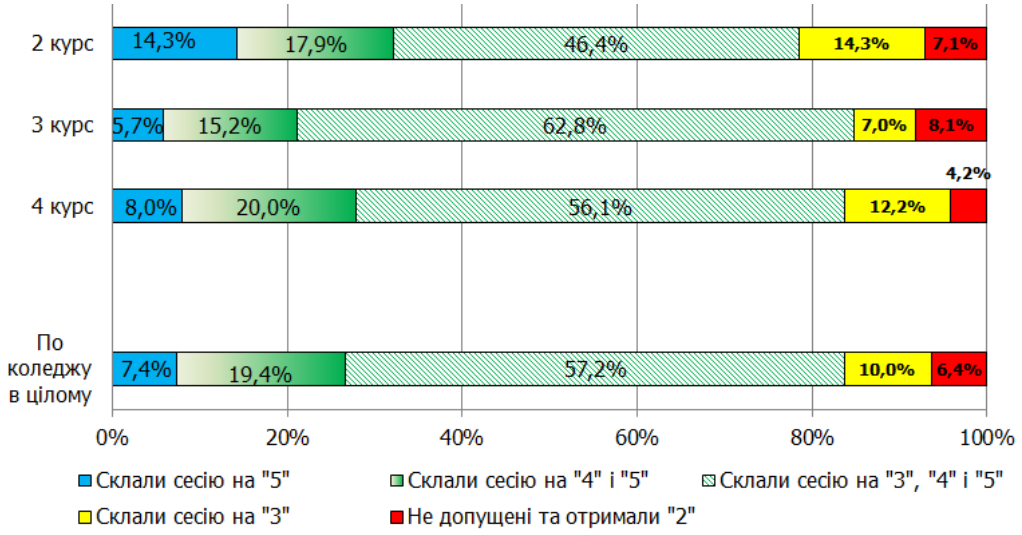

Зведені дані успішності студентів Оптико-механічного коледжу у 2013/2014 н.р.

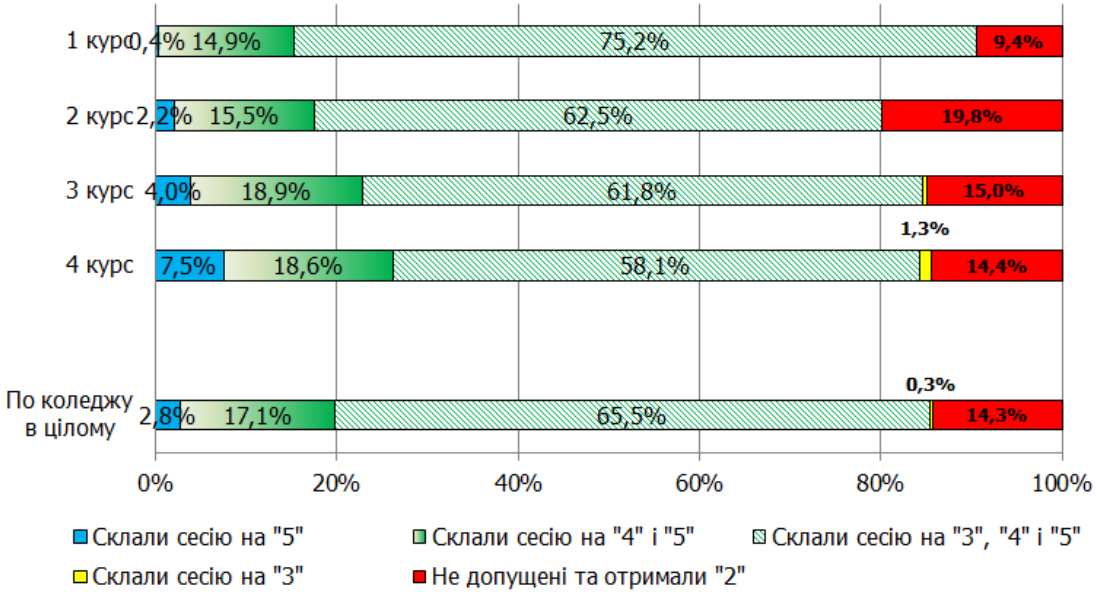

Зведені дані успішності учнів Українського фізико-математичного ліцею у 2013/2014 н.р.

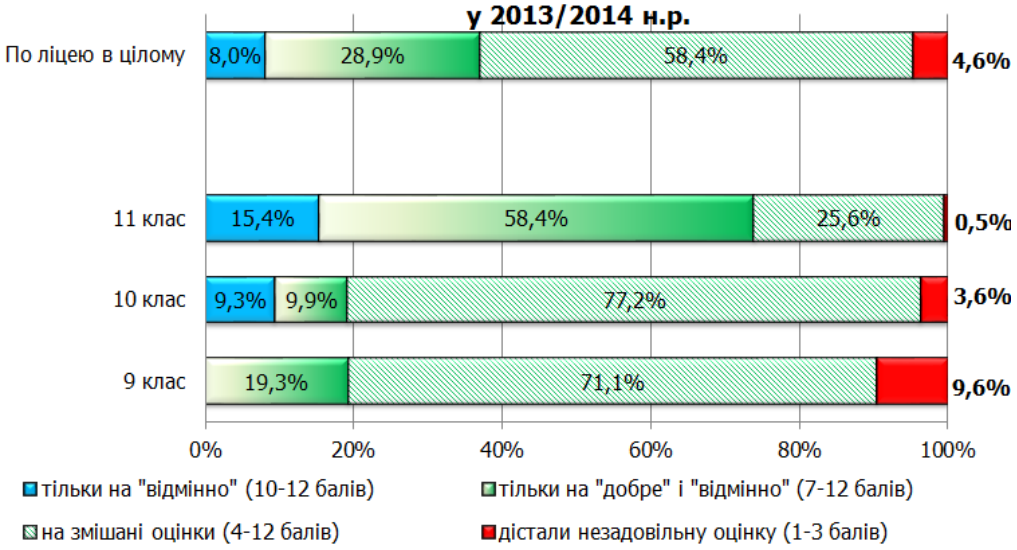

Аналіз зведених даних щодо успішності студентів різних освітніх рівнів дозволяє встановити як певні загальні риси, так і особливості, властиві окремим факультетам/інститутам чи їх групам. Зокрема, спостерігається стійке зниження якісної та абсолютної успішності за денною формою навчання, і зростання, за рівнями бакалавра і магістра у студентів заочної форми навчання. Тривожно високою залишається успішність за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста – вона значно перевищує середній показник 4 курсу бакалаврату. Мабуть, для того щоб більш не виникало сумнівів у якості оцінювання за цим рівнем, Університету доведеться припинити прийом на програми спеціаліста, не очікуючи завершення визначеного законом перехідного періоду.

У 2013/14 навч. році найгірший рівень успішності (без урахування молодших спеціалістів) за денною формою навчання практично на всіх факультетах показували студенти **3**-го курсу, а за заочною формою навчання – студенти **1**-го і **3**-го курсів. Оскільки у 2012/13 і у 2011/12 навч. роках **найгірші показники успішності** (як за денною, так і за заочною формою навчання) були зафіксовані у тих самих студентів, то можна зробити висновок, що трирічне навчання в Університеті не змогло ліквідувати недоліків попередньої підготовки **студентів 2011 року набору**, що створює додаткові ризики при виконанні державного замовлення із випуску фахівців у 2015 і 2016 роках (за денною і заочною формами навчання, відповідно), а також вплине не найкращим чином на якісний склад студентів магістратури набору 2015 року.

Таблиця 1.18

Результати зимової екзаменаційної сесії 2013/14 навч. роках за курсами (денна форма навчання)

Курс (рівень)	Усього студентів на початок сесії	Усього допущено до екзаменів	Не з'явились	Склали сесію з усіх предметів навчального плану				Одержали незадовільні оцінки	Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %
				На "5"	На "4" і "5"	На "3", "4" і "5"	тільки на "3"			
по 1 курсах	3751	3732	92	473	1512	1178	344	233	94	53
по 2 курсах	3536	3497	98	560	1310	1151	223	275	92	53
по 3 курсах	2623	2604	78	423	939	876	173	203	92	52
по 4 курсах	3263	3217	101	599	1255	983	171	228	93	57
по бакалаврах	*13173*	*13050*	369	*2055*	*5016*	*4188*	*911*	*939*	*93*	*54*
по спеціалістах	*575*	*567*	22	*71*	*190*	*207*	*28*	*77*	*87*	*46*
по 1 курсу магістратури	2262	2252	45	639	940	520	61	89	96	70
по 2 курсу магістратури	2184	2180	57	691	909	426	67	69	96	73
по магістрах	*4446*	*4432*	102	*1330*	*1849*	*946*	*128*	*158*	*96*	*72*
Разом в Університеті	**18194**	**18049**	**493**	**3456**	**7055**	**5341**	**1067**	**1174**	**93**	**58**

На більшості факультетів **не помічено** (щонайменше на тих потоках, де кількість контрактників складає не менш як **10**% від контингенту студентів) **суттєвої залежності успішності студентів від джерела оплати за навчання.** Імовірною причиною є наявність додаткових стимулів у студентів-контрактників до отримання якомога вищого рейтингу, оскільки саме цей показник є вирішальним при заповненні вакантних місць

державного замовлення (адже щороку на навчання за кошти державного замовлення переводиться **4-5** % від контингенту студентів, які навчаються на умовах контракту).

Водночас, як і у попередні роки, ми констатуємо наявність суттєвих відмінностей показників успішності на різних факультетах. Наприклад, серед **бакалаврів** кількість відмінників на факультетах та в інститутах відрізняється втричі (від **7,2** % на геологічному факультеті до **21,2** % – в інституті філології); якісна успішність – удвічі (від **31,3** % на механіко-математичному факультеті до **62,9** % – в інституті філології), а кількість студентів, які отримали незадовільні оцінки – майже у дев'ять разів (від **3,3** % в інституті філології до **28,5** % – на фізичному факультеті).

Таблиця 1.19

Результати літньої_екзаменаційної сесії 2013/14 навч. року за курсами (денна форма навчання)

Курс (рівень)	Усього студентів на початок сесії	Усього допущено до екзаменів	Не з'явились	Склали сесію з усіх предметів навчального плану				Одержали незадовільні оцінки	Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %
				На "5"	На "4" і "5"	На "3", "4" і "5"	тільки на "3"			
по 1 курсах	3673	3641	93	419	1437	1280	153	381	89,6	50,5
по 2 курсах	3543	3467	131	516	1279	1209	177	324	90,1	50,8
по 3 курсах	2600	2535	122	408	880	901	67	322	87,1	49,7
по 4 курсах	3224	3202	18	614	1245	1165	157	28	99,1	57,9
по бакалаврах	*13040*	*12739*	447	*1979*	*4843*	*4520*	*576*	*1045*	*91,0*	*52,5*
по спеціалістах	*442*	*441*	0	*152*	*180*	*92*	*16*	*1*	*99,8*	*75,3*
по 1 курсу магістратури	2228	2207	63	601	972	456	66	77	94,6	71,0
по 2 курсу магістратури	1498	1495	4	835	488	147	19	9	99,4	88,3
по магістрах	*3726*	*3702*	67	*1436*	*1460*	*603*	*85*	*86*	*96,5*	*78,0*
Разом в Університеті	**17208**	**16882**	**514**	**3567**	**6483**	**5215**	**677**	**1132**	***92,5***	***58,6***

Таблиця 1.20

Результати зимової_екзаменаційної сесії 2013/14 навч. році за підрозділами (денна форма навчання)

Факультет/інститут	Усього студентів на початок сесії	Усього допущено до екзаменів	Не з'явились	Склали сесію з усіх предметів навчального плану				Одержали незадовільні оцінки	Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %
				На "5"	На "4" і "5"	На "3", "4" і "5"	тільки на "3"			
Ін-т високих технологій	100	100	2	29	42	27	0	2	98	71
Хімічний	476	465	17	81	247	107	15	24	95	69
Історичний	747	731	14	112	386	203	15	31	96	67
Інститут філології	2698	2669	39	649	1120	697	95	73	96	66
ННЦ "Інститут біології"	930	929	36	227	372	217	59	55	94	64
Психології	669	669	14	174	248	175	49	20	97	63
Соціології	340	335	2	43	167	113	7	10	97	62

Географічний	1045	1042	40	262	379	302	50	48	95	61
Філософський	824	823	52	174	323	203	50	74	91	60
Юридичний	2084	2084	25	415	809	677	107	76	96	59
Економічний	1697	1686	10	286	681	467	241	12	99	57
Ін-т між нар. відносин	1985	1985	84	375	724	567	49	259	86	55
Фізичний	692	688	7	125	250	181	40	90	87	54
Інститут журналістики	1172	1160	25	137	498	403	61	73	94	54
Кібернетики	902	896	27	185	286	253	59	118	87	52
ННІ "Інститут геології"	395	382	21	36	164	134	15	46	88	51
Радіофізики, електроніки та комп'ют. систем	762	755	42	76	209	309	92	76	90	37
Мех.-математичний	676	650	36	70	150	306	63	87	87	33
Разом в Університеті	**18194**	**18049**	**493**	**3456**	**7055**	**5341**	**1067**	**1174**	**93**	**58**

Таблиця 1.21

Результати літньої екзаменаційної сесії 2013/14 навч. року за підрозділами (денна форма навчання)

Факультет/інститут	**Усього студентів на початок сесії**	**Усього допущено до екзаменів**	**Не з'явились**	**Склали сесію з усіх предметів навчального плану**				**Одержали незадовільні оцінки**	**Абсолютна успішність, %**	**Якісна успішність, %**
				На "5"	**На "4" і "5"**	**На "3", "4" і "5"**	**тільки на "3"**			
Географічний	1051	1048	50	326	453	183	37	52	95,1	74,1
ННЦ "Інститут біології"	914	913	35	294	381	182	18	39	95,7	73,9
Інститут філології	2261	2229	25	498	948	624	57	77	95,4	64,9
Хімічний	475	453	12	92	205	110	11	54	88,6	62,9
Філософський	820	819	39	199	314	209	49	49	94,0	62,6
Історичний	735	717	12	145	315	222	7	47	93,6	62,5
Фізичний	678	565	83	175	244	153	29	70	77,3	62,4
Інститут високих технологій	97	97	2	31	29	34	1	2	97,9	61,9
Психології	660	660	19	135	261	216	13	35	94,7	60,0
Інститут міжнародних відносин	1938	1937	36	455	691	587	51	147	92,1	59,1
Юридичний	2110	2108	29	437	770	696	88	99	94,4	57,2
Економічний	1691	1662	45	291	650	517	143	65	95,3	56,0
Соціології	341	333	6	37	143	143	6	12	96,5	52,8
Інститут журналістики	1026	1000	25	120	377	420	14	81	90,7	48,4
Кібернетики	768	761	11	117	239	292	51	68	91,1	46,4
Механіко-математичний	670	620	34	123	177	253	21	95	85,7	44,8
ННІ "Інститут геології"	318	306	15	32	99	129	17	41	87,1	41,2
Радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	655	654	36	60	187	245	64	99	84,9	37,7
Разом по Університету	**17208**	**16882**	**514**	**3567**	**6483**	**5215**	**677**	**1132**	**92,5**	**58,6**

Такі самі істотні відмінності виявляються при аналізі результатів складання сесій у **спеціалістів** – кількість відмінників відрізняється майже у **7** разів (від **5,6** % на факультеті соціології до **38,5** % – на факультеті психології), а якісна успішність – у **4,5** рази (від **17** % на факультеті соціології до **75** %! – на хімічному факультеті). Зна-

чною виявляється диференціація факультетів і за успішністю **магістрів** – у ННЦ "Інститут біології" кількість відмінників (**58** %) у 7 разів вища, ніж на факультеті соціології, і у 3 рази – ніж на факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем.

За таких рівнів успішності немає причини дивуватися тому, що на багатьох факультетах (напр., на факультеті психології, в інститутах журналістики та філології, а також на географічному, хімічному та історичному факультетах) академічну (не пільгову) стипендію отримує зазвичай понад **80** % студентів, які навчаються за державним замовленням, а **Університет має значні, ніким не компенсовані, перевитрати стипендіального фонду**.

Із розуміння того, що в єдиному вищому навчальному закладі не має бути разючих відмінностей в оцінюванні знань студентів, а варіабельність процесів оцінювання має бути обумовлена відмінністю освітніх цілей і змісту навчальних дисциплін, а не назвою факультету/кафедри, Науково-методична рада Університету розпочала розробку нового положення про оцінювання знань студентів. Ця розробка, яку планується впровадити уже у наступному навчальному році, є тим більш актуальною, що МОН України скасувало свій наказ про запровадження кредитно-модульної системи, який останні сім років визначав основні підходи до оцінювання знань у ВНЗ.

Ось лише окремі тези із напрацювань робочої групи (В.В. Обуховський – факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, Н.М. Гаєвська – інститут філології, С.П. Запотоцький – географічний факультет, Т.М. Литвиненко – економічний ф-т), які покладені в основу проекту нового положення:

• система оцінок (100-бальна та національна, формальний зв'язок між ними), які фіксуються у дипломах і відомостях, визначається Університетом;

• порядок формування підсумкової оцінки з дисципліни (розподіл складових оцінки між модулями та видами оцінювань) за пропозицією викладача затверджується кафедрою. За необхідності факультет/інститут або науково-методичний центр можуть провести незалежну експертизу валідності оцінювання;

• системи оцінювання мають бути максимально простими та зрозумілими для студентів на інтуїтивному рівні;

• однакові максимальні оцінки мають виставлятись за виконання відносно однакових за складністю завдань;

• чим більше окремих завдань, тим точніше визначення середньої оцінки;

• чим коротший час на "відповідь/виконання простого завдання", тим більша величина можливої помилки оцінювання;

• іспити приймаються колективно (оптимально два-три викладача утворюють екзаменаційну комісію);

• у конфліктних випадках за перевірку оцінок відповідає декан/директор;

• в основі довіри до правильності оцінювання знань з боку студентів лежить довіра до викладача. **Якщо оцінкам викладача не довіряють студенти і колеги, то єдиним виходом є прийняття принципових кадрових рішень**.

Державна атестація студентів

Державна атестація студентів здійснюється державними екзаменаційними комісіями після завершення навчання на відповідному освітньо-кваліфікаційному рівні з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Державна комісія здійснює перевірку рівня науково-теоретичної і практичної підготовки випускників, вирішує питання про присвоєння їм відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, видання державного документа про освіту, опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньо-професійної підготовки спеціалістів в Університеті.

У 2013/14 навч. році було сформовано **202** державні екзаменаційні комісії, їх головами були призначені провідні фахівці з НАН України, галузевих інститутів, виробничих організацій, що безумовно сприяло вимогливості до кваліфікаційних робіт і рівня продемонстрованих на держіспиті знань. Загальна кількість голів ДЕК складала **219** осіб (у **17** комісіях, у зв'язку із виробничою необхідністю голови ДЕК були замінені наказами ректора), у т. ч.: **32** – Академіки та член-кореспонденти НАН України; **84** – професори; **29** – доценти, **13** – старші наукові співробітники з визнаних наукових установ.

Для виконання обов'язків членів ДЕК було залучено **903** співробітників Університету та НАН України, у тому числі **329** докторів наук. Із числа членів ДЕК **270** мали вчене звання професора, **453** – доцента і **8** – старшого наукового співробітника.

Голови Державних екзаменаційних комісій Університету у 2013/14 навч. році

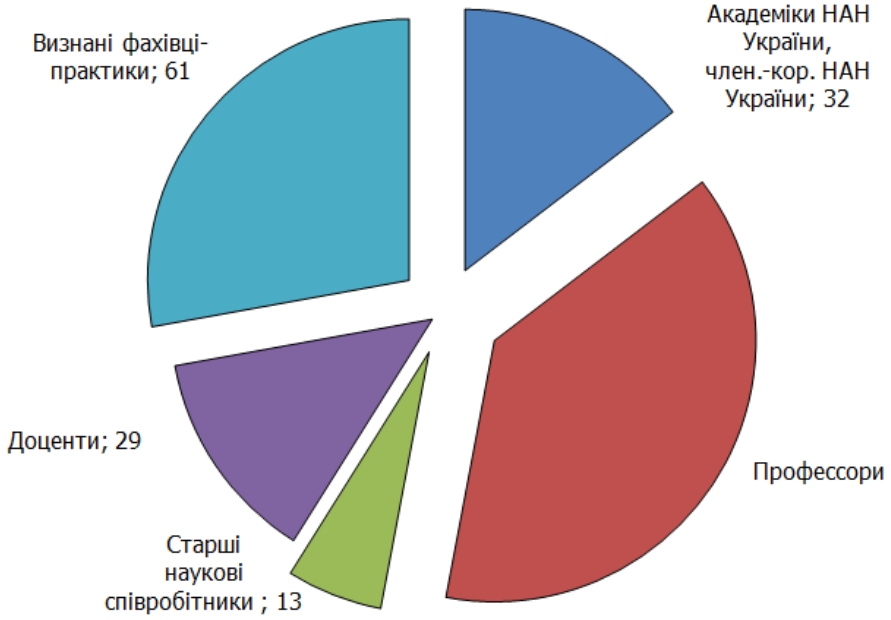

У 2013/14 навч. році за всіма формами навчання, згідно зі звітами ДЕК, **7999** студентів закінчили відповідний цикл навчання, здобули вищу освіту за відповідними рівнями та отримали дипломи встановленого зразка.

Якісний склад державних комісій (члени ДЕК із числа штатних НПП Університету) у 2013/2014 н.р.,%

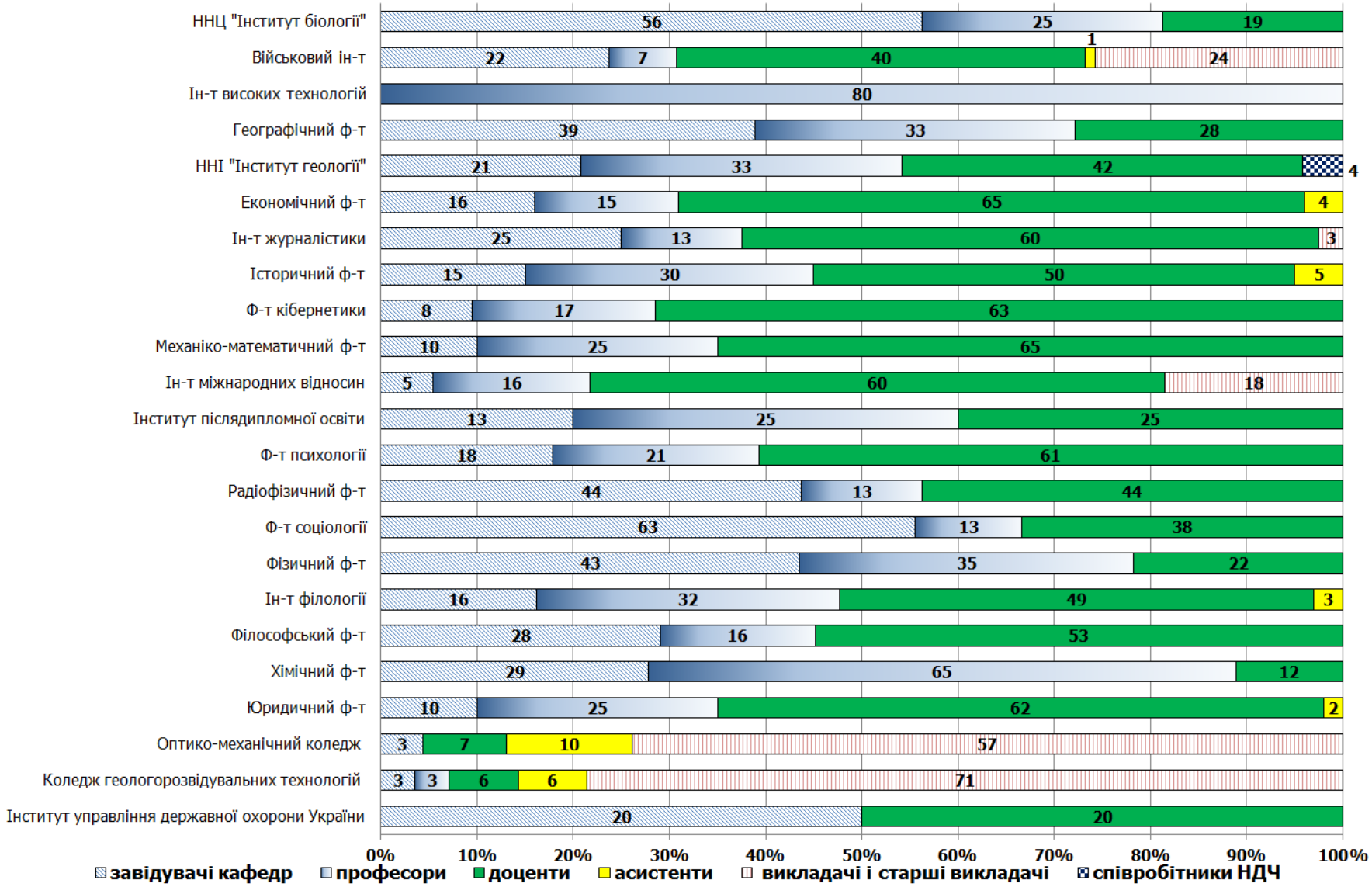

У звітному році здобули базову вищу освіту та отримали диплом бакалавра – **3654** випускники (із них **683** – з відзнакою), здобули повну вищу освіту та отримали дипломи спеціаліста – **1475** випускників (із них **200** – з відзнакою) та – **2870** магістрів (із них **921** – з відзнакою). Випуск за рівнем бакалавра скоротився, порівняно з минулим роком, на **410** осіб, а випуски за рівнями спеціаліста і магістра зросли, відповідно, на **31** та на **333** особи.

На жаль, доводиться констатувати, що державні екзаменаційні комісії, як і в попередні роки, виставляють значну кількість оцінок "відмінно". Так, зокрема, сумарна кількість дипломів з відзнакою у спеціалістів і магістрів майже в **1,5** рази перевищує кількість дипломів з відзнакою у бакалаврів, що є парадоксом з огляду на більш складну програму на вищому рівні НРК.

Найчастіше дипломи з відзнакою отримують:

- бакалаври факультету психології та інституту філології (по **28** %);
- спеціалісти військового інституту (**34** %), факультету психології (**28** %) та інституту філології (**28** %);
- магістри ННЦ "Інститут біології" (**54** %), факультету психології (**53**), географічного факультету та факультету кібернетики (по **42** %), інституту філології (**41** %).

Названі вище показники є просто фантастичними та просто неприйнятні. Небезпека такого стану речей пояснювалась вже неодноразово. Необхідно відповідальніше підходити до оцінювання студентів ОКР "Спеціаліст" і "Магістр" як під час навчання, так і на ДЕК, слід також підвищити відповідальність кафедр за надання рекомендацій щодо дипломів з відзнакою.

Таблиця 1.22

Показники випуску фахівців у 2013/14 навч. році (денна форма)

Факультети та інститути	Всього студентів на випускному курсі	Всього випускників	Отримали диплом					
			Бакалавра		Спеціаліста		Магістра	
			загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою
ННЦ "Інститут біології"	300	300	147	26	21	6	132	77
Військовий інститут	113	113	0	0	113	38	0	0
Ін-т високих технологій	51	51	0	0	0	0	51	18
Ін-т управління державної охорони України	28	28	0	0	0	0	28	2
Географічний факультет	383	381	187	40	57	7	137	58
ННІ "Інститут геології"	133	133	72	6	0	0	61	13
Економічний факультет	479	476	270	50	0	0	206	68
Інститут журналістики	366	362	224	36	15	1	123	42
Історичний факультет	273	273	133	26	65	10	75	19
Факультет кібернетики	283	282	150	33	53	4	79	33
Мех.-математичний ф-т	244	224	116	8	30	1	78	13
Ін-т міжнародних відносин	723	722	360	81	105	16	257	80
Факультет психології	194	192	111	31	18	5	63	38

Факультет радіофізики, електроніки і комп'ютерних систем	246	245	167	17	15	0	63	25
Факультет соціології	111	111	60	6	18	1	33	5
Фізичний факультет	236	229	100	14	16	0	113	29
Інститут філології	852	843	487	150	41	12	315	131
Філософський факультет	243	243	157	32	25	2	61	19
Хімічний факультет	158	155	80	3	18	0	57	20
Юридичний факультет	755	751	415	108	71	4	265	101
Усього в Університеті	**6171**	**6114**	**3236**	**667**	**681**	**107**	**2197**	**791**

Таблиця 1.23

Показники випуску фахівців у 2012/2013 навчальному році (заочна форма)

Факультети та інститути	**Всього студентів на випускному курсі**	**Всього випускників**	**Отримали диплом**					
			Бакалавра		**Спеціаліста**		**Магістра**	
			загальна кількість дипломів	**в т.ч. з відзнакою**	**загальна кількість дипломів**	**в т.ч. з відзнакою**	**Загальна кількість дипломів**	**в т.ч. з відзнакою**
ННЦ "Інститут біології"	131	131	66	0	49	5	16	3
Військовий інститут	0	0	0	0	0	0	0	0
Географічний факультет	108	108	52	1	56	4	0	0
ННІ "Інститут геології"	56	56	25	0	31	0	0	0
Економічний факультет	157	156	32	2	0	0	124	18
Інститут журналістики	61	61	26	1	6	0	29	7
Історичний факультет	72	70	33	0	17	0	20	4
Механіко-математичний факультет	50	50	35	1	15	0	0	0
Ін-т міжнародних відносин	37	37	0	0	0	0	37	1
Ін-т післядипломної освіти	509	509	0	0	509	75	0	0
Факультет психологи	29	28	0	0	0	0	28	10
Інститут філології	96	96	48	2	13	3	35	11
Філософський факультет	137	137	54	7	6	4	77	20
Юридичний факультет	450	446	47	2	92	2	307	56
Всього в Університеті	**1893**	**1885**	**418**	**16**	**794**	**93**	**673**	**130**

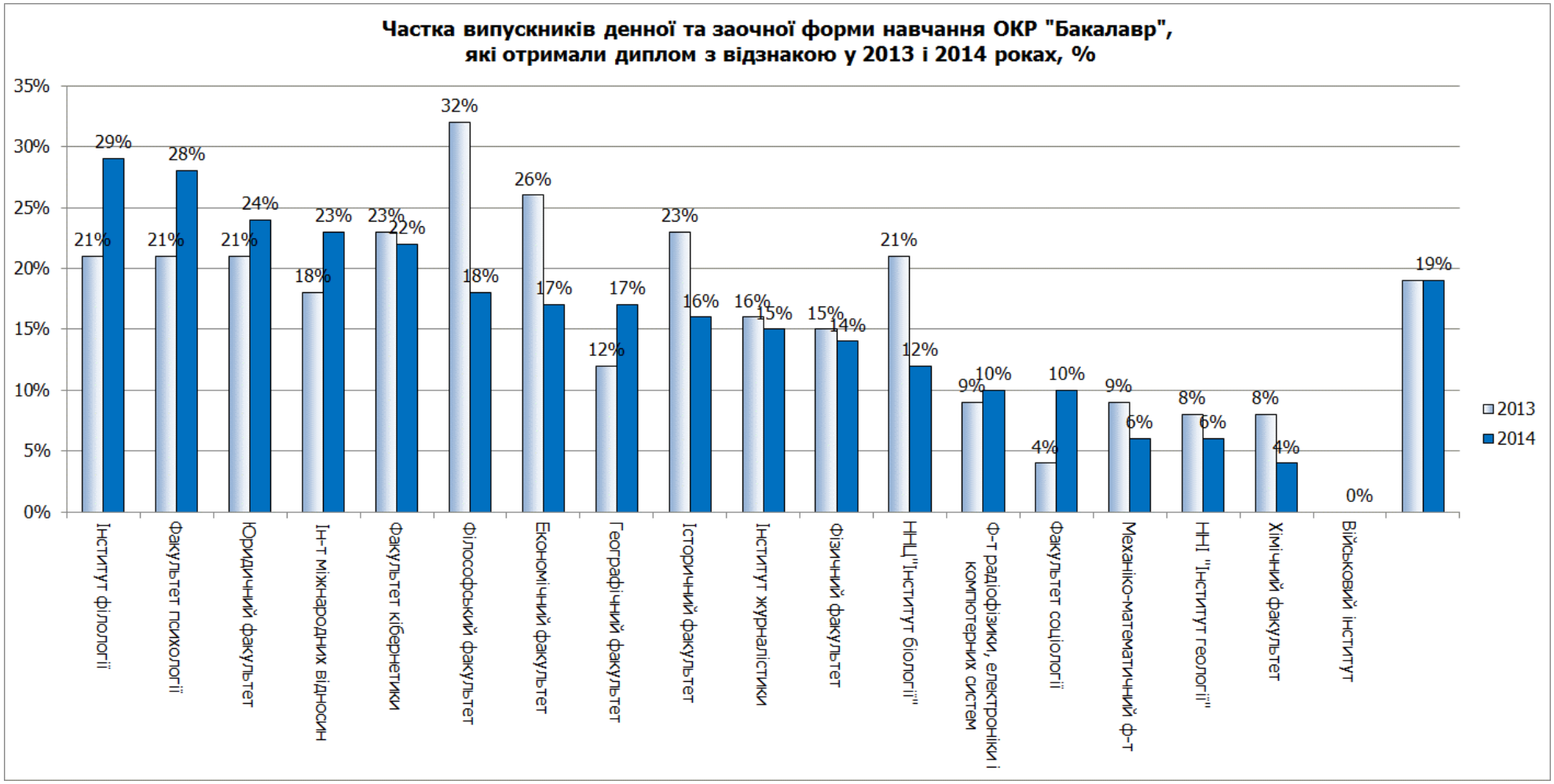
Частка випускників денної та заочної форми навчання ОКР "Бакалавр", які отримали диплом з відзнакою у 2013 і 2014 роках, %
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
2013
2014
Інститут філології 21% 29%
Факультет психології 21% 28%
Юридичний факультет 21% 24%
Ін-т міжнародних відносин 18% 23%
Факультет кібернетики 23% 22%
Філософський факультет 32% 18%
Економічний факультет 26% 17%
Географічний факультет 12% 17%
Історичний факультет 23% 16%
Інститут журналістики 16% 15%
Фізичний факультет 15% 14%
ННЦ"Інститут біології" 21% 12%
Ф-т радіофізики, електроніки і комп'ютерних систем 9% 10%
Факультет соціології 4% 10%
Механіко-математичний ф-т 9% 6%
ННІ "Інститут геології" 8% 6%
Хімічний факультет 8% 4%
Військовий інститут 0%
19%

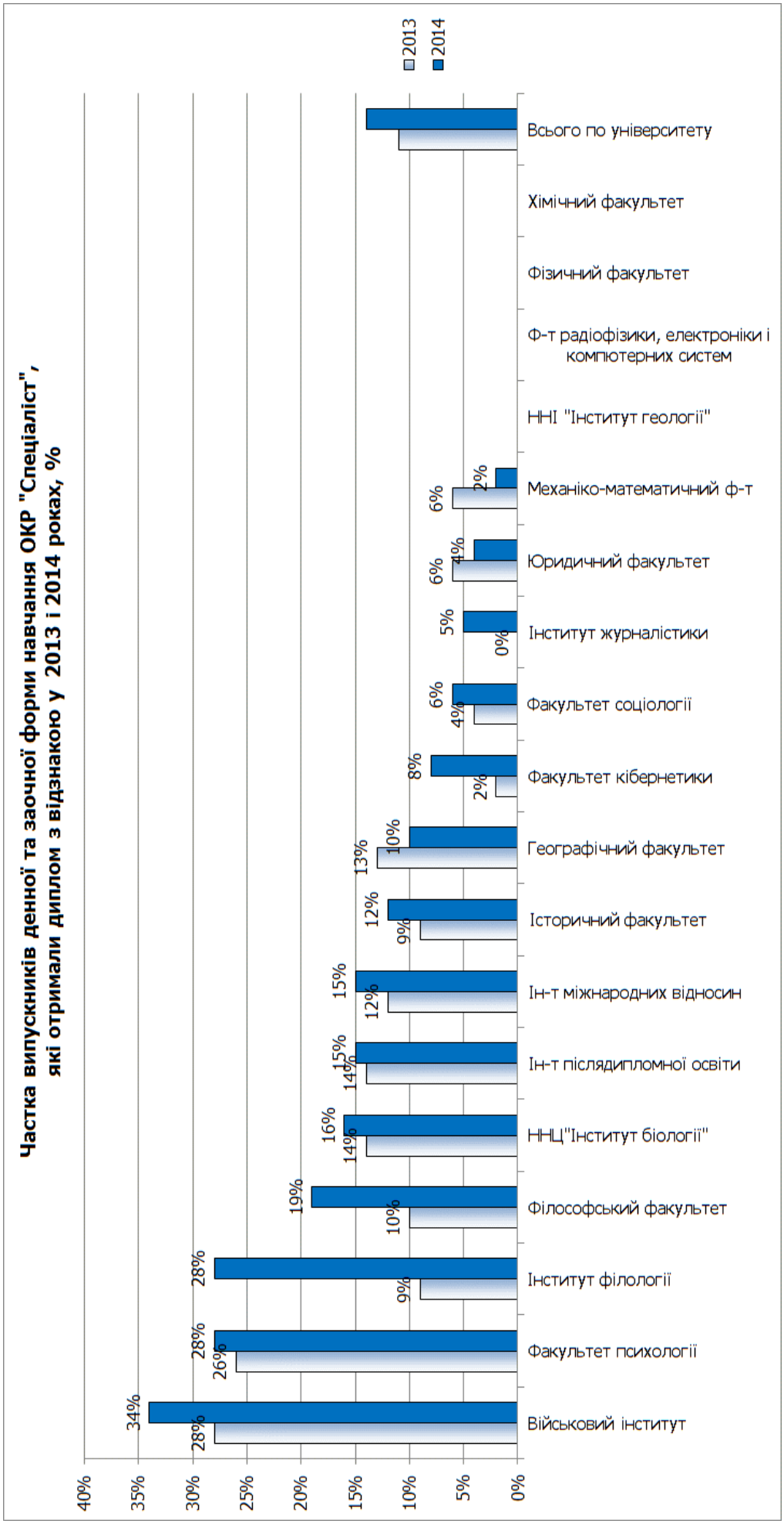
Частка випускників денної та заочної форми навчання ОКР "Спеціаліст",
які отримали диплом з відзнакою у 2013 і 2014 роках, %
2013
2014
40%
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
Військовий інститут
34%
28%
Факультет психології
28%
26%
Інститут філології
28%
9%
Філософський факультет
19%
10%
ННЦ"Інститут біології"
16%
14%
Ін-т післядипломної освіти
15%
14%
Ін-т міжнародних відносин
15%
12%
Історичний факультет
12%
9%
Географічний факультет
13%
10%
Факультет кібернетики
8%
2%
Факультет соціології
6%
4%
Інститут журналістики
5%
0%
Юридичний факультет
6%
4%
Механіко-математичний ф-т
6%
2%
ННІ "Інститут геології"
Ф-т радіофізики, електроніки і компютерних систем
Фізичний факультет
Хімічний факультет
Всього по університету

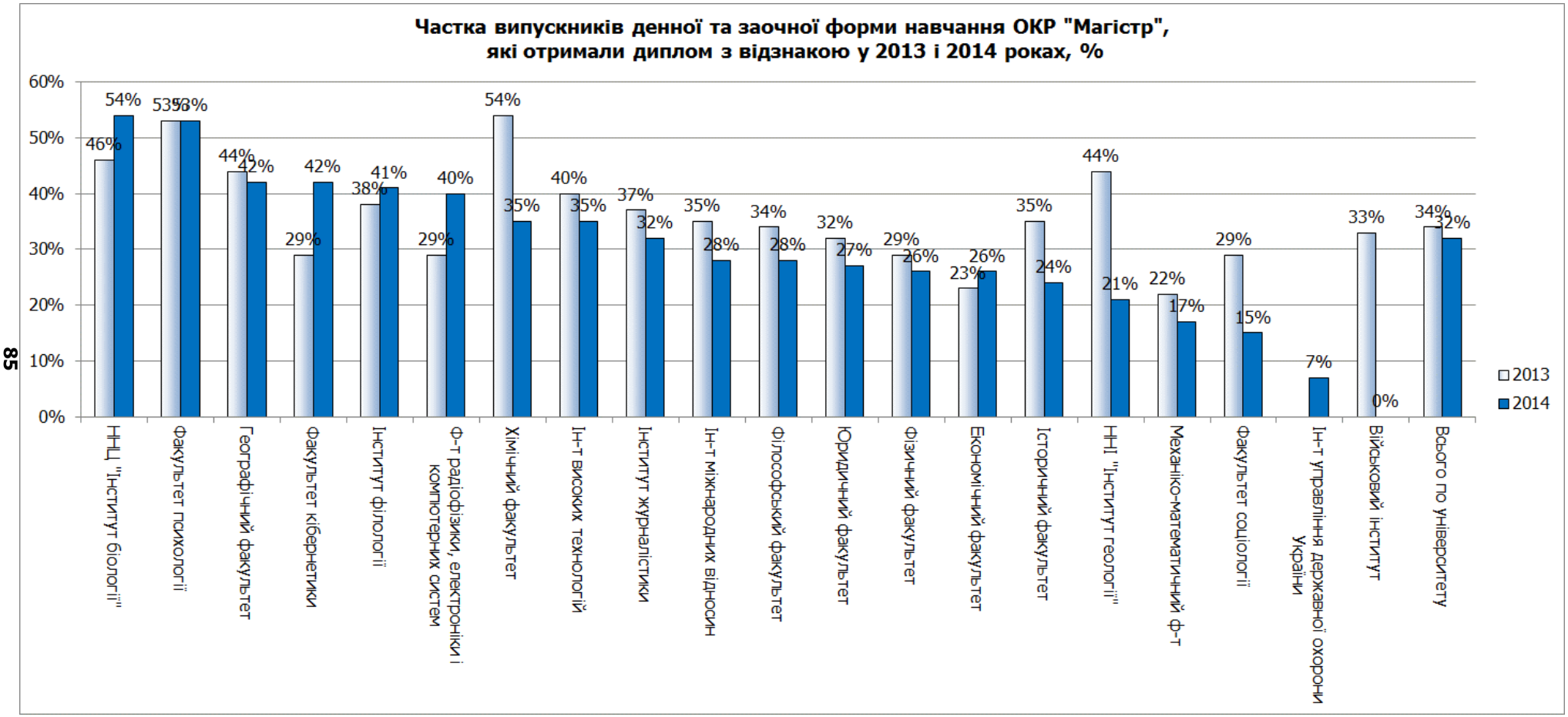
Частка випускників денної та заочної форми навчання ОКР "Магістр", які отримали диплом з відзнакою у 2013 і 2014 роках, %
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
46%
54%
53%
53%
44%
42%
29%
42%
38%
41%
29%
40%
54%
35%
40%
35%
37%
32%
35%
28%
34%
28%
32%
27%
29%
26%
23%
26%
35%
24%
44%
21%
22%
17%
29%
15%
7%
33%
0%
34%
32%
ННЦ "Інститут біології"
Факультет психології
Географічний факультет
Факультет кібернетики
Інститут філології
Ф-т радіофізики, електроніки і комп'ютерних систем
Хімічний факультет
Ін-т високих технологій
Інститут журналістики
Ін-т міжнародних відносин
Філософський факультет
Юридичний факультет
Фізичний факультет
Економічний факультет
Історичний факультет
ННІ "Інститут геології"
Механіко-математичний ф-т
Факультет соціології
Ін-т управління державної охорони України
Військовий інститут
Всього по університету
2013
2014

Таблиця 1.24

Показники випуску фахівців у 2013/14 навч. році (за денною та заочною формою разом)

Факультети та інститути	Всього студентів на випускному курсі	Всього випускників	Отримали диплом					
			Бакалавра		Спеціаліста		Магістра	
			загальна кількість дипломів	у т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	у т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	у т.ч. з відзнакою
ННЦ "Інститут біології"	431	431	213	26	70	11	148	80
Військовий інститут	113	113	0	0	113	38	0	0
Ін-т високих технологій	51	51	0	0	0	0	51	18
Інститут управління державної охорони України	28	28	0	0	0	0	28	2
Географічний факультет	491	489	239	41	113	11	137	58
ННІ "Інститут геології"	189	189	97	6	31	0	61	13
Економічний факультет	636	632	302	52	0	0	330	86
Інститут журналістики	427	423	250	37	21	1	152	49
Історичний факультет	345	343	166	26	82	10	95	23
Факультет кібернетики	283	282	150	33	53	4	79	33
Механіко-математичний ф-т	294	274	151	9	45	1	78	13
Ін-т міжнародних відносин	760	759	360	81	105	16	294	81
Ін-т післядипломної освіти	509	509	0	0	509	75	0	0
Факультет психології	223	220	111	31	18	5	91	48
Ф-т радіофізики, електроніки і комп'ютерних систем	246	245	167	17	15	0	63	25
Факультет соціології	111	111	60	6	18	1	33	5
Фізичний факультет	236	229	100	14	16	0	113	29
Інститут філології	948	939	535	152	54	15	350	142
Філософський факультет	380	380	211	39	31	6	138	39
Хімічний факультет	158	155	80	3	18	0	57	20
Юридичний факультет	1205	1197	462	110	163	6	572	157
Усього в Університеті	**8064**	**7999**	**3654**	**683**	**1475**	**200**	**2870**	**921**

Таблиця 1.25

Порівняння результатів випуску фахівців у 2010/11 – 2013/14 н.р

Факультет / Інститут	2010/11 н.р.			2011/12 н.р.			2012/13 н.р.			2013/14 н.р.		
	Всього випуск-ників	у т.ч. здобули диплом з відзнакою		Всього випуск-ників	у т.ч. здобули диплом з відзнакою		Всього випуск-ників	у т.ч. здобули диплом з відзнакою		Всього випускни-ків	у т.ч. здобули диплом з відзнакою	
		осіб	%		осіб	%		осіб	%		осіб	%
ННЦ "Ін-т біології"	547	181	33	510	162	32	463	128	28	431	117	27
Військовий Ін-т	221	27	12	90	28	31	145	42	29	113	38	34
Ін-т управління державної охорони України	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	2	7
Ін-т високих технологій	0	0	0	21	11	52	43	17	40	51	18	35
Географічний ф-т	564	155	27	574	111	19	524	99	19	489	110	22
ННІ "Ін-т геології"	201	30	15	212	23	11	184	26	14	189	19	10
Економічний ф-т	830	175	21	783	165	21	797	195	24	632	138	22
Ін-т журналістики	499	155	31	447	123	28	411	82	20	423	87	21
Історичний ф-т	377	123	33	362	113	31	352	82	23	343	59	17
Ф-т кібернетики	364	84	23	371	85	23	320	65	20	282	70	25
Механіко-математичний ф-т	273	38	14	300	42	14	288	32	11	274	23	8
Ін-т міжнародних відносин	833	209	25	895	145	16	790	183	23	759	178	23
Ін-т післядипломної освіти	416	134	32	262	82	31	445	63	14	509	75	15
Ф-т психології	193	63	33	187	77	41	217	72	33	220	84	38
Ф-т радіофізики, електроніки і комп'ютерних систем	190	20	11	203	34	17	217	29	13	245	42	17
Ф-т соціології	86	21	24	114	40	35	106	10	9	111	12	11
Фізичний ф-т	219	36	16	244	40	16	234	42	18	229	43	19
Ін-т філології	1064	297	28	1071	314	29	953	248	26	939	309	33
Філософський ф-т	352	84	24	300	60	20	339	99	29	380	84	22
Хімічний ф-т	151	57	38	153	39	25	171	37	22	155	23	15
Юридичний ф-т	1225	489	40	1208	351	29	1249	294	24	1197	273	23
Разом в Університеті	**8605**	**2378**	**28%**	**8307**	**2045**	**25%**	**8248**	**1845**	**22**	**7999**	**1804**	**23**

Таблиця 1.26

Показники випуску молодших спеціалістів у 2013/14 навч. році (за денною та заочною формою разом)

Факультети та інститути	Всього студентів на випускному курсі	Всього випускників	Отримали диплом молодшого спеціаліста					
			Всього		за денною формою навчання		за заочною формою навчання	
			загальна кількість дипломів	у т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	у т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	у т.ч. з відзнакою
Коледж геологорозвідувальних технологій	326	326	304	18	194	12	110	6
Оптико-механічний коледж	148	148	148	14	121	14	27	0
Всього по коледжах	**474**	**474**	**452**	**32**	**315**	**26**	**137**	**6**

Знову, як і в минулому році, окремо виділимо найбільш "видатні" результати роботи випускових кафедр і ДЕК щодо присвоєння дипломів з відзнакою:

Таблиця 1.27

Присвоєння дипломів із відзнакою випускникам Університету за результати роботи окремих ДЕК у 2013/14 навч. році (за денною та заочною формою разом)

Напрям, спеціальність	% дипломів з відзнакою, денна ф.н.	% дипломів з відзнакою, заочна ф.н.
ОКР "Бакалавр", середній показник в Університеті:	**20,6**	**3,8**
мова і література (давньогрецька, латинська) іноземна мова	44,4	-
переклад (із зазначенням мови)	38,5	-
програмна інженерія	38,1	-
українська мова і література (східна) та переклад	37,3	-
соціальна робота	36,0	-
геодезія, картографія та землеустрій	35,0	-
літературна творчість, українська мова і література	33,3	-
мова і література (західноєвропейські мови і переклад	31,5	-
філософія	-	21,7
ОКР "Спеціаліст", середній показник в Університеті:	**16,2**	**11,7**
геоінформаційні системи і технології (ВІКНУ)	58,3	-
переклад (ВІКНУ)	57,1	-
міжнародні відносини (ВІКНУ)	50,0	-
психологія (ВІКНУ)	47,8	
переклад (із зазначенням мови)	46,2	-
зоологія	40,0	-
економічна і соціальна географія	37,5	-
міжнародна інформація	35,0	-
міжнародна право	28,6	
українська мова і література, іноземна мова	25,0	23,1
фінанси і кредит (ВІКНУ)	22,9	-

політологія (ВІКНУ)	21,4	
філософія	-	66,7
картографія	-	60,0
генетика		33,3
біохімія	-	25,0
фінанси і кредит (ІПО)	-	20,6
правознавство (ІПО)	-	15,1
психологія (ІПО)	-	12,6
ОКР "Магістр", середній показник в Університеті:	**36,0**	**19,3**
зоологія	85,7	-
метеорологія	80,0	-
генетика	78,6	-
фізіологія людини і тварини	72,7	-
біологія	70,0	37,5
інформатика	66,7	-
картографія	63,6	-
психологія	62,9	21,1
мова і література (давньогрецька, латинська) іноземна мова	62,5	-
гідрологія	60,0	-
соціальна робота	57,9	-
мікробіологія	56,7	-
управління навчальними закладами	55,6	66,7
економічна і соціальна географія	55,0	-
переклад	54,5	-
біохімія	54,1	-
міжнародна інформація	52,9	-
мова і література (західноєвропейські мови і переклад)	50,6	-
фізика ядра та фізика високих енергій	52,0	-
географія рекреації та туризму	50,0	-
державна служба	50,0	-
біофізика	50,0	-
прикладна математика	50,0	-
філософія	-	53,8
українська мова і література	-	39,1
політологія	-	33,3
банківська справа	-	25,0
журналістика	-	24,1
історія	-	20,0

Такі результати просто вражають, і схоже, враховуючи зростання відповідальності Університету за якість підготовки, слід реалізовувати наступний крок до забезпечення об'єктивності оцінювання – **сформувати (за рахунок фонду заробітної плати факультетів/інститутів!!!) дійсно незалежні склади екзаменаційних комісій, яким і доручити підсумкову атестацію, повністю усунувши випускові кафедри!**

1.7. Випуск фахівців – виконання державного замовлення

На жаль, у звітному році **Університет знову не виконав план випуску фахівців за державним замовленням** у розрізі напрямів і спеціальностей:

Таблиця 1.28

Відхилення від плану держзамовлення з випуску фахівців у 2013/14 навч. році

Показники випуску	ОКР "бакалавр"		ОКР "спеціаліст"		ОКР "магістр"	
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
План	2364	232	432	132	1711	234
Факт	2345	232	431		1696	
Відхилення від плану держзамовлення за напрямами/спеціальностями						
Перевиконання		1				1
Недовиконання	19	1	1	8	15	4

Загальний "недовипуск" фахівців складає **50** осіб (**52** особи в 2013 р.). Серед них **18** осіб (**37,5 %**) відраховані через академічну неуспішність або невиконання навчального плану; **19** осіб (**39,6 %**) відраховані як такі, що повністю виконали теоретичний та практичний курс навчання, але не склали державний іспит або/та не захистили кваліфікаційну роботу; **5** осіб (**10 %**) – грубі помилки при формуванні пропозицій плану випуску (наприклад, поновлення з 02.06.14 студентки, відрахованої з іншого ВНЗ за академічну неуспішність в 2012 році, на навчання за державним замовленням – географічний факультет). Помилки при плануванні було допущено фізичним, філософським і географічним факультетами, факультетом радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, інститутом філології.

"Перевиконання" плану пояснюється виключно помилками при плануванні.

На жаль, компенсувати недовиконання плану випуску за рахунок переведення студентів контрактної форми на бюджетну у більшості випадках було неможливо через відсутність на відповідних напрямах (спеціальностях) студентів-контрактників.

1.8. Нормування робочого часу викладачів, планування та виконання навчального навантаження

Середній рівень педагогічного навантаження викладачів залежить від параметрів навчальних планів, контингенту студентів та їх розподілу між напрямами/спеціальностями, потоками, групами, спеціалізаціями та підгрупами, а також від кількості ставок науково-педагогічних працівників у штатному розписі. Кількість посад науково-педагогічних працівників в Університеті також визначається контингентом студентів із урахуванням галузевої специфіки, форми навчання та освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Співвідношення змін контингенту студентів і кількості ставок Науково-педагогічних працівників університету (у %, нормовано до 2004 р.)

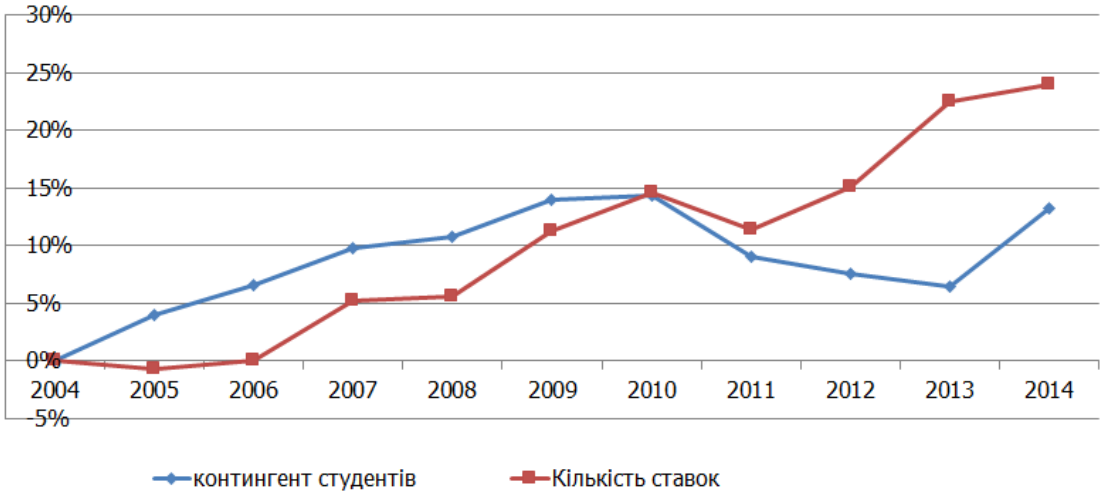

Якщо орієнтуватися тільки на контингент студентів, то з урахуванням динаміки зміни контингенту студентів та викладачів, у 2014/15 навч. році аудиторне навантаження викладачів мало б становити не більш як **91** % від навантаження у 2004 р. і дорівнювати **380** годин. Понад те, ураховуючи, що за цей період досить суттєво зменшилось аудиторне навантаження студентів (на **5** % у бакалавраті та на **20** % – у магістратурі) середнє навантаження викладачів мало б бути ще меншим – близько **350** годин. Насправді ж середнє аудиторне навантаження на 1 штатну одиницю у 2013/14 навч. році становило **419** годин (загальне – **880**), а за планом на 2014/15 навч. рік цей показник становить **424** години (загальне – **892** години).

Основними причинами надмірної завантаженості викладачів є:

• недостатній попит на програми підготовки (малочисельні потоки);

• надмірна кількість спеціалізацій (малочисельні групи);

• надмірна (щодо середнього по галузі освіти) частка практичних/лабораторних занять у структурі аудиторного навантаження студента;

• недосконалість нормативних документів із формування навантаження викладачів.

Масштаби впливу перших трьох чинників залежить винятково від дій кафедр і керівництва факультетів та інститутів – Університет завжди йшов і буде йти на зустріч випусковим кафедрам (особливо якщо вони підтримуються студентським загалом), вважаючи, що кафедри просять дозвіл на те чи інше відхилення від нормативів не для того, щоб випрохувати штатні одиниці, а задля підвищення якості освіти. На жаль, кафедри часто не бажають розуміти, що від того, що вони лабораторну роботу чи семінарське заняття будуть проводити із вдвічі-втричі меншою кількістю студентів, кількість штатних одиниць на кафедрах не збільшиться. Удосконалення порядку формування навантаження викладачів після прийняття Закону України "Про вищу освіту", яким **встановлена верхня межа навчального навантаження викладача у 600** годин є неминучим і змінить ці підходи.

1.8.1. Виконання навантаження у 2013/14 навч. році

У 2013/14 навч. році факультети та інститути Університету звітували про виконання **2 234 888** годин педагогічного навантаження (із них штатними науково-педагогічними працівниками – **2 113 456** год.). Зокрема, аудиторного навантаження було виконано **1 052 139** годин (у т. ч. штатними науково-педагогічними працівниками – **974 719** год.). Як і в минулому році, маємо непоодинокі випадки завищення показників навантаження при плануванні на наступний рік. Причиною такого завищення є, зазвичай надто оптимістична оцінка прийому на навчання студентів-контрактників і, як наслідок, розрахунок навантаження для більшої кількості потоків, груп і підгруп, ніж виявляється в дійсності. Щоправда, таке завищення на етапі плануванні навантаження дозволяє окремим кафедрам більш переконливо обґрунтовувати свої кадрові потреби. Наприклад, у 2013/14 навч. році планові показники навантаження виявились завищеними за загальним навантаженням – на **10 тис.** годин, у тому числі по аудиторному – майже на **8200** годин.

Найбільше завищення планових обсягів загального навантаження показали (в годинах):

- Інститут філології – **1717** (аудиторних – **2173**);
- ННЦ "Інститут біології" – **1458** (аудиторних – **428**).

Більш ніж заплановано, було проведено аудиторних занять (у зв'язку із перевищенням планів набору) лише в Інституті міжнародних відносин (на **159** год.).

Найбільший перерозподіл навантаження між штатними науково-педагогічними працівниками та викладачами, чия участь планувалася на умовах погодинної оплати, через незарахування (з різних причин) останніх, зафіксовано:

- на юридичному факультеті (при цьому штатними науково-педагогічними працівниками перевиконано **5090** год., у т.ч. аудиторних – **1596** год.);
- на філософському факультеті (штатними НПП перевиконано **4500** год., у т.ч. аудиторних – **2010** год.);
- в Інституті міжнародних відносин (штатними НПП перевиконано **720** год., у т.ч. аудиторних – **11** год.);
- на фізичному факультеті (штатними НПП перевиконано – **406** год., у т.ч. аудиторних – **132** год.).

Таблиця 1.29

Приклади завищення обсягів навантаження кафедрами Університету у 2013/14 навч. році

Кафедра	Величина завищення навантаження	
	всього годин	аудиторних годин
Супрамолекулярної хімії та біохімії	2247	658
Іноземних мов природничих факультетів	699	568
Теорії права та держави	678	345
Української та російської мов як іноземних	611	590
Історії права та держави	608	192
Кафедра державного управління	455	390
Ботаніки	412	68

На жаль, як засвідчив початок цього навчального року, намагання побудувати навантаження на завищених показниках чисельності студентів (потоків, груп, підгруп) зберігається.

Наприклад, уже проведено корекції (зі зменшенням аудиторного навантаження на **200**-**400** год.) навантажень кафедр: *Іноземних мов економічного факультету, Китайської, корейської та японської філології, Мови і стилістики, Експериментальної фізики, Математичної інформатики*. На **100**-**150** годин аудиторних занять виявилось меншим навантаження кафедр *Інформатики та обчислювальної техніки, Моделювання складних систем, Страхування і ризик-менеджменту*.

Щоправда, у цих питаннях важко звинувачувати власне кафедри – причиною завищення показників їх навантаження є надміру оптимістичні прогнози керівництва факультетів та інститутів. Наприклад, за напрямом Журналістика на перший курс на умовах контракту було зараховано **33** особи замість **50**, а за напрямом Видавнича справа і редагування – **10** замість **20**, що мало наслідком зменшення кількості не тільки кількості підгруп, але й кількості академічних груп. Юридичний факультет при складанні оперативних планів на 2014/15 навч. рік запланував набір на умовах контракту на спеціальність "Правознавство" за рівнем магістра на базі диплома спеціаліста **100** осіб, а насправді навчається **21** студент. При складанні оперативних планів денної і заочної форм навчання за рівнем спеціаліста спеціальності Правознавство було заплановано 7 спеціалізацій, однак у вересні юридичний факультет був змушений скасувати 2 з них (Земельне та екологічне право та Кримінальне право) через недостатню кількість студентів.

Зрозуміло, що зазначені похибки планування призводять до зменшення педагогічного навантаження викладачів не тільки інституту журналістики чи юридичного факультету, а й викладачів усіх тих факультетів, які беруть участь у підготовці студентів названих напрямів. Відкритим залишається питання – наскільки усвідомленими є такі дії факультетів та інститутів, і яку роль в них відіграють розрахунки кількості посад науково-педагогічних працівників чи встановлені мінімуми навантаження.

На 2013/14 н. р. середнє навантаження 1 штатного викладача (на **100** % ставки) становило **869** годин, у т. ч. аудиторне – **406** годин, що практично відповідає показникам минулого року (**884** і **396** год., відповідно). Так само майже не змінилось і навантаження, яке припадає на 1 штатну одиницю науково-педагогічного працівника – **880** годин педагогічного навантаження, у т. ч. **419** аудиторного (у 2012/13 навч. р., відповідно – **895** і **413** год.).

Таблиця 1.30

Виконання навантаження у 2013/14 н.р. (всього)

Факультет /інститут	Разом	аудиторні заняття				керівництво практиками	керівництво кваліфікаційними роботами
		всього	у тому числі				
			лекції	семінарські	практичні і лабораторні		
ННЦ "Інститут біології"	102740	44235	13346	1163	25853	8773	7125
Військовий інститут	28367	10464	2758	3584	6322	2888	11027
Ін-т високих технологій	17360	7972	3358	157	3755	390	2362
Географічний факультет	107646	47745	17305	5894	19357	13131	8666
ННІ "Інститут геології"	47999	20971	8521	116	10279	4636	4630
Ін-т державної охорони	3798	2957	408	96	2639	139	516
Економічний факультет	178330	79174	27901	24995	17123	4563	18009
Інститут журналістики	95828	45026	5345	8953	26780	6904	11728
Історичний факультет	86618	30979	15502	10084	306	4756	5703
Факультет кібернетики	87932	42269	14674	1937	22140	2400	7684
Механіко-математичний ф-т	83311	37666	15987	2151	15606	2071	4002
Ін-т міжнародних відносин	181831	84449	17680	18790	38984	6994	11877
Ф-т навчання іноземних громадян	17636	15316	0	0	15316	0	0
Ін-т післядипломної освіти	31023	18975	13662	4081	1232	0	12048
Факультет психології	78069	32539	11818	11322	5175	2143	6497
Радіофізичний факультет	81042	42582	11597	76	28258	1402	4283
Факультет соціології	36071	13361	4764	5641	1352	1745	3402
Фізичний факультет	84201	43221	17438	2024	20561	1784	7171
Інститут філології	470026	249655	38461	16315	181274	12728	25088
Філософський факультет	137084	55597	19558	25014	1071	2573	9671
Хімічний факультет	61474	31803	7429	941	21548	2838	3628
Юридичний факультет	205813	86453	28451	40020	5271	10343	26353
Підготовче відділення	10688	8730	0	130	7600	0	0
ВСЬОГО	**2234888**	**1052139**	**295963**	**183484**	**477802**	**93201**	**191770**

Таблиця 1.31

Виконання навантаження у 2013/14 н.р. штатними (на повну і неповну ставку) науково-педагогічними працівниками (без додаткової погодинної оплати)

Факультет /інститут	Разом	аудиторні заняття				керівництво практиками	керівництво кваліфікаційними роботами
		всього	у тому числі				
			лекції	семінарські	практичні та лабораторні		
ННЦ "Інститут біології"	90324	36644	10955	1095	21348	8093	5119
Військовий інститут	21050	6412	2728	3584	4184	2888	11027
Ін-т високих технологій	13345	6068	2355	157	3077	296	1845
Географічний факультет	96083	40240	15290	4694	15496	13035	7689
ННІ "Інститут геології"	41279	16972	6680	116	8547	4814	3804
Ін-т державної охорони	3798	2957	408	96	2639	139	516
Економічний факультет	166827	72654	25265	22550	16486	4395	16635
Інститут журналістики	94273	44346	5289	8819	26702	6751	11556
Історичний факультет	84094	30177	15166	9608	264	4756	5563
Факультет кібернетики	79544	36765	12241	1615	19857	2372	7197
Механіко-математичний ф-т	79506	35015	14594	1987	14717	2071	3903
Ін-т міжнародних відносин	179183	82664	16836	18128	38800	6629	11766
Ф-т навчання іноземних громадян	17310	15002			15002		
Ін-т післядипломної освіти	31023	18975	13662	4081	1232	0	12048
Факультет психології	72404	28863	10997	9787	4772	2143	6249
Радіофізичний факультет	78428	40282	10642	76	27464	1402	4145
Факультет соціології	33899	12271	4472	5138	1308	1643	3340
Фізичний факультет	75976	37114	13287	1559	19109	1769	6635
Інститут філології	462797	244334	37855	15645	177561	12656	25072
Філософський факультет	133510	53410	18824	23825	1011	2569	9420
Хімічний факультет	57211	28964	7030	941	19186	2829	3376
Юридичний факультет	198379	82002	26921	38022	5025	10121	25455
Підготовче відділення	3213	2588	0	0	2302	0	0
ВСЬОГО	**2113456**	**974719**	**271497**	**171523**	**446089**	**91370**	**183356**

Таблиця 1.32

Середнє навантаження викладачів у 2013/14 н.р. (факт)

Факультет /інститут	Середнє навантаження на 1 штатну одиницю (з урахуванням погодинників КНУ)		Середнє навантаження 1 штатного викладача (100 % ставки)	
	всього	у т.ч. аудиторне	всього	у т.ч. аудиторне
Радіофізичний факультет	920	486	906	473
Ін-т міжнародних відносин	944	448	958	444
Інститут філології	831	443	829	440
Філософський факультет	1080	440	1071	427
Механіко-математичний ф-т	933	427	911	407
Географічний факультет	958	425	961	402
Фізичний факультет	834	429	788	386
Хімічний факультет	779	398	760	382
ННІ "Інститут геології"	965	421	908	375
Економічний факультет	853	377	845	367
ННЦ "Інститут біології"	960	412	895	363
Інститут журналістики	781	366	774	363
Факультет психології	913	380	907	361
Факультет кібернетики	798	388	777	360
Юридичний факультет	864	367	863	359
Історичний факультет	978	351	977	350
Факультет соціології	975	364	957	347
Інститут високих технологій	722	330	702	319
ВСЬОГО	**886**	**414**	**874**	**400**

Таблиця 1.33

Диспропорції розподілу аудиторного навантаження штатних викладачів (на 100% ставки) факультетів/інститутів у 2013/14 н.р.*

Назва ф-ту /інституту	"Недовантажені" кафедри		"Перевантажені" кафедри	
	Назва кафедри	Середнє аудиторне навантаження, годин	Назва кафедри	Середнє аудиторне навантаження, годин
ННЦ "Ін-т біології2	Ботаніки	304	Фізіології людини і тварин	415
Високих технологій	Супрамолекулярної хімії	284	Нанофізики конденсованих середовищ	341
Географічний	Землезнавства та геоморфології	370	Країнознавства і туризму	452
ННІ "Ін-т геології"	Геології нафти і газу	311	Загальної та історичної геології	424
Економічний	Статистики та демографії	290	Економічної кібернетики	400
Журналістики	Кіно- і телемистецтва	297	Періодичної преси	450
Історичний	Історії слов'ян	286	Історії стародавнього світу та середніх віків	393
Кібернетики	Моделювання складних систем	300	Теорії та технології програмування	413
Механіко-математичний	Теоретичної і прикладної механіки	373	Теорії ймовірностей, статистики та актуарної математики	450
Міжнародних відносин	Країнознавства	284	Міжнародних організацій і дипломатичної служби	387
Психології	Психодіагностики та клінічної психології	343	Загальної психології	366
Радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	Математики та теоретичної радіофізики	406	Радіотехніки та радіоелектронних систем	575
Соціології	Соціальних структур та соціальних відносин	311	Теорії та історії соціології	410
Фізичний	Молекулярної фізики	313	Ядерної фізики	478
Філології	Теорії літератури, компаративістики і літературної творчості	324	Елліністики	559
Філософський	Релігієзнавства	327	Логіки	546
Хімічний	Хімії високомолекулярних сполук	335	Неорганічної хімії	443
Юридичний	Конституційного права, Господарського права	303	Теорії права та держави	451

* без кафедр іноземних мов

Таблиця 1.34

Диспропорції розподілу аудиторного навантаження штатних викладачів (на 100 % ставки) факультетів/інститутів у 2014/15 навч. року*

Назва ф-ту / інституту	"Недовантажені" кафедри		"Перевантажені" кафедри	
	Назва кафедри	Середнє аудиторне навантаження, годин	Назва кафедри	Середнє аудиторне навантаження, годин
ННЦ "Ін-т біології2	Ботаніки	332	Біохімії	446
Високих технологій	Супрамолекулярної хімії	281	Теоретичних основ високих технологій	317
Географічний	Фізичної географії та геоекології	348	Метеорології та кліматології	486
ННІ "Ін-т геології"	Геології нафти і газу	339	Мінералогії, геохімії та петрографії	474
Економічний	Підприємництва	301	Економічної кібернетики	406
Журналістики	Історії журналістики Мови та стилістики	295 299	Кіно- і телемистецтва	561
Інформаційних технологій	Технологій управління	269	Програмування та комп'ютерної техніки	367
Історичний	Архівознавства та спеціальних галузей історичної науки	268	Історії стародавнього світу та середніх віків	494
Кібернетики	Системного аналізу та теорії прийняття рішень	306	Теорії та технології програмування	442
Механіко-математичний	Теоретичної і прикладної механіки	338	Матем. аналізу	436
Міжнародних відносин	Країнознавства	309	Міжнародних організацій і дипломатичної служби	417
Психології	Соціальної роботи	312	Загальної психології	376
Радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	Фізичної електроніки	368	Радіотехніки та радіоелектронних систем Електрофізики	499 495
Соціології	Соціальних структур та соціальних відносин	313	Теорії та історії соціології	401
Фізичний	Астрономії та фізики космосу	277	Ядерної фізики	479
Філології	Історії та стилістики української мови	352	Методики навчання іноземних мов та прикладної лінгвістики	501
Філософський	Релігієзнавства	326	Логіки	561
Хімічний	Хімії високомолекулярних сполук	333	Неорганічної хімії	458
Юридичний	Екологічного права	292	Цивільного права	390

* без кафедр іноземних мов

Найбільше середнє аудиторне навантаження на одну штатну одиницю та на одного штатного науково-педагогічного працівника було зафіксоване на факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, найменше – в Інституті високих технологій.

Найменше аудиторне навантаження в розрахунку на одного штатного науково-педагогічного працівника у звітному році виконувалось кафедрами: супрамолекулярної хімії та країнознавства (по **284** год.), історії слов'ян (**286** год.), статистики та демографії (**290** год.), електронних видань та медіадизайну (**309** год.). Найбільше – на кафедрах радіотехніки та радіоелектронних систем (**627** год.), елліністики (**559** год.), логіки (**546** год.), філософії гуманітарних наук (**545** год.), фізичної електроніки (**543** год.).

Найбільші диспропорції при плануванні аудиторного навантаження на 1 штатного науково-педагогічного працівника були зафіксовані в інституті філології, на філософському, фізичному та радіофізичному факультетах (різниця між мінімально та максимально навантаженими кафедрами становить **165-235** год.). Найбільш рівномірно аудиторне навантаження між кафедрами розподілено на факультеті психології, механіко-математичному факультеті та в інституті високих технологій.

На жаль, практично ту саму нерівномірність розподілу участі кафедр в начальному процесі ми спостерігаємо й у планах поточного року – на більшості факультетів/інститутів найбільш і найменш завантаженими залишились ті ж самі кафедри що й торік, а значення середніх аудиторних навантажень викладачів змінились на **1**-**3** години. Це свідчить про те, що аргумент щодо надмірного навантаження окремих кафедр, яким керівники структурних підрозділів апелюють до ректора з проханням виділити додаткові ставки, в середині факультетів та інститутів не діє – він не є підставою ні для перерозподілу навантаження, ні для перерозподілу штатних одиниць між кафедрами. Тоді чому на цей аргумент має зважати ректорат?

Окремо варто сказати про **середнє навантаження** у 2013/14 навч. році на одного штатного науково-педагогічного працівника **на кафедрах іноземних мов**. Традиційно найбільше аудиторне навантаження виконують викладачі кафедри іноземних мов інституту міжнародних відносин (середнє – **672** год.), найменше – на кафедрі іноземних мов інституту журналістики (середнє – **391** год.). За планами на 2014/15 навч. рік найбільше аудиторне навантаження знову заплановано по кафедрі іноземних мов інституту міжнародних відносин (**656** год.), а найменше на цей рік – на кафедрі іноземних мов економічного факультету (**448** год.). Залишається досі не з'ясованим питання, на яке мав би відповісти інститут філології – наскільки корелює здатність студента до професійної комунікації іноземною мовою із середнім навантаженням викладачів кафедр, які працюють над формуванням цієї здатності?

Таблиця 1.35

Середнє навантаження викладачів кафедр іноземних мов у 2013/14 навч. рік

Кафедра	Середнє навантаження на 1 штатну одиницю (з врахуванням погодинників КНУ)		Середнє навантаження 1 штатного викладача (100 % ставки)	
	всього	у т.ч. аудиторне	всього	у т.ч. аудиторне
Іноземних мов ІМВ	994	**672**	994	**672**
Іноземних мов математичних факультетів	839	**570**	844	**573**
Іноземних мов хіміко-фізичних факультетів	769	**550**	769	**549**
Іноземних мов природничих факультетів	716	**523**	716	**521**
Іноземних мов філософського та історичного факультетів	705	**498**	705	**498**
Іноземних мов економічного факультету	682	**491**	688	**493**
Іноземних мов юридичного факультету	747	**491**	747	**491**
Іноземних мов факультетів психології і соціології	755	**483**	756	**481**
Іноземних мов інституту журналістики	613	**399**	604	**391**

Таблиця 1.36

Середнє навантаження викладачів кафедр іноземних мов у 2014/15 навч. році (план)

Кафедра	Середнє навантаження на 1 штатну одиницю (з врахуванням погодинників КНУ)		Середнє навантаження 1 штатного викладача (100 % ставки)	
	всього	у т.ч. аудиторне	всього	у т.ч. аудиторне
Іноземних мов ін-ту міжнародних відносин	986	**656**	986	**656**
Іноземних мов математичних факультетів	868	**598**	872	**597**
Іноземних мов хіміко-фізичних ф-тів	805	**572**	811	**568**
Іноземних мов інституту журналістики	821	**540**	821	**540**
Іноземних мов природничих факультетів	755	**538**	755	**514**
Іноземних мов філософського та історичного факультетів	715	**500**	715	**500**
Іноземних мов факультетів психології і соціології	792	**493**	795	**489**
Іноземних мов юридичного факультету	772	**484**	773	**483**
Іноземних мов економічного факультету	583	**448**	573	**448**

1.8.2. Планування навантаження на 2014/15 навч. рік

На 2014/15 навч. рік заплановано **2 194 711** годин загального навантаження (у т.ч. **1 043 267** год. аудиторного). Обсяги аудиторного навантаження дещо зменшились за рахунок скорочення кількості годин лекційних і семінарських занять (на **4-5** %). При цьому дещо зросли (на **1,2**-**1,5** %) обсяги запланованих лаборатор-

них і практичних робіт. Прийняті рішення щодо зміни процедури прийняття іспитів спричинили зростання (на **29** %) кількості годин на проведення підсумкової семестрової атестації. Значно скоротили обсяги свого аудиторного навантаження факультети кібернетики і психології (більш як на **6** %), географічний і механіко-математичний факультети (приблизно на **4-5** %). Натомість суттєво (більш як на **5** %) зросло аудиторне навантаження на історичному факультеті, в ННЦ "Інститут біології" та в Інституті філології.

Таблиця 1.37

Середнє навантаження викладачів у 2014/15 навч. році (план)

Факультет /інститут	Середнє навантаження на 1 штатну одиницю		Середнє навантаження 1 штатного викладача (100% ставки)		
	всього	у т.ч. аудиторне	всього	у т.ч. аудиторне	аудиторне по відношенню до посадового мінімуму, %
К-ра фізичного виховання та спорту	**739**	604	739	**604**	**184**
Ф-т радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	**891**	470	878	**457**	**152**
Інститут філології	**836**	451	833	**445**	**141**
Інститут міжнародних відносин	**932**	443	947	**441**	**145**
Географічний факультет	**1025**	441	1005	**422**	**144**
Хімічний факультет	**848**	449	814	**419**	**145**
Філософський факультет	**1066**	429	1058	**418**	**142**
Механіко-математичний факультет	**920**	423	893	**402**	**137**
ННІ "Інститут геології"	**1023**	444	950	**393**	**134**
ННЦ "Інститут біології"	**1012**	454	923	**392**	**133**
Фізичний факультет	**861**	438	804	**391**	**136**
Історичний факультет	**985**	391	984	**389**	**138**
Факультет кібернетики	**804**	374	785	**386**	**131**
Інститут журналістики	**802**	383	795	**377**	**124**
Економічний факультет	**896**	390	886	**377**	**122**
Юридичний факультет	**830**	368	825	**358**	**118**
Факультет соціології	**907**	358	886	**346**	**115**
Факультет психології	**927**	359	887	**344**	**113**
Факультет інформаційних технологій	**530**	318	528	**319**	**108**
Інститут високих технологій	**711**	328	683	**305**	**107**
Університет загалом	**883**	***424***	***868***	***411***	***136***

Таблиця 1.38

Планування навантаження на 2014/15 навч. рік (станом на 01.11.14)

Факультет / інститут	Всього годин	у т. ч. аудиторне навантаження							заліки	консультації упродовж семестру	перевірка МКР	керівництво кваліфікаційними роботами	керівництво практиками	НМР	Аспірантура, докторантура
		разом	лекції	семінарські	практичні	лабораторні	консультації	екзамени							
ННЦ "Ін-т біології"	105656	47379	13945	1282	1008	26727	824	3593	1190	5682	10418	6977	10518	3035	4620
Ін-т високих тех-гій	17254	7955	3518	114	1683	1972	124	544	342	815	2362	2020	326	248	1987
Географічний ф-т	104975	45139	17614	5797	13259	4059	1014	4096	1385	6557	10558	7239	13735	1854	3001
ННІ "Ін-т геології"	49851	21658	8706	143	3538	7211	444	1635	426	3753	3155	4206	5151	1708	2336
Економічний ф-т	183315	78947	25176	24975	12600	6721	1762	7713	3736	13919	19246	19877	4805	8737	5046
Ін-т журналістики	97748	46677	5631	6255	28333	582	861	3347	1944	6541	5327	8989	6680	3525	2719
Ф-т інформ. техн-гій	11478	6882	2405	10	1780	2792	102	393	333	1017	1743	0	30	0	0
Історичний ф-т	88072	34928	14948	10572	318	62	880	8148	1057	5288	10325	5035	4160	7114	5477
Ф-т кібернетики	86569	40283	13545	1653	10935	11376	594	5180	1233	4822	8094	6896	2251	2102	3076
Механіко-матем. ф-т	80098	36865	15688	1642	12901	2966	726	2942	1131	4513	6814	4271	2323	4340	3392
Ін-т міжнародних відносин	179645	83988	17386	18902	37741	112	1423	8964	1702	11058	22969	7219	6752	7199	6962
Ф-т психології	76075	30623	11323	10993	2554	2011	677	3065	2278	5154	14656	5603	2048	1987	4626
Ф-т радіофізики, ел-ки та комп. систем	78695	41539	11733	306	9211	17450	509	2330	806	3792	8813	3996	1720	3229	2207
Ф-т соціології	33047	13097	4926	5154	793	963	250	1011	690	1990	4209	2307	1382	411	1991
Фізичний ф-т	84608	43070	16588	1866	9227	12403	640	2346	1515	4604	7197	5959	2296	3703	4358
Ін-т філології	490080	264290	37172	17438	188574	0	4218	16581	5712	19760	46776	20797	10932	37017	14802
Філософський ф-т	136525	54773	18833	22969	947	21	1791	10220	2482	11394	18981	10632	2720	7878	11703
Хімічний ф-т	58968	31231	7619	628	4202	16819	455	1508	675	3758	4777	3749	2556	1657	2456
Юридичний ф-т	203745	90083	26272	37302	6870	0	2793	15746	5442	12244	22959	25067	9533	0	7103
Підготовче від-ня	8590	6760	0	66	5930	0	106	228	430	0	987	0	0	0	0
Ф-т навчання іноземних громадян	19717	17100	136	0	16964	0	126	462	268	1003	758	0	0	0	0
ВСЬОГО	**2194711**	**1043267**	**273164**	**168067**	**369368**	**114247**	**20319**	**100052**	**34777**	**127664**	**231124**	**150839**	**89918**	**95744**	**87862**

Як можна бачити із даних щодо середнього навантаження факультетів/інститутів, частині з них досі вдавалося зменшити обсяги аудиторного навантаження штатних викладачів завдяки залученню до викладання аспірантів під час педагогічної практики і використанню можливостей Відділення цільової підготовки НАН України.

Так, у 2013/14 навч. році у рамках педагогічної практики з метою набуття досвіду проведення семінарських, практичних і лабораторних занять, **до навчального процесу було залучено 188 аспірантів** II і III років навчання з відривом від виробництва (на **15** осіб менше, ніж було заплановано рік тому), а на 2014/15 навч. рік заплановано виконання навантаження **213** аспірантам (на **25** осіб більше, ніж у звітному навчальному році).

Таблиця 1.39

Планування педагогічного навантаження аспірантам у 2010/11 – 2014/15 навч. роки

Факультет/ інститут	2010/11		2011/12		2012/13		2013/14		2014/15	
	кількість осіб	середнє аудиторне навантаження 1 аспіранта, год.	кількість осіб	середнє аудиторне навантаження 1 аспіранта, год.	кількість осіб	середнє аудиторне навантаження 1 аспіранта, год.	кількість осіб	середнє аудиторне навантаження 1 аспіранта, год.	кількість осіб	середнє аудиторне навантаження 1 аспіранта, год.
Економічний ф-т	23	80	35	58	23	62	24	68	26	81
Географічний ф-т	21	116	15	107	18	86	18	86	20	85
ННЦ "Інститут біології"	17	75	20	63	6	51	6	51	20	84
Юридичний ф-т	1	82	6	136	17	69	6	136	20	67
Хімічний ф-т	18	71	11	64	16	87	16	87	15	94
Інститут філології	13	54	7	50	7	100	7	100	15	58
ННІ "Інститут геології"	9	61	12	59	18	56	18	56	14	81
Ф-т психології	15	67	9	85	17	68	11	85	14	69
Філософський ф-т	24	72	18	96	20	64	18	96	13	57
Механіко-математичний ф-т	10	35	10	57	16	52	16	52	13	55
Ф-т радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	16	72	12	71	13	55	13	55	10	55
Фізичний ф-т	5	54	2	60					9	52
Ф-т кібернетики	10	44	12	48	18	65	18	65	8	77
Ф-т соціології	4	46	1	52	7	57	7	57	5	61
Інститут високих технологій	5	67	4	54					3	62
Інститут журналістики	10	48	4	29	1	50	4	29	3	49
Інститут міжнародних відносин	6	118	7	66	5	35	5	35	3	47
Історичний ф-т	0	0	0	0	1	70	1	70	2	51
Разом в Університеті	**207**	**71**	**185**	**71**	**203**	**66**	**188**	**72**	**213**	**71**

Залучення аспірантів до навчального процесу у 2013/14 навч. році

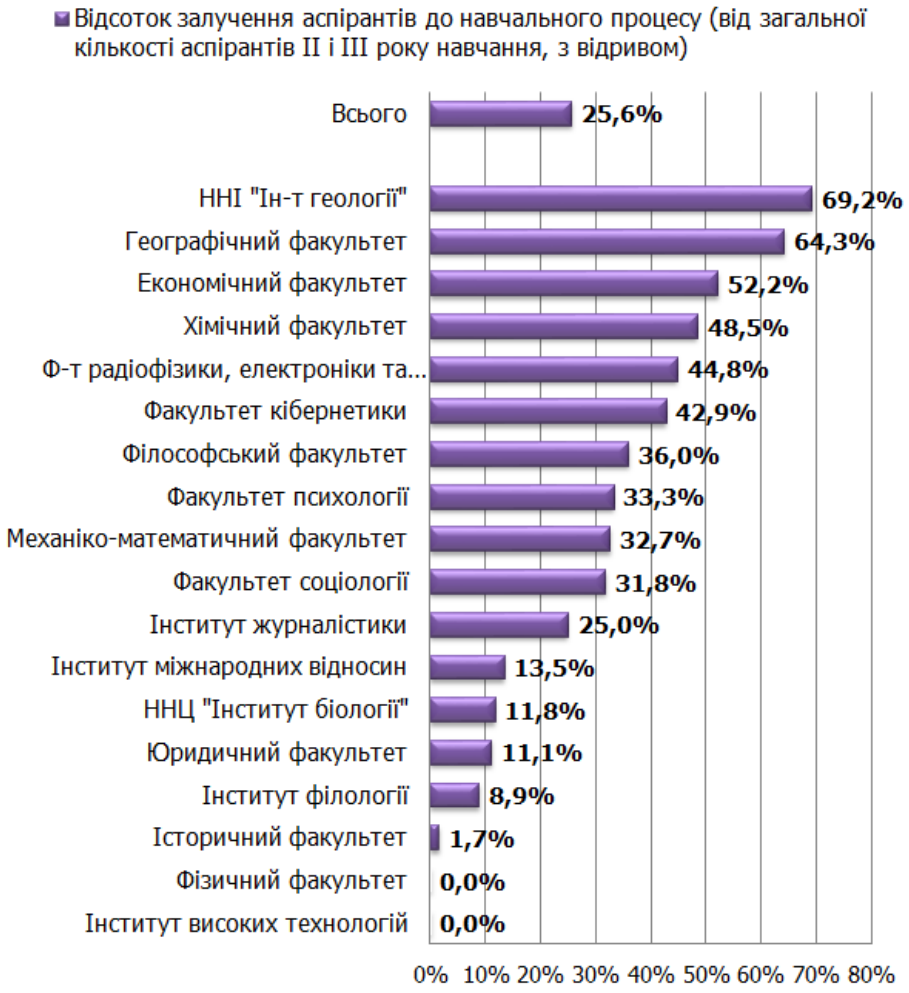

Як і у попередні роки, кафедри використовують не всі можливості для зменшення аудиторного навантаження штатних викладачів. Наприклад, на фізичному факультеті та в інституті високих технологій до навчального процесу не залучений жоден аспірант. Найбільший обсяг аудиторного навантаження у 2013/2014 навч. році передали аспірантам: філософський (**1736** год.), економічний (**1624** год.), географічний (**1556** год.), хімічний (**1388** год.) факультети. Усього аспірантам до виконання заплановано **13550** аудиторних годин, що становить **1,4** % аудиторного навантаження факультетів та інститутів Університету.

Із наведених даних очевидно, що у факультетів та інститутів є ще достатньо значні резерви за рахунок залучення аспірантів до навчального процесу, у першу чергу на історичному, фізичному факультетах, інститутах журналістики, високих технологій і міжнародних відносин.

Порівняно із 2013/14 навч. роком **частка лекцій, які читають науково-педагогічні працівники, що не мають ні наукового ступеню**, ні вченого звання, **суттєво не змінилася**, і становить **2,1** % (**2,2** % – у попередньому навчальному році). Традиційно найбільший відсоток припадає на інститути філології та журналістики, що

дивно, ураховуючи, що саме у цих інститутах частка лекційного навантаження в аудиторному навантаженні є найменшою, і саме від цих підрозділів іде найбільша кількість подань щодо встановлення, як виняток, професорам і доцентам кафедр лекційного навантаження, нижчого від встановлених нормативів. Можливо, на цих кафедрах доцільно змінити структури посад науково-педагогічних працівників – замінити посади професорів, доцентів та асистентів на посади старших викладачів і викладачів?

Структура аудиторного навантаження факультетів та інститутів у 2014/15 навч. році

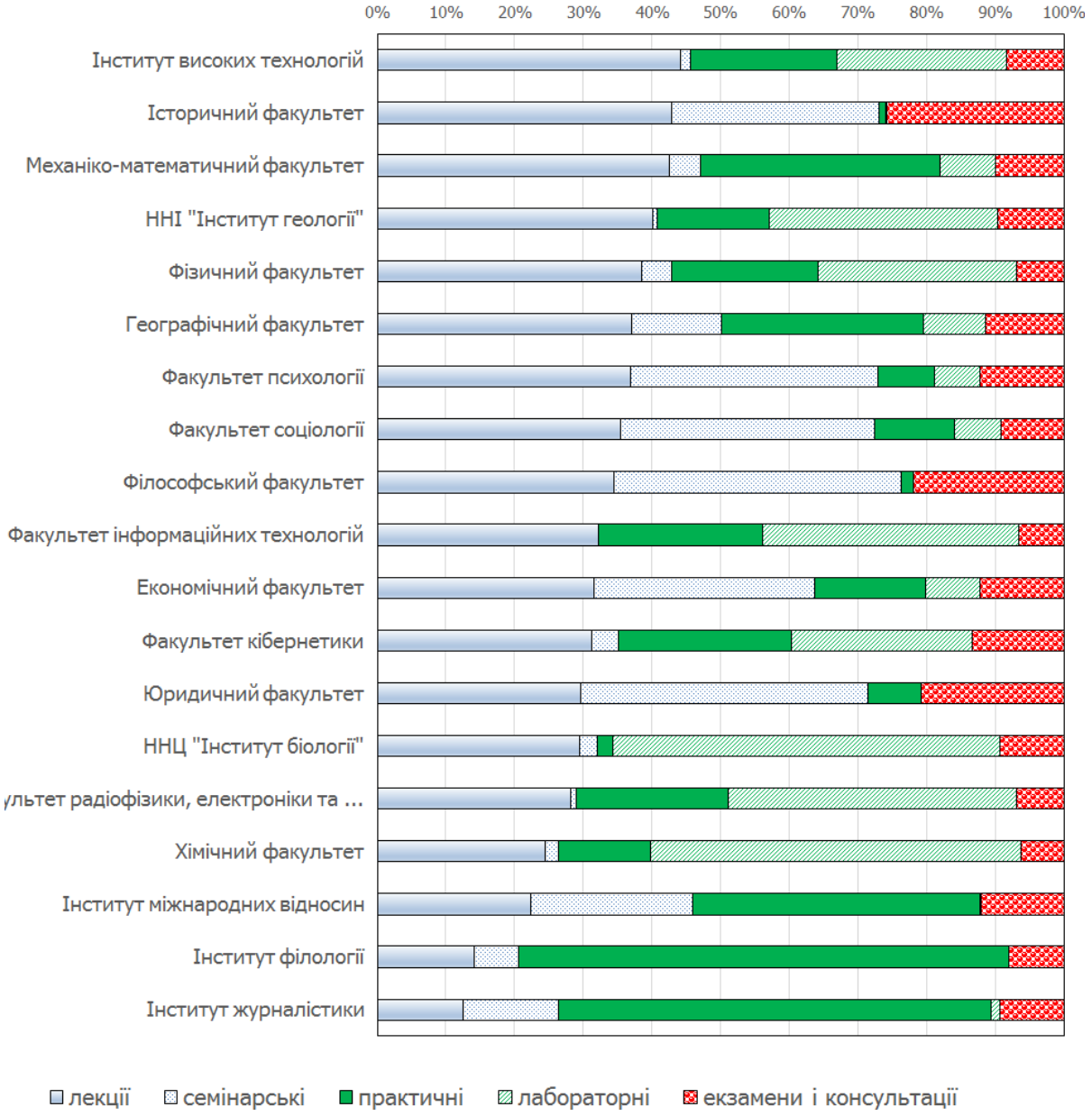

До цього часу проблемним є питання формування навантаження на наступний, 2015/16 навч. рік. Адже, згідно з новим Законом України "Про вищу освіту", вже з 1 вересня 2015 р. навантаження науково-педагогічних працівників не може перевищувати **600** годин, при цьому ця норма, як окремо зазначено в перехідних положеннях, не є підставою для збільшення штатних розписів і зростання фонду оплати праці науково-педагогічних працівників.

Нескладний розрахунок показує, що при збереженні нинішньої структури навчальних планів, кількості одночасно реалізованих спеціалізацій, обсягів навчального навантаження студентів і нормативів обрахунку навантаження викладачів, для реалізації вимоги закону Університету необхідно додатково не менш як **1000** (!) ставок науково-педагогічних працівників, що було б абсолютно фантастичним навіть у більш сприятливій економічній обстановці в країні.

Відтак, Університет буде змушений при зміні навчальних планів і забезпеченні права студентів щодо вибору навчальних дисциплін внести зміни до структури навчального навантаження студентів (збільшивши роль самостійної роботи студентів), а також переглянути нормативи розрахунку педагогічного навантаження. Необхідність останнього кроку обумовлена також тим, що Законом змінені форми здійснення освітнього процесу (навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи) і види навчальних занять (лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація).

1.9. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників

У 2013/14 навч. році **210** штатних науково-педагогічних працівників підвищили кваліфікацію шляхом захисту дисертацій та отримання вчених звань (на **78** осіб менше, ніж у 2012/13 навч. році), із них **71** – з Інституту філології і **38** – з юридичного факультету; **7** педагогічних працівників отримали педагогічні звання. Якщо врахувати загальну чисельність науково-педагогічних працівників, найбільш ефективними названі види підвищення кваліфікації були на юридичному факультеті (**16,4** %), в інституті філології (**11,6**), на фізичному факультеті (**10,4**) та факультеті психології (**10** %).

У 2013/14 навч. році **222** (на **16** менше, ніж у попередньому навчальному році) штатних науково-педагогічних працівники пройшли стажування (у т. ч. **93** осіб з відривом від навчального процесу та **129** – без відриву від навчального процесу). Найбільший відсоток викладачів пройшов стажування на географічному факультеті (**23** %), факультеті соціології (**21,6**), економічному факультеті (**17,2** %). Взагалі не проходили стажування науково-педагогічні працівники Інституту високих технологій.

У 2013/14 навч. році в нашому Університеті підвищувало кваліфікацію **63** (на **11** більше, ніж у попередньому році) працівники інших вищих навчальних закладів (у т. ч. **39** осіб з відривом від навчального процесу та **24** – без відриву), з яких **30** осіб проходили стажування в Інституті післядипломної освіти.

Таблиця 1.40

Ефективність програм з підвищення кваліфікації у 2013/14 навч. році (захист дисертацій та отримання вчених звань)

Факультети / інститути / коледжі / ліцей	Штатні науково-педагогічні і педагогічні працівники			
	захистили дисертацію (осіб)		отримали вчене звання (осіб)	
	доктора наук	кандидата наук	професора	доцента
ННЦ "Інститут біології"	0	0	0	3
Військовий інститут	0	3	0	5
Інститут високих технологій	0	1	0	0
Географічний факультет	0	2	1	4
ННІ "Інститут геології"	0	0	0	0
Економічний факультет	0	8	2	0
Інститут журналістики	1	5	2	4
Історичний факультет	0	1	1	3
Факультет кібернетики	0	0	0	0
Механіко-математичний факультет	1	6	0	1
Інститут міжнародних відносин	0	8	0	6
Факультет психології	3	3	0	2
Радіофізичний факультет	0	2	1	0
Факультет соціології	0	0	1	1
Фізичний факультет	1	4	1	5
Інститут філології	3	32	5	31
Філософський факультет	3	0	0	0
Хімічний факультет	1	0	1	2
Юридичний факультет	10	18	4	6
Коледж геологорозвідувальних технологій	0	1	0	0
Український фізико-математичний ліцей	0	1	0	0
ВСЬОГО	**23**	**95**	**19**	**73**

Отже, найголовнішим завданням 2015 року виступає реалізація вимог Закону України "Про вищу освіту", а саме:

Формування вимог до навчальних планів, орієнтованих на студента, та до основних компетентностей

Побудова системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Удосконалення системи внутрішньо-університетського моніторингу та управління.

Поліпшення практичної підготовки студентів із залученням роботодавців до формування профілю практичної діяльності

Створення належного методичного забезпечення для організації на сучасному рівні самостійної роботи студентів

Здійснення ефективної професійно-орієнтаційної роботи з метою набору якісного контингенту студентів та залучення обдарованої молоді на навчання до Університету.

2. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА

2.1. Кадри, наукова тематика і фінансування у 2014 році

2.1.1. Кадрове забезпечення виконання НДР

У науково-дослідній частині Університету як штатні співробітники працюють **879** осіб, із них **57** докторів наук, **468** кандидатів наук, **354** інженерів, техніків, лаборантів. У їх складі: **2** – член-кореспонденти НАН України, **3** – Заслужених діячі науки і техніки України, **1** – Заслужений працівник освіти України, **1** – Заслужений працівник народної освіти України, **1** – Заслужений діяч науки УРСР. **10** співробітників НДЧ є лауреатами державної премії України в галузі науки і техніки, **3** – нагороджено орденом Ярослава Мудрого, **4** – орденом "За заслуги", **1** – нагрудним знаком "Відмінник освіти України", **1** – нагрудним знаком "За наукові досягнення".

Станом на 15.12.14 до штату НДЧ зараховано **3** випускники докторантури, **11** – аспірантури та **1** – Університету.

За результатами конкурсу на заміщення посад наукових співробітників, проведеного у 2014 р.і, обрано **179** осіб; за результатами атестації, проведеної в цьому році, атестовано **398** (**117** наукових і **281** інженерно-технічних) співробітників.

Крім того, у I кварталі 2014 р. у науково-дослідній частині працювало **143** штатних співробітників Кримської астрофізичної обсерваторії, із них **13** – докторів, **27** – кандидатів наук.

2.1.2. Організаційне та фінансове забезпечення НДР

Тематичний план науково-дослідних робіт університету на 2014 р. передбачав виконання **62** тем (**47** – фундаментальних і **15** – прикладних).

Загальний обсяг фінансування фундаментальних досліджень – **52 млн 634,7 тис. грн**, прикладних – **11 млн 321 тис. грн**. Разом – **63 млн 955,7 тис. грн**.

У зв'язку з об'єктивними обставинами, що склалися в I кварталі 2014 р., на підставі ухвали Науково-експертної ради Університету наказом ректора від 11.04.14 № 336-32 "Про призупинення виконання деяких НДР та уточнення обсягів фінансування НДР, що фінансуються за рахунок коштів загального фонду бюджетної програми 2201290" було призупинено з 01.04.14 виконання в університеті **8** тем Кримської астрофізичної обсерваторії.

Головним розпорядником коштів у рамках бюджетної програми КПКВ 2201040 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, виконання міжнародних наукових

та науково-технічних програм і проектів вищими навчальними закладами та науковими установами, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка наукової інфраструктури та наукових об'єктів, що становлять національне надбання" затверджено фінансування Університету на 2014 р. у розмірі **131,570 тис. грн**, у т.ч. на забезпечення виконання завдань національного контактного пункту щодо реалізації Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій "Горизонт 2020" – **86,570 тис. грн**, на проведення міжнародних конференцій – **45,0 тис. грн**.

За договорами із замовниками виконується **21** науково-дослідна робота. Плановий обсяг фінансування – **3 млн 173,9 тис. грн**. За надання платних послуг (з наукової тематики) отримано – **6 млн 24,7 тис. грн**. Для порівняння: у минулому році обсяг укладених договорів на виконання науково-дослідних робіт становив **11 млн 713 тис. грн**, обсяг договорів на надання платних послуг **4 млн 664,9 тис. грн**.

Відповідно до граничних обсягів видатків, доведених Університету головним розпорядником коштів – МОН України, у бюджетному запиті до проекту бюджету України на 2015 р. і проекту прогнозу державного бюджету на 2016-2017 рр. за бюджетною програмою КПКВ 2201290 доведено граничний обсяг фінансування наукових досліджень у розмірі **67 млн 405,1 тис. грн**.

У серпні 2014 р. у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка створений Національний контактний пункт з питань реалізації Рамкової програми Європейського союзу з досліджень та інновацій **"Горизонт 2020"**. Основною метою створення пункту є поширення інформації, надання фахових рекомендацій студентам, аспірантам, співробітникам Університету щодо підготовки проектів за напрямками "Майбутні та нові технології", "Дії Марії Кюрі", об'єднання зусиль галузевої, академічної і вузівської науки для взаємовигідної наукової кооперації. Контактною особою призначено канд. філол. наук, доцента Інституту філології **Усатенко Галину Олегівну** (tel./fax: +38(044) 239-34-74, e-mail: galyna.usatenko@gmail.com).

2.1.3. Тематика наукових досліджень. Показники наукової діяльності

Науково-дослідна робота виконувалась у 2014 р. за **62** бюджетними темами, у т.ч. **47** фундаментальними та **15** – прикладними. Із них у нинішньому році розпочато виконання **17** тем (**5** – фундаментальних і **12** – прикладних).

Усі бюджетні теми відповідають пріоритетним напрямам розвитку науки й техніки на період до 2020 р. (Закон України № 2519-VI від 09.09.10) та переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2015 р. (Постанова КМ України від 07.09.11 № 942).

Зазначені **62** бюджетні теми та всі договірні НДР (**21** тема) об'єднуються в **11** Комплексних наукових програм Університету (КПН). До складу Координаційних

рад, які опікуються проведенням наукових досліджень в Університеті, входять провідні вчені КНУ, інститутів НАН України та НААН України. Координаційні ради приймають результати науково-дослідних робіт.

У табл. 2.1. наведено результати аналізу ефективності використання бюджетних коштів (колонка 3), наданих державою. Ефективність визначалась як відношення обсягу коштів (колонка 4), зароблених даним науковим колективом, до обсягу фінансування відповідної бюджетної теми (колонка 3). У колонці 4 враховано кошти, отримані як для виконання науково-дослідних робіт, так і за надані платні послуги. Наведені ті бюджетні теми, які мають показник ефективності за цим критерієм понад **0,5**.

Таблиця 2.1

Найбільш ефективні бюджетні теми у 2014 році (фінансовий аспект)

№	Назва бюджетної теми, науковий керівник	Обсяг фінансування, тис. грн		Наукові керівники договірних тем	Ефективність
		бюджетної теми	договірної теми		
1	2	3	4	5	6
1	Нові гетероциклічні сполуки – ефективні джерела біологічно активних речовин, флуоресцентних зондів, модифікаторів супрамолекулярних об'єктів. **Хиля В.П.** (хімічний ф-т)	1417,2	2379,2	Толмачов А.О.	1,68
2	Фундаментальні дослідження в галузі фізики конденсованого стану і елементарних частинок, астрономії і матеріалознавства для створення основ новітніх технологій. **Зеленський С.Є.** (фізичний ф-т)	9295,8	5441,1	Рево С.Л. Кондратенко С.В. Неділько С.Г. Каденко І.М. Дмитрук І.М. Безшийко О.А.	0,59

У 2014 р. зросла активність науковців Університету щодо укладення договорів про науково-технічне співробітництво на паритетних засадах. Станом на 15.12.14 виконується **67** договорів. Найбільше договорів (**25**) укладено з вищими навчальними закладами України та зарубіжжя, **17** – з академічними установами України і зарубіжжя, **6** – з медичними установами, у т.ч. установами Національної академії медичних наук (**3** договори).

За ініціативи ректорату з 2012 р. проводиться щорічне рейтингування наукових тем за спеціально розробленою системою показників, що включає оцінку публікаційної активності (статті, монографії, підручники, навчальні посібники), участь у підготовці кадрів вищої кваліфікації, штатну активність, фінансову ефективність та інше. Методика та алгоритми підрахунку балів розміщена на сайті НДЧ. Рейтингування бюджетних тем у 2014 р. проводилося відповідно до "Положення щодо рейтингової системи оцінювання загального результату поточного (річного) виконання (або завершення) науково-дослідної теми з бюджетним фінансуванням". Його результати подано на діаграмах.

Результати рейтингування завершених бюджетних програм

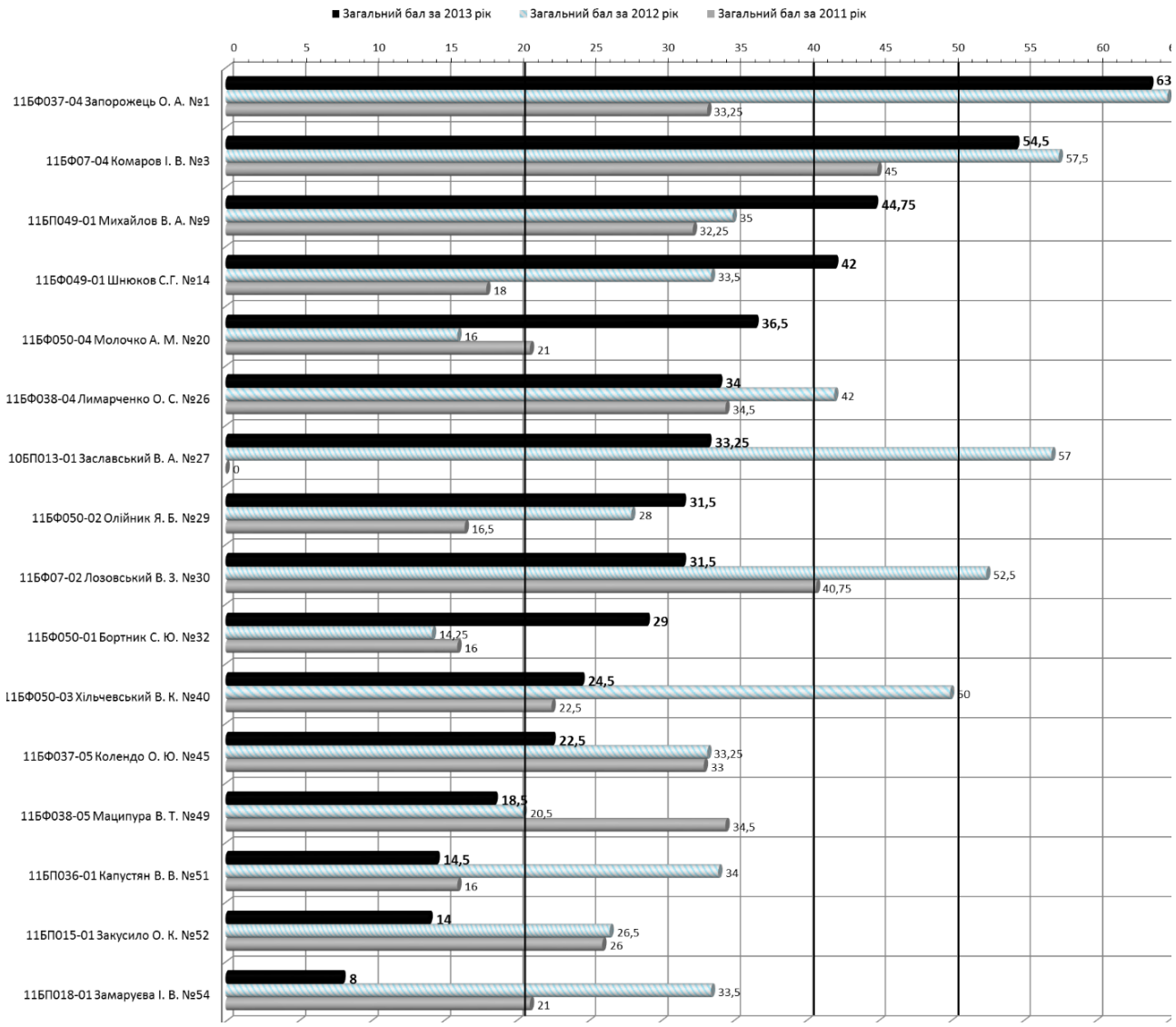

* прізвища керівників тем вказані станом на липень місяць.

Результати рейтингування перехідних бюджетних програм

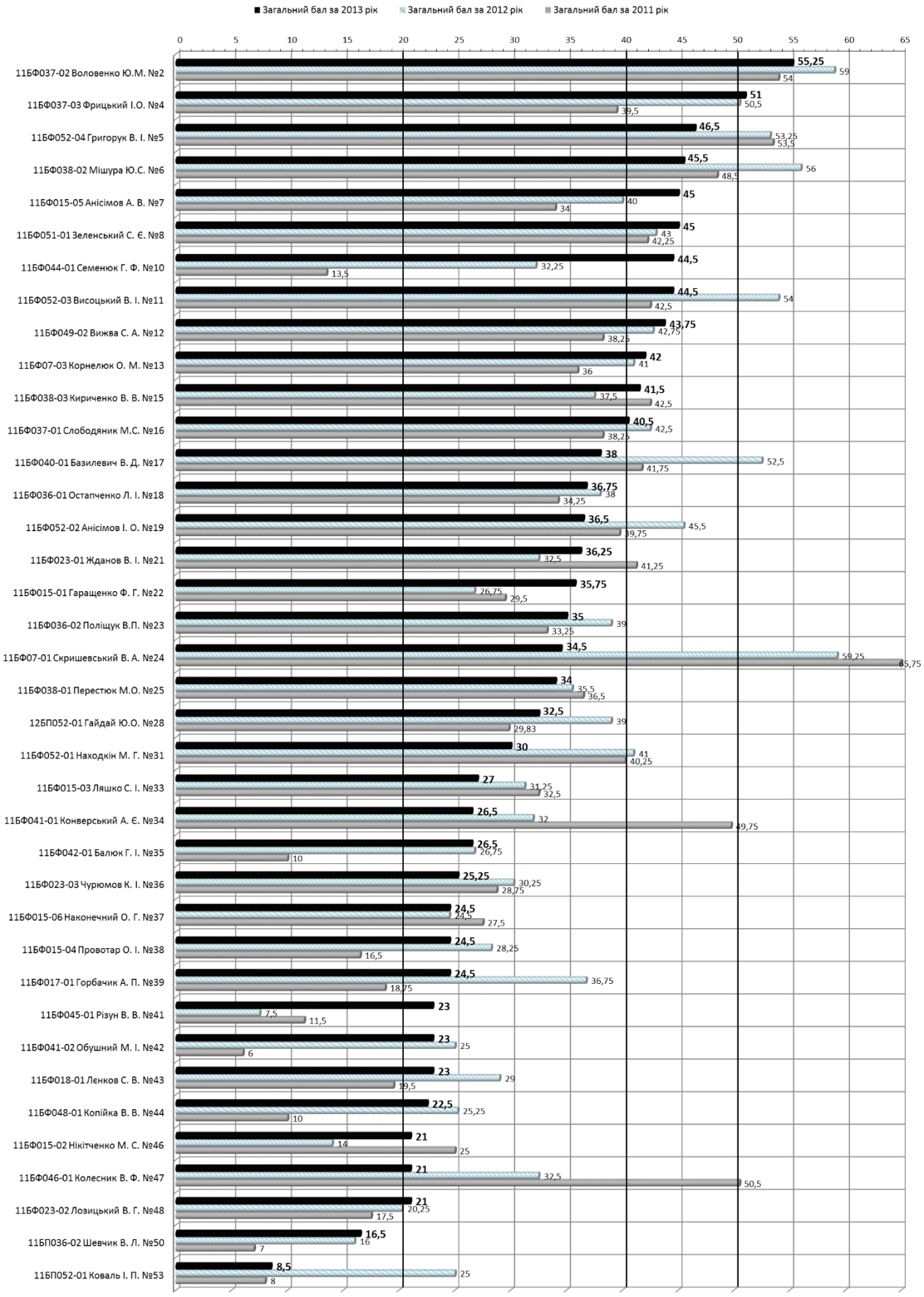

2.1.4. Конкурс проектів науково-дослідницьких робіт

Наказом Міністерства освіти і науки України від 08.08.14 № 916 було оголошено щорічний конкурсний відбір проектів наукових досліджень і розробок, виконання яких у 2015 р. планується здійснювати вищими навчальними закладами за рахунок коштів державного бюджету.

Перший етап конкурсного відбору проводився в Університеті, відповідно до "Положення про порядок проведення конкурсу проектів науково-дослідницьких робіт" від 23.06.14.

Наказом ректора від 04.09.14 № 697-32 "Про проведення конкурсу проектів науково-дослідницьких робіт" було визначено наступні категорії проектів:

• "проекти молодих учених" (всі виконавці якого станом на 01.01.15 будуть молодими ученими) – **20** проектів;

• прикладні дослідження за пріоритетними тематичними напрямами – **5** проектів;

• фундаментальні дослідження за пріоритетними тематичними напрямами та напрямом "Становлення і розвиток інформаційного суспільства із соціогуманітарних, технологічних та інноваційних проблем" – **1** проект.

Терміни проведення етапів конкурсу:

Перший етап – до 12.09.14.

Другий етап – до 30.09.14.

Третій етап – до 20.12.14.

Експертні комісії МОН України провели рецензування поданих проектів. Незалежні експертні групи науково-експертної ради Університету здійснили експертизу всіх проектів. Результати експертизи наведені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

№	Назва роботи та науковий керівник	Назва секції за фаховим напрямом Наукової ради МОН України	МОН, %	КНУ, %	Категорія проекту: (фундаментальні чи прикладні дослідження)
1	2	3	4	5	6
Фундаментальні та прикладні дослідження за пріоритетними тематичними напрямами					
1	Формування структури та фазового складу керамічних композиційних матеріалів на основі карбіду бору в процесі реакційного синтезу. **Макара В.А.**, д-р фіз.-мат. наук, проф.	Загальна фізика	67	69,5	Ф
2	Розробка теоретико-методичних засад, структури та програмного забезпечення інтерактивного електронного атласу великого міста (на прикладі міста Києва). **Бортник С.Ю.**, д-р геогр. наук, проф.	Дослідження з проблем природничих наук	54	53	П

3	Розробка сучасних методів та фізико-технологічних основ створення нового радіофізичного устаткування для систем енергозбереження. **Фелінський Г.С.**, д-р фіз.-мат. наук, с.н.с.	Загальна фізика	48	56	П
4	Дослідження, моделювання та розробка людино-машинних систем типу "EXOSKELETON". **Терещенко В.М.**, д-р фіз.-мат. наук, проф.	Інформатика та кібернетика	38	50,5	П
5	Технології несилового (інформаційного) впливу на населення під час підготовки та проведення військових дій. **Тесля Ю.М.**, д-р техн. наук, проф.	Інформатика та кібернетика	32	22	П
6	Розроблення інтелектуальних датчиків для контролю вибухонебезпечних газів. **Мартиш Є.В.**, д-р фіз.-мат. наук, проф.	Електроніка, радіотехніка та телекомунікації	29	22	П
Проекти молодих учених					
7	Дофамінергічна система в патогенезі запальних захворювань кишечника: клініко-експериментальні дослідження. **Толстанова Г.М.**, д-р біолог, наук, с.н.с.	Біологія, біотехнології, харчування	46	53,5	Ф
8	Розробка асимптотичної теорії випадкових процесів з імміграцією. **Маринич О.В.**, канд. фіз.-мат. наук	Математика	42	53	Ф
9	Розробка системи спрямованого транспорту ліків на основі фізичних принципів нанотехнологій. **Ніколаєнко Т.Ю.**, канд. фіз.-мат. наук	Загальна фізика	41	59	Ф
10	Оптимізаційні технології підтримки прийняття рішень в задачах підвищення безпеки населення міст та забезпечення його соціального захисту. **Снитюк В.С.**, д-р техн. наук, проф.	Інформатика та кібернетика	40	32	П
11	Автоматні групи: алгебраїчні, алгоритмічні та комбінаторні проблеми **Лавренюк Я.В.**, д-р фіз.-мат. наук, с.н.с.	Математика	37	57	Ф
12	Моделювання та оптимізація диференціальних та інтегро-диференціальних систем із розподіленими параметрами. **Номіровський Д.А.**, д-р фіз.-мат. наук, проф.	Інформатика та кібернетика	34	61	Ф
13	Розробка нових нанокомпозитів вуглець-полімер із заданим розподілом наповнювача для захисту від електромагнітноговипромінювання. **Лазаренко О.А.**, канд. фіз.-мат. наук	Загальна фізика	34	44	Ф
14	Нова елементна база для сучасних комунікаційних систем на основі композитних магнітоелектричних матеріалів. **Попов М.О.**, канд. фіз.-мат. наук	Ядерна фізика, радіофізика та астрономія	34	34,5	П

15	Розробка динамічних плазмово-рідинних систем з метою підвищення ефективності використання природних енергоресурсів. **Недибалюк О.А.**, канд. фіз.-мат. наук	Енергетика та енергозбереження	34	31,5	П
16	Аналіз механічних напружень в напівпровідникових наноструктурах для потреб фото- і термовольтаїки. **Курилюк В.В.**, канд. фіз.-мат. наук	Фізико-технічні проблеми матеріалознавства	32	43	Ф
17	Пошук та розробка ефекторів небілкової природи, що мають потенційну біологічну активність спрямованої дії. **Савчук О.М.**, д-р біолог, наук, с.н.с.	Біологія, біотехнології, харчування	31	49	П
18	Побудова сейсмоакустичних моделей геологічного середовища для вирішення нафтогазопошукових задач. **Тищенко А.П.**, канд. геол. наук	Технології видобутку та переробки корисних копалин	31	34	П
19	Кластеризація науково - технологічної сфери України в контексті підвищення її міжнародної конкурентоспроможності: NBIC-вимір. **Хмара М.П.**, канд. екон. наук	Економіка	30	45,5	Ф
20	Клініко-експериментальна розробка нових медичних технологій профілактики та лікування захворювань травного тракту, асоційованих з ожирінням. **Фалалєєва Т.М.**, д-р біолог, наук, с.н.с.	Біологія, біотехнології, харчування	30	32	П
21	Біохімічні механізми пошкодження епітеліоцитів дванадцятипалої кишки при гіпоацидному стані шлунка. **Дворщенко К.О.**, д-р біолог, наук	Біологія, біотехнології, харчування	30	31	Ф
22	Синтез нових функціональних похідних S, N, O-вмісних гетероциклів як потенційних лікарських засобів, дослідження їх хімічних і фізико-хімічних властивостей. **Шишкіна О.О.**, канд. хім. наук	Хімія	29	52	П
23	Багатофункціональні матеріали з програмованими магнітними властивостями. **Гуральський І.О.**, канд. хім. наук	Хімія	29	42,5	Ф
24	Управління кадровими ризиками в умовах геополітичної кризи. **Пащук Л.В.**, канд. екон. наук	Економіка	19	41	Ф
25	Методи машинного навчання для розпізнавання морфологічних зображень. **Голубєва К.М.**, канд. техн. наук	Інформатика та кібернетика	19	19	П
26	Система прогнозованого активного управління проектами та програмами вищого навчального закладу (на прикладі Київського національного університету імені Тараса Шевченка). **Онищенко А.М.**, д-р екон. наук, доц.	Інформатика та кібернетика	19	12,5	П

2.1.5. Конкурс на заміщення вакантних посад

1. Відповідно до Закону України "Про наукову та науково-технічну діяльність" від 13.12.1991 р. № 1977 зі змінами та доповненнями, чинного "Положення про атестацію наукових працівників", затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 13.08.1999 року № 1475, Статуту університету, Положення про Науково-дослідну частину Київського національного університету імені Тараса Шевченка та згідно з наказами №391-32 від 29.04.2014 р. та №477-32 від 29.05.2014 р. у травні-червні цього року було проведено **атестацію** наукових співробітників та інженерно-технічних працівників університету.

Для проведення атестації в університеті було створено чотири основні комісії.

Загалом, із **402** (**118** наукових і **284** інженерно-технічних) працівників Університету, яких передбачалось атестувати у 2014 році, атестовано **398** (**117** наукових і **281** інженерно-технічних) працівників.

Атестація засвідчила безумовно високий рівень підготовки наукових та інженерно-технічних кадрів Університету. Разом з тим, вона показала необхідність суттєвого збільшення кількості публікацій співробітників КНУ у фахових наукових виданнях, передусім у тих, які входять до міжнародних наукометричних баз даних.

Атестаційною комісією було рекомендовано факультетам/інститутам завчасно розпочати підготовку до наступної атестації співробітників, зокрема, передбачивши обов'язкові курси підвищення кваліфікації один раз на 5 років для усіх категорій наукових співробітників та інженерно-технічних працівників.

2. У липні-вересні 2014 року було проведено конкурс на заміщення посад наукових працівників Університету. Особливістю цьогорічного конкурсу стали нові умови його проведення, затверджені прийнятим у червні цього року "Положенням про порядок заміщення вакантних посад наукових працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка", а також оголошення конкурсу на конкретні теми з умовою зарахування його переможців на термін до завершення цих наукових тем, в межах затвердженого штатного розпису.

Претендентами було подано **190 заяв** на **188 посад.**

З різних причин, основними з яких була невідповідність конкурсантів формальним вимогам до претендента на ту чи іншу посаду (відсутність вченого звання, недостатня кількість чи якість публікацій), **11 кандидатур** були **відхилені** конкурсною комісією та/або її експертними групами.

За результатами конкурсу **179 осіб зараховано** на посади наукових працівників:

- завідувач відділу – 3;
- завідувач лабораторії – 12;
- завідувач сектора – 6;

• провідний науковий співробітник – 12;

• старший наукових співробітник – 63;

• науковий співробітник – 38;

• молодший науковий співробітник – 45.

У жовтні 2014 р. оголошено додатковий конкурс на заміщення **6** вакантних посад: **5** – на нову тему науково-навчального хіміко-біологічного центру та **1** – на одну з перехідних тем ННЦ "Інститут біології".

2.2. Рейтингові показники Університету

2.2.1. Публікації співробітників Університету у Scopus

Для оцінки ефективності наукової роботи важливими є показники наукометричної бази даних Scopus. Наукометричний апарат Scopus забезпечує облік публікацій науковців і установ, у яких вони працюють, та статистику їх цитованості.

• Рубрикатор Scopus (ASJK) має **27** базових тематичних розділів, поділених на **335** підрозділів, політематичні статті індексуються одразу в кількох розділах.

За географічним охопленням Scopus є універсальною базою даних, серед проіндексованих назв **47 %** видаються у Західній Європі, **33** – у Північній Америці, **9** – видання Азійсько-Тихоокеанського регіону, **5 %** назв східноєвропейських видавців (у т. ч. близько **300** російських, **39** білоруських та **37** українських назв журналів) та по **2 %** видань з Австралії та Океанії, Африки й Південної Америки (за матеріалами http://www.jsi.net.ua/).

Нижче, у табл. 2.3 наведено наукометричні показники вищих навчальних закладів України, впорядкованих за h-індексом (h — кількість статей, на які є посилання в понад h публікаціях), а в його межах — за кількістю цитувань станом на 27.08.14.

Таблиця 2.3

№	Організація (обліковий запис у базі даних Scopus)	Кількість публікацій у Scopus	Кількість цитувань у Scopus	Індекс Гірша (h-індекс)
1	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	11644	43198	72
2	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	6715	27673	51
3	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	2430	9401	42
4	Львівський національний університет імені Івана Франка	4780	19534	41
5	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	1991	6151	38
*	*Національний технічний університет України*	4516	8164	35

	"Київський політехнічний інститут"			
*	*Інститут теоретичної фізики імені М.М. Боголюбова*	*2667*	*29304*	*71*
*	*Національна академія наук України (без уточнення установи)*	*25909*	*64622*	*74*

Також наведемо наукометричні показники деяких вищих навчальних закладів сусідніх країн на **17.10.14**.

Таблиця 2.4

№	Організація (обліковий запис у базі даних Scopus)	Кількість публікацій у Scopus	Індекс Гірша (h-індекс)
1	Варшавський Університет, Варшава, Польща	30956	190
2	Карлів університет у Празі, Прага, Чехія	57968	192
3	Московський Державний Університет ім. М.В.Ломоносова, Москва, Російська федерація	85181	172
4	Санкт-Петербурзький державний університет, Санкт-Петербург, Російська федерація	26631	117
5	Університету Коменського, Братислава, Словаччина	14542	110
6	Вільнюський університет, Вільнюс, Литва	8838	86
7	Білоруський держ. університет, Мінськ, Білорусь	7480	73
8	Тбіліський державний університет, Тбілісі, Грузія	3640	61

Наукометричний апарат Scopus забезпечує отримання показників цитованості наукових робіт у виданнях, опублікованих після 1996 р. Тому у Scopus підраховується кількість посилань на всі проіндексовані ресурси, але лише у ресурсах, опублікованих після 1996 р.

У табл. 2.5 наведено дані щодо показників цитованості наукових робіт українських вчених у виданнях, що включені в Scopus.

Таблиця 2.5

Науковці Університету у рейтингу Топ-100 українських учених

(SciVerse Scopus станом на 09.07.2014 р.)

№ за рейтингом	Науковець	Установа	Кількість публікацій	Кількість цитувань	Індекс Гірша* (h-індекс)
14	Шиванюк О.М.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	91	1773	25
15	Солдаткін О.П.	Інститут молекулярної біології і генетики НАН України Київський національний університет імені Тараса Шевченка	131	1479	25
24	Фрицький І.О.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	95	881	22

28	Домасевич К.В.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	157	1609	21
42	Іванов Б.О.	Інститут магнетизму НАН і МОН УкраїниКиївський національний університет імені Тараса Шевченка	197	1379	19
46	Дзядевич С.В.	Інститут молекулярної біології і генетики НАН України Київський національний університет імені Тараса Шевченка	109	982	19
61	Колежук О.К.	Інститут магнетизму НАН і МОН України Київський національний університет імені Тараса Шевченка	70	868	18
62	Кокозей В.М.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	167	799	18
72	Жолос О.В.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	67	979	17
84	Решетняк В.Ю.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	162	1062	16

* без самоцитувань.

У списку **100** науковців України, які мають найвищий рейтинг: **85** чол. – співробітники інститутів та організацій НАН України та **21** чол. – співробітники вищих навчальних закладів (**6** чол. – сумісники). Із представників ВНЗ – **10** науковців КНУ; по **2** представника – від Національного технічного університету України "КПІ", Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; по **1** – від Донецького національного медичного університету імені Максима Горького, Одеського університету імені І.І. Мєчнікова, Донецького національного університету, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлінського, Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Дніпропетровської державної медичної академії.

Кількість публікацій за період 2011-2014 рр. у Scopus, які асоційовані з Університетом (принаймні один з авторів вказав Університет місцем роботи), станом на 18.10.14 становила **3025** (аналогічна кількість публікацій за період 2010-2013 рр. станом на 13.11.13 становила **2634**).

За галузями знань ці публікації розділилися так:

Розподіл публікацій співробітників університету по напрямкам за 2011-2014 рр. (Scopus, 18.10.14)

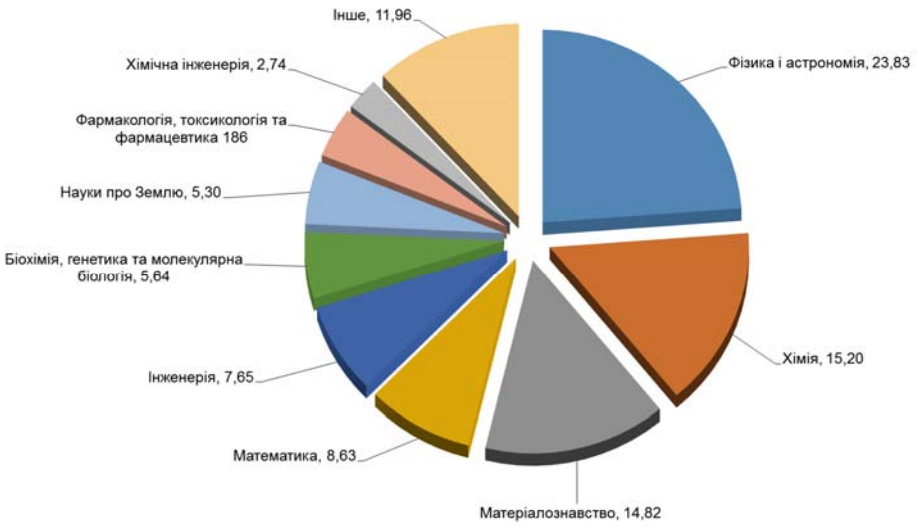

Окремо наведемо дані про публікації із **соціогуманітарних напрямків**. Всього в Scopus представлено **55** таких публікацій за період 2011-2014 рр. (аналогічна кількість публікацій за період 2010-2013 рр. станом на 13.11.13 становила **48**).

Розподіл публікацій співробітників університету із соціо-гуманітарних напрямків за 2011-2014 роки (Scopus, 18.10.14)

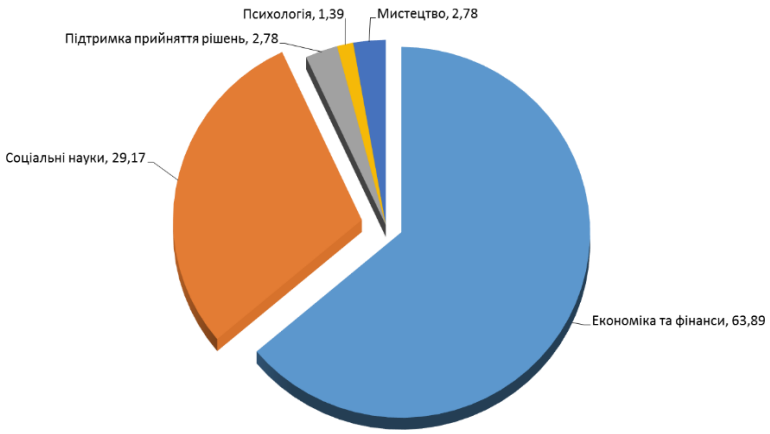

У табл. 2.6 наведено ТОП-список видань, в яких найчастіше публікувалися співробітники Університету в 2011-2014 рр.

Таблиця 2.6

ТОП-список видань, в яких найчастіше публікувалися співробітники університету в 2011-2014 рр. (Scopus, дані на 18.10.14)

№	Назва видання	К-ть публікацій	Видається в Україні / перекладне видання (видавець)
1	Український фізичний журнал (Ukrainian Journal of Physics)	129	видається в Україні (Відділення фізики і астрономії НАН України)
2	Acta Crystallographica Section E: Structure Reports Online	89	-
3	Theory of Probability and Mathematical Statistics	64	**перекладне видання Університету** (AMS)
4	Cybernetics and Systems Analysis	58	перекладне видання (Springer)
5	Ukrainian Mathematical Journal	48	перекладне видання (Springer)
6	Molecular Crystals and Liquid Crystals	48	-

Принагідно зазначимо, що **2** журнали, які видає Університет, представлені у Scopus:

Algebra and Discrete Mathematics (видається разом з Інститутом прикладної математики і механіки НАН України та Луганським національним університетом імені Тараса Шевченка);

Теорія ймовірностей та математична статистика (в Scopus представлене англомовне перевидання **Theory of Probability and Mathematical Statistics**, яке видається Американським математичним товариством).

Як і в минулому році, складено та проаналізовано список співробітників Університету, які мають найбільшу кількість публікацій в наукометричній базі Scopus за період 2011-2014 рр. З цією метою було проведено аналіз публікаційної активності співробітників Університету, результати якого наведено у табл. 2.7-2.8.

Таблиця 2.7

ТОП-список співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за публікаційною активністю в 2011-2014 рр. станом на 10.10.14 (за даними Scopus, 7 і більше публікацій)

№	Прізвище	Посада	Факультет	Доктів	Цитня	Цитня*	h-index
1	Булавін Л.А.	зав. кафедри, професор	фізичний ф-т	78	93	37	12
2	Толмачов А.О.	г.н.с., д.х.н.	хімічний ф-т	64	202	125	17
3	Прилуцький Ю.І.	професор	ННЦ "Ін-т біології"	45	97	33	15
4	Говорун Д.М.	професор	ІВТ	42	328	97	21
5	Михайлюк П.К.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	42	136	88	10
6	Каденко І.М.	зав. кафедри, професор	фізичний ф-т	42	57	28	12

7	Григоренко О.О.	асистент	хімічний ф-т	34	129	92	10
8	Кокозей В.М.	п.н.с.,д.х.н	хімічний ф-т	34	82	42	21
9	Давиденко М.О.	п.н.с., д.ф.-м.н	хімічний ф-т	32	21	1	9
10	Туров О.В.	п.н.с., д.х.н	хімічний ф-т	31	30	6	9
11	Домасевич К.В.	п.н.с., д.х.н	хімічний ф-т	30	126	84	25
12	Хиля В.П.	професор	хімічний ф-т	30	9	5	9
13	Слободяник М.С.	зав. кафедри, професор	хімічний ф-т	30	14	3	6
14	Ящук В.М.	зав. кафедри, професор	фізичний ф-т	29	44	17	12
15	Агапітов О.В.	доцент	фізичний ф-т	28	152	56	10
16	Комаров І.В.	зав. кафедри, професор	ІВТ	27	119	80	19
17	Купраш О.Є.	аспірант	фізичний ф-т	26	59	28	9
18	Зависляк І.В.	професор	ФРЕКС	26	48	23	6
19	Рапопорт Ю.Г.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	25	92	53	15
20	Воловенко Ю.М.	Декан, професор	хімічний ф-т	25	33	19	9
21	Студзинський С.Л.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	25	19	1	4
22	Броварець О.О.	с.н.с., к.ф.-м.н.	ІВТ	24	186	35	11
23	Скришевський В.А.	зав. кафедри, професор	ІВТ	24	54	27	14
24	Оніщук Ю.М.	доцент	фізичний ф-т	24	49	24	7
25	Попов М.А.	н.с.	ФРЕКС	24	49	23	5
26	Гогота О.П.	аспірант	фізичний ф-т	23	54	26	5
27	Войтенко З.В.	професор, заступник декана	хімічний ф-т	23	28	15	6
28	Черняк В.Я.	професор	ФРЕКС	22	24	15	6
29	Мішура Ю.С.	зав. кафедри, професор	мех.-математичний ф-т	22	25	13	5
30	Остапченко Л.І.	директор, професор	ННЦ "Ін-т біології"	22	15	8	2
31	Протасов І.В.	п.н.с., д.ф.-м.н.	ф-т кібернет	22	21	6	7
32	Мацуй Л.Ю.	зав. НДЛ, д.ф.-м.н., с.н.с.	фізичний ф-т	21	25	18	8
33	Лозовський В.З.	зав. кафедри, професор	ІВТ	21	23	13	8
34	Затовський І.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	21	13	6	6
35	Фрицький І.О.	зав. кафедри, професор	хімічний ф-т	20	106	49	24
36	Плюйко В.А.	професор	фізичний ф-т	20	21	12	6
37	Козаченко Ю.В.	професор	мех.-математичний ф-т	20	13	5	4
38	Мартиш Є.В.	зав.кафедри	ФРЕКС	20	12	1	3
39	Кондратенко С.В.	доцент	фізичний ф-т	19	26	11	5
40	Коротченков О.О.	професор	фізичний ф-т	18	26	13	6
41	Неділько С.Г.	зав.НДЛ,д.ф.-м.н.	хімічний ф-т	18	16	8	11
42	Петричук М.В.		ФРЕКС	18	15	4	12
43	Шевченко Г.М.	доцент	мех.-математичний ф-т	18	14	3	3

44	Дзядевич С.В.	професор	ІВТ	17	62	36	20
45	Мелков Г.А.	професор	ФРЕКС	17	59	34	14
46	Крупка О.М.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	17	47	25	8
47	Запорожець О.А.	зав. кафедри, професор	хімічний ф-т	17	33	22	11
48	Прилуцька С.В.	с.н.с., к.б.н.	хімічний ф-т	17	47	13	10
49	Дмитрук І.М.	професор	фізичний ф-т	17	28	13	11
50	Поперенко Л.В.	професор	фізичний ф-т	17	14	4	6
51	Макара В.А.	зав. кафедри, професор	фізичний ф-т	17	9	1	5
52	Давиденко І.І.	п.н.с., д.ф.-м.н	хімічний ф-т	17	4	1	7
53	Зайцев В.М.	професор	хімічний ф-т	16	48	29	13
54	Хаврюченко О.В.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	16	48	27	8
55	Вовченко Л.Л.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	16	21	15	7
56	Роїк О.С.	доцент	хімічний ф-т	16	18	7	5
57	Потіха Л.М.	зав.НДЛ, к.х.н.	хімічний ф-т	16	4	1	3
58	Желтоножська Т.Б.	п.н.с., д.х.н	хімічний ф-т	16	1	1	5
59	Гуральський І.О.	м.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	15	140	68	11
60	Решетняк В.Ю.	професор	фізичний ф-т	15	66	41	19
61	Недибалюк О.А.	м.н.с., к.ф.-м.н.	ФРЕКС	15	22	13	3
62	Амірханов В.М.	професор	хімічний ф-т	15	15	4	17
63	Ковтуненко В.А.	професор	хімічний ф-т	15	4	1	6
64	Сисоєв В.М.	професор	фізичний ф-т	15	7	0	4
65	Кудін В.Г.	доцент	фізичний ф-т	15	2	0	3
66	Рябухін С.В.	доцент	ІВТ	14	64	49	15
67	Міліневський Г.П.	зав.НДЛ, д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	14	50	23	10
68	Мельник О.В.	м.н.с., к.ф.-м.н.	АО	14	33	17	4
69	Алексєєв С.О.	доцент	хімічний ф-т	14	27	14	8
70	Науменко А.П.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	14	18	12	3
71	Русанова Ю.А.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	14	22	11	8
72	Козерецька І.А.	доцент	ННЦ "Ін-т біології"	14	13	11	3
73	Дегода В.Я.	п.н.с., д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	14	48	6	6
74	Борецький В.Ф.	асистент	ФРЕКС	14	9	5	3
75	Веклич А.М.	доцент	ФРЕКС	14	9	5	3
76	Горбар Е.В.	професор	фізичний ф-т	13	64	55	18
77	Хусаінов Д.Я.	професор	ф-т кіберн.	13	47	36	9
78	Шека Д.Д.	професор	ФРЕКС	13	40	20	11
79	Лукин О.В.	пров. інженер	хімічний ф-т	13	21	15	19
80	Висоцький В.І.	зав. кафедри, професор	ФРЕКС	13	25	12	6
81	Горбаченко О.М.	зав. НДЛ	фізичний ф-т	13	19	11	5
82	Середюк М.Л.	м.н.с., к.х.н.	хімічнийф-т	13	19	10	13
83	Прокопенко О.В.	доцент	ФРЕКС	13	18	6	3
84	Мельник Т.А.	проф., д.ф.-м.н.	мех.-математичний ф-т	13	16	6	9
85	Павленко В.О.	доцент	хімічний ф-т	13	20	5	6

86	Мокринська О.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	13	15	1	4
87	Куліш М.П.	зав. кафедри, професор	фізичний ф-т	13	0	0	5
88	Пласконь А.С.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	12	58	44	15
89	Пивоваренко В.Г.	професор	хімічний ф-т	12	50	25	20
90	Солдаткін Ю.П.	професор	ІВТ	12	33	22	25
91	Ніколаєнко Т.Ю.	асистент	фізичний ф-т	12	54	19	4
92	Іванов Б.О.	професор	ФРЕКС	12	25	14	20
93	Голеня І.О.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	12	22	8	4
94	Казіміров В.П.	професор	хімічний ф-т	12	10	4	5
95	Олексенко Л.П.	професор	хімічний ф-т	12	7	4	4
96	Вакуленко О.В.	с.н.с., д. ф.-м.н., проф.	фізичний ф-т	12	6	2	4
97	Анісімов А.В.	декан, професор	ф-т кіберн.	12	6	2	3
98	Котова Н.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	12	2	2	6
99	Анісімов І.О.	декан, професор	ФРЕКС	12	2	1	3
100	Куницька Л.Р.	зав.НДЛ, к.х.н.	хімічний ф-т	12	2	1	3
101	Лисенко А.Б.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	11	55	43	14
102	Львов В.А.	професор	ФРЕКС	11	33	15	15
103	Пенкова Л.В.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	11	20	5	5
104	Іксанов О.М.	професор	ф-т кіберн.	11	12	4	8
105	Сокольський В.Е.	п.н.с., д.х.н.	хімічний ф-т	11	9	3	5
106	Сиромятніков В.Г.	професор	хімічний ф-т	11	7	3	9
107	Слива Т.Ю.	зав.НДЛ, к.х.н.	хімічний ф-т	11	9	2	13
108	Теребіленко К.В.	асистент	хімічний ф-т	11	4	2	4
109	Юхименко В.В.	м.н.с.	ФРЕКС	11	1	1	3
110	Смокал В.О.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	10	34	22	4
111	Єщенко О.А.	доцент	фізичний ф-т	10	25	16	8
112	Курилюк В.В.	асистент	фізичний ф-т	10	22	12	3
113	Надточій А.Б.	н.с., к.ф.-м..	фізичний ф-т	10	10	6	5
114	Находкін М.Г.	професор	ФРЕКС	10	7	5	6
115	Труш В.О.	с.н.с, к.х.н.	хімічний ф-т	10	12	4	9
116	Горічко М. В.	доцент	хімічний ф-т	10	6	4	4
117	Мельничук Є.Є.	пров.інж.	фізичний ф-т	10	14	1	2
118	Іскендеров Т.С.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	10	5	1	4
119	Забашта Ю.Ф.	професор	фізичний ф-т	10	2	1	2
120	Лиситченко Т.Є.	пров. інж.	ФРЕКС	10	7	0	2
121	Куцевол Н.В.	пров.н.с., д.х.н.	хімічний ф-т	10	2	0	3
122	Савченко И.А.	професор	хімічний ф-т	10	1	0	4
123	Дмитренко О.П.	доцент	фізичний ф-т	10	0	0	5
124	Ситар О.В.	с.н.с	ННЦ "Ін-т біол."	9	24	19	2
125	Висоцький М.В.	асистент	ФРЕКС	9	24	12	3
126	Хижний Ю.А.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	9	13	6	8
127	Васильєва О.Ю.	с.н.с.,к.х.н.	хімічний ф-т	9	9	6	13
128	Погорєлов В.Є.	професор	фізичний ф-т	9	9	5	5
129	Усенко Н.І.	доцент	хімічний ф-т	9	6	4	4

130	Капустян О.В.	професор	мех.-матема-тичний ф-т	9	13	3	8
131	Голобородько А.О.	доцент	ФРЕКС	9	7	2	2
132	Вільчинський С.Й.	зав. Кафедри, професор	фізичний ф-т	9	4	2	5
133	Чорній В.П.	інженер І к.	фізичний ф-т	9	4	2	2
134	Безшийко О.А.	доцент	фізичний ф-т	9	2	2	2
135	Курашов В.Н.	доцент	ФРЕКС	9	5	1	5
136	Колендо О.Ю.	професор	хімічний ф-т	9	4	1	4
137	Соломенко О.В.	інженер І к.	ФРЕКС	9	3	1	2
138	Колежук О.К.	професор	ІВТ	8	38	29	23
139	Чигорін Е.М.	м.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	8	53	23	3
140	Матушкіна Н.О.	доцент	ННЦ "Ін-т біо-логії"	8	37	23	6
141	Козак Л.В.	доцент	фізичний ф-т	8	19	14	3
142	Жолос О.В.	професор	ННЦ "Ін-т біо-логії"	8	21	12	18
143	Білий М.М.	зав.НДЛ, к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	8	16	9	4
144	Подолян А.О.	доцент, к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	8	15	9	4
145	Шиванюк О.М.	професор	ІВТ	8	14	8	29
146	Грицай А.В.	м.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	8	12	8	4
147	Лосицький М.Ю.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	8	10	4	13
148	Бондаренко Є.В.	асистент	мех.-матема-тичний ф-т	8	6	4	2
149	Дорошенко І.Ю.	с.н.с., к. ф.-м.н.	фізичний ф-т	8	5	2	4
150	Білявіна Н.М.	с.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	8	4	2	7
151	Маханькова В.Г.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	8	3	2	8
152	Бурбело Р.М.	п.н.с., д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	8	11	1	3
153	Ісаєв М.В.	асистент, к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	8	11	1	3
154	Чуприна М.Г.	с.н.с.,к.фіз.-мат.н.	хімічний ф-т	8	6	1	4
155	Знов'як К.О.	н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	8	4	1	5
156	Линник Р.П.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	8	5	0	3
157	Овчинніков В.А.	с.н.с., д.х.н.	хімічний ф-т	8	3	0	13
158	Марченко О.О.	доцент	ф-т кіберн.	8	1	0	1
159	Пермякова Н.М.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	8	0	0	4
160	Герасименко Н.П.	професор	географіч. ф-т	7	82	44	7
161	Олійник В.В.	зав.НДЛ, к.ф.-м.н.	ФРЕКС	7	13	11	4
162	Рибальченко В.К.	професор	ННЦ "Ін-т біо-логії"	7	25	10	3
163	Лісняк В.В.	с.н.с., д.х.н.	хімічний ф-т	7	12	8	9
164	Томин С.В.	інженер І к.	хімічний ф-т	7	14	7	3
165	Малінкін С.О.	м.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	7	17	4	3
166	Коваль І.П.	доцент	ФРЕКС	7	5	4	4
167	Судаков О.О.	доцент	ФРЕКС	7	11	3	5
168	Лазаренко О.А.	м.н.с., к.ф.-м.н.	фізичний ф-т	7	5	2	4

169	Перец Ю.С.	інженер 1к.	фізичний ф-т	7	5	2	1
170	Гордієнко О.В.	доцент	хімічний ф-т	7	3	2	2
171	Шокол Т.В.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	7	2	2	5
172	Терещенко В.М.	доцент	ф-т кіберн.	7	2	2	2
173	Голінка-Безшийко Л.О.	асистент	фізичний ф-т	7	2	2	2
174	Жданов В.І.	зав.відділу, д.ф.-м.н.	АО	7	8	1	4
175	Котов М.М.	пров. інж.	ФРЕКС	7	6	1	3
176	Сугакова О.В.	доцент	ФРЕКС	7	5	1	2
177	Кириченко В.В.	професор	мех.-математичний ф-т	7	1	1	2
178	Мольченко Л.В.	професор	мех.-математичний ф-т	7	6	0	5
179	Семенько М.П.	професор	фізичний ф-т	7	3	0	2
180	Безугла Т.М.	с.н.с., к.х.н.	хімічний ф-т	7	2	0	3
181	Стебленко Л.П.	с.н.с., д.ф.-м.н.	фізичний ф-т	7	1	0	4

* без самоцитування всіх співаторів

При складанні цього ТОП-списку враховувалися лише ті публікації співробітників, в яких місцем роботи зазначено Університет.

Таблиця 2.8

Розподіл ТОП-списку співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за підрозділами

№	Підрозділ університету	Загальна к-ть співробітників у ТОР-списку	К-ть штатних співробітників НДЧ в ТОР-списку	Інтервал кількості статей
1	Хімічний факультет	67	44	7-64
2	Фізичний факультет	53	22	7-78
3	Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	27	5	7-26
4	Інститут високих технологій	10	2	8-44
5	Механіко-математичний факультет	8	1	7-22
6	ННЦ "Ін-т біології"	7	0	7-45
7	Факультет кібернетики	6	1	7-22
8	Астрономічна обсерваторія	2	2	7-14
9	Географічний факультет	1	0	7-7
	Всього:	**181**	**77**	**7-78**

Наведемо список найбільш цитованих статей за період з 2011 р. за даними Scopus станом на 29.10.14, без урахування самоцитування. До уваги взято публікації, кількість цитувань яких перевищує **20** (у дужках зазначено кількість цитувань з урахуванням самоцитування). Жирним шрифтом виділено прізвища співробітників Університету.

1. Boardman, A.D., Grimalsky, V.V., Kivshar, Y.S., Koshevaya, S.V., Lapine, M., Litchinitser, N.M., Malnev, V.N., Noginov, M., **Rapoport, Y.G.**, Shalaev, V.M.

Active and tunable metamaterials

(2011) Laser and Photonics Reviews, 5 (2), pp. 287-307. Cited **51** (73) times.

DOCUMENT TYPE: Review

2. Buggle, B., Glaser, B., Hambach, U., **Gerasimenko, N.,** Marković, S.

An evaluation of geochemical weathering indices in loess-paleosol studies

(2011) Quaternary International, 240 (1-2), pp. 12-21. Cited **30** (41) times.

DOCUMENT TYPE: Article

3. **Grygorenko, O.O., Artamonov, O.S., Komarov, I.V., Mykhailiuk, P.K.**

Trifluoromethyl-substituted cyclopropanes

(2011) Tetrahedron, 67 (5), pp. 803-823. Cited **26** (30) times.

DOCUMENT TYPE: Article

4. Yurenko, Y.P., Zhurakivsky, R.O., Samijlenko, S.P., **Hovorun, D.M.**

Intramolecular CH···O hydrogen bonds in the AI and BI DNA-like conformers of canonical nucleosides and their Watson-Crick pairs. Quantum chemical and AIM analysis

(2011) Journal of Biomolecular Structure and Dynamics, 29 (1), pp. 51-65. Cited **25** (39) times.

DOCUMENT TYPE: Article

5. Buividas, R., Rosa, L., Šliupas, R., Kudrius, T., Šlekys, G., **Datsyuk, V.,** Juodkazis, S.

Mechanism of fine ripple formation on surfaces of (semi)transparent materials via a half-wavelength cavity feedback

(2011) Nanotechnology, 22 (5), art. no. 055304, . Cited **24** (38) times.

DOCUMENT TYPE: Article

6. Bogdanov, V.B., Multon, S., Chauvel, V., **Bogdanova, O.V.,** Prodanov, D., **Makarchuk, M.Y.,** Schoenen, J.

Migraine preventive drugs differentially affect cortical spreading depression in rat

(2011) Neurobiology of Disease, 41 (2), pp. 430-435. Cited **24** (28) times.

DOCUMENT TYPE: Article

7. Buvailo, A., Xing, Y., Hines, J., Borguet, E.

Thin polymer film based rapid surface acoustic wave humidity sensors

(2011) Sensors and Actuators, B: Chemical, 156 (1), pp. 444-449. Cited **21** (21) times.

DOCUMENT TYPE: Article

2.2.2. Рейтинг Webometrics

Рейтинг "Вебометрикс" (Webometrics) – міжнародний рейтинг (ranking) веб-сайтів вишів, який готує лабораторія Cybermetrics Lab, що входить до складу національного Центру інформації і документації (Centro де Informacion y Documentacion, CINDOC) при Вищій раді Іспанії з наукових досліджень. При підготовці рейтингу враховується тільки та інформація, яка доступна на сайті ВНЗ.

Webometrics аналізує не науково-освітню діяльність університетів загалом, а "представленість" вишів у мережі Інтернет. Рейтинг Webometrics дозволяє лише непрямим чином оцінити науково-дослідні досягнення університетів через порівняння їх сайтів.

Списки учасників рейтингу формуються на підставі інформації, представленої на сайтах міністерств освіти, а також на порталах, що містять посилання на веб-сайти вишів. Предметом аналізу є домен університету, тому сайти підрозділів за межами домену не розглядаються.

У 2014 р. дещо погіршилися показники Університету в рейтингу **"Вебометрикс"**, зокрема: "**Openness**" (кількість файлів публікацій наукових робіт і результатів досліджень на сайті), "**Impact**" (число зовнішніх посилань на сайт), "**Presence**" (загальна кількість сторінок на сайті, що обчислюється за даними пошукової системи Google) та "**Excellence**" (спеціальним чином підраховуються наукові публікації співробітників ВНЗ і посилання на них інших авторів). Зазначимо, що значення кожного показника - це місце в рейтингу за відповідним критерієм. Тому погіршення показників не обов'язково пов'язане з погіршенням (зменшенням) кількості відповідних величин.

Водночас зазначимо, що Університет не погіршив свої показники в Європейському рейтингу.

Резервом для покращення рейтингових показників Університету є, у першу чергу:

• збільшення кількості файлів публікацій наукових робіт і результатів досліджень на сайті (електронних документів у форматах pdf, doc);

• збільшення загального числа сторінок на сайті.

Таблиця 2.9

Динаміка зміни рейтингу Київського національного університету імені Тараса Шевченка в рейтингу "Вебометрикс"

	Центральна і Східна Європа	Європа	Загальний рейтинг	Presence	Impact	Openness	Excellence
Лютий 2013	33	300	704	377	1022	620	1425
Червень 2013	37	299	838	398	806	181	1470
Лютий 2014	37	324	789	368	1455	150	1484
Липень 2014	41	319	885	417	1847	239	1536

* Дані по рейтингу взято з "Вебометрикс" http://www.webometrics.info/en

2.2.3. Конференції, семінари, зустрічі

У 2014 р. Університет став центром відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка. Було розроблено і реалізовано "План заходів з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка". Низку подій цього Плану здійснено у рамках загальнодержавних заходів і спрямовано на їхню реалізацію. **Університетський План заходів урахував міжнародний та інтернаціональний аспекти відзначення ювілею Кобзаря.** Працювала робоча група на чолі з проректором С.А. Вижвою. У роботі групи взяли активну участь викладачі та співробітники Інституту філології, Центру українознавства, історичного факультету, Інституту журналістики, ВПЦ "Київський університет", Наукової бібліотеки імені М. Максимовича, інших структурних підрозділів Університету.

На сайті створено спеціальну рубрику "200-річчя від дня народження Т. Шевченка", яка і до цього часу постійно оновлюється і поповнюється новими матеріалами. Встановлено контакти із Кембриджським університетом, на спеціальному сайті якого, приуроченому 200-річчю від дня народження Кобзаря, було розміщено англомовну інформацію про заходи, які відбулися у нашому Університеті. **Створено електронний портал "Шевченко-info" на сайті Університету, який став постійно діючим.**

Заходи було здійснено на різних рівнях, що дало змогу охопити практично всі сфери діяльності Університету, долучити до святкування максимальну кількість людей і спопуляризувати творчість Т. Шевченка, щоб підтвердити проголошення 2014 року роком Тараса Шевченка.

Проведено понад **15** конференцій і різних науково-практичних зібрань, присвячених творчості Т. Шевченка. Це, зокрема: Міжнародна наукова конференція **"Святої правди голос новий"** (Київ, 16-17.11.12 на базі Інституту філології спільно з Московським державним університетом імені М. Ломоносова та Національним музеєм Тараса Шевченка); Всеукраїнська щорічна наукова конференція **"Тарас Шевченко і світ"** (Київ, 12 березня 2013 р., на базі інституту філології спільно з Інститутом літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України і Національним музеєм Тараса Шевченка); Всеукраїнська наукова конференція **"Тарас Шевченко у формуванні національної ідентичності українців"** (м. Канів, 30.05.13 на базі Центру українознавства філософського факультету спільно з Шевченківським національним заповідником). **"Ювілейні шевченківські читання"** в рамках "Шевченківської весни" та "Днів науки Університету" було проведено в усіх підрозділах у березні 2013 р. Літературознавець С.А. Гальченко 1 вересня 2013 р. провів "Шевченківський урок" в аудиторії імені М. Максимовича Університету. 19 вересня 2013 р. під супровід етногурту "Гуляйгород" було презентовано унікальну кінострічку режисера Петра Чардиніна "Тарас Шевченко" (1926). 17 жовтня 2013 р. в Інституті філології було проведено Міжнародну наукову конференцію **"Етнознакові функції культури: мова, література, фольклор"**. 21-24.10.13 за

участю Університету відбувся **Міжнародний конгрес україністів**, присвячений ювілею Шевченка. 19.11. 2013 р. в аудиторії 329 імені М. Максимовича відбулася міська конференція **"Феномен Тараса Шевченка: погляд крізь віки"**, організована Університетом спільно з Департаментом освіти і науки, молоді та спорту КМДА.

На базі музею Університету відкрито вперше в Україні **експозицію Кирило-Мефодіївського Братства**.

Були проведені ремонтно-реставраційні роботи у Канівському природному заповіднику Університету. **Тут збудовано нову їдальню, створено належні умови для відвідин студентами під час практики музею.**

18 вересня 2013 р. делегація Університету відвідала заходи, присвячені 200-річчю від дня народження Т. Шевченка, які відбулися на Черкащині у с. Шевченкове (колишнє с. Кирилівка) у спеціалізованій загальноосвітній школі-інтернаті.

Укладено Договори про співпрацю з **Національним музеєм Тараса Шевченка у Києві** та Шевченківським національним заповідником у м. Каневі.

Створено **Всеукраїнський науковий центр шевченкознавства** при кафедрі історії української літератури і шевченкознавства інституту філології.

Серед заходів студентського самоврядування: організовано систематичні відвідини студентами Національного музею Тараса Шевченка, Шевченківського національного заповідника, Канівського природного заповідника, інших шевченківських місць.

Проведено загальноуніверситетський конкурс студентських наукових робіт та есе, присвячених 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка "Мій Шевченко".

У рамках циклу презентацій видань на вшанування 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка, проведено ряд презентацій.

Університет видав низку праць, присвячених новому баченню феномену Т. Шевченка.

Зокрема, ювілейне видання "Кобзаря" з передмовою проф. Г.Ф. Семенюка; монографії (О.М. Сліпушко, А.К. Мойсієнка, Н.В. Слухай, Л.М. Задорожної, І.П. Бондаренка і Л.В. Коломієць); три томи видання "Леонід Білецький. Шевченкознавчі студії" (У 3 т.) за редакцією чл.-кор. НАН України Р.П. Радишевського; програму факультативного курсу "Феномен Тараса Шевченка у культурному і гуманітарному просторі України і світу" (укладачі: О.М. Сліпушко, Л.М. Задорожна, Г.О. Шкрабалюк, Г.О. Гудима); навчальний посібник "Історія української політичної думки" Центру українознавства філософського факультету; видання "ХОДІМО ДАЛЬШЕ, ДАЛЬШЕ СЛАВА..." Мистецька спадщина Тараса Шевченка 1847-1861 рр.: рисунок, акварель, сепія, гравюра", "Кобзар" іноземними мовами, подано до друку довідник "Університетська шевченкіана" і ювілейне видання випуску "Шевченкознавчі студії" тощо.

Видано диск із записом хорових творів на слова Тараса Шевченка.

Прочитано цикл лекцій факультативу "Феномен Тараса Шевченка у культурному і гуманітарному просторі України і світу" для студентів усіх підрозділів Університету. З цього навчального року курс "Т. Шевченко і Київський університет" затверджено як обов'язковий для студентів усіх факультетів. Забезпечуватиме читання курсу кафедра історії української літератури і шевченкознавства.

У газетах "Голос України", "Урядовий кур'єр", "Київський університет" опубліковано цикл статей про Т. Г. Шевченка і Київський національний університет імені Тараса Шевченка, про виконання нашого плану заходів.

Проведено **Шевченківський міжнародний літературний конгрес.** У його роботі взяло участь понад **200** учасників із різних країн світу. Зокрема, України, Грузії, Польщі, США, Казахстану, Вірменії, Росії, Китаю, Японії, Кореї та ін. Виступили представники державних установ, міністерств, понад **30** вишів і наукових інституцій України.

Загалом заходи Університету представили 2014 рік у свідомості українського народу як рік Тараса Шевченка.

За звітний період в Університеті проведено **64** конференції, з них **36** міжнародних конференцій, **9** – всеукраїнських та **19** конференцій молодих учених та студентів. **11** конференцій було профінансовано за рахунок коштів державного бюджету. Фінансування всіх інших заходів здійснювалося за рахунок надходження коштів з інших джерел.

Найбільш представницькими конференціями були: Всеукраїнська наукова конференція "Інститут Президента України в системі державної влади України" (економічний факультет)**,** Всеукраїнська наукова конференція за участю молодих учених "Філологічна наука в інформаційному суспільстві" (інститут філології), Міжнародна наукова конференція, присвячена 175-річчю Ботанічного саду ім. акад. О.В. Фоміна "Інтродукція, збереження та моніторинг рослинного різноманіття" (ННЦ "Інститут біології", Ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна), Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених "Актуальні проблеми посткризового розвитку банківського сектора України" (економічний факультет), Міжнародна конференція "Проблеми прийняття рішень в умовах невизначеності" (факультет кібернетики), Міжнародна конференція "Роль вищих навчальних закладів у розвитку геології" (ННІ "Інститут геології"). Загальний перелік усіх конференцій з додатковою інформацією про них наведено у табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Перелік конференцій, які було проведено у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка у 2014 р.

№	Назва заходу	Факультет	Термін проведення	Усього учасників (у т.ч. іногор.)
1	2	3	4	5
КПКВ 2201290 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, фінансова підтримка наукових об'єктів, що становлять національне надбання" (жирним виділено порядкові номери конференцій, які профінансовано за рахунок бюджетної програми)				
І. МІЖНАРОДНІ КОНФЕРЕНЦІЇ				
1	Міжнародна конференція "Діалог, досвід та практика навчання і стажування учасників програми Міністерства освіти і науки України в закордонних університетах" (Dialogue, Experience and Practice of Education and Training Program Participants of the Ministry of Education and Science of Ukraine in Foreign Universities) (DE&P-2014)	Управління міжнародного науково-технічного співробітництва та інноваційних технологій	6-7 лютого	70/45
2	Міжнародна науково-практична конференція "Міждисциплінарні проблеми соціальної роботи: психологічні, соціологічні, правові аспекти" (IPSW)	Факультет психології	28 лютого-1 березня	50/20
3	Міжнародна науково-практична конференція "Києвознавчі читання: історичний та етнокультурний аспекти" (KRH)	Історичний факультет	27 березня	80/10
4	Міжнародна науково-практична конференція "Конкурентоспроможність національної економіки" (CNE'2014)	Економічний факультет	28 березня	110/30
5	Міжнародна конференція "Роль вищих навчальних закладів у розвитку геології" (RVNZRG)	ННІ "Інститут геології"	31 березня-3 квітня	150/50
6	Міжнародна наукова конференція, присвячена 80-річчю кафедри мікробіології та загальної імунології та 30-річчю введення на кафедрі спеціалізації-імунологія "Мікробіологія та імунологія – перспективи розвитку в XXI столітті" (MTI- PR XXI st.)	ННЦ "Інститут біології"	10-11 квітня	150/70
7	XX (ювілейна) Міжнародна науково-практична конференція з проблем функціонування й розвитку української мови "Мова. Суспільство. Журналістика"; XX (anniversary)International Science-In-Practice Conference with Regard to the problems of functioning and development of the Ukrainian language "Language.Society.Journalism" (XXISPCLSJ)	Інститут журналістики	11 квітня	100/50

8	Міжнародна наукова конференція "Дні науки філософського факультету – 2014" International scientific conference "the days of science of philosophy faculty – 2014" (DSPHF-2014)	Філософський ф-т	15-16 квітня	800/190
9	Міжнародна конференція "Проблеми прийняття рішень в умовах невизначеності" (PDMU-2014)	Факультет кібернетики	12–16 травня	140/70
10	Міжнародна міждисциплінарна конференція "Адаптаційні стратегії живих систем" (ASLS-2014)	ННЦ "Інститут біології"	12-17 травня	120/100
11	II Міжнародна наукова конференція "Актуальні проблеми історії середніх віків та раннього Нового часу"	Історичний факультет	15-16 травня	150/100
12	Міжнародна наукова конференція, присвячена 175-річчю Ботанічного саду ім. акад. О.В. Фоміна "Інтродукція, збереження та моніторинг рослинного різноманіття" (IZMRR)	ННЦ "Інститут біології" Ботанічний сад ім. акад. О.В. Фоміна	20-24 травня	200/80
13	Міжнародна конференція"Астрономія та фізика космосу в Київському університеті" (ASPh-2014)	Астрономічна обсерваторія	27-30 травня	100/30
14	Міжнародна наукова конференція "Сучасні тенденції аналізу - 2014"(КСМТА-2014)	Хімічний факультет	10-12 червня	150/29
15	Міжнародна алгебраїчна конференція, присвячена 100-річчю від дня народження Л.А.Калужніна (LAK100)	Механіко-математичний факультет	7-12 липня	100/75
16	Міжнародна літня школа з криптографії (ISSC)	Механіко-математичний факультет	4-8 серпня	100/75
17	Міжнародна наукова конференція "Вивчення та збереження біорізноманіття рослинного та тваринного світу в сучасних умовах" "Studying and conservation of biodiversity plant and animal world in present conditions" (SCBPAWPC)	ННЦ "Інститут біології"	18-21 вересня	140/80
18	I Міжнародна науково-практична конференція "Дослідження і вивчення іноземних мов у глобалізованому економічному просторі" (RLLGES'2014)	Економічний факультет	19 вересня	100/20
19	VIII Міжнародна науково-практична конференція "Російська мова та література: проблеми вивчення та викладання" (Русский язык и литература: проблемы изучения и преподавания) (RLLPST)	Інститут філології	24-27 вересня	180/90
20	XIII Міжнародна конференція з глобальних досліджень і освіти (XIII International Conference on Global Reserch and Education - Inter Academia - 2014)	Фізичний факультет	25-28 вересня	150/100

21	Міжнародна науково-практична конференція "The Global Challenges for Environmental and Resource Economics in Central and Eastern European Countries:Safety, Security, and Sustainability" (GCERE'2014)	Економічний факультет	9-11 жовтня	100/30
22	VII Міжнародна конференція, присвячена пам'яті академіка І.І. Ляшка "Обчислювальна та прикладна математика" VII International Conference named by I.I. Lyashko "Computational and Applied Mathematics" (CAM-2014)	Факультет кібернетики	9-10жовтня	120/40
23	Міжнародна наукова конференція "Сучасні проблеми розвитку суспільної географії" (MPHGD)	Географічний ф-т	16-18 жовтня	100/60
24	Міжнародна наукова конференція "Культурно-інтелектуальна складова цивілізаційного поступу українства" International scientific conference "Cultural and intellectual constituent of civilization advancement of Ukrainians" (CICCAU)	Центр українознавства філософського ф-ту	23 жовтня	115/40
25	Міжнародна наукова конференція "Східна Європа у сучасних геополітичних процесах" (EEMGP)	Інститут міжнародних відносин	24 жовтня	110/40
26	Міжнародна науково-практична конференція "Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України" (WTPDFSU'2014)	Економічний факультет	30-31 жовтня	100/20
27	VII Міжнародна наукова конференція "Психофізіологічні та вісцеральні функції в нормі і патології", присвячена 180-річчю Київського національного університету імені Тараса Шевченка та 120-річчю від дня народження завідувача кафедри фізіології людини і тварин члена-кореспондента АН України, професора А.І. Ємченка (PVFNIP)	ННЦ "Інститут біології"	жовтень	300/100
28	Міжнародна науково-практична конференція "Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства" (SRPCMS)	Факультет психології	8-9 листопада	150/50
29	Міжнародна науково-практична конференція "Безпека людини, суспільства, держави: правові проблеми сьогодення" (SHSSLPRTC'2014)	Юридичний факультет	2-а декада листопада	100/20
30	Міжнародна науково-практична конференція "Псі-фактор - 2014" (Psy-factor)	Факультет психології	28-30 листопада	-
31	X Міжнародна науково-практична конференція "Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє" (X VOS: SITF)	Військовий інститут	листопад	500/100
32	XI Міжнародна наукова конференція "Теоретичні та прикладні аспекти побудови програмних систем" (TAAPSD'2014)	Факультет кібернетики	15-1 7грудня	100/20

II. ВСЕУКРАЇНСЬКІ КОНФЕРЕНЦІЇ				
33	Всеукраїнська наукова конференція "Інститут Президента України в системідержавної влади України"	Економічний факультет	17 січня	152/86
34	Всеукраїнська наукова конференція "Критерії діагностики та методики розрахунку впливу медіа" All-Ukrainian Scientific Conference "Criteria of diagnostic analysis and methods of estimation of media impact" (SCCDAMEMI)	Інститут журналістики	10 квітня	100/50
35	XI Всеукраїнська науково-практична конференція "Проблеми розвитку соціологічної теорії" (PRST)	Факультет соціології	22-23 травня	100/30
36	Всеукраїнський меморіальний семінар "Сучасні проблеми фізичної електроніки" (PHYSEL 2014)	Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	13 травня	100/50
37	Всеукраїнська науково-практична конференція "Київський університет: минуле і сьогодення" (KUMS)	Історичний факультет	6 червня	100/30
38	Всеукраїнська наукова конференція з нагоди 100-річчя від дня народження академіка НАНУ Пилипенка А.Т. National Conferenceon the occasion of the 100th anniversary of the birth of academician A.T. Pylypenko (NCO100-th АВААТР)	Хімічний факультет	9 червня	100/40
39	Всеукраїнська науково-практична конференція "Тенденції розвитку психології в Україні: історія та сучасність" (TRPSUIS)	Факультет психології	18-19 вересня	100/50
40	Всеукраїнська науково-практична конференція "Розвиток медичного права України в контексті євроінтеграційних та глобалізаційних процесів"	Юридичний факультет	31 жовтня	100/30
41	Всеукраїнська наукова конференція "Мова як світ світів. Граматика і поетика української мови" (присвячена Дню української писемності) (Mova)	Інститут філології	листопад	220/80
III. КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ І СТУДЕНТІВ				
42	Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених "Дослідження вербального і невербального компонентів контенту ЗМК" All-Ukrainian Science-In-Practice Conference for young reseachers "Researches of verbal and nonverbal components of advertising and mass communication context" (SPCRVNCAMCC)	Інститут журналістики	21 березня	100/50
43	XII Міжнародна міждисциплінарна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих науковців "Шевченківська весна" (ShV)	НТСА	25-28 березня	300/150

44	XVI Міжнародна конференція молодих науковців "Проблеми особистості в сучасній науці: результати та перспективи дослідження" (PPMSRPR)	Факультет психології	3-4 квітня	100/30
45	Всеукраїнська наукова конференція за участю молодих учених "Філологічна наука в інформаційному суспільстві" (PhIS)	Інститут філології	10 квітня	560/90
46	Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених на тему: "Актуальні питання державотворення в Україні"(TQSBU'2014)	Юридичний факультет	23 травня	400/100
47	XXI Міжнародна наукова конференція молодих вчених "Астрономія та фізика космосу" (YSC-XXI)	Фізичний факультет	28 квітня – 3 травня	150/90
48	Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених, ад'юнктів, слухачів, курсантів і студентів "Актуальні завдання гуманітарного, фінансово-економічного, правового, матеріально-технічного та лінгвістичного забезпечення підрозділів та частин Збройних Сил України" (MPR MPU)	Військовий інститут	25 квітня	150/30
49	Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих вчених "Актуальні проблеми посткризового розвитку банківського сектора України" (APPDBSU'2014)	Економічний факультет	15-16 травня	100/20
50	XV Міжнародна конференція студентів та аспірантів "Сучасні проблеми хімії" Fifteenth International Conference of Students and Postgraduates "Recent developments in chemistry" (XV ICSP "RDCH")	Хімічний факультет	21-23 травня	300/150
51	XIV Міжнародна конференція молодих вчених з прикладної фізики (ICAP 2014)	Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	11-14 червня	100/50
52	Міжнародна науково-теоретична конференція молодих учених "Актуальні проблеми міжнародних відносин" (APIR)	Інститут міжнародних відносин	23 жовтня	300/50
53	XV Міжнародна наукова конференція молодих учених "Оптика та матеріалознавство високих технологій" (SPO 2014)	Фізичний факультет	23-26 жовтня	120/30
54	Міжнародна науково-теоретична конференція молодих учених "Регіональна безпека у Східній Європі" (RSEE)	Інститут міжнародних відносин	30 жовтня	150/50
55	VII Міжнародна конференція студентів та молодих науковців "Соціологія та сучасні соціальні трансформації" (SSST)	Факультет соціології	13-14 листоп.	100/30
56	II Всеукраїнська конференція студентів, аспірантів та молодих науковців "Електронний уряд в Україні" (EG)	НТСА	18-21 листопада	100/50

57	Всеукраїнська науково-практична конференція "Молоді науковці – географічній науці" (YSGS)	Географічний ф-т	20-21 листопада	100/40
58	IV Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих вчених "Теоретичні та прикладні аспекти кібернетики" (ТААС ' 2014) (присвячена пам'яті засновника інституту кібернетики НАН України, фундатору факультету кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, академіка АН СРСР, АН УРСР В.М.Глушкова)	Факультет кібернетики	24-28 листопада	60/30
59	Міжнародна науково-практична конференція "Грудневі читання 2014" (DIR'2014)	Економічний факультет	4-5 грудня	120/50
60	II Міжнародна наукова конференція студентів та молодих науковців "Біологічні дослідження молодих вчених України та світу" (BR)	ННЦ "Інститут біології"	5-7 листопада	100/50
КПКВ 2201040 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, виконання міжнародних наукових та науково-технічних програм і проектів вищими навчальними закладами та науковими установами, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка наукової інфраструктури та наукових об'єктів, що становлять національне надбання"				
І.МІЖНАРОДНІ КОНФЕРЕНЦІЇ				
61	VI Міжнародна наукова конференція "Фізика рідкої матерії: сучасні проблеми" "Physics of Liquid Matter: Modern Problems" (PLMMP-2014)	Фізичний факультет	23-27 травня	500/300
62	Міжнародна наукова конференція "Перша світова війна: події, наслідки, уроки" / "First World War: events, consequences, lessons" (FWWECL)	Історичний факультет	25-26 вересня	200/100
63	Міжнародна наукова конференція "Сучасна філологія: парадигми, напрямки, проблеми" (Philtoday)	Інститут філології	9 жовтня	560/100
64	X Міжнародна конференція "Електроніка та прикладна фізика" (APHYS 2014)	Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	22-25 жовтня	100/50

Додатково на базі Університету та за його участі були проведені наступні з'їзди, форуми, конференції, семінари:

• Науково-практична конференція "Тарас Шевченко – в Україні та діаспорі. До 200 річчя від Дня Народження";

• Міжвузівська науково-практична конференція "Творчість Шевченка і духовні вектори розвитку України"

• VI міжнародна науково-практична конференція "Передові технології у галузі навчання японської мови" (інститут філології);

• Міжнародна науково-практична конференція "Туркмено-українські культурні взаємини" (інститут філології);

• Конференція "Інформаційні війни та їх вплив на розвиток сучасності";

• VII Міжнародна конференція "Дні науки історичного факультету, присвячені 180-річчю заснування Київського університету" (історичний факультет);

• Міжнародна математична конференція "Диференціальні рівняння, обчислювальна математика, теорія функцій та математичні методи механіки" (механіко-математичний факультет);

• VI Міжнародна науково-практична конференція "Проблеми викладання логіки та перспективи її розвитку" (філософський факультет);

• Міжнародна конференція "Гумбольдт Колег";

• XIV міжнародна конференція "Нові Напрямки у Палео-, Рок-магнетизмі та Магнетизмі Навколишнього Середовища" (14th Castle Meeting New Trends on Paleo, Rock and Environmental Magnetism);

• XI Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю "Проблеми розвитку соціологічної теорії: наукова спадщина академіка Т. І. Заславської та її роль в соціологічному розумінні суспільства" (факультет соціології);

• VII Всеукраїнська науково-практична конференція "Нові інформаційні технології в освіті";

• Всеукраїнська науково-практична конференція "Релігієзнавство в Київському університеті: інституційний та персональний виміри" (філософський факультет);

• II Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (юридичний факультет);

• Семінар з права Світової організації торгівлі (інститут міжнародних відносин);

• Англомовний семінар Європейської асоціації студентів права (ELSA) (юридичний факультет);

• Науково-методичний семінар "Викладання медико-правових дисциплін у вищих юридичних і медичних навчальних закладах" (юридичний факультет);

• Форум національної книги (інститут журналістики);

• Форум Social Good Summit;

• Heidelberg Laureate Forum;

• Міжнародна літня школа "Legal Aspects of Environmental Protection and Sustainable Development, Local Governance, Land and Energy Conservation and Development: U.S. and European Perspectives" (юридичний факультет);

• Літня школа з інтелектуальної власності (інститут післядипломної освіти);

• Літня школа "Європейсько-російські відносини: соціальний вимір"

• Всеукраїнська біологічна школа "Від теорії до практики один крок" (ННЦ "Інститут біології").

Уперше за останні 5 років **5** конференцій були профінансовані за КПКВ 2201040 на суму **45 тис. грн**, а фінансування конференцій за бюджетною програмою КПКВ 2201290 з року в рік зменшується. Таким чином, останніх 5 років, щорічно Київський національний університет імені Тараса Шевченка самостійно проводить більше **100** конференцій і семінарів.

Фінансування конференцій
за бюджетною програмою КПКВ 2201290 за період 2010-2014 рр.

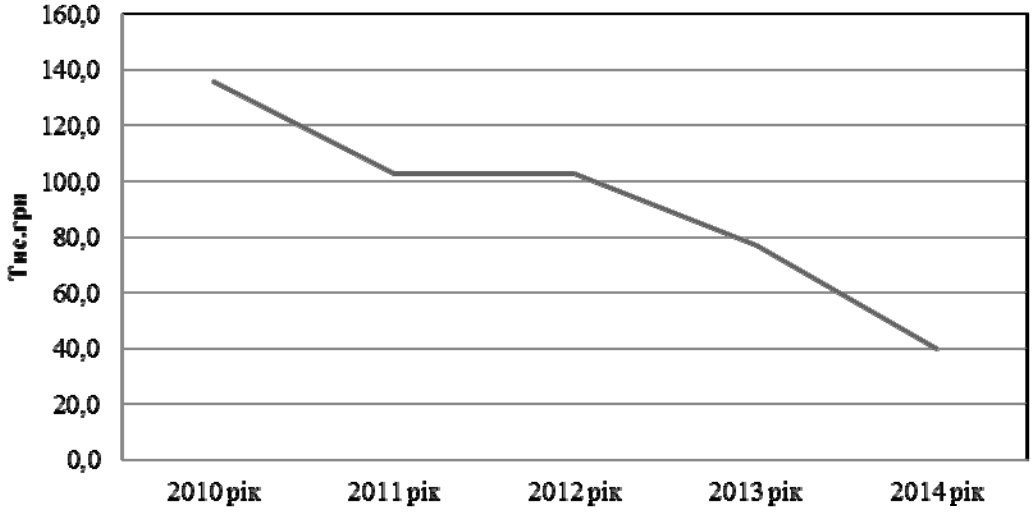

У 2014 р. в Університеті проведено ряд зустрічей, присвячених науковому співробітництву КНУ з вищими навчальними закладами таких держав, як Польща, Італія, Австрія, Німеччина, Народна Республіка Бангладеш, Велика Британія, Туреччина тощо.

Так, 16 квітня 2014 р. в Університеті відбулася зустріч з представниками Народної Республіки Бангладеш. Метою візиту гостей із Бангладеш було налагодження двостороннього співробітництва та визначення перспективних напрямків співпраці в наукових та інноваційних сферах діяльності (співробітництво з Україною в освітній, науково-технічній та інноваційній сферах; спільні наукові дослідження в хімічній, біологічній та медичній галузях; навчання та стажування в рамках співробітництва).

17 червня 2014 р. відбулася нарада щодо подальшої активізації стосунків з ВНЗ Німеччини та німецькими фондами. Було проаналізовано роль німецьких лекторів, які працюють в Університеті по лінії ДААД, а також зроблено короткий огляд дослідницьких грантів:

- Дослідницька стипендія Гумбольдта;
- Дослідницька премія Фрідріха Бесселя;
- Премія Софії Ковалевської;
- Дослідницька премія Макса Планка;
- Професура фонду Гумбольдта;
- Премія Реймара Люста;
- Дослідницька премія Конрада Аденауера;
- Премія Філіпа Франца Зібольда.

9 липня 2014 р. відбулася нарада щодо співробітництва, розширення та налагодження нових зв'язків з партнерами з польської сторони, які працюють у перспективних для обох сторін напрямках і налаштовані на конструктивну співпрацю.

З метою розширення проекту міжнародного співробітництва між Університетом та навчальними закладами Італії "Україна-Італія: культурні діалоги без кордонів" було підписано угоду про співпрацю з Міжнародною лінгвістичною школою "Кампус Магнолие" (місто Кастелраймондо, Італія). Спільна діяльність спрямована на реалізацію багатовекторних проектів, що сприятимуть вивченню італійської мови, культури та туристичних ресурсів Італії.

У 2014 р. Київський національний університет імені Тараса Шевченка підписав протоколи "Мевляна" з 7 університетами Туреччини. Упродовж 2014/2015 навчального року організовуватимуться обміни студентів, аспірантів та викладачів за спеціальностями – "міжнародні відносини", "філологія", "економіка", "міжнародне право", "психологія", "біологія" та "хімія".

06-10 жовтня 2014 р. на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка за підтримки Національної академії наук України (НАНУ), Міністерства освіти і науки України, Федерації європейських біохімічних товариств (FEBS) відбувся черговий XI Український біохімічний конгрес. На низці зустрічей, що відбулися у рамках конгресу, було підведено підсумки і відзначено досягнення вітчизняних науковців у цій галузі за останні чотири роки, а також визначено перспектив і напрямки її розвитку в Україні.

2.2.4. Наукові видання Університету

Університет видає в Україні та за її межами **25** серій "Вісника Київського університету" та **49** наукових журналів та збірників праць, серед яких **5** – електронні наукові фахові видання (з них **4** вже затверджені ВАК та МОН України). **67** наукових ви-

дань Університету є фаховими, затвердженими ВАК та МОН України (на **9** з них у 2014 р. підрозділи подають документи для продовження реєстрації). Готуються або подані підрозділами до МОН України документи ще на **3** наукові видання Університету для їх включення до Переліку наукових фахових видань України. До Наукової бібліотеки імені М.Максимовича передаються електроні та/або друковані версії **58** наукових видань Університету.

Протягом 2014 р. до Переліку наукових фахових видань України включено **2 друковані** періодичні фахові видання університету – **"Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Хімія"** (галузь наук – хімічні; засновник – КНУ імені Тараса Шевченка; хімічний факультет), **"Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління"** (галузь наук – державне управління; засновник – КНУ імені Тараса Шевченка; філософський факультет) та **3 електронні** періодичні видання: **"Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки"** (галузь наук – політичні; засновник – ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка), **"Правові системи"** (галузь – юридичні науки; співзасновник – ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка), **"Міжнародні відносини. Серія: Економічні науки"** (галузь – економічні науки, засновник – ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка). Щодо **2** наукових фахових видань Університету внесено зміни до Переліку наукових фахових видань України – **"Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка"** (галузь наук – економічні; засновник – КНУ імені Тараса Шевченка; економічний факультет), **"Заповідна справа"** (галузь наук – біологічні; засновник – КНУ імені Тараса Шевченка; ННЦ "Інститут біології").

На факультетах/ в інститутах продовжується активна робота щодо включення наукових фахових періодичних видань Університету до бази **Scopus** та інших наукометричних баз даних. Протягом 2014 року до бази даних **"Index Copernicus International"** внесено **1** наукове видання юридичного факультету, **2** наукові видання ННЦ "Інститут біології". Включено до **"РІНЦ"** (Научная электронная библиотека, Российский индекс научного цитирования) **1** наукове видання інституту філології, **3** наукові видання ННЦ "Інститут біології".

ННЦ "Інститут біології": **5** наукових фахових видань; **1** науковий журнал "Фізика живого" включено до бази даних "РІНЦ", **2** видання "Вісника Київського національного університету імені Тараса Шевченка" – Серія: Біологія та Серія: Проблеми регуляції фізіологічних функцій – входять до міжнародних наукометричних баз даних:

1.Ulrich s Periodicals Directory – www.ulrichsweb.serialssolutions.com

2. EBSCO Information Services – www.ebsco.com

3. DOAJ Directory of open access journals – www.doaj.org

На сьогодні функціонує посилання на сайти наукових видань, а також офіційний сайт ННЦ "Інституту біології".

Військовий Інститут: 1 наукове фахове видання, затверджене ВАК України у 2009 році; інститут готує пакет документів на його перезатвердження.

Географічний факультет: 6 наукових фахових видань, затверджених ВАК України; продовжується робота щодо їхнього включення до наукометричних баз даних.

Геологічний факультет: 1 наукове фахове видання, затверджене ВАК України, у серпні 2014 року подано необхідний пакет для включення до бази даних **SCOPUS,** ведеться підготовка щодо включення до "РІНЦ".

Економічний факультет: 3 наукові фахові видання, затверджені ВАК України, **1** видання – "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка", включене до кількох наукометричних баз даних, зокрема до "Copernicus", **"РІНЦ"**, готове до включення в **SCOPUS** у 2015 році**.** Кожне наукове видання підрозділу має окремий сайт.

Інститут журналістики: 8 наукових фахових видань, з яких **7** затверджені ВАК України, **1** "Вісник" знаходиться на перереєстрації у Мінюсті України, **1** науковий журнал "Актуальні питання масової комунікації" готується до включення в **SCOPUS**.

Історичний факультет: 3 наукові фахові видання, затверджені ВАК України. Сайти наукових видань розміщується за адресою Наукової бібліотеки ім. М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Факультет кібернетики: 3 наукові фахові видання, затверджені ВАК України; з них **1** наукове видання (спільне для факультету кібернетики, механіко-математичного факультету, факультету радіофізики, електроніки і комп'ютерних систем, фізичного факультету) – "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Фізико-математичні науки" – включено в базу даних **ВИНИТИ РАН**, Росія та до реферативного журналу "Джерело"; розпочато підготовку щодо його включення до SCOPUS**; 1** наукове видання – "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Кібернетика" готується до включення в SCOPUS; **1** наукове видання – "Журнал обчислювальної та прикладної математики" – входить в "Общероссийский математический портал Math – Net.ru" та готовий до включення в **SCOPUS** на **85 %.**

Механіко-математичний факультет: 2 наукові фахові видання, затверджені ВАК України; **1** наукове видання "Algebra and discrete mathematics", що перебуває на перереєстрації МОН України, індексується в базі **SCOPUS**; **1** наукове видання "Теорія ймовірностей та математична статистика" видається Американським математичним товариством англійською мовою як **"Theory of Probability and Mathematical Statistics"** та індексується у базі **SCOPUS.** Також **1** див. вище – Факультет кібернетики (спільне видання). Сайти цих наукових видань розміщується за адресою Наукової бібліотеки ім. М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Інститут міжнародних відносин: 4 наукові фахові видання затверджені ВАК України, з них **2** електронні; станом на 2014 рік **1** видання проходить реєстрацію у міжнародній наукометричній базі даних **SCOPUS***.* Сайти наукових видань розміщується за адресою Наукової бібліотеки ім. М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Крім того, ІМВ спільно з Інститутом законодавства Верховної Ради України та Київською міською організацією Всеукраїнського громадського об'єднання "Асоціація українських правників" заснували нове друковане науково-практичне юридичне видання – міжнародний журнал **"СВІТОВЕ ПРАВО" ("GLOBAL LAW").** Журнал виходить чотири рази на рік, матеріали публікуються українською, англійською або російською мовами, до Переліку фахових видань МОН України поки що не включений.

Факультет психології: 2 наукові фахові видання, з яких **1** затверджене ВАК України і **1** подане для перереєстрації зі змінами в МОН України; ступінь готовності цих видань до включення в наукометричні бази даних висока**.** Сайти наукових видань розміщується за адресою Наукової бібліотеки ім. М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем: 1 наукове фахове видання, затверджене ВАК України, включено до бази даних **Index Copernicus**, до реферативного журналу **"Джерело"**; готується для включення до **SCOPUS.** Також **1** див. вище – Факультет кібернетики (спільне видання). На сьогодні функціонує посилання на сайт наукового видання.

Факультет соціології: 2 наукові фахові видання затверджені ВАК (МОН) України, ведеться робота щодо включення періодичних видань до наукометричних баз даних. Розроблена веб-сторінка періодичних видань на сайті факультету.

Фізичний факультет: 2 наукові видання, **1** з яких затверджене МОН України; до наукометричних баз даних ці видання не входять. Очікується включення **1** наукового видання до бази **SCOPUS.** Також див. **1** наукове видання вище – факультет кібернетики (спільне видання).

Інститут філології: 15 наукових фахових видань, затверджених ВАК України, з них 2 подаються на перереєстрацію МОН України у 2014 році. Висока ступінь готовності до включення видань підрозділу в наукометричні бази даних; **2** видання зареєстровані у **Міжнародній базі даних** (Париж, Франція), **1** – у **"РІНЦ".** Сайт наукових періодичних видань – офіційний сайт "Інституту філології".

Філософський факультет: 7 наукових фахових видань, з них **6** затверджені ВАК України (**3** видання готують документи на перереєстрацію у 2014 році) і **1** подається на затвердження МОН України; **2** наукові видання – "Вісник Київського національного

університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філософія. Політологія" та "Гуманітарні студії" з 2013 року включені до наукометричної бази даних **"РІНЦ".**

Хімічний факультет: 2 наукові фахові видання, затверджені ВАК України (для **1** – перереєстрація МОН України у 2014 році); з них **1** видання включене до Chemical Abstract Service (Division of the American Chemical Society), Google Академия, e-library, Українського реферативного журналу "Джерело" та електронної реферативної бази "Україна наукова"; "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Хімія" має розроблений сайт, готується до включення в "РІНЦ".

Влітку 2014 року до МОН України подано документи для включення **1** періодичного електронного наукового видання "French-Ukrainian Journal of Chemistry" до Переліку наукових фахових видань України. Це видання також має розроблений сайт, готується до включення в **SCOPUS.**

Юридичний факультет: 3 наукові періодичні видання, затверджені ВАК, МОН України (з них для 1 готуються документи на продовження реєстрації МОН України), **1** наукове видання – "Адміністративне право і процес" у 2014 році включене до наукометричної бази **"Index Copernicus International".**

Сайт наукових видань розміщується за адресою Наукової бібліотеки ім. М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Астрономічна обсерваторія: 1 наукове фахове видання, затверджене ВАК України, включене до "The SAO/NASA ADS" (http://www.adsabs.harvard.edu), готується до включення у **SCOPUS.** Розроблений та функціонує сайт наукового видання.

З метою забезпечення стабільного статусу наукових видань університету як фахових – внесених до затвердженого МОН України Переліку наукових фахових видань України – факультетам/ інститутам необхідно подавати документи на перезатвердження до МОН України вчасно, до закінчення 5-річного терміну від дати прийняття Міністерством відповідної постанови.

2.2.5. Премії та відзнаки учених Університету у 2014 році

ДЕРЖАВНА ПРЕМІЯ УКРАЇНИ В ГАЛУЗІ НАУКИ І ТЕХНІКИ

• За цикл наукових праць **"Закономірності хвиле-вихрових процесів у суцільному середовищі":**

МЕЛЕШКУ В'ячеславу Володимировичу – доктору фізико-математичних наук, професору кафедри теоретичної та прикладної механіки механіко-математичного факультету (посмертно).

• За цикл наукових праць **"Нелінійні хвилі та солітони у фізиці конденсованого середовища":**

КОЛЕЖУКУ Олексію Костянтиновичу – доктору фізико-математичних наук, старшому науковому співробітнику, професору кафедри математики, теоретичної фізики і комп'ютерних технологій Інституту високих технологій.

• За цикл наукових праць **"Наукові засади створення нових елементоорганічних сполук і матеріалів на їх основі":**

ТОЛМАЧОВУ Андрію Олексійовичу – доктору хімічних наук, головному науковому співробітнику Науково-навчального хіміко-біологічного центру.

• За цикл наукових праць **"Використання природних ресурсів України в умовах екологічних обмежень":**

КОРЖНЕВУ Михайлу Миколайовичу – доктору геолого-мінералогічних наук, професору кафедри гідрогеології та інженерної геології ННІ "Інститут геології";

ПАВЛИШИНУ Володимиру Івановичу – доктору геолого-мінералогічних наук, професору кафедри мінералогії, геохімії та петрографії ННІ "Інститут геології";

КУРИЛО Марії Михайлівні – кандидату геологічних наук, доценту кафедри геології родовищ корисних копалин ННІ "Інститут геології".

ГРАНТ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

• Для проведення наукового дослідження "**Олігоядерні координаційні сполуки на основі піразолатних лігандів як біоміметичні моделі фосфатаз і нуклеаз":**

ДАВИДЕНКО Юлії Михайлівні – кандидату хімічних наук, асистенту хімічного факультету.

ГРАНТ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДЛЯ ОБДАРОВАНОЇ МОЛОДІ

▪ Для реалізації проекту **"Дослідження впливу хронічної алкоголізації на метаболічні та структурні показники організму"**

ЦЕЙСЛЄР Юлії Вадимівні – кандидату біологічних наук, молодшому науковому співробітнику, доценту кафедри мікробіології та сучасних Навчально-наукового центру "Інститут біології".

СТИПЕНДІЮ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ДЛЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

РОЗЛАЧУ Захару Валерійовичу – кандидату географічних наук, науковому співробітнику НДС гідроекології і гідрохімії географічного факультету.

ГРИГОРЕНКУ Олександру Олеговичу – кандидату хімічних наук, асистенту кафедри органічної хімії хімічного факультету.

ГУРАЛЬСЬКОМУ Іллі Олександровичу – кандидату хімічних наук, інженеру І категорії кафедри фізичної хімії хімічного факультету.

ДОРОШЕНКО Ірині Юріївні – кандидату фізико-математичних наук, старшому науковому співробітнику НДЛ "Електронно-оптичних процесів" фізичного факультету.

КОРОЛЬОВУ Ігорю Руслановичу – кандидату філологічних наук, доценту кафедри загального мовознавства та класичної філології Інституту філології.

МЕНЬШОВУ Олександру Ігоровичу – кандидату геологічних наук, науковому співробітнику кафедри геофізики ННІ "Інститут геології".

У звітному році продовжувалася плідна наукова співпраця Університету і Національної академії наук України. Так, були висунуті роботи спільних колективів на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки та на здобуття Премії Національної академії наук України імені видатних вчених України.

Співробітники Київського національного університету імені Тараса Шевченка на здобуття **Премії Національної академії наук Україні імені видатних вчених України** представили різнопланові наукові роботи. За підсумками конкурсу, проведеного відділеннями Національної академії наук України, були відзначені такі наукові праці:

• за цикл праць "**Конденсовані гетероциклічні системи-синтетичні аналоги природних біоактивних сполук**":

ХИЛІ Володимиру Петровичу – доктору хімічних наук, член-кореспонденту НАН України, професору кафедри органічної хімії хімічного факультету;

ВОЛОВЕНКУ Юліану Михайловичу – доктору хімічних наук, професору, декану хімічного факультету.

• за цикл праць **з історичного джерелознавства в Україні:**

КОПИЛЕНКУ Олександру Любимовичу – доктору юридичних наук, член-кореспонденту НАН України, академіку академії правових наук України, професору, завідувачу кафедри історії держави і права юридичного факультету.

ПРЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ ДЛЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ І СТУДЕНТІВ ЗА КРАЩІ НАУКОВІ РОБОТИ

• За цикл наукових праць **"Випадкові процеси з класів V(φ, ψ)":**

ЯМНЕНКУ Ростиславу Євгенійовичу – кандидату фізико-математичних наук, доценту кафедри теорії ймовірності, статистики і актуарної математики механіко-математичного факультету.

• За цикл наукових праць **"Властивості динамічних плазмово-рідинних систем з вихровими потоками газу":**

НЕДИБАЛЮКУ Олегу Анатолійовичу – кандидату фізико-математичних наук, молодшому науковому співробітнику НДС теорії та моделювання плазмових процесів факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем.

• За цикл наукових праць **"Термічна стабільність і магнітні характеристики складнолегованих аморфних сплавів на основі системи Co-Si-B":**

ЯРМОЩУКУ Євгенію Ігоревичу – студенту I курсу магістратури кафедри фізики металів фізичного факультету.

• За цикл наукових праць **"Комплексний аналіз даних петрофізичних досліджень зразків Зарічної площі для визначення їх колекторських властивостей":**

НЕСТЕРЕНКО Анастасії Вікторівні – студентці I курсу магістратури кафедри геофізики ННІ "Інститут геології".

• За цикл наукових праць **"Авторська міфологічна картина світу: особливості відтворення інтертекстуальних елементів":**

САВОЛОЦЬКІЙ Анастасії Андріївні – студентці I курсу магістратури кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови інституту філології.

• За наукову роботу **"Особливості генерації викликаних потенціалів P300 як ранні маркери когнітивних порушень при хворобі Паркінсона":**

ІВАНЕНКО Ользі Володимирівні – студентці I курсу магістратури кафедри фізіології людини і тварин Навчально-наукового центру "Інститут біології".

• За наукову роботу **"Синтез, будова та люмінесценція подвійних молібдатів та вольфраматів бісмуту":**

МІРОШНІЧЕНКО Мілі Юріївні – студентці IV курсу кафедри неорганічної хімії хімічного факультету.

• За наукову роботу **"Методи та інформаційні технології географічної прив'язки супутникових даних Січ-2":**

ЛАВРЕНЮКУ Миколі Сергійовичу – студенту Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

ПРЕМІЯ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

• За підручник **"Віртуальна дипломатія":**

МАКАРЕНКО Євгенії Анатоліївні – доктору політичних наук, член-кореспонденту Міжнародної кадрової академії при ЮНЕСКУ, заслуженому діячу науки і техніки України, професору кафедри міжнародної інформації Інституту міжнародних відносин;

ПІПЧЕНКО Наталії Олександрівні – кандидату політичних наук, доценту кафедри міжнародної інформації Інституту міжнародних відносин.

• За цикл підручників **з хімії для школи** (7-11 класи):

ПОПЕЛЮ Павлу Петровичу – кандидату хімічних наук, доценту, доценту кафедри неорганічної хімії хімічного факультету.

• За цикл наукових праць **"Національно-мовні картини світу як об'єкт лінгвістичного вивчення"**:

ГОЛУБОВСЬКІЙ Ірині Олександрівні – доктору філологічних наук, професору, завідувачу кафедри загального мовознавства та класичної філології Інституту філології.

• За цикл наукових праць **"Синтез, механізми дії і технологія застосування нановуглецевих матеріалів у терапії злоякісних пухлин":**

ПРИЛУЦЬКІЙ Світлані Володимирівні – кандидату біологічних наук, старшому науковому співробітнику НДЛ Синтез неорганічних сполук та матеріалів для нової техніки хімічного факультету.

• За цикл наукових праць **"Страхування як механізм фінансування ризиків та інструмент страхового захисту держави":**

ПРИКАЗЮК Наталії Валентинівні – кандидату економічних наук, доценту, доценту кафедри страхування та ризик-менеджменту економічного факультету.

• За цикл наукових праць **"Розробка нових фотохромних, нанокомпозиційних матеріалів для використання в мікроелектроніці":**

КРУПЦІ Оксані Михайлівні – кандидату хімічних наук, старшому науковому співробітнику кафедри хімії високомолекулярних сполук хімічного факультету.

• За цикл наукових праць **"Топологічні солітони у магнітних наночастинках":**

ПИЛИПОВСЬКОМУ Олександру Васильовичу – аспіранту кафедри математики та теоретичної радіофізики факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем.

• За цикл наукових праць **"Популярна культура ренесансних Нідерландів: структури і топоси":**

КОВБАСЮК Стефанії Андріївні – аспіранту кафедри історії стародавнього світу і середніх віків історичного факультету.

• За цикл наукових праць **"Часова організація рухової активності щурів і її зв'язок з варіаціями космічної погоди"**:

ГОСТЄВІЙ Юлії Володимирівні – магістру кафедри біофізики Навчально-наукового центру "Інститут біології".

• За цикл наукових праць **"Історико – філософські та соціально-політичні засади концептуалізації досвіду вітчизняного культуротворення":**

ЗБОРОВСЬКІЙ Ксенії Борисівні – студентці І курсу ОКР магістратури філософського факультету.

2.3. Трансфер технологій, комерціалізація результатів наукової роботи

2.3.1. Трансфер технологій

Першочерговим завданням для запуску системи трансферу технологій було створення бази даних проектів, які мають комерційний потенціал. У 2014 р. ця база була розширена до більше ніж **50** університетських проектів. Цей список постійно розширюється та доповнюється за рахунок нових результатів, отриманих при виконанні бюджетних та госпдоговірних тем співробітниками Університету.

З метою підвищення ефективності роботи відібрані проекти розділені за науковими напрямками, які відповідають середньостроковим пріоритетним напрямкам інноваційної діяльності в Україні, а саме: біотехнології, енергетика, екологія, ІТ, нанотехнології, технології створення нових матеріалів та нові сорти рослин.

Створювана база не обмежується темами, що відповідають вказаним напрямкам. Також відібрані і гуманітарні проекти, які мають соціальне значення.

Цей список постійно розширюється та доповнюється за рахунок нових результатів (створеної науково-технічної продукції – НТП), отриманих при виконанні бюджетних та госпдоговірних тем співробітниками Університету.

Крім бази технологічних проектів, створюється й база науково-технічних послуг, що можуть бути надані співробітниками та лабораторіями Університету.

Робота з проектами починається із стандартизації вимог по їх представленню у Міжнародних мережах трансферу технологій.

Для кращої адаптації створених НТП до міжнародних стандартів на основі існуючих міжнародних форм представлення технологічних та бізнес пропозицій, в Університеті розроблені скорочені форми представлення проектів.

2.3.1.1. Робота з мережами трансферу технологій

Розробки Університету представлені в національній мережі трансферу технологій NTTN та найбільшій і найпоширенішій міжнародній мережі трансферу технологій (на сьогодні об'єднує підприємства з більш ніж **50** найбільш розвинених країн світу) – Європейській мережі підприємств - Enterprise Europe Network (EEN). Задача EEN – надання децентралізованого доступу малим та середнім підприємствам до послуг із отримання інформації, бізнес-кооперації та інтернаціоналізації, з трансферу технологій та інновацій.

З червня 2011 р. Університет є членом Консорціуму EEN-Україна, що дає можливість безкоштовно представляти свої розробки та розробки інших українських підприємств в мережі EEN. Участь у консорціумі дозволяє Університету суттєво розширити свої можливості з маркетингу та комерціалізації наукових досліджень.

Університет розпочав активну роботу з EEN з середини 2013 р. В 2013 р. було підготовлено для розміщення перші **8** технологічних пропозицій. На жовтень 2014 р. в мережі EEN Університет представив вже **17** своїх технологічних пропозицій та **2** бізнес пропозиції. Ще **одна** технологічна пропозиція була представлена Інститутом мікробіології НАН України, **6** технологічних пропозицій представлені Інститутом фізики напівпровідників НАН України. Всі вказані пропозиції були оформлені і представлені в EEN Університетом як посередником. Загалом від Університету в EEN опубліковані **26** пропозицій впродовж 2014 року.

Із **7** опублікованих в EEN технологічних пропозицій та **однієї** бізнес пропозиції відбулися перші контакти з зацікавленими в розробках Європейськими підприємствами.

Слід зазначити, що загалом від українських підприємств на грудень 2014 року в мережі EEN опубліковано **58** технологічних та **12** бізнес пропозицій. *Для порівняння: від Великобританії опубліковано 658 технологічних та 1396 бізнес пропозицій, а від Польщі – 415 технологічних та 1663 бізнес пропозиції*. Ці показники свідчать, що можливості EEN недостатньо використовуються українськими організаціями.

Університет як член консорціуму EEN – Україна готовий надати допомогу з підготовки та розміщення технологічних та бізнес пропозицій в EEN всім зацікавленим в цьому організаціям України, перш за все Вищим навчальним закладам та Науково-дослідним інститутам.

2.3.1.2. Просування та комерціалізація проектів

Стратегія просування та комерціалізації НТП враховує необхідність індивідуального підходу до кожної пропозиції, яка включає в себе оформлення пропозиції згідно з міжнародними стандартами та вибору індивідуальної системи захисту інтелектуальної власності.

Описи більшості пропозицій, які розміщені у базі даних (з урахуванням комерційної таємниці, тобто частина інформації може бути закритою), будуть доступні для обговорення на Університетському сайті з трансферу технологій. Адреса веб-сайту: http://tech-transfer.univ.kiev.ua. З вересня 2014 року на вказаному сайті доступні для обговорення всі технологічні пропозиції, що були опубліковані в EEN.

Формування експозицій Університету на спеціалізованих науково-технічних виставках, підготовка каталогів розробок Університету, формування пропозицій для участі в конкурсах науково-технічних проектів в 2014 р. відбувалися з використанням створеної бази даних розробок, що мають комерційний потенціал.

Так, для участі в Міжнародному екологічному форумі "Довкілля для України 2014" було відібрано **20** експонатів саме зі створеної бази даних розробок. За результатами виставки відбулися зустрічі та переговори з представниками кількох державних і приватних підприємств, які опікуються екологічними питаннями в Україні.

Влітку 2014 року у відповідь на листи Міністерства освіти і науки України були сформовані та подані проекти для участі в конкурсах у рамках залучення допомоги Уряду ФРН та Уряду Японії. Всі проекти були відібрані вже з наявної бази даних. Так, зокрема, для участі в конкурсі в рамках залучення допомоги Уряду ФРН було подано **5** пропозицій за такими напрямками: ІТ, біотехнологія, енергетика, екологія та нанотехнології, а саме:

1. Технологія побудови рефлекторних систем управління технічними пристроями (ІТ, н.к. Тесля Юрій Миколайович, факультет інформаційних технологій).

2. Використання наночасток металів у технологіях вирощування зернових культур (біотехнологія, н.к. Таран Наталія Юріївна, інститут біології).

3. Багатоперехідний фотоелектричний перетворювач і сонячна батарея на його основі (енергетика, н.к. Бедюх Олександр Радійович, факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем).

4. Створення експрес-системи контролю токсичних речовин у рідинах та газах (екологія, н.к. Скришевський Валерій Анатолійович, інститут високих технологій).

5. Створення MEMS лабораторії на базі Корпорації "Науковий парк Київський університет імені Тараса Шевченка" (нанотехнології, ген. директор Наукового парку Чернюк Віталій Іванович).

Для участі в конкурсі в рамках залучення технічної та грантової допомоги Уряду Японії було подано наступні проекти (назви проектів надаються англійською мовою, якою подавалися проекти):

1. The modernization of training for master and PhD students in biomedical disciplines (технічна допомога, н.к. Остапченко Людмила Іванівна, інститут біології).

2. Comparative studies and international standardization of obsidian samples in Eurasia (технічна допомога, н.к. Рижов Сергій Миколайович, історичний факультет).

3. The new technology and equipment for the high-quality steel wire mining from used tires by magnetic shock method (грантова допомога, н.к. Бедюх Олександр Радійович, факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем).

4. Modernization of the cleanroom for creating of the MEMS laboratory (грантова допомога, ген. директор Наукового парку Чернюк Віталій Іванович).

5. The development of MEMS technology for creation of the multijunction photoelectric converter with increased efficiency (грантова допомога, н.к. Бедюх Олександр Радійович, факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем).

2.3.2. Участь у виставках

23-25 квітня 2014 р. в Міжнародному виставковому центрі в Києві за підтримки Кабінету Міністрів України і Міністерства екології та природних ресурсів України відбувся черговий Міжнародний екологічний форум "Довкілля для України 2014". В рамках Міжнародного екологічного форуму відкрила двері VII міжнародна виставка "ДОВКІЛЛЯ", де Київський національний університет імені Тараса Шевченка представив **20** своїх нових розробок в галузі моніторингу та охорони навколишнього середовища, збереження біорізноманіття, контролю якості продуктів харчування, нових біо- та харчових препаратів тощо.

З 14 до 16 жовтня 2014 р. у виставковому центрі "КиївЕкспоПлаза" Міністерство освіти і науки України спільно з Національною академією наук України проводили інформаційно-комунікативний захід "Науково-технологічне забезпечення оборонно-

промислового комплексу України" за участю представників центральних та місцевих органів виконавчої влади, вищих навчальних закладів, наукових установ, неурядових організацій. У роботі форуму в засіданнях секцій та на виставці взяли участь представники Університету. У загальній дискусії з повідомленням "Досвід Київського національного університету імені Тараса Шевченка в оформленні та представленні пропозицій в Європейський мережі підприємств" виступив канд. фіз.-мат. наук, ст. наук. співроб. Бедюх О.Р. (ф-т РЕКС).

У рамках Форуму робота продовжувалась в трьох секціях, де з доповідями на выйськову тематику виступили співробітники Університету:

Буй Д.Б., проф. кафедри теорії та технології програмування факультету кібернетики; Дзязько О.Г., ст. наук. співроб. хімічного факультету; Андрющенко В.А., провід. інж. механіко-математичного факультету; Берегова Т.В., д-р біол. наук, проф. Інституту біології; Фалалєєва Т.М., д-р біол. наук, ст. наук. співроб. Інституту біології; Демченко П.І., канд. хім. наук, ст. наук. співроб. хімічного факультету; Горбунов О.А., ст. наук. співроб. факультету кібернетики; Завадський І.О., канд. фіз.-мат. наук, доцент факультету кібернетики.

На Форумі та на виставці Київський національний університет імені Тараса Шевченка представив свої нові розробки (всього **19**).

Розробники: Неділько С.А. проф., д-р хім. наук; Дзязько О.Г., ст. наук. співроб., канд. хім. наук, хімічний факультет; Демченко П.І., канд. хім. наук, ст. наук. співроб., хімічний факультет; Горбунов О.А., ст. наук. співроб., факультет кібернетики; Андрющенко В.А., провід. інж. механіко-математичного факультету; Берегова Т.В., зав. НДЛ "Фармакології і експериментальної патології "ННЦ "Інститут біології", Кабанов О.В., пров. інж. ННЦ "Інститут біології"; Завадський І.О., канд. фіз.-мат. наук, доцент факультету кібернетики; Осадчий Є.О., ст. наук. співроб., факультет кібернетики; Скришевський В.А., зав. кафедри нанофізики конденсованих середовищ, Інститут високих технологій; Чернюк В.І., ген. директор Корпорації "Науковий парк Київський університет імені Тараса Шевченка", Бедюх О.Р., ст. наук. співроб., факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем; Заболотний М.А., канд. фіз.-мат. наук, ст. наук. співроб., фізичний факультет; Давиденко М.О, канд. хім. наук, хімічний факультет; Дубок В.А., д-р. хім. наук, проф., зав. від. ІПМ НАНУ, Слободяник М.С., член-кор. НАН України, д-р хім. наук, зав. кафедри неорганічної хімії, Затовський І.В., д-р хім. наук, доц. кафедри неорганічної хімії; Фалалєєва Т.М., ст. наук. співроб. НДЛ "Фармакології і експериментальної патології"; Желтоножська Т.Б. д-р хім. наук, проф., Пермякова Н.М., канд. хім. наук, ст. наук. співроб.; Булавін Л.А., акад.; Рево С.Л., д-р фіз.-мат. наук, проф., фізичний факультет.

За результатами роботи форуму Київський національний університет імені Тараса Шевченка був нагороджений Дипломом "За активну участь в інформаційно-комунікативному заході "Науково-технологічне забезпечення оборонно-промислового комплексу України"

2.3.3. Патентно-ліцензійна діяльність

Винахідницька активність національних заявників кожної держави свідчить про рівень її науково-технологічного потенціалу та є одним з ключових індикаторів її технологічної конкурентоспроможності, інноваційної перспективності та інвестиційної привабливості. Підтримуючи високий статус дослідницького університету, Київський національний університет імені Тараса Шевченка приділяє значну увагу створенню та охороні об'єктів права інтелектуальної власності (ОПІВ).

За звітній період (станом на 21 жовтня 2014) співробітниками Університету отримано 22 охороні документи на об'єкти права інтелектуальної власності, з яких отримано 1**5** патентів на винаходи, **7** патентів на корисні моделі. В цьому році Університет вперше отримав **два** закордонні патенти, а саме патент Франції та Європейський патент.

Станом на 21 жовтня 2014 р. Університет є власником більше ніж **160 охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності**, з яких **95** патентів на винаходи, що становить – **57,2 %**, **62** патенти на корисні моделі – **37,3 %**, **1** патент на промисловий зразок – **0,6 %**, **2** патенти на сорти рослин - **1,2 %, 2 свідоцтва** торгові марки – **1,2 %**, **4** свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір – **2,4 %** від загальної кількості ОПІВ.

Таблиця 2.11

Порівняння показників винахідницької роботи працівників Університету за 2010-2014 рр.

Підрозділи університету		**Отримано охоронних документів / подано заявок на об'єкти права інтелектуальної власності**				
		2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
		шт.	**шт.**	**шт.**	**шт.**	**шт.**
1.	ННЦ "Інститут біології"	3/7	4/5	5/1	6/6	2/
2.	Геологічний факультет	-/1	-/1	-/-	1/-	-/-
3.	Факультет кібернетики	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-
4.	Механіко-математичний факультет	-/-	1/1	1/-	-/-	-/-
5.	Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	3/-	2/4	-/1	6/3	1/-
6.	Фізичний факультет	5/7	5/1	2/1	2/1	4/2
7.	Хімічний факультет	4/9	7/14	7/21	21/10	11/6
8.	Військовий інститут	1/2	2/2	1/-	-/-	-/-
9.	Інститут високих технологій	-/-	-/1	-/-	-/3	4/1
Всього ОПІВ		**16/26**	**21/29**	**16/24**	**36/23**	**22/9**

* станом на 21 жовтня 2014 року

Порівнюючи показники винахідницької роботи за 2014 рік з минулорічними, зазначимо, що охоронних документів на ОПІВ отримано менше: **60 %** по кількості отриманих документів та **40 %** по кількості поданих заявок. Загалом, враховуючи, що декілька патентів перебувають на стадії публікації та підготовки до видачі, а за **п'ятьма** заявками ведеться робота з підготовки матеріалів до подачі, то найбільш

реалістичний прогноз на кінець року може складати **80 %** отриманих охоронних документів на ОПІВ та **75 %** за кількістю поданих заявок в порівнянні з минулим роком. В звітному році вперше було поставлено об'єкти права інтелектуальної власності на бухгалтерський облік, що дає можливість повноцінно використовувати права, які надаються охоронним документам відповідно до законодавства України.

Портфель інтелектуальної власності університету складається на **95 %** з різного виду патентів, які відносяться до промислової власності, з яких майже **60 %** це патенти з двадцятирічним строком дії, що є свідченням наявності значного науково-дослідного потенціалу Університету для вирішення складних науково-технічних задач.

З метою комерціалізації власних науково-дослідних розробок на внутрішньому та міжнародному ринку інтелектуальної власності Університет проводить активну роботу щодо залучення інвесторів і партнерів до спільного впровадження науково-дослідних розробок.

Уперше за результатами спільних наукових досліджень співробітників інституту високих технологій та їх партнерів Університет на підставі міжнародних Заявок за системою PCT став співвласником **двох закордонних** патентів:

1) Патент Франції на винахід № FR3000547 (A1) від 04.07.14 (WO2014102485 (A1) від 03.07.14), МПК G01N21/17. METHOD AND DEVICE FOR CHARACTERISING A FLUID MEDIUM USING A PHOTOELECTRIC TRANSDUCER. Литвиненко С.В., Белобров Д., Лисенко В.С., Скришевський В.А.;

2) Європейський патент на винахід № EP2769983 (A1) від 27.08.14 (WO2014127919 (A1) від 28.08.14), МПК C07K7/06; C07K7/66. PEPTIDOMIMETICS POSSESSING PHOTO-CONTROLLED BIOLOGICAL ACTIVITY. Афонін С., Бабій О., Комаров І.В., Михайлюк П.К., Ульріх А.

За звітній період співробітники НДЧ з метою обміну досвідом в області розвитку інтелектуальної власності, встановлення ділових контактів тощо брали участь у міжнародному форумі та Літній школі з інтелектуальної власності.

2.4. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

2.4.1. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у докторантурі, аспірантурі та ад'юнктурі

Освітянська та наукова діяльність колективу Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2014 р. спрямовувалась на забезпечення ефективності та якості в підготовці кадрів вищої кваліфікації з урахуванням вимог ринку праці та конкурентоспроможності освіти в сучасних економічних умовах.

Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації здійснюється в галузі **20** наук (загалом по всій Україні – в галузі **27** наук) за **166** науковими

спеціальностями (загалом по Україні підготовка кадрів вищої кваліфікації здійснюється за **435** науковими спеціальностями).

Підготовка докторантів, аспірантів та ад'юнктів проводиться на **186** кафедрах **7** інститутів та **13** факультетів Університету. В цьому році прийом до аспірантури за спеціальністю 05.13.06 – інформаційні технології розпочав новостворений факультет інформаційних технологій. Факультет інформаційних технологій у 2014 р. порушив клопотання перед Атестаційною колегією Міністерства освіти і науки України про відкриття в галузі технічних наук докторантури та аспірантури за науковими спеціальностями 05.13.22 – управління проектами та 05.13.23 – системи та засоби штучного інтелекту.

Усі наукові спеціальності, за якими здійснюється підготовка кадрів вищої кваліфікації, забезпечуються високопрофесійним науковим і науково-педагогічним потенціалом, сучасною науково-дослідною, експериментальною та матеріально-технічними базами, підкріплені науковими школами та науковими дослідженнями.

Для порівняння: в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна підготовка кадрів вищої кваліфікації здійснюється за 47 науковими спеціальностями; в Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара – за 39 науковими спеціальностями; у Львівському національному університеті імені Івана Франка – за 89 науковими спеціальностями; у НТУУ "КПІ" – за 66 науковими спеціальностями.

Станом на 01.01.14 в докторантурі Університету перебували **124** докторанти (**13 %** від загальної кількості докторантів у вищих навчальних закладах, підпорядкованих МОН України); в аспірантурі та ад'юнктурі навчались **1631** аспірант (**1165** – з відривом та **466** – без відриву від виробництва), що становить **9 %** від загальної кількості аспірантів вишів України, підпорядкованих МОН України, та **14** ад'юнктів. Серед загальної кількості докторантів та аспірантів – **1115** осіб (**65 %**) – жінки. Для порівняння: за даними Держстату у вищих навчальних закладах, підпорядкованих МОН України, навчаються 18937 аспірантів, у наукових установах НАН України – 2669 аспірантів, у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна – 461 аспірант, у Львівському національному університеті імені Івана Франка – 816 аспірантів, в Одеському національному університеті імені І.І. Мечнікова – 450 аспірантів, у Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара – 364 аспіранти.

Наукове консультування докторантів та наукове керівництво аспірантами здійснюють **570** докторів наук та **189** кандидатів наук, які мають дозвіл Вченої ради університету на керівництво. Серед докторів наук **– 9** академіків та **18** член-кореспондентів НАН України; **3** академіки та **4** член-кореспонденти НАПН України; **1** академік та **1** член-кореспондент НААН України; **3** академіки та **7** член-кореспондентів НАПрН України. До наукового керівництва докторськими та кандидатськими дисертаціями запрошені **48** докторів наук провідних інститутів НАН України та **32** доктори наук з інших вишів та організацій.

Кількість аспірантів (ад'юнктів),
які навчались на факультетах (в інститутах)
Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 2014 році (осіб)

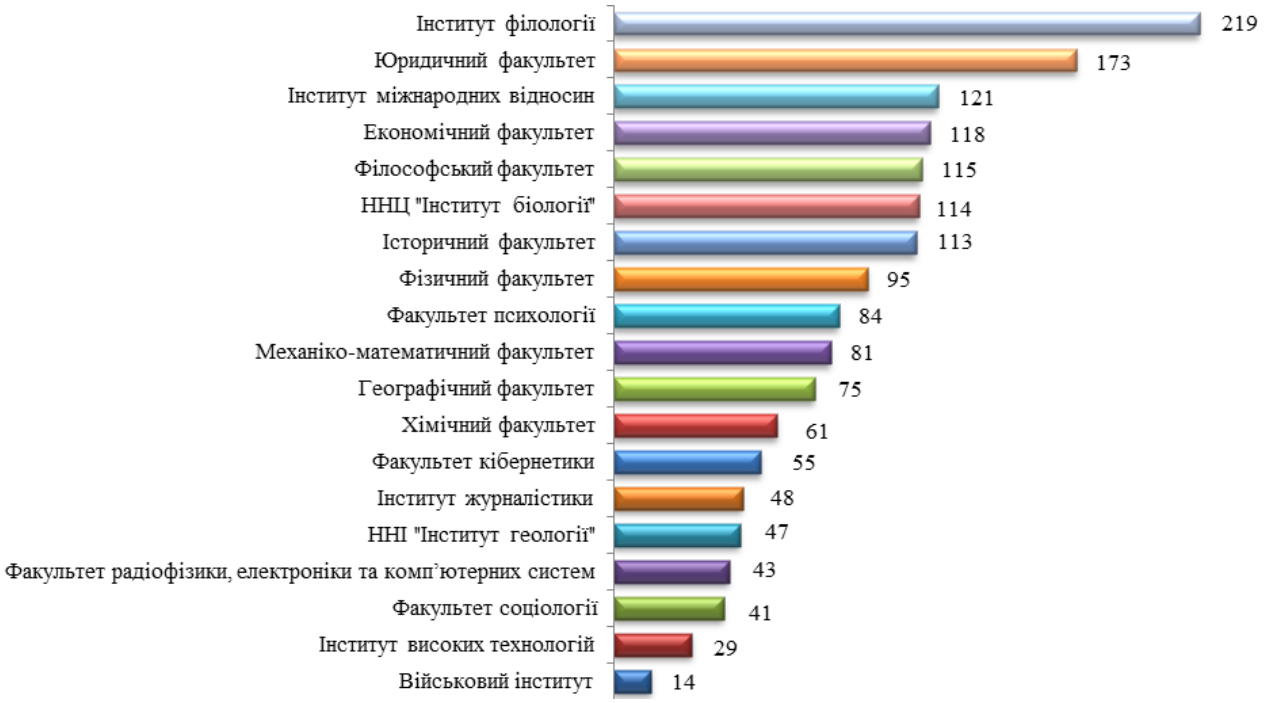

Кількість докторантів,
які перебували на факультетах (в інститутах)
Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 2014 році (осіб)

Співвідношення між кількістю докторантів та аспірантів, які навчались на природничих та соціогуманітарних спеціальностях (2014 р.)

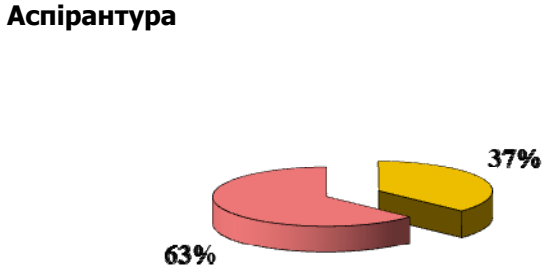

У 2014 р., порівняно минулим роком, зменшилась кількість докторантів та аспірантів, які навчались на природничих спеціальностях: аспірантів – на **5 %**; докторантів – на **3 %**.

В Університеті велика увага приділяється як науковій, так і навчальній підготовці аспірантів і ад'юнктів. Важливе значення в організації навчальної діяльності аспірантів і ад'юнктів належить міждисциплінарним фаховим дисциплінам, які читаються для них на факультетах та в інститутах.

Загальна кількість годин, яка відводиться в навчальних планах на фахові дисципліни – **6021** година. Найактивніше такі заняття проводяться в інституті філології (**748** год.); на хімічному факультеті (**700** год.); на механіко-математичному факультеті (**550** год.); на фізичному факультеті (**491** год.); на економічному факультеті (**442** год.); на факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем(**358** год.); в інституті журналістики (**342** год.); на філософському факультеті (**328** год.); на юридичному факультеті (**300** год.); на факультеті кібернетики (**260** год.); у Військовому інституті (**284** год.); в ННЦ "Інститут біології" (**230** год.); в інституті високих технологій (**208** год.).

У 2014 р. для аспірантів упроваджено в навчальний процес два німецькомовні спецкурси "Укладання та оформлення заявок на гранти Німецького фонду академічних обмінів" та "Науковий стиль письма для навчання та досліджень у Німеччині", які читає Штеффі Арнольд, лекторка Німецької служби академічних обмінів (DAAD).

З нового навчального року для аспірантів І-го року навчання оглядові лекції з філософії читатимуться викладачами філософського факультету в он-лайновому режимі.

З метою поглиблення фахової, професійної та загальноосвітньої підготовки аспірантів та ад'юнктів в Університеті запроваджений міждисциплінарний лекторій з актуальних проблем сучасної науки. Лекції в межах даного лекторію читають не лише науковці та викладачі Університету, але й провідні вчені НАН України та закордонних університетів.

Вступна кампанія до докторантури, аспірантури та ад'юнктури у 2014 році була проведена організовано, злагоджено та відповідально.

План прийому до докторантури Університету в 2014 р. становив **29** місць (у 2013 р. – 38, у 2012 р. – 43 місця). Державне замовлення на підготовку кадрів вищої кваліфікації у докторантурі Університету на 2014 рік (порівняно з поданими пропозиціями, які склали **36** місць) зменшено на **7** осіб (**20 %**).

До докторантури Університету було подано **46** заяв; загальний конкурс до докторантури у 2014 році склав **1,6** особи на місце. У 2011 та 2012 рр. конкурс до докторантури складав 1,2 особи на місце. Конкурс **3** особи на місце був на факультеті кібернетики, географічному факультеті; конкурс **2** особи на місце – на історичному, філософському факультетах та на факультеті психології.

У 2014 р. на досить високому рівні залишається якісний склад вступників до докторантури. Серед вступників цього року:

• **24** вступники (**52 %**) – випускники нашого Університету (у 2013 р. – 15 вступників);

• **7** вступників мали одноосібні монографії (у 2013 р. – 11 вступників);

• всі вступники мали не менше **10** статей у фахових виданнях з теми майбутньої дисертації після захисту кандидатської дисертації; до того ж у **62 %** з них (тобто у **29** осіб) по **2-3 статті** опубліковані в закордонних виданнях.

Середній вік вступників до докторантури в цьому році – **40** років (в минулому році – 39 років).

Основними критеріями відбору претендентів для зарахування до докторантури були: науковий ступінь, вчене звання, схильність до наукової роботи, доробок за темою майбутньої докторської дисертації, кількість публікацій, опублікованих у фахових виданнях за темою майбутньої дисертації, у тому числі кількість публікацій в закордонних виданнях.

Особливість вступної кампанії до докторантури у 2014 р. полягала:

• у незначному збільшенні кількості заяв, поданих від вступників на природничі спеціальності: подано **12** заяв, у 2013 р. – 10 заяв.

• у 2014 році дещо збільшилась кількість заяв від працівників Університету порівняно з попередніми роками (2011 рік – 16 заяв; у 2012 році – 14 заяв; у 2013 році – 10 заяв; у 2014 році – **14** заяв).

Від ректорів **13** вишів України надійшли листи з проханням підготувати докторів наук в докторантурі нашого Університету цільовим призначенням.

Загалом до докторантури (при плані прийому – **29** місць) у 2014 р. зараховано, %:

• **12** працівників Університету (**41**);

• **14** працівників інших вищих навчальних закладів (**48**);

• **3** наукових співробітників академічних інститутів НАН України (**11**).

Виконання державного плану прийому до докторантури Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2014 році

Факультети (інститути)	План прийому	Подано заяв	Зараховано
механіко-математичний факультет	1	1	1
факультет кібернетики	1	3	1
фізичний факультет	2	2	2
інститут високих технологій	1	1	1
ННЦ "Інститут біології"	1	1	1
ННІ "Інститут геології"	1	1	1
історичний факультет	2	5	2
економічний факультет	1	1	1
філософський факультет	2	4	2
інститут філології	7	11	7
інститут журналістики	3	5	3
географічний факультет	1	3	1
юридичний факультет	2	2	2
факультет соціології	1	1	1
факультет психології	1	2	1
інститут міжнародних відносин	2	3	2
29		**46**	**29**

Державний план прийому до аспірантури у 2014 р., затверджений Міністерством освіти і науки України, складав: всього – **409 місць**, у т.ч.: **329** – з відривом від виробництва, **80** – без відриву.

Пропозиції Університету до проекту державного замовлення на підготовку кадрів вищої кваліфікації в аспірантурі на 2014 р. становили 499 місць (401 місце з відривом та 98 місць без відриву від виробництва). Наказом МОН України від 09.07.14 були затверджені остаточні показники державного замовлення на підготовку кадрів вищої кваліфікації в аспірантурі Університету, які склали **409** місць, в тому числі **329** місць з відривом та **80** місць без відриву від виробництва. Таким чином, план прийому до аспірантури на 2014 рік зменшився (порівняно з пропозиціями) на **90** місць (**18 %**), у тому числі на **72** місця з відривом та **18** місць без відриву від виробництва. Для порівняння: у 2013 р. план прийому до аспірантури складав 485 місць (394 – з відривом та 91 – без відриву від виробництва; у 2012 році – 477 місць (368 – з відривом та 109 без відриву від виробництва).

У 2014 р. для вступу до аспірантури подано **602** заяви (конкурс – **1,5** особи на місце), у тому числі:

461 – з відривом від виробництва (конкурс – **1,4** особи на місце),

141 – без відриву від виробництва (конкурс – **1,8** особи на місце).

Для порівняння: у 2013 р. було подано 617 заяв на 485 місць (загальний конкурс – 1,3 особи на місце); у 2012 р. було подано 601 заяву на 477 місць (загальний кон-

курс – 1,3 особи на місце); у 2011 р. було подано 567 заяв при плані прийому – 419 місць (загальний конкурс складав 1,4 особи на місце).

До ад'юнктури Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 2014 р. подано **4** заяви при плані прийому – **3** місця (конкурс – **1,3** особи на місце).

Серед вступників до аспірантури у 2014 р.:

1) **521** – випускник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, що складає **87 %** від загальної кількості вступників до аспірантури (у 2013 році – 534 випускники університету; у 2012 році – 522 випускники університету; у 2011 році - 500 випускників університету), у тому числі:

442 – випускники 2014 р., серед яких: **236** магістрів, що мають диплом з відзнакою та рекомендацію Вченої ради факультету (інституту) до аспірантури;

79 – випускників університету інших років;

2) **81** – випускник інших вищих навчальних закладів (у 2013 р. – 90; у 2012 р. – 79; у 2011 р. – 67);

3) **486** (**81 %**) вступників мали наукові публікації (у 2013 р. – 565 (91 %), у 2012 р. – 388 (65 %) вступників мали публікації);

4) у **29** вступників частково складені кандидатські іспити (у 2013 р. 59 вступників мали складені кандидатські іспити з філософії та іноземної мови).

Серед вступників, які подали заяви до аспірантури, **354** жінки (**59 %**) та **246** чоловіків (**41 %**).

Університет отримав замовлення на підготовку фахівців:

40 – для потреб кафедр та лабораторій факультетів/інститутів Університету,

6 – на замовлення Міністерства освіти і науки України,

516 – за листами державних вищих навчальних закладів та організацій,

Результати вступних випробувань до аспірантури та ад'юнктури (у %)

Дисципліна	Оцінки, отримані на іспитах				На іспит не з'явились	Склали канд. іспит
	"відмінно"	"добре"	"задовільно"	"незадовільно"		
філософія	27	59	2	–	6	6
іноз. мова	20	52	19	1	3	5
спеціальність	59	32	6	0,1	2,7	0,2

Усі факультети та інститути виконали державний план прийому до аспірантури та ад'юнктури: зараховано **409** аспірантів (**329** – з відривом і **80** – без відриву від виробництва) та **3** ад'юнкти.

За контрактом до аспірантури зараховані **50** вступників.

У 2014 р. рекомендовані до зарахування в аспірантуру **12** громадян з інших держав: в інститут міжнародних відносин **1** особа з Грузії; на механіко-математичний факультет **1** особа з Іраку; на факультет психології – **1** особа з Ісламської Республіки

Іран; на факультет соціології – **1** особа з Федеративної Республіки Нігерія та **1** особа з Республіки Корея; на факультет інформаційних технологій – **2** особи з Федеративної Республіки Нігерія; на філософський факультет **1** особа з Азербайджану та **1** особа з Російської Федерації; в інститут філології **2** особи з Республіки Ірак та **1** особа з Ісламської Республіки Іран. (У 2013 р. до Університету були зараховані 7 громадян з інших держав).

Розподіл докторантів та аспірантів, які зараховані в 2014 році, за науковими спеціальностями (державне замовлення)

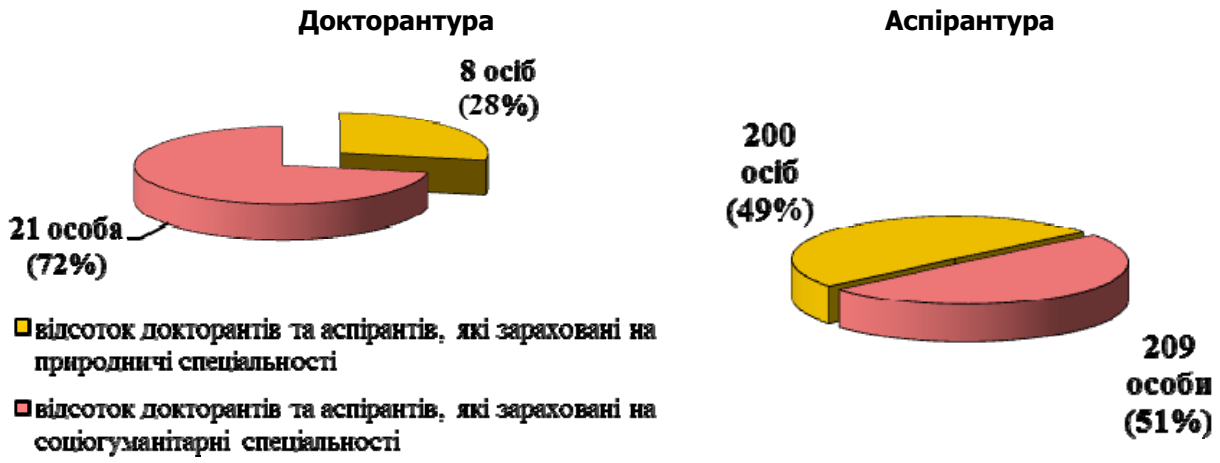

Порівняльний аналіз складу зарахованих до аспірантури (2013 та 2014 рр.)

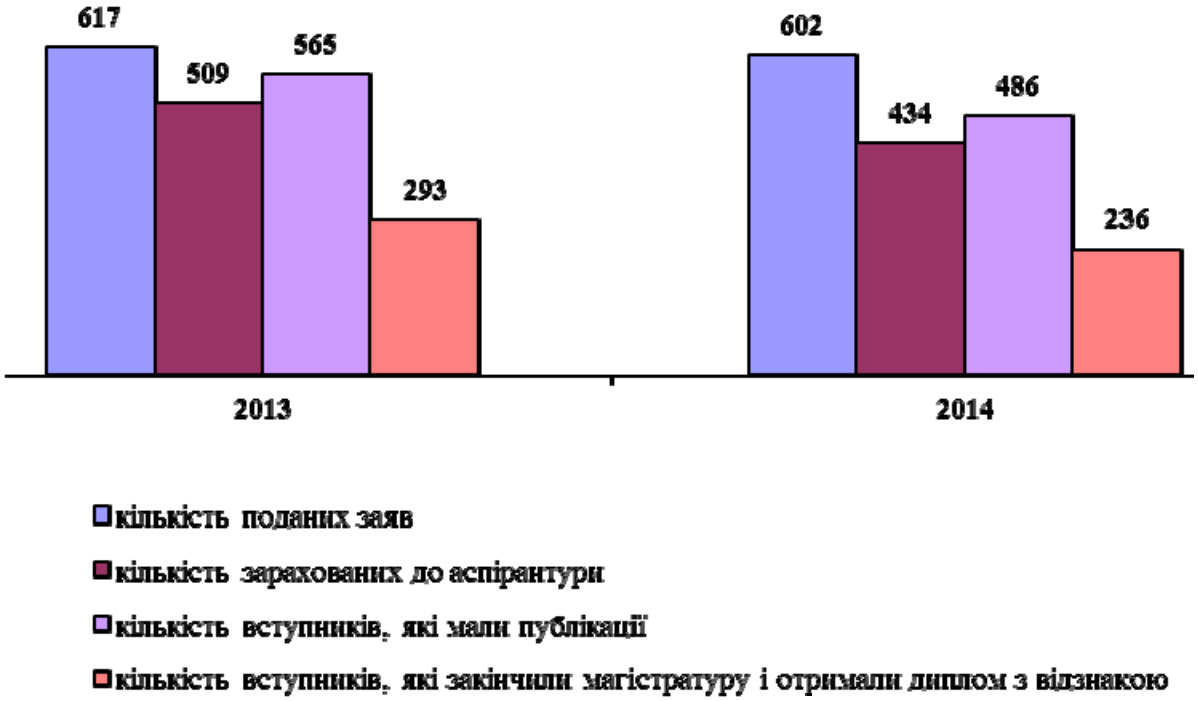

Виконання
державного плану прийому до аспірантури та ад'юнктури
Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2014 р.

Факультет (інститут)	Державний план прийому			Подано заяв			Зараховано		
	всього	з відривом	без відриву	всього	з відривом	без відриву	всього	з відривом	без відриву
Механіко-математичний факультет	20	19	1	22	21	1	20	19	1
Факультет кібернетики	17	16	1	21	20	1	17	16	1
Факультет інформаційних технологій	6	3	3	6	3	3	6	3	3
Фізичний факультет	32	31	1	38	37	1	32	31	1
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	18	17	1	20	19	1	18	17	1
Інститут високих технологій	10	9	1	13	12	1	10	9	1
Хімічний факультет	21	20	1	22	21	1	21	20	1
ННЦ "Інститут біології"	34	29	5	36	31	5	24	29	5
ННІ "Інститут геології"	14	12	2	18	16	2	14	12	2
Історичний факультет	21	20	1	30	29	1	21	20	1
Економічний факультет	23	19	4	52	34	18	23	19	4
Філософський факультет	23	19	4	24	19	5	23	19	4
Інститут філології	37	27	10	56	41	15	37	27	10
Інститут журналістики	16	12	4	23	18	5	16	12	4
Географічний факультет	28	17	11	35	23	12	28	17	11
Юридичний факультет	44	25	19	102	58	42	44	25	19
Факультет психології	16	11	5	21	16	5	16	11	5
Факультет соціології	10	9	1	18	17	1	10	9	1
Інститут міжнародних відносин	19	14	5	45	23	22	19	14	5
Військовий ін.-т	3	3		4	4		3	3	
РАЗОМ	**409**	**329**	**80**	**602**	**461**	**141**	**409**	**329**	**80**

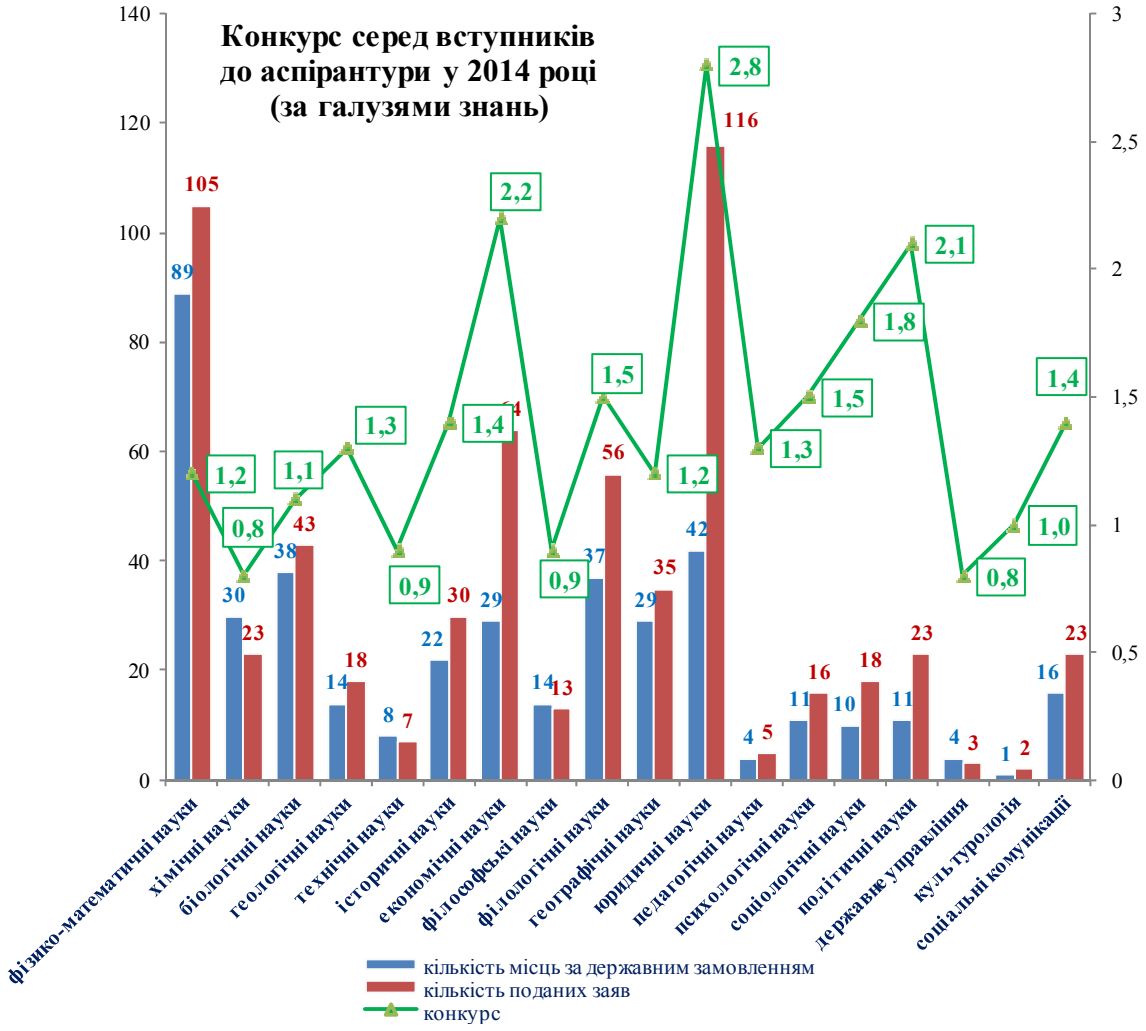

Порівняльний аналіз
зарахованих до аспірантури за державним замовленням
Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
інших вищих навчальних закладів та науково-дослідних інститутів України
(за даними Державної служби статистики України, 2014 рік)

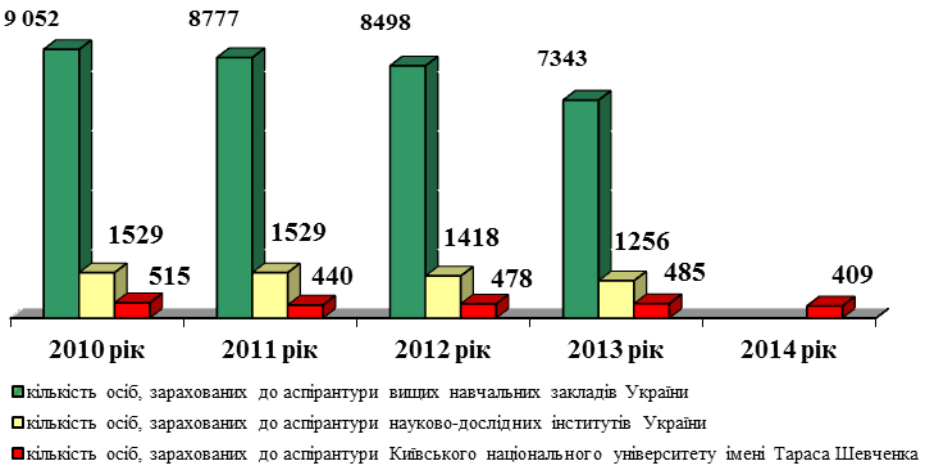

Вчена рада Університету 03.11.14 дала позитивну оцінку результатам зарахування до аспірантури та ад'юнктури, зауваживши наступне:

• у 2014 р. вперше за останні роки кількість вступників, зарахованих до аспірантури за державним замовленням з природничих спеціальностей, майже досягла кількості вступників, зарахованих на соціогуманітарні спеціальності (на природничі спеціальності зараховані **200** осіб, на соціогуманітарні – **209** осіб);

• найвищий конкурс серед вступників до аспірантури був в інституті міжнародних відносин (**2,8** особи на місце), на юридичному факультеті (**2,7** особи на місце), на економічному факультеті (**2,2** особи на місце);

• низький конкурс серед вступників до аспірантури мав місце на деяких природничих факультетах, зокрема: на хімічному факультеті (**0,8** особи на місце); факультеті інформаційних технологій (**1,0** особи на місце); механіко-математичному , факультеті кібернетики, факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, в ННЦ "Інститут біології" – **1,1** особи на місце. Збільшення конкурсу до аспірантури на природничих факультетах залежить від якісних програм підготовки, які можуть запропонувати факультети майбутнім аспірантам;

• зросла кількість заяв від вступників на деякі спеціальності фізичного факультету 01.04.05 – "оптика, лазерна фізика", 01.04.07 – "фізика твердого тіла"; інституту високих технологій 01.04.10 – "фізика напівпровідників та діелектриків", 03.00.03 – "молекулярна біологія";

• у 2014 р. вступники до аспірантури показали недостатній для майбутнього науковця рівень володіння іноземною мовою: значна частина вступників до аспірантури хімічного факультету, ННЦ "Інститут біології", ННІ "Інститут геології", факультетів психології та соціології отримали на вступному іспиті з іноземної мови оцінку "задовільно";

• достатньо високим залишається відсоток вступників до аспірантури, які мали наукові публікації, брали участь у роботі конференцій, олімпіад, конкурсів – **81 %** (**486** осіб);

• факультетам та інститутам потрібно започаткувати нові форми та методи з пошуку талановитої молоді, удосконалювати профорієнтаційну та агітаційну роботу для забезпечення конкурсу в аспірантуру з усіх наукових спеціальностей, які будуть оголошені у наступному навчальному році;

• для забезпечення прозорості, відкритості та з метою створення рівних умов доцільно започаткувати новий порядок допуску до вступних іспитів в аспірантуру та ад'юнктуру. Вступні іспити зі спеціальності, філософії та іноземної мови складатимуть і ті вступники, які до вступу в аспірантуру та ад'юнктуру склали кандидатські іспити з цих дисциплін;

• Вчена рада Університету підтримала пропозиції факультетів та інститутів про те, що кандидатські іспити аспіранти та ад'юнкти складатимуть за місцем навчання;

• пожвавилась робота в Університеті з іноземними громадянами, які виявили бажання продовжувати навчання в аспірантурі.

У 2014 р. докторантуру Університету завершили **35** докторантів, закінчили навчання **312** аспірантів (**243** – з відривом та **69** – без відриву від виробництва) та **4** ад'юнкти.

Вчена рада Університету, науково-технічна рада, ректорат, вчені ради факультетів та інститутів звертають особливу увагу на необхідність забезпечення якості в підготовці кадрів вищої кваліфікації. Відповідальність за якість підготовки докторів та кандидатів наук несе, в першу чергу, науковий керівник та кафедра, яка здійснює їх підготовку.

Постійний моніторинг результативності наукового керівництва, підвищення ролі та значення атестаційних процесів, контроль за виконанням індивідуальних планів роботи кожного докторанта та аспіранта сприяли підвищенню ефективності роботи докторантури та аспірантури. Якщо середня ефективність роботи докторантури та аспірантури вищих навчальних закладів України становить, відповідно, 32,5 % і 28,9 %, то в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка ефективність діяльності докторантури та аспірантури вдвічі вища: **62** і **60 %**; ефективність ад'юнктури – **100 %** (Державна служба статистики України. Підготовка наукових кадрів у 2013 році. Статистичний бюлетень. – К. 2014).

Проведений порівняльний аналіз діяльності аспірантури та докторантури вузів країни та Київського національного університету імені Тараса Шевченка за галузями знань у 2013/14 навч. року свідчить про суттєве підвищення ефективності роботи докторантури та аспірантури Університету, порівняно із загальнонаціональними показниками.

Діяльність докторантури вищих навчальних закладів України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка за галузями наук у 2013 – 2014 н.р. (у відсотках)

Діяльність аспірантури вищих навчальних закладів України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка за галузями наук у 2013 – 2014 н.р. (у відсотках)

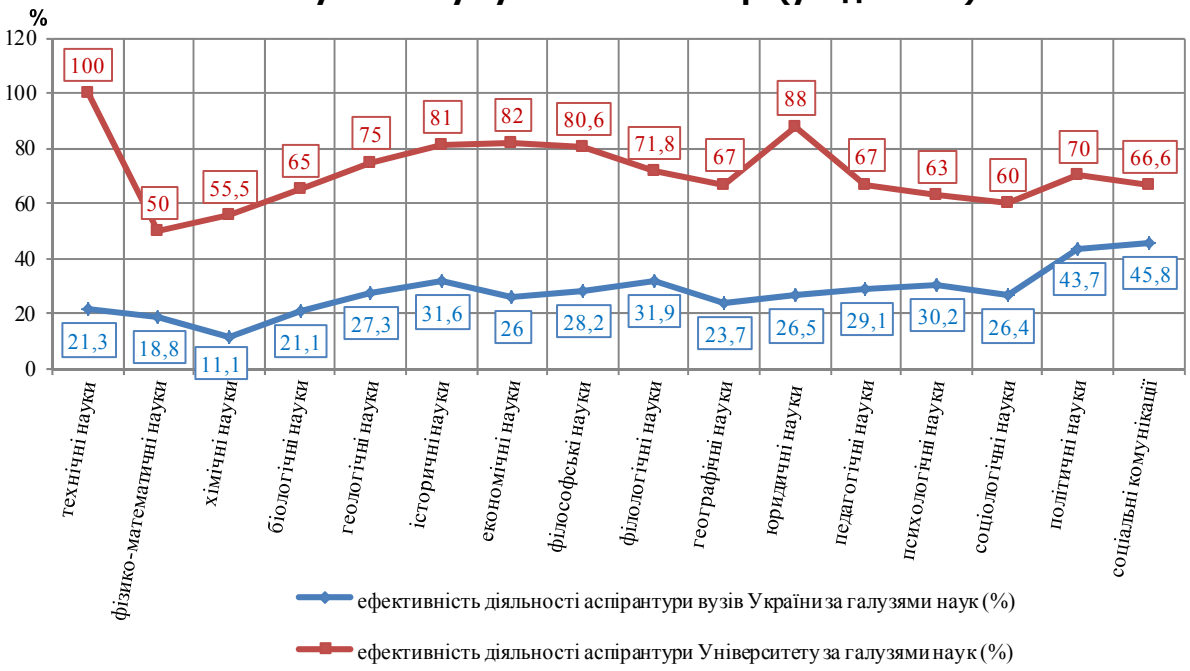

Діаграми засвідчують високу результативність захистів дисертацій випускниками докторантури, аспірантури та ад'юнктури Університету в галузі технічних, фізико-математичних, біологічних, геологічних, географічних, економічних, філософських, юридичних, історичних, психологічних, політичних наук, наук у сфері соціальних комунікацій.

Порівняльний аналіз випуску з аспірантури вищих навчальних закладів, науково-дослідних інститутів України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка (2010 – 2013 рр.) (за даними Державної служби статистики України. – К., 2014)

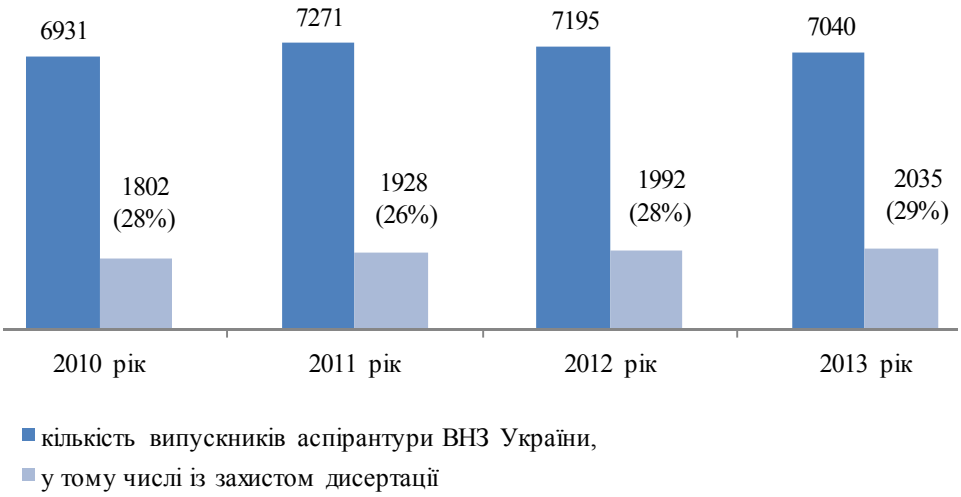

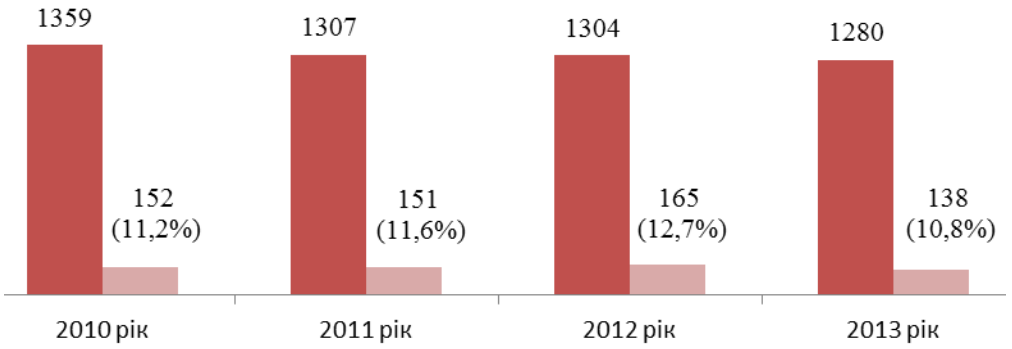

Про успішну наукову діяльність аспірантів та докторантів свідчать отримані ними стипендії:

Академічна стипендія Президента України

ННЦ "Інститут біології"

Вакал С.Є. (науковий керівник проф. Остапченко Л.І.).

Історичний факультет

Мараєв В.Р. (науковий керівник проф. Колесник В.Ф.).

Філософський факультет

Омельченко В.Ю. (науковий керівник проф. Огородник І.В.)
(документи на розгляді в МОН України).

Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем

Волков О.М. (науковий керівник проф. Шека Д.І.)
(документи на розгляді в МОН України).

Академічна стипендія Кабінету Міністрів України

Філософський факультет

Калінін В.Ю. (науковий керівник проф. Цвих В.Ф.)

Економічний факультет

Черняк Є.О. (науковий керівник проф. Старостіна А.О.)

Академічна стипендія імені М.С. Грушевського

Геологічний факультет

Онищук Д.І. (науковий керівник проф. Вижва С.А.)

Інститут високих технологій

Мацишин М.Й. (науковий керівник проф. Солдаткін О.П.)
(документи на розгляді в МОН України).

Механіко-математичний факультет

Наквасюк Ю.А. (науковий керівник проф. Мельник Т.А.)
(документи на розгляді в МОН України).

Інститут філології

Михальська О.В. (науковий керівник проф. Дядечко Л.П.)
(документи на розгляді в МОН України).

До стратегічних завдань, які стоять перед Університетом в галузі підготовки кадрів вищої кваліфікації, відповідно до прийнятого 01.07.14 Закону "Про вищу освіту", належить розробка "Стандарту підготовки докторів філософії у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка", в основі якого буде покладена нова модель побудови освітньо-наукових докторських програм.

Докторські програми суттєво відрізнятимуться від першого і другого циклів вищої освіти. Головна особливість, яка одночасно є і характерною рисою третього циклу освіти, пов'язана з тим, що пріоритетним компонентом докторських програм стають наукові дослідження: отримання нових знань завдяки проведенню оригінального дослідження. Рамкові вимоги до обсягу кредитів ЄКТС для третього рівня вищої освіти: від 30 до 60 кредитів ЄКТС для освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії. Нормативний термін підготовки доктора філософії становитиме чотири роки, повний обсяг програми є еквівалентним 240 кредитам ЄКТС. Один кредит ЄКТС відповідає 30 годинам повного навчального навантаження здобувача вищої освіти, а навантаження одного навчального року денної форми навчання дорівнює 60 кредитам.

Докторська програма повинна надавати можливість досліднику здобувати не лише фахові академічні знання, але й отримувати навички, без яких сьогодні неможливо розвивати науку. Зокрема, докторант повинен навчитися ініціювати та обґрунтовувати новаторські дослідження та презентувати свої результати для світового наукового середовища. Він також повинен отримати навички працювати в єдиній команді науковців університету та вміння спілкуватися (комунікативні здібності), менеджменту керування проектами, пошуку їх фінансування та управління тощо.

Значно підвищуються вимоги і до наукового керівника, який зобов'язаний володіти глибокими знаннями, значним дослідницьким досвідом у тій науковій сфері, яку обрав докторант, а також навичками , які допоможуть докторанту в його інтелектуальному та професійному розвитку, навчанні та кар'єрі.

Докторська дисертація – ключовий елемент докторської програми і є доказом здійсненого самостійного дослідження та професійної компетенції докторанта. Головна вимога до якості будь-якої дисертації полягає у тому, що робота має привнести нові уявлення або знання, бути інноваційною в своїй галузі.

Перед Університетом постає завдання розробити структуру докторських програм, зокрема:

• розробити за кожною спеціальністю навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік скласти робочий навчальний план;

• розробити критерії управління навчальним процесом (звітність за аудиторними заняттями, оцінка підготовки обґрунтування дисертаційної роботи, стану виконання наукового дослідження та його апробації, підготовки наукових публікацій);

• науково-педагогічним і науковим працівникам Університету розробити і впровадити в навчальний процес нові міждисциплінарні та спеціальні курси докторської підготовки;

• розробити нові форми атестації упродовж терміну докторської підготовки;

• розробити і впровадити систему контролю якості до докторських програм.

2.4.2. Атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації

Атестацію наукових і науково-педагогічних кадрів у 2014 р. в Університеті успішно проводять **44** спеціалізовані вчені ради за **117** науковими спеціальностями (**115** спеціальностей на здобуття наукового ступеня доктора наук, **2** спеціальності на здобуття наукового ступеня кандидата наук), за **16** галузями наук.

Усього в Україні діє **981** спеціалізована вчена рада за **25** галузями наук (дані МОН України на 15.07.14).

Потреба в роботі **44** спеціалізованих вчених рад обумовлена підготовкою аспірантів, докторантів, здобувачів на факультетах/інститутах Університету. В аспірантурі та докторантурі Університету здійснюється підготовка за **166** науковими спеціальностями.

Традиційно оптимальне розташування спеціалізованих вчених рад Університету дозволяє ефективно організувати їхню роботу – вони зосереджені в основних підроз-

ділах, де є фахівці з відповідних наукових спеціальностей, проводяться наукові дослідження та здійснюється наукове керівництво робіт аспірантів, докторантів, здобувачів, відповідно до затвердженої науково-дослідної тематики.

Протягом 2014 р. Міністерством освіти і науки України було затверджено **14** спеціалізованих вчених рад за **35** науковими спеціальностями (зокрема, відкрито **2** нові ради – Д 26.001.48 і К26.001.49): **Д 26.001.03** (хімічний факультет, 3 спеціальності), **Д 26.001.12** (економічний факультет, 3 спеціальності), **Д 26.001.13** (економічний факультет, 2 спеціальності), **Д 26.001.14** (ННЦ "Інститут біології", 3 спеціальності), **Д 26.001.20** (історичний факультет, 2 спеціальності), **Д 26.001.24** (ННЦ "Інститут біології", 4 спеціальності), **Д 26.001.25** (хімічний факультет, 3 спеціальності), **Д 26.001.26** (факультет психології, 2 спеціальності), **Д 26.001.31** (факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, 3 спеціальності), **Д 26.001.32** (геологічний факультет, 2 спеціальності), **Д 26.001.33** (інститут журналістики, 2 спеціальності), **Д 26.001.41** (філософський факультет, 2 спеціальності), **Д 26.001.48** (економічний факультет, 2 спеціальності), **К 26.001.49** (Інститут філології, 2 спеціальності).

Двома спеціалізованими вченими радами подані документи до МОН України на продовження їхніх повноважень – **Д 26.001.39** (інститут філології, 3 спеціальності), **Д26.001.43** (філософський факультет, 2 спеціальності). Готується для передачі в МОН України пакет документів на затвердження спецради **Д26.001.45** (географічний факультет, 2 спеціальності), повноваження якої закінчились 31.05.2013 р.

У спеціалізованих вчених радах Університету протягом січня-жовтня 2014 року відбувся **261** захист – **35** на здобуття наукового ступеня **доктора наук, 226** – на здобуття наукового ступеня **кандидата наук**. Для порівняння – у 2013 р. відбулось 519 захистів, з яких 84 – захисти докторських дисертацій і 435 – кандидатських. Найбільше захистів у 2014 р. (станом на 01.11.14) проведено у таких спеціалізованих вчених радах:

Д 26.001.04 (захищено **22** дисертації: **5** докторських, **17** кандидатських; голова – Воронова Л.К., учений секретар – Левчук М.В, юридичний факультет);

Д 26.001.46 (захищено **19** дисертацій: **2** докторські, **17** кандидатських; голова – Іншин М.І., вчений секретар – Черноус С.М., юридичний факультет);

Д 26.001.24 (захищено **19** дисертацій: **4** докторські, **15** кандидатських; голова – Остапченко Л.І., вчений секретар – Андрійчук Т.Р., ННЦ "Інститут біології");

Д 26.001.06 (захищено **16** дисертацій: **3** докторські, **13** кандидатських; голова – Кузнецова Н.С, вчений секретар – Отраднова О.О., юридичний факультет);

Д 26.001.05 (захищено **14** дисертацій, **14** кандидатських; голова – Погорецький М.А., вчений секретар – Сиза Н.П., юридичний факультет);

Д 26.001.34 (захищено **13** дисертацій: **2** докторські, **11** кандидатських; голова – Іванов В.Ф, вчений секретар – Корнєєв В.М., інститут журналістики);

Д 26.001.10 (захищено **12** дисертацій: **2** докторські, **10** кандидатських; голова – Мицик В.В., вчений секретар – Кориневич А.О., інститут міжнародних відносин);

Д 26.001.15 (захищено **12** дисертацій: **2** докторські, **10** кандидатських; голова – Семенюк Г.Ф., вчений секретар – Наумовська О.В., інститут філології);

Д 26.001.11 (захищено **11** дисертацій: **1** докторська, **10** кандидатських; голова – Бурбело В.Б., вчений секретар – Клименко Л.В., інститут філології);

Д 26.001.12 (захищено **11** дисертацій: **11** кандидатських; голова – Старостіна А.О., вчений секретар – Каніщенко О.Л., економічний факультет);

Д 26.001.02 (захищено **10** дисертацій: **1** докторська, **9** кандидатських; голова – Філіпенко А.С, вчений секретар – Поліщук Л.С., інститут міжнародних відносин);

Д 26.001.37 (захищено **9** дисертацій: **2** докторська, **7** кандидатських; голова – Городній М.Ф., вчений секретар – Моклячук М.П., механіко-математичний ф-т);

Д 26.001.41 (захищено **9** дисертацій: **1** докторська, **8** кандидатських; голова – Шляхтун П.П., вчений секретар – Постригань Г.Ф., філософський факультет);

Д 26.001.27 (захищено **7** дисертацій: **1** докторська, **6** кандидатських; голова – Конверський А.Є., вчений секретар – Крикун В.Ю., філософський факультет);

Д 26.001.23 (захищено **6** дисертацій: **1** докторська, **5** кандидатських; голова – Макара В.А., вчений секретар – Дмитренко О.П., фізичний факультет);

Д 26.001.13 (захищено **6** кандидатських дисертацій; голова – Базилевич В.Д., вчений секретар – Залевська-Шишак А.Д., економічний факультет).

Спеціалізовані вчені ради Університету у своїй роботі керуються нормативними документами Міністерства освіти і науки України і намагаються неухильно дотримуватися усіх вимог.

Разом з тим, Департаментом атестації кадрів МОН України протягом 2014 р. висловлені зауваження щодо діяльності таких спеціалізованих вчених рад:

Д 26.001.14 (ННЦ "Інститут біології" – Наказ МОН України від 17.01.14 № 40), **Д26.001.23** (фізичний факультет – Наказ МОН України від 15.04.14 № 456), **Д26.001.27** (філософський факультет – Наказ МОН України від 14.02.14 №152; Наказ МОН України від 04.07.14 року №792).

Зауваження переважно стосувалась порушень, виявлених під час проведення МОН України експертизи дисертацій та розгляду атестаційних справ. Усі зауваження МОН України ґрунтовно проаналізовані на засіданнях спеціалізованих вчених рад, розглянуті вченими радами відповідних факультетів/інститутів Університету та будуть враховані у подальшій роботі.

На жаль, маємо прикрий випадок скасування рішення Спеціалізованої вченої ради Інституту журналістики про присвоєння наукового ступеня доктора наук І. Артамоновій. Причиною такої ухвали, прийнятої Атестаційною колегією МОН України, стало виявлення в її дисертації і публікаціях значних текстових запозичень (плагіату). У

зв'язку з набуттям чинності нового Закону України "Про вищу освіту", в якому провідним університетам надається право остаточного рішення про присудження наукового ступеня та присвоєння вченого звання, такий ганебний випадок потребує засудження, а апарат науково-дослідної частини Університету спільно з керівниками та вченими секретарями спеціалізованих вчених рад мають розробити надійну систему недопущення подібних ситуацій у майбутньому.

2.5. Наукова бібліотека імені М. Максимовича

Наукова бібліотека (НБ) імені М.Максимовича як структурний підрозділ Київського національного університету імені Тараса Шевченка протягом 2014 р. здійснювала формування, наукове опрацювання, зберігання документів, забезпечувала використання інформаційних ресурсів, проводила науково-методичну, прикладну дослідницьку роботу у сфері бібліотечно-бібліографічної та інформаційної діяльності, надавала користувачам онлайновий доступ до наукових джерел інформації.

Виконуючи функції інформаційного, наукового, освітнього і культурного центру Університету, НБ формує книжковий фонд відповідно до потреб навчального процесу та науково-дослідницької діяльності, оскільки документні ресурси є основою інформаційного, бібліотечно-бібліографічного забезпечення діяльності усіх підрозділів університету.

Загальний фонд бібліотеки нараховує **3 370 785 прим**. документів. У 2014 р. отримано **21 779** документів.

Основними джерелами комплектування НБ є купівля у видавництвах та книготорговельних організаціях, документообмін, передача від видавничо-поліграфічного центру "Київський університет", безкоштовна передача від організацій, авторів, благодійних фондів тощо.

Надходження документів у 2014 р. за джерелами надходжень

Джерела надходжень	Кількість примірників
Передача від підрозділів КНУ	5183
Передплата	4887
Дарча / Безкоштовно	3911
На заміну загублених читачами	3845
Документи, що не беруться на баланс (дисертації, автореферати, брошури)	2144
Документообмін	1809
Разом	**21 779**

Надходження документів у 2014 р. (за джерелами)

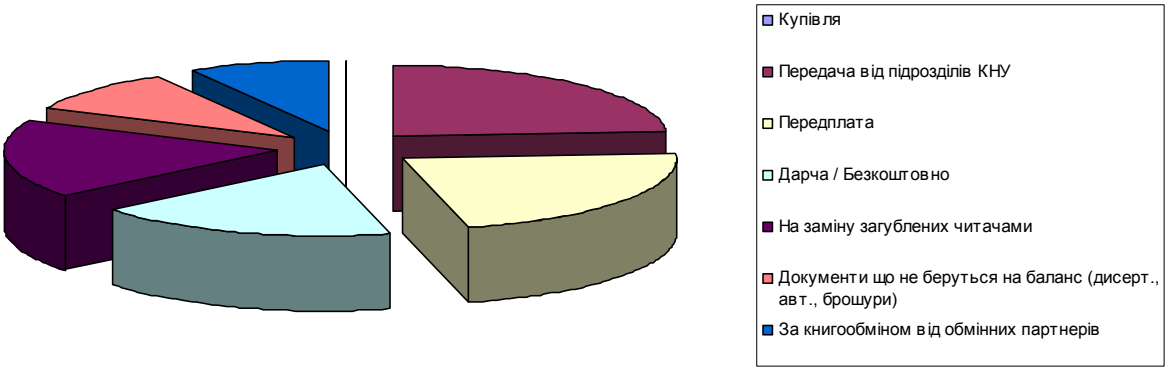

Зростаючі потреби розвитку вітчизняної освіти та науки вимагають підвищення повноти й оперативності інформаційного забезпечення користувачів НБ зарубіжними новітніми науково-інформаційними ресурсами. Зокрема, потребує значного розширення доступ до світових електронних баз даних, в яких сконцентровано наукоємне знання та досвід його впровадження.

На веб-сайті бібліотеки **www.library.univ.kiev.ua** представлено інформацію про передплачений Університетом доступ до повнотекстових ресурсів з детальним описом кожного такого ресурсу. Ця інформація є доступною лише з локальної мережі Університету. Статистика використання передплачених ресурсів наведена нижче.

Використання передплачених повнотекстових ресурсів

№	Назва БД	Ціна передплати (грн.)		Переглянуто документів		Вартість перегляду 1 документа (грн)	
		2013	2014	2013	2014	2013	2014
1	EBSCO Publishing	27 000	39000	2 051	422	13.16	92.42
2	Royal Society of Chemistry	29 900	26 520	2 808	1 247	10.65	21.26
3	Дисертації РДБ	-	6 місяців тест. доступ	-	6 місяців тест. дступ	-	6 місяців тест. доступ
4	American Physical Society (+American Institute of Physics в 2011 р.)	41 900	52 100	3 072	353	13.64	147.60
5	IEEE Computer Society	45 000	66 000	2 967	450	15.17	146.67
6	Emerald Management eJournals	29 700	До березня	67	До березня	443.28	До березня

Зарубіжні видавництва надають тестовий доступ до БД в режимі on-line, що дає можливість користувачам оцінити ресурс та, якщо буде потреба, замовити його передплату для Університету. **Протягом року надано тестовий доступ до інформацій-**

них ресурсів та БД Applied Science & Technology Source, Education Source, Humanitie Source, Legal Source, Електронних книг на платформі EBSCO, БібліоРоссіка, EastView, ProQuest, Електронної бібліотеки znanium.com, Institute of Physics, Polpred.com (огляд ЗМІ), BioOne.

Передплата електронних ресурсів зарубіжних видавництв обмежена виділеними коштами. Аналіз замовлень від підрозділів Університету показав, що замовлення перевищують наші фінансові можливості, а тому економічний чинник є одним з вирішальних при передплаті доступу до БД.

У 2014 р. зареєстровано за єдиним обліком **40 002** читачі. Користувачів обслуговували на **22** абонементах і в **25** читальних залах, що нараховують **1191** посадочне місце, включаючи бібліотеки інститутів, факультетів і читальний зал у гуртожитку №7.

Показники структури контингенту читачів

	2014
Число читачів за єдиним обліком	40002
в т.ч. за категоріями:	
студенти денного відділення	21390
студенти заочного відділення	3316
слухачі ІПО	2142
професорсько-викладацький склад	2560
наукові працівники	956
аспіранти/докторанти	1803
інші працівники університету	4333
читачі з інших установ міста	3502

Структура контингенту читачів

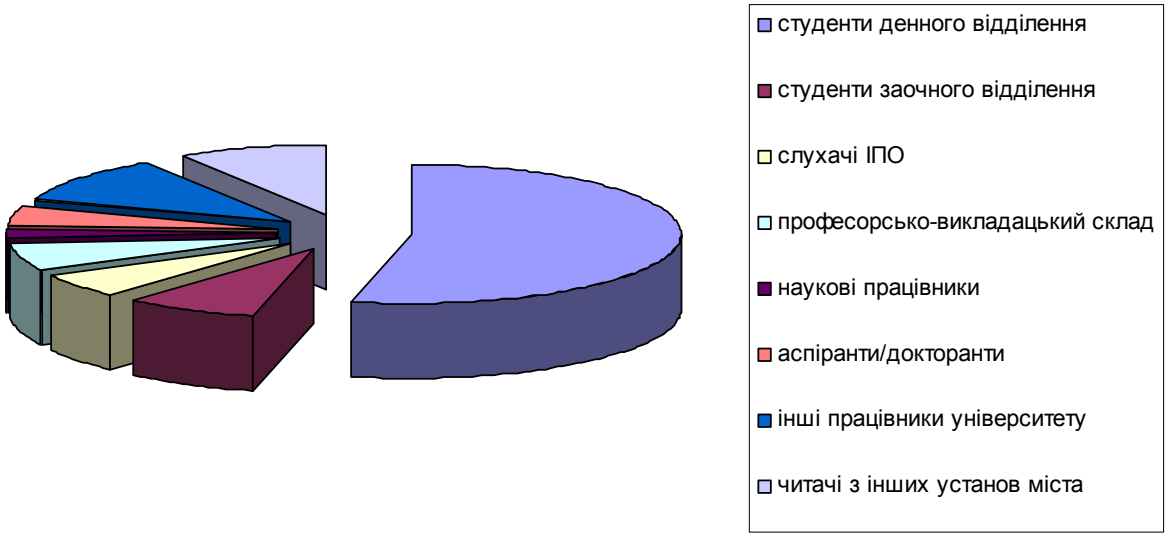

Відвідування структурних підрозділів – **2 236 576** (ураховуючи відвідування електронного каталогу та сайту НБ). Книговидача становить **1 794 429** прим. документів.

НБ має значний за обсягом і унікальний за складом електронний інформаційний ресурс, який поєднує електронні каталоги книжкових видань, авторефератів і дисертацій, бібліографічні бази даних публікацій за профілем Університету. Усього в електронному каталозі нараховується **1 393 573** записи.

Важливу роль у функціонуванні автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи "УФД/Бібліотека" відіграє лінгвістичне забезпечення та підтримка на актуальному рівні інформаційно-мовних словників, забезпечення виконання системних функцій пошуку по тематичних запитах. Бібліотека продовжує роботу з лінгвістичного забезпечення електронного каталогу бібліотеки з використанням різних інформаційно-пошукових мов (ІПМ) для максимально повного розкриття змісту документів і якнайповнішого задоволення інформаційних запитів користувачів бібліотеки.

Науковою бібліотекою забезпечена повна наукова обробка документів в автоматизованому режимі: розширено **17706**, відредаговано **92010** бібліографічних записів. В Автоматизованій інформаційно-бібліотечній системі (АІБС) створено **6170** та відредаговано **9852** предметні рубрики.

Постійно проводиться робота з перекладу загального змісту та анотуванню іноземних документів з метою їх подальшої систематизації і координатного індексування.

Продовжується робота по наповненню "Електронного каталогу періодичних видань Університету", створеного з метою надання науковому співтовариству зручних сучасних засобів доступу до електронних версій наукових журналів та збірників, які засновані Київським національним університетом імені Тараса Шевченка. Згідно з наказом №572-32 від 17.05.13 "Про роботу над покращанням положення університету в міжнародних рейтингах" та розпорядженням №27 від 19.03.13 "Про передачу до Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича друкованих та електронних варіантів періодичних видань" керівники всіх структурних підрозділів Університету обов'язково передають до НБ друковані та електронні варіанти всіх без винятку періодичних видань інститутів та факультетів. Створено окремий повнотекстовий інформаційний ресурс на веб-сайті бібліотеки – "Вісники КНУ" та "Наукова періодика університету".

З 2013 р. НБ увійшла до переліку бібліотек, які почали отримувати українські періодичні друковані наукові фахові видання (за напрямами) згідно знаказом МОНУ №1111 від 17.10.2013. Протягом року отримано **372 прим**. таких видань.

Представлення повнотекстових копій дозволить збільшити кількість повнотекстових веб-сторінок на сайті бібліотеки (відкритість/OPENNESS за www.webometrics.info) та підвищити рейтинг Університету.

Наукова бібліотека бере участь у проекті Europeana – європейській цифровій бібліотеці, мета якої – забезпечити доступ до сканованих сторінок книг, що відображають різноманітні аспекти європейської культури і науки. Europeana збирає надані

дані, індексує, збагачує, надає у доступ описові метадані і прев'ю об'єкти, які є часткою європейської культурної спадщини.

Культурно-просвітницькі комплексні програми є ефективною, сучасною, інтерактивною формою спілкування бібліотекарів з широкою аудиторією користувачів. Вони допомагають студентській молоді у формуванні світогляду, творчості, духовності, розвитку її комунікативних навичок, самоорганізації, надають можливості отримання додаткових знань задля професійного та особистісного росту.

У рамках культурно-просвітницьких заходів проведено **227** виставок нових надходжень, прочитано **241** годину на заняттях з інформаційної культури, підготовлено та проведено **13** екскурсій фондами бібліотеки для гостей Університету, студентів КНУ та інших вузів України, делегацій із зарубіжних країн.

Надано **56 447** довідок, **23 445** бібліотечно-бібліографічних консультацій.

Науково-дослідна робота бібліотеки здійснювалася за такими напрямками:

• Оцифрування рідкісних і цінних видань як складова вивчення, збереження, використання фондів НБ ім. М. Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка;

• Творча спадщина М.О.Максимовича у фондах НБ ім. М. Максимовича: До 210-річчя з дня народження;

• Ректори Київського університету (1834-2014 рр.).

Наукова бібліотека, відповідно до Положення про Науково-методичну бібліотечну комісію Міністерства освіти і науки України, здійснює методичне керівництво бібліотеками – зональними, обласними методичними центрами, окремими бібліотеками ВНЗ державної форми власності незалежно від відомчого підпорядкування, координує їх діяльність, організує роботу бібліотек ВНЗ Київської зони та Київського обласного методичного об'єднання, співпрацює з МОН України, Міністерством культури, Українською бібліотечною асоціацією (УБА) та бібліотеками інших систем і відомств.

Працівники бібліотеки брали участь у наступних конференціях та семінарах:

• "Бібліотеки ВНЗ: зміст і стратегія розвитку в інформаційному суспільстві" (Одеса);

• "Місце і роль бібліотек у формування національного інформаційного простору" (Київ);

• "Парадигма розвитку бібліотек в умовах інформаційного суспільства" (Харків);

• "Складання бібліографічних описів на стародруки, рідкісні та цінні видання" (Київ);

• "Особливості систематизації наукових публікацій в університетських бібліотеках" (Київ).

Протягом року підготовлено **2** бібліографічні покажчики. Разом з кафедрою тюркології інституту філології підготовлений до друку бібліографічний покажчик "Гагаузознавство" на **1037** назв, в т.ч. **134** іншомовні бібліографічні описи літератури. До покажчика увійшли два допоміжних покажчика – іменний на **510** позицій (прізвища), алфавітно-предметний – на **164** позиції (терміни).

У співпраці з Національним музеєм Т.Г.Шевченка підготовлено анотований бібліографічний покажчик "Тарас Шевченко та Університет Св.Володимира. Спогади сучасників" (**613** назв), приурочений до 200-ї річниці від дня народження Т.Г. Шевченка. До покажчика включено бібліографічні описи друкованих та архівних матеріалів про роботу Шевченка в Археографічній комісії при Університеті св. Володимира, зв'язки з Кирило-Мефодіївським товариством, допомогу недільним школам. Покажчик містить відомості про унікальні малярські роботи, створені за завданням Комісії, меморіальні речі Тараса Шевченка, що зберігаються в Національному музеї його імені та інших музеях України. До основного покажчика укладено допоміжні покажчики: алфавітний покажчик малярських робіт Т.Г. Шевченка (**110** назв), відомості про згадані видання (**67** назв), анотований покажчик осіб (80 назв), іменний покажчик (**320** назв), географічний покажчик (**75** назв), словник термінів (**25** назв) та складено **793** анотації.

Згідно з Указом Президента України від 11 квітня 2012 р. за № 257 "Про додаткові заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка" з 2012 р. в аналітичному огляді "Вища школа" введено рубрику "Шевченко і Київський університет".

З метою визначення рівня технічної оснащеності бібліотек і автоматизації технологічних процесів бібліотечно-бібліографічної діяльності, інноваційних послуг, стану електронних ресурсів, відповідності їх вимогам сьогодення було проведено соціологічне дослідження "Стан впровадження інноваційних технологій в практику роботи бібліотек ВНЗ м. Києва".

Повністю відскановано **3313** книжок, що містять **1481116** сторінок.

Створено **3** віртуальні виставки: "Історія бібліотеки", "Видання Кобзаря", "До ювілею М.О.Максимовича".

Працівниками НБ опубліковано **22** статті у фахових журналах.

Основою для всієї подальшої роботи бібліотеки є внесення до автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи (АБІС) якомога більш детальної інформації про бібліотечний фонд. Завдяки багаторічній плідній праці співробітників НБ по внесенню до електронного каталогу АБІС інформації отримані наступні результати - кількість проіндексованих сторінок сайту бібліотеки в пошуковій системі GOOGLE близько **1500000** повнотекстових посилань (статей та документів).

На даний момент сайт Наукової бібліотеки активно індексується такими пошуковими системами як yahoo.com, mail.ru та bing.com, що сприяє підвищенню міжнародного рейтингу Університету, покращує інформованість зацікавлених осіб про педагогічну і наукову діяльність Університету та надає можливість отримання наукометричних даних для проведення оціночних досліджень на державному і корпоративному рівнях.

Сьогодення ставить перед Науковою бібліотекою принципово нові завдання. Головними напрямками розвитку НБ є:

• підвищення ефективності роботи бібліотеки, розширення переліку бібліотечних послуг та покращення інформаційно-бібліотечного забезпечення якості освіти за рахунок розробки гнучкої політики комплектування бібліотечного фонду з урахуванням динамічного розвитку Університету;

• здійснення бібліометричного моніторингу системи документальних комунікацій, інформаційно-технологічна підтримка формування зібрань наукових серіальних видань і сприяння входженню цих видань у міжнародні та національні бібліометричні бази даних – представлення публікацій науковців Університету для індексування в міжнародних реферативних базах та пошукових системах, наприклад, Scopus, Google Scholar тощо.

• формування інформаційного ресурсу вітчизняних та зарубіжних наукових, навчальних та суспільно значущих документів на всіх видах носіїв інформації відповідно до профілю діяльності Університету, продовження створення загальнодоступної університетської НБ;

• створення університетського репозитарію – електронного архіву тривалого зберігання, накопичення та забезпечення довготривалого та надійного **відкритого доступу** до результатів наукових досліджень, що проводяться в установі;

• наукове аналітико-синтезоване опрацювання нових надходжень до бібліотеки і створення довідково-бібліографічного апарату (системи електронного каталогу і бібліографічних картотек, БД) документного фонду;

• забезпечення сприятливого доступу до інформації та знань для всіх категорій користувачів бібліотеки Університету, розвиток системи дистанційного інформаційного обслуговування;

• збереження документної спадщини Університету, створення страхового фонду першоджерел української освіти, науки, культури, продовження створення електронної повнотекстової бібліотеки рідкісних видань;

• організація науково-прикладних досліджень у напрямі удосконалення науково-інформаційної та бібліотечно-бібліографічної діяльності, впровадження інформаційних технологій обслуговування користувачів і створення нових інформаційних продуктів;

• науково-інформаційне забезпечення загальноосвітнього процесу, сприяння популяризації знань, інтеграції науки, освіти, культури;

• підготовка інформаційно-бібліографічних видань на основі документного фонду бібліотеки;

• міжнародне співробітництво у сфері формування та використання інформаційних ресурсів, проведення обміну інформаційними ресурсами з зарубіжними установа-

ми, впровадження міжнародних і міждержавних стандартів з науково-інформаційної діяльності, документознавства та бібліотечної справи;

• сприяння формуванню позитивного іміджу Університету в Україні та світовому співтоваристві;

• впровадження сучасних інформаційних технологій;

• впровадження інновацій – реалізування концепції відкритого доступу до частини бібліотечного фонду на будь-яких носіях інформації;

• вивільнення корисної площі, розвантаження книгосховищ за рахунок оцифрування газетного фонду та фонду періодичних видань;

• надання користувачам якісно нових можливостей для роботи з великими обсягами повнотекстових електронних документів, у тому числі можливостей віддаленого доступу до інформації;

• забезпечення доступу до інформації, яка існує виключно в електронному вигляді;

• підвищення рівня книгозабезпечення навчальних дисциплін за рахунок повнотекстових електронних підручників;

• забезпечення збереження цінних колекцій видань, надання користувачам можливості користування такими виданнями;

• розвиток сервісів електронної доставки документів, що передбачає оцифрування документів за запитами.

2.6. Астрономічна обсерваторія

У звітний період колектив обсерваторії здійснював наукові дослідження за **3** темами.

Проведено **2** Міжнародні наукові конференції – "Астрономія та фізика космосу в Київському університеті", Київ, травень 2014 р.; "САММАС 2014", Вінниця, вересень 2014.

Наукова робота "Будова та еволюція Всесвіту на галактичних та космологічних масштабах, прихована маса і темна енергія: теоретичні моделі та спостережні результати" подана Головною Астрономічною обсерваторією НАН України на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки за 2014 рік. У складі авторського колективу співробітник обсерваторії завідувач відділу астрофізики, доктор фіз.-мат. наук, професор Жданов В.І.

Наукова робота наукового співробітника обсерваторії Мельник О.В. "Мультихвильові дослідження галактик та активних ядер на основі близьких та далеких оглядів неба" подана на здобуття щорічної премії Президента України для молодих учених.

Обсерваторія займає **2** місце серед обсерваторій України за кількістю спостережень астероїдів, що наближаються до Землі (АНЗ). При спостереженнях використовуються приймачі випромінювання придбані за кошти НДЧ.

12 листопада 2014 р. відбулася посадка автоматизованого дослідницького модуля Філи космічної місії **Розетта** європейського комічного агентства на ядро комети **Чурюмова-Герасименко**. Дослідження проб кометного ґрунту дасть важливу інформацію про реліктову речовину, з якої утворилась Сонячна система, що робить цей науковий проект унікальним.

У 2014 р. рекомендовано до захисту **2** кандидатські дисертації (Пономаренко В., Слюсар В.).

Упродовж 2013-2014 рр. за ініціативи ректорату Університету виконано масштабні ремонтні роботи об'єктів в адміністративному корпусі Астрономічної обсерваторії, проведено впорядкування території. Придбано меблі, покращено умови праці співробітників обсерваторії, які зараз знаходяться на рівні кращих міжнародних стандартів.

2.7. Рада молодих вчених (РМВ) та Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА)

2.7.1. Рада молодих вчених

Рада молодих вчених Київського національного університету імені Тараса Шевченка – постійно-діючий колегіальний, дорадчий і представницький орган Вченої ради Університету з питань молодих вчених і спеціалістів – була створена наказом ректора університету №125-32 від 17.02.14.

Основною метою діяльності РМВ є активізація та сприяння професійному росту молодих вчених Університету, об'єднання їх зусиль для розробки актуальних наукових проблем і вирішення пріоритетних наукових завдань, розвиток інноваційної діяльності молодих вчених та залучення їх до ефективної пропаганди новітніх досягнень науки та її популяризації.

Головними завданнями РМВ є підтримка наукової роботи та створення сприятливих умов для кар'єрної та професійної науково-дослідної діяльності молодих вчених факультетів та інститутів.

Членами Ради можуть бути молоді вчені, спеціалісти, аспіранти та викладачі Університету: у віці до 35 років – фахівці без ступеня та кандидати наук; у віці до 40 років – докторанти і доктори наук. Членство в РМВ є вільним і здійснюється на добровільних засадах на підставі письмової чи електронної заяви поданої особою на ім'я голови Ради Університету.

За час свого існування РМВ вдалося реалізувати низку завдань:

• Розроблено Положення про РМВ, в якому визначено мету, основні завдання, принципи, види діяльності, організаційну структуру, права та обов'язки членів. В свою

чергу, членами РМВ факультетів/інститутів проведено інформування молодих вчених щодо затвердженого ректором Положення про діяльність організації в Університеті.

• Розроблено та запущено сайт: http://rmn.knu.ua. Молоді вчені підрозділів університету проінформовані про його створення, інформація на сайті постійно поновлюється і є актуальною, що підтверджується високою відвідуваністю та рейтингом. Сайт РМВ Університету увійшов у топ-5 сайтів за запитами "рада молодих вчених", "рада молодих науковців" у пошуковій системі Google.

• Для оперативного інформування про конкурси, гранти, проекти та можливості, які надає Університет для професійного та інтелектуального росту наукової молоді, сформовано бази даних молодих вчених по факультетах та інститутах.

• З метою забезпечення статистичною та аналітичною інформацією адміністрації Університету про проблеми та ініціативи молодих вчених, РМВ провела **соціологічне опитування** "Актуальні проблеми молодих вчених" серед наукової молоді Університету.

• Для оперативного обміну повідомленнями між членами РМВ було організовано діяльність Google-групи, створені сторінки у соціальних мережах Facebook і ВКонтакті.

• З метою створення та розвитку Мережі інформаційно-аналітичних центрів міжнародного науково-технічного співробітництва університетів-партнерів, РМВ налагодила співпрацю з низкою польських університетів та урядових організацій: Люблінський Католицький університет, Центр міждисциплінарних досліджень, Інститут славістики, Університет імені Марії Склодовської-Кюрі, Центр наукових досліджень і міжнародної співпраці; Міська рада м. Люблін.

• Розроблено та затверджено "Положення про проведення конкурсу науково-дослідних робіт у категорії "Проекти молодих вчених", їх виконання та цільове фінансове забезпечення".

• РМВ бере активну участь в організації та проведенні конкурсів науково-дослідних робіт. Так, у 2014 р. до Міністерства освіти і науки України, в рамках розробленого положення про проведення конкурсу науково-дослідних робіт у категорії "Проекти молодих вчених", молодими вченими Університету було подано **19** проектів, а саме:

• ННЦ "Інститут біології" (**4 проекти**);

• факультет кібернетики, хімічний факультет (**по 3 проекти**);

• фізичний факультет, факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (**по 2 проекти**);

• економічний факультет, механіко-математичний факультет, факультет інформаційних технологій, інститут міжнародних відносин, ННІ "Інститут геології" (**по 1 проекту**).

За результатами конкурсного відбору в рамках програми ЄС BILAT UKR*AINA три представника РМВ університету (ННЦ "Інститут біології", фізичний факультет та фа-

культет кібернетики) взяли участь у роботі Літньої школи з питань європейської науково-технічної політики, інструментів та можливостей участі (15-18 вересня 2014 р.) Інформація, отримана протягом навчання у цій школі, підсумована та представлена керівництву "ніверситету у вигляді "Пропозицій щодо гармонізації шляхів наукової роботи КНУ із принципами європейської рамкової програми "Horizon-2020".

РМВ спільно з Науково-дослідною частиною "ніверситету підтримує та стимулює інноваційну діяльність молодих вчених Університету, інформує їх про інвестиційні програми та гранти для молоді:

• **15-16 жовтня 2014 р.** для молодих вчених за сприяння Міністерства освіти і науки України було проведено Інформаційні дні рамочної програми ЄС "Горизонт 2020" за напрямком "Дії Марії Склодовської-Кюрі" за участі фінансового директора Виконавчого агентства з питань досліджень Європейської комісії.

• РМВ представляє інтереси молодих вчених Університету не тільки в державних, муніципальних, наукових, а й у громадських організаціях. Так, за підтримки благодійного фонду "Діти-майбутнє країни", голови Ради молодих дослідників Інституту молекулярної біології та генетики НАН України О. Скорохода, ТОВ "КПД Групп" та членів РМВ університету (представники факультету соціології, факультету кібернетики, економічного факультету, ННЦ "Інститут біології" та Інституту журналістики) **21 вересня 2014 р.** до **Міжнародного дня миру** було організовано та проведено благодійну акцію "Мир, Любов, Життя".

• РМВ Університету сприяє організації і проведенню наукових конференцій, семінарів, виїзних шкіл та інших заходів, в яких могли би брати участь молоді вчені Університету. В свою чергу, з метою розвитку безпосередніх контактів між молодими вченими для організації міждисциплінарних комплексних наукових досліджень, спрямованих на вирішення актуальних і практично значущих завдань сучасної науки, РМВ, в рамках розробленого плану заходів до Міжнародного дня науки, 10-11 листопада проведено **круглий стіл**: **"Об'єднані наукою: перспективи міждисциплінарних проектів"**. Також представники РМВ факультету соціології разом із студентським активом та адміністрацією взяли участь у організації та проведенні **VII Міжнародної конференції** студентів та молодих науковців **"Соціологія та сучасні соціальні трансформації"**, яка відбулась 13-14 листопада 2014 р.

• З метою налагодження контактів між вченими Університету РМВ брала участь у відновленні дискусійного клубу на факультеті соціології. Тема першої зустрічі **"Зміна громадської думки в еру інформаційних змін"**.

• Представники РМВ активно працюють над налагодженням зв'язків з Радами молодих вчених інших ВНЗ та академічних інститутів, ведуть співробітництво з науковими товариствами університетів-партнерів, здійснюють пошуки міжфакультетських напрямків співпраці.

РМВ отримує підтримку та достатню увагу адміністрації Університету. Для покращення роботи Ради доцільно було б розглянути такі пропозиції:

• започаткувати в наступному році програму "post-doctoral studies", яка дозволить забезпечити академічну мобільність молодим ученим з метою їх професійного зростання та заохочення до продовження наукової діяльності після захисту кандидатських дисертацій;

• з огляду на закон України "Про Вищу освіту" (ст. 41), внести зміни та доповнення до Статуту Університету, а саме: п. 37 викласти у такій редакції "В Університеті діє Рада молодих вчених та Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА) на підставі положень про них, схвалених Вченою Радою Університету і затверджених ректором. НТСА є невід'ємною складовою Ради Молодих Вчених та представляє в ній інтереси студентів та аспірантів";

• розглянути питання про забезпечення представництва РМВ у вчених радах факультетів/інститутів та у Вченій Раді, як це наразі зроблено з НТСА (голови НТСА факультетів/інститутів входять у вчені ради відповідних підрозділів, голова НТСА Університету – член Великої Вченої Ради);

• Раді Університету виступити з ініціативою про створення всеукраїнської мережі РМВ вищих навчальних закладів та академічних інститутів України.

2.7.2. Наукове товариство студентів та аспірантів

Наукове товариство студентів та аспірантів (далі НТСА) Київського національного університету імені Тараса Шевченка – студентська самоврядна організація, що активно сприяє розвитку науки в молодіжному середовищі університету, пропагує наукові цінності, займається проведенням молодіжних наукових заходів, а також інформує студентів та аспірантів про наукову діяльність на факультетах (в інститутах) та за їх межами. НТСА нараховує близько **8500** членів, що представляють всі курси та спеціальності Ууніверситету.

Протягом 2014 р. члени НТСА брали участь у численних Міжнародних і Всеукраїнських форумах, конференціях, симпозіумах, олімпіадах, круглих столах та інших заходах, що проводилися в Україні та за кордоном. Діяльність НТСА включає як окремі загальноуніверситетські проекти, так і активну участь в роботі товариств факультетів та інститутів, підтримку та сприяння їх діяльності.

29 травня 2014 р. відбулась **Звітно-виборча конференція**, на якій із складу найбільш активних членів було обрано нове правління НТСА.

Протягом звітного періоду вдосконалювалася та поглиблювалася структура НТСА в Університеті, проводилося інформування студентів про напрями діяльності

організації, її членів, активістів, налагодження зв'язків із всеукраїнськими та міжнародними науковими товариствами й організаціями.

У вересні-жовтні 2014 р. на зборах студентів НТСА було презентовано новий Закон України "Про вищу освіту". Для покращення роботи в наступному році НТСА було зосереджено особливу увагу на кардинальних змінах в галузі освіти, спрямованих на модернізацію вищої освіти, зокрема на інтеграції до Європейського простору шляхом реалізації положень та принципів Болонського процесу, академічній мобільності студентів та аспірантів тощо.

Протягом року студенти постійно брали участь у наукових конференціях, які проводилися факультетами/інститутами, фаховими професійними товариствами, отримували гранти на навчальні семінари, залучалися як волонтери до проведення різного роду заходів в Україні та поза її межами.

За сприяння НТСА з 25 по 28 березня 2014 р. було організовано Міжнародну міждисциплінарну наукову конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених **"Шевченківська весна"**, в якій взяло участь близько **1000** молодих учених із Київського національного університету імені Тараса Шевченка та інших ВНЗ України. Крім цього, в рамках конференції на більшості факультетів були організовані учнівські секції, учасниками яких стали учні та ліцеїсти навчальних закладів міста Києва, а саме Українського гуманітарного та фізико-математичного ліцеїв Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Природничо-наукового ліцею №145, Київського військового ліцею імені Івана Богуна, Києво-Печерського ліцею №171 "Лідер", Малої академії наук України та інших. Учасниками **"Шевченківської весни"** були не тільки представники українських ВНЗ, а й далекого та ближнього зарубіжжя, зокрема: Росії, Білорусії, Молдови, Азербайджану, Польщі, Словенії, Хорватії, Німеччини. За результатами конференції було визначено та нагороджено переможців, видано збірники матеріалів конференції, в яких опубліковано тези доповідей.

НТСА брало активну участь у підготовці предметних студентських олімпіад, конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт студентів університету, а також у організації та проведенні першого та другого етапів стипендіальної програми фонду Віктора Пінчука "Завтра.UA", до останнього було відібрано **75** кращих робіт.

На базі економічного факультету у вересні-жовтні 2014 року за сприяння НТСА проведено **презентації London School of Business and Finance**, а також презентації конкурсу зі стратегічного менеджменту **GMC Junior***.*

Спільно із студентським парламентом університету НТСА почали щотижнево проводити **засідання англомовного, філософського та дискусійного клубів**, а також **інтелектуальної гри "Що? Де? Коли?".**

2.8. Діяльність управління міжнародного науково-технічного співробітництва та інноваційних технологій

Стратегічним напрямом діяльності управління міжнародного науково-технічного співробітництва та інноваційних технологій (керівник – проф. Заславський В.А.) є розвиток міжнародної наукової, науково-технічної та інноваційної співпраці із закордонними університетами-партнерами та організаціями, пошук і побудова нових форм і типів взаємодії. Виконання грантів і підготовка нових проектів та пропозицій по міжнародному співробітництву

У 2014 р. управління забезпечувало реалізацію програми 2201250 Міністерства освіти і науки України "Навчання, стажування, підвищення кваліфікації студентів, аспірантів, науково-педагогічних і педагогічних працівників за кордоном" ("100+100+100").

У 2013/2014 навч. році пройшли навчання та стажування **38** осіб з факультетів кібернетики, хімічного, фізичного, радіофізичного, ННІ "Інститут геології", географічного, юридичного, інституту міжнародних відносин, ННЦ "Інститут біології" та астрономічної обсерваторії у провідних закордонних навчальних закладах та наукових установах Бельгії, Великої Британії, Данії, Італії, Іспанії, КНР, Німеччини, США, Швейцарії, Франції, Японії. У 2014 р. за програмою 2201250 обсяг фінансування учасників із Університету 2013/14 навч. року становив **568 811.00 грн.**

Міжнародні проекти і програми, які реалізуються управлінням, фінансуються з міжнародних грантів цих організацій. Зокрема, у 2014 році за участю Управління в університеті виконується **2** проекти Програми ТЕМПУС IV:

1) 530601-TEMPUS-1-2012-PL-TEMPUS-SMHES "Informatics and Management: Bologna Style Qualifications Frameworks (INARM)", "Інформатика і управління: Кваліфікаційні рамки Болонського типу". Сума гранту – **€ 736 980,65**

2) 543901-TEMPUS-1-2013-1-AM- TEMPUS-JPGR "Achieving and checking the alignment between academic programmers and qualification frameworks2 (ALIGN_QF) "Досягнення та перевірка відповідності між академічними програмами і рамками кваліфікації". Сума гранту – **€ 1 139 438,79**

Проектні робочі групи Університету ефективно працюють над виконанням та впровадженням в Університеті проектів ТЕМПУС. Учасники груп, відповідно до робочих планів проектів, беруть участь у тренінгах та літніх школах, читають лекції у закордонних університетах-партнерах, виступають з доповідями-презентаціями на робочих зустрічах та міжнародних конференціях, готують публікації та методичні розробки. Управлінням надано організаційне забезпечення та участь у проведенні 18 червня 2014 р. моніторингової місії проекту INARM в КНУ імені Тараса Шевченка.

Управління співпрацює із Національним ТЕМПУС офісом у Києві. Співробітники управління брали участь у інформаційних днях програми Erasmus+, які проводились в КНУ імені Тараса Шевченка, інших українських та закордонних університетах (зокрема в м. Брно, Чеська Республіка).

В 2014 р. діяльність управління підтримувалась індивідуальними грантами, які сплачувала приймаюча закордонна установа та які пов'язані із участю в міжнародних конференціях і семінарах.

Управління налагоджує співробітництво із Університетом Ставангера, Університетом Тромсе та Університетом Тронхейм (Норвегія). Встановлені контакти із Економічним університетом (Відень, Австрія). З ініціативи компанії MIRATEX обговорювались питання створення спільної магістратури з IT технологій між факультетом кібернетики КНУ імені Тараса Шевченка та факультетом інформатики університету Кошице (Словаччина). Обговорюються питання розвитку співробітництва з науковими центрами та університетами Народної Республіки Бангладеш.

У зв'язку із неможливістю проведення 16-18 травня 2014 р. у м. Севастополь VII Міжнародної науково-технічної конференції "Гарантоздатні (надійні та безпечні) системи, сервіси та технології" (DEpendable Systems, SERvices and Technologies, DESSERT2014, http://www.dessertcon.com) член оргкомітету, професори В.А. Заславський та Д.Б. Буй ініціювали проведення цього заходу в КНУ імені Тараса Шевченка. В конференції взяли участь більш ніж **70** спеціалістів з **8** країн, провідних фахівців у Східній Європі та СНД. Загалом у 2014 р. управління було співорганізатором **4** міжнародних конференцій в Україні. Співробітники управління у 2014 році взяли участь у **10** міжнародних конференціях в Україні та за кордоном.

За звітний період було прийнято **8** зарубіжних делегацій з Білорусії, Німеччини, Норвегії, Австрії, США, Франції.

Одним із завдань Управління є участь у підготовці публікацій, виступів з презентаціями на конференціях, участь в круглих столах, наукових розробках. За минулий рік було опубліковано **10** статей в українських і закордонних виданнях та газеті "Київський Університет".

Для виконання функції з інформування співробітників та студентів, курсантів, аспірантів та докторантів про гранти, стипендії, конкурси, наукові конференції, інші наукові заходи, Управління регулярно випускає електронний Інформаційний листок. У 2014 році підготовлено **10** випусків, які було розіслано до всіх підрозділів Університету.

2.9. Науковий парк

Науковий парк, ключові компетенції якого охоплюють галузі теоретичних і прикладних наук, має успішний досвід виконання інноваційних проектів. Він покликаний забезпечувати повний цикл створення та реалізації інноваційної продукції – від генерації ідеї і розробки концепції до їх комерціалізації та виробництва конкурентоспроможної продукції. У поточному році сума договорів Наукового парку зросла, порівняно із 2013 р., втричі та становить близько **1,5 млн грн**. Усього в 2014 р. Науковим парком було забезпечено виконання **21** договіру. Найбільш активно в рамках Наукового парку співпрацюють такі підрозділи Університету: ННЦ "Інститут біології"; Науково-навчальний інститут "Інститут геології"; факультет кібернетики; хімічний факультет; факультет інформаційних технологій; географічний факультет; економічний факультет; юридичний факультет; Центр українознавства; Центр трансферу технологій; Рада молодих науковців; Національний контактний пункт Програми "Горизонт 2020".

З метою підвищення ефективності роботи в структурі Наукового парку створено 3 нові центри:

- Центр маркетингу науково-дослідних розробок;
- Центр підтримки інноваційного підприємництва;
- Центр міжкультурної фахової комунікації та гармонізації термінології.

У звітній період:

- проведено технологічний аудит наявних у засновників Наукового парку перспективних наукових розробок для їх подальшої комерціалізації (**36** розробок);
- здійснено технологічний аудит нових інноваційних проектів (**17** проектів) учасників Наукового парку;
- розроблено інвестиційний проект щодо створення інноваційної інфраструктури для Наукового парку;
- розроблена та затверджена програма інноваційного розвитку Наукового парку на період до 2020 р.;
- технологічні профілі на готові наукові розробки Учасників Наукового парку розміщені у Національній та Європейській мережах трансферу технологій EEN (Enterprise Europe Network) (вже виставлено **26** профілів, з яких **7** з інститутів НАНУ; отримано **7** відгуків, з яких **6** – КНУ);
- з метою популяризації Наукового парку за межами України до всіх представництв зарубіжних країн в Україні надіслані листи з інформацією про напрями діяльності Наукового парку;

• проведена зустріч з молодими науковцями Університету, на якій презентовані можливості та перспективи співпраці з Науковим парком, в тому числі розглянуті питання щодо створення в рамках Наукового парку start-up компаній;

• проведена робота з вивчення досвіду функціонування Наукового парку "Київська політехніка" та налагоджується співпраця з **22** науковими та технологічними парками зарубіжних країн;

• розроблено новий сучасний сайт (scp.knu.ua) і брендбук Наукового парку;

• організовано зустрічі з представниками посольств КНР і ФРН в України для обговорення можливостей співпраці з науково-технологічними парками та іншими інноваційними структурами цих країн;

• оформлені та підписані договори між Науковим парком і Університетом щодо комерціалізації результатів наукових робіт та оренди приміщень для потреб Наукового парку.

Для розвитку прикладних досліджень, спрямованих на підвищення наукоємності та конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, створення на цій основі конкурентоздатної і патентопридатної наукоємної продукції шляхом об'єднання зусиль провідних наукових колективів України, забезпечення необхідної підготовки кваліфікованих кадрів, створення ефективної інноваційної інфраструктури, поліпшення матеріально-технічного та інформаційного забезпечення досліджень розроблена програма інноваційного розвитку Наукового парку на період до 2020 року. Дана Програма включає п'ять основних напрямків досліджень, а саме: нанотехнології; біотехнології; інформаційно-комунікаційні технології; технології матеріалів; технології енергетики.

У ході виконання Програми планується вирішити наступні завдання:

• забезпечити координацію робіт провідних наукових колективів Наукового парку шляхом проведення спільних прикладних досліджень з установами НАН України та підрозділами Університету для їх подальшої практичної реалізації;

• створити сучасну інфраструктуру для виконання спільних інноваційних проектів із впровадження наукових розробок у виробництво;

• розвинути наукові школи, підготувати висококваліфікованих молодих вчених і інженерів, які зможуть працювати на сучасному обладнанні;

• створити студентський бізнес-інкубатор із використанням можливостей підприємств, зацікавлених у розвитку інноваційного сектору економіки України;

• сформувати ефективну систему комерціалізації наукових розробок та трансферу технологій, що розробляються, і захисту інтелектуальної власності, створеної у ході виконання цієї Програми.

В Науковому парку постійно ведеться робота зі встановлення контактів та підписання договорів з підприємствами про співпрацю з метою створення на базі Наукового парку експериментальних центрів впровадження інноваційних продуктів та техно-

логій. Продовжується співпраця з існуючими партнерами Наукового парку, одним з яких є Товариство з обмеженою відповідальністю "Самсунг Електронікс Україна Компані". Розпочата співпраця з Державним агентством автомобільних доріг України.

Для популяризації Наукового парку за межами України встановлюються контакти з науковими парками інших країн світу та представниками різних міжнародних компаній і фондів. З цією метою в жовтні поточного року представники Наукового парку взяли участь у роботі 31 міжнародної конференції "Where technology goes to work", яка проходила в місті Доха (Катар). Організатором даного заходу виступила Міжнародна асоціація наукових парків та інноваційних зон (IASP), яка функціонує вже більше 40 років і налічує більше **400** членів з **70** країн світу. В ході проведення конференції були встановлені контакти з науковими парками країн світу, проведені переговори з представниками "Qatar Foundation" і досягнуті домовленості щодо подальшої співпраці. Членство в IASP дозволяє отримати доступ до світового інноваційного середовища, що сприятиме залученню до співпраці зарубіжних ділових партнерів, а також налагодженню комунікації з іноземними колегами.

3 грудня 2014 року були проведені позачергові Збори Засновників Наукового парку, на яких були прийняті рішення щодо внесення змін до складу Засновників Наукового парку та збільшення статутного капіталу Наукового парку до **1,5 млн грн.**

Актуальність та необхідність створення сучасної інноваційної системи для забезпечення неперервного зв'язку в ланцюжку від дослідної лабораторії й до виробництва, в тому числі через розширення співробітництва науковців Університету з Науковим парком, підтверджена в новому Законі України "Про вищу освіту", коаліційній угоді та програмі діяльності Кабінету Міністрів України.

Основною перешкодою для розвитку Наукового парку на даний час є відсутність необхідної інноваційної інфраструктури, що ставить завдання з пошуку партнерів та налагодженню взаємовигідного співробітництва з бізнесом і великими національними й міжнаціональними корпораціями.

2.10. Удосконалення системи управління та нормативної бази

2.10.1. Удосконалення нормативної бази

З метою підвищення ефективності використання коштів, переходу на європейські принципи організації наукових досліджень удосконалене Положення про порядок проведення конкурсу проектів науково-дослідних робіт Київського національного університету імені Тараса Шевченка; розроблене та затверджене Положення про порядок заміщення вакантних посад наукових працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка; Положення про порядок сплати зборів за дії, по-

в'язані з отриманням охоронного документу, підготовки та узгодження документів про оплату зборів, первинної реєстрації та бухгалтерського обліку, списання (вибуття / ліквідацію) об'єктів права інтелектуальної власності.

Напрацьована ціла низка організаційних заходів, що спрямовані на покращення виконання науково-дослідницької роботи в університеті; вдосконалено Положення про стимулювання публікаційної активності співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

2.10.2. Електронні ресурси НДЧ

У 2014 році була розроблена нова сучасна база публікацій НДЧ університету. На сьогодні база даних нараховує більш ніж **75000** публікацій, без дублікатів та некоректно введених записів, близько **5600** видань та **21500** авторів. У штатному режимі працює сайт НДЧ (science.univ.kiev.ua), де розміщена вся актуальна інформація з науково-дослідної роботи Університету з постійними актуальними оновленнями та інформацією про події, виставки, конференції та висвітлення аналітичної інформації. Також почав працювати календар подій (dsr.univ.kiev.ua) де представлені всі події в житті Університету, а саме: міжнародні конференції, всеукраїнські конференції, святкування 180-річчя університету, загальні події, захисти дисертацій, культурно-мистецькі події, міжнародні події, державні свята, спортивні події, зустрічі з відомими особистостями, лекції іноземних вчених, лекторій для аспірантів, збори трудових колективів, вчені ради, семінари, турніри, круглі столи, наради, засідання, презентації, дні відкритих дверей та інші. Окрім того на ресурсі розміщена реєстрація на міждисциплінарний лекторій Київського національного університету імені Тараса Шевченка з актуальних проблем сучасної науки та відкриті on-line лекції для студентів та аспірантів.

На сьогоднішній день вже впроваджена нова база даних та вдосконалені підходи по заведенню здобувачів для науково-консультаційного центру із авторефератами та дисертаційними роботами. З 01.11.14 діє система "Антиплагіат".

"Енциклопедії університету" - це потужний ресурс по співробітникам та підрозділам Університету. На сьогодні ресурс налічує більше **5000** персоналій із **26** структурних підрозділів.

У планах НДЧ упровадити систему документообігу не тільки між центральним апаратом, а й по всіх структурних підрозділах НДЧ Університету.

2.10.3. Удосконалення структури апарату НДЧ

З метою вдосконалення системи управління науково-дослідницькою діяльністю в Університеті проведено реорганізацію служб координації НДЧ. Створено патентно-ліцензійний відділ та відділ науково-технічної інформації, який складається із:

- *сектору супроводу та обліку результатів НДР;*
- *сектор стандартизації і метрології;*
- *інформаційного сектору;*
- *аналітичного сектору.*

Основним завданням таких змін є налагодження взаємозв'язків із лабораторіями (відділами, секторами), науковими керівниками (відповідальними виконавцями) тем та організаціями (підприємствами), які є потенційними споживачами результатів НДР та де можливе впровадження наукових розробок університету.

3. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Участь у міжнародному співробітництві

У 2014 р. Київський національний університет імені Тараса Шевченка активно працював у напрямках інтенсифікації міжнародного академічного співробітництва. Найбільшого прогресу було досягнуто у відносинах з польськими, німецькими, французькими, китайськими, турецькими та чеськими партнерами. У звітний період Університет здійснював активне співробітництво із зарубіжними вищими навчальними закладами, як на двосторонній основі, так і на багатосторонньому рівні.

Університет приєднався до програми **консорціуму "Секондос"**, яка передбачає співпрацю та підтримку студентів із сімей мігрантів зі Східної Європи. До складу учасників консорціуму також увійшли Університет міста Регенсбург (Німеччина), Загребський університет (Хорватія), Ягеллонський університет у місті Кракові (Польща), Університет імені Бабеша-Бойяї (Румунія), Казанський федеральний університет (Росія) та Університет міста Печ (Угорщина).

У 2014 р. продовжувалась співпраця інститутів і факультетів університету із зарубіжними партнерами у напрямку започаткування програм подвійного дипломування.

Загалом, на сьогодні університет має **227 партнерських угод** (**205** – з вищими навчальними закладами та **22** – з міжнародними організаціями, фундаціями та посольствами) із **57 країн світу**.

3.2. Міжнародний рейтинг університетів QS

Київський національний університет імені Тараса Шевченка вже втретє бере участь у світовому рейтингу ТОП-500 найкращих університетів, який складає компанія QS (Велика Британія), і вкотре став найбільш високорейтинговим ВНЗ України, зайнявши позицію **421-430**. У 2013 р. Університет покращив свій результат на 60 пунктів (з 501-550 до 441-450 місця), а цього року – ще на 20 пунктів.

Як і минулого року, найкращі результати Університет продемонстрував за показником співвідношення кількості студентів на одного викладача – так, ми знову увійшли у ТОП-100 світу за цим індикатором (**92-е** місце). Такі показники як: цитування на одного викладача (2.4 бали – 401 місце), іноземні викладачі (2.3 бали – 401 місце), іноземні студенти (6.2 бали – 401 місце) – у 2014 році не змінились щодо показників минулого року. Тому нам необхідно активно працювати над академічною репутацією та зміцнювати партнерські зв'язки з бізнес-середовищем, адже ці показники в рейтингу (50 % у сукупності) складаються на основі персонального опитування контактів з академічного середовища та роботодавців, які подає Університет. У звітній період маємо – **230** контактів з академічного середовища (64000 респондентів у цілому по світу) та **200** контактів роботодавців (24000 респондентів у цілому по світу).

Таблиця 3.1

Двосторонні міжуніверситетські угоди, укладені у 2014 році

Навчальний заклад або його підрозділи, з якими підписано угоду про співробітництво	Країна		Дата підписання угоди	Термін дії
	код	назва		
Азербайджанський технічний університет	АЗ	Азербайджан	16.12.2013	безстроково
Каунацький технологічний університет	ЛИ	Литва	30.12.2013	безстроково
Університет імені Лучіана Блага м. Сібіу	РМ	Румунія	09.01.2014	безстроково
Тбіліський державний університет імені Іване Джавахішвілі	ГЗ	Грузія	17.01.2014	необмеж.
Університет Нікосії	КП	Кіпр	22.01.2014	5р.+5р.
Інститут технологій м. Карлсруе	НМ	Німеччина	8.04.2014	До 31.12.2019
Університет Менделя (м. Брно)	ЧЕ	Чехія	10.04.2014	безстроково
Природничо-гуманітарний університет у м. Седльце	ПЛ	Польща	16.04.2014	3р. + 3р.
Університет Мейдзі	ЯП	Японія	19.04.2014	5р.+5р.
Університет Клода Бернара Ліон 1	ФР	Франція	23.04.2014	5р.+5р.
Університет Ханянг	ВН	В'єтнам	26.05.2014	5р.
Тюбінгенський університет	НМ	Німеччина	25.07.2014	5р.
Кіотський університет	ЯП	Японія	31.07.2014	5 р.
Університет менеджменту безпеки в Кошицях	СЧ	Словаччина	15.08.2014	5 р.
Шеньянський педагогічнийуніверситет	КТ	КНР	27.08.2014	5р.+5р.

За звітний період було також укладено двосторонню угоду про співпрацю з Посольством Швейцарії в Україні (11.02.14).

Таблиця 3.2

Поновлено дію Угод про співпрацю з 7 ВНЗ-партнерами

Навчальний заклад або його підрозділи, з якими підписано угоду про співробітництво	Країна		Дата підписання угоди	Термін дії
	код	назва		
Інститут Шарля Садрона - Страсбург	ФР	Франція	19.12.2013	5 р .+ 5 р.
Корейський університет іноземних мов Ханґук	КО	Корея	16.01.2014	безстроково
Вроцлавський університет	ПЛ	Польща	11.03.2014	безстроково
Турецьке агентство зі співробітництва та координації (ТІКА) при Раді Міністрів Республіки Туреччина (координаційний офіс в Україні)		Туреччина	26.03.2014	5 р .+ 5 р.
Університет Масарика (м. Брно)	ЧЕ	Чехія	31.03.2014	5 р .+ 5 р.
Японська фундація (викладач)	ЯП	Японія	24.06.2014	2014-2016
Університет Айова	СШ	США	28.08.2014	3 р.

Таблиця 3.3

Угоди про подвійне дипломування, укладені у 2014 році

Навчальний заклад або його підрозділи, з якими підписано угоду про подвійне дипломування	Країна		Дата підписання угоди	Термін дії
	код	назва		
Євразійський національний університет імені Л.М. Гумільова	КХ	Казахстан	12.12.2013	5 р .+ 5 р.
Університет Страсбурга	ФР	Франція	9.01.2014	5 р.
Тулонський університет (Університет Півдня, Тулону і Вару)	ФР	Франція	23.05.2014	1 р.
Університет імені Поля Валері – Монпельє III	ФР	Франція	27.05.2014	До 1.09.2015

Загальна кількість угод про подвійне дипломування, укладених університетом: **27**

Таблиця 3.4

Угоди про багатостороннє співробітництво

Назва консорціуму	Іноземні університети-партнери з якими підписано угоду про консорціум	Дата підписання угоди	Термін дії
"Секондос"	1. Університет м. Регенесбург (Німеччина) 2. Загребський університет (Хорватія) 3. Ягеллонський університет у м. Краків (Польща) 4. Університет імені Бабеша Байяї (Румунія) 5. Казанський федеральний університет (Росія) 6. Університет м. Печ (Угорщина)	26.05.2014	безстроково

Для підвищення ж індексу цитування необхідно активізувати партнерські угоди з іншими університетами, розширити спектр спільних досліджень і, відповідно, публікацій в іноземних виданнях для зміцнення наукового іміджу та цитування

Оскільки найголовнішим "промоутером" України в Європі виступає Польща, одним із найголовніших напрямів співробітництва є зміцнення міжнародних зв'язків з польськими вищими навчальними закладами та надання їм нового, системного, багатовимірного характеру та виходу на новий рівень міжнародного академічного партнерства.

Наразі, Університет здійснює співробітництво з **16** вищими навчальними закладами Республіки Польща:

Свєнтокшижським педагогічним університетом ім. Яна Кохановського (м. Кєльце),

Академією Свєнтокжиською імені Яна Кохановського (філія у Пьотркові Трибунальськім),

Гданським університетом, **Вроцлавським університетом**,

Технічним університетом ім. К. Пуласького у Радомі,

Варшавським університетом,

Військовою технічною академією (м. Варшава),

Лодзьким університетом,

Краківським політехнічним університетом ім. Тадеуша Костюшка,

Жешувським університетом (м. Жешув),

Полонійною академією м. Ченстохова,

Університетом імені Марії Кюрі-Склодовської у Любліні,

Ягеллонським університетом,

Краківським університетом економіки,

Варшавським природничим університетом,

Університетом імені Адама Міцкевича в Познані.

ї

У рамках цих угод відбувається тісна співпраця в організації і проведенні конференцій, обмін інформацією, науково-дослідницькими та навчальними матеріалами; проводиться обмін групами студентів, аспірантами, докторантами, викладачами та співробітниками; діють програми подвійного дипломування, проводяться зустрічі, симпозіуми, круглі столи.

Наприклад, у вересні 2014 р. в КНУ відбулася зустріч з **Президентом Конференції ректорів академічних шкіл Польщі (KRASP) Єжи Возніцкі**. Проведене обговорення спільного проекту **на тему "Аналіз окремих прикладів співпраці між польськими та українськими вищими навчальними закладами на фоні порівняння систем вищої освіти. Висновки та рекомендації".** Проект передбачає здійснення таких заходів, як дослідження питань польсько-української академічної співпраці, порівняння шляхів розвитку систем вищої освіти Польщі та України, що має узагальнити досвід, напрацьований вишами Польщі та України в результаті співпраці, та визначити конк-

ретні напрямки майбутньої спільної діяльності в контексті нових реалій і можливостей, що відкриваються.

У рамках державної програми **Міністерства освіти Турецької республіки "МЕВЛЯНА"** у 2014 р. Київський національний університет імені Тараса Шевченка підписав протоколи про обмін студентами та викладачами з **8** університетами Туреччини:

Анатолійським університет, м. Ескішехір;

Університетом Чукурова, м. Адана;

Університетом "Хітіт", м. Чорум;

Університетом "Дев'ятнадцяте травня" (OndokuzMayısUniversity), м. Самсун;

Університетом "Ататюрк", м. Ерзурум;

Середньосхідним технічним університетом, м. Анкара;

Кавказьким університетом, м.Карс;

Університетом Киркларелі, м. Киркларелі.

Згідно з цими протоколами, упродовж 2014/15 навч. року будуть організовані обміни студентами (від семестру до 1 навчального року) та обміни викладачами (від 1 до 3 тижнів) за спеціальностями – "Міжнародні відносини", "Філологія", "Економіка", "Міжнародне право", "Психологія", "Біологія" та "Хімія".

3.3. Участь Університету у міжнародних освітніх проектах і програмах

Співробітники відділу міжнародного співробітництва (ВМС) систематично інформують підрозділи Університету про нові можливості для співпраці у сфері вищої освіти, сприяють поданню заявок для участі у конкурсах на отримання грантів освітніх програм ЄС, супроводжують подальшу реалізацію міжнародних проектів у межах університету.

Зокрема, у березні 2014 р. **Інформаційний день нової програми Європейського Союзу Еразмус+**, у жовтні 2014 р. відбулися інформаційні дні **програми ЄС "Дії Марії Складовської-Кюрі".** Постійно відбуваються заходи і презентації в рамках освітніх програм ЄС, таких як **"Темпус", "Еразмус Мундус", "Навчання впродовж життя"** тощо.

3.3.1. Участь у програмі "ТЕМПУС"

Університет бере участь у виконанні **8 проектів програми "Темпус"**, загальна сума гранту ЄС становить **€ 7 506 983,42**.

Таблиця 3.5

Проекти програми ТЕМПУС

Тривалість	Назва проекту	Координатор проекту	Керівник в КНУТШ	Сума гранту ЄС програми Темпус
1.12.2013-30.11.2016	Сприяння інтернаціоналізації вищих навчальних закладів у країнах Східного партнерства через культурні та структурні перетворення (PICASA) 544125-TEMPUS-1-2013-1-AM-TEMPUS-SMGR	Єреванський державний університет, Вірменія	доц. Трубчанінова Т.А.	€ 743 382,50
1.12.2013-1.12.2016	Досягнення та регулювання балансу між освітніми програмами та рамками кваліфікацій (ALIGN_QF) 543901-TEMPUS-1-2013-1-AM-TEMPUS-JPGR	Єреванський державний лінгвістичний університет, Вірменія	проф. Заславський В.А.	€ 1 139 438,79
1.12.2013-30.11.2016	Мережа для розвитку навчання впродовж життя у Вірменії, Грузії та Україні (LeAGU) 543839-TEMPUS-1-2013-1-SE-TEMPUS-SMHES	Ліннеус Університет, Швеція	проф. Жарких Ю. С.	€ 928 530,15
15.10.2012-14.10.2015	Сприяння життєздатним та автономним системам вищої освіти у регіоні Східного сусідства (ATHENA) 530465-TEMPUS-1-2012-1-BE-TEMPUS-SMGR	Асоціація Європейських Університетів, Бельгія	доц. Трубчанінова Т.А.	€ 1 191 277,00
15.10.2012-14.10.2015	Підвищення ефективності студентських служб (IMPRESS)	Університет Носамбрія, Велика Британія	проф. Черняк О.І.	€ 823 937,72
15.10.2012-14.10.2015	Європейська політика сусідства: право та належне врядування (EUNEG) 530391-TEMPUS-1-2012-1-SI-TEMPUS-JPCR	Університет Марібору, Словенія	проф. Мірошниченко А.М.	€ 935 709,43
15.10.2012-14.10.2015	Інформатика та менеджмент: рамки кваліфікацій відповідно до Болонського процесу (INARM) 530785-TEMPUS-1-2012-1-PL-TEMPUS-JPCR	Університет Марії Кюрі-Склодовської, Польща	проф. Заславський В.А.	€ 736 980,65
15.10.2012-14.10.2015	Розробка навчальних планів нової спеціалізації: Магістр Інженерії в мікросистемному дизайні (MastMST) 530601-TEMPUS-1-2012-PL-TEMPUS-SMHES	Лодзинський технічний університет, Польща	проф. Скришевський В.А.	€ 1 007 727,18
Загалом				€ 7 506 983,42

3.3.2. Участь у програмі "Еразмус Мундус"

Університет бере участь у програмі міжнародних академічних обмінів ЄС **"Еразмус Мундус"** за напрямом "Партнерство" з 2007 р. У 2014 р. КНУ виборов **5 проектів "Еразмус Мундус"**:

BMU-MID, координатор – Університет м. Турку, Фінляндія.
EMP-AIM, координатор – Університет Міколаса Ромеріса, Литва
MID, координатор – Університет м. Турку, Фінляндія.
ELECTRA, координатор – Університет міста Олденбург, Німеччина
HUMERIA, координатор – Таллінський університет, Естонія.

Програма ЄС "**Еразмус Мундус**" передбачає та фінансує академічну мобільність студентів, викладачів, науковців Університету.

За звітний період у рамках цієї програми до європейських університетів-партнерів **виїхало 28 студентів і аспірантів** з інституту міжнародних відносин, інституту журналістики, інституту філології, ННЦ "Інститут біології", юридичного, механіко-математичного, геологічного, географічного, філософського факультетів, факультетів психології, соціології. **4 викладачі** інституту філології та факультету психології проходитимуть стажування у Гумбольдтському університеті, Німеччина, Університеті Саленто, Італія, Університеті Аліканте, Іспанія, Таллінському університеті, Естонія.

Якщо врахувати стипендію, яка сплачується студентам, аспірантам, докторантам і співробітникам в рамках проектів **"Еразмус Мундус"**, залежно від тривалості перебування, сплату візових послуг, дорожніх витрат і страхування, загальна сума фінансування академічної мобільності стипендіатів КНУ лише у цьому році становила **288860 євро**.

У 2014/2015 навч. році у рамках програми **"Еразмус Мундус"** інститут міжнародних відносин, інститут філології, юридичний та економічний факультети **КНУ приймають 8 студентів і 1 аспіранта** з європейських університетів-партнерів, а хімічний факультет – **1 викладача з Університету Бордо-1, Франція**.

3.3.3. Програма Європейського Союзу "Навчання впродовж життя"

Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин **ІМВ** продовжує роботу з реалізації проекту **"Університетські курси з європейської економічної інтеграції"** в рамках програми Європейського Союзу "Навчання впродовж життя" (програма Жана Моне). Керівник проекту від КНУ – **проф. Шнирков О.І.**

Проект, розрахований на 3 роки (**2013-2016**), має за мету формування кафедри Жана Моне на базі кафедри зазначеної, викладання курсів або складових частин курсів з тематики європейської економічної інтеграції: конкурентна політика ЄС; регулювання міжнародних економічних відносин в ЄС; соціальна політика в ЄС; Євро-

пейський Союз у світовій економіці; регулювання зовнішньої торгівлі у ЄС. Також проект передбачає здійснення наукових досліджень з проблем європейської інтеграції, проведення методичної конференції для викладачів інших вищих навчальних закладів України, видання навчально-методичних матеріалів.

В інституті філології триває робота над **проектом Європейського Союзу для молодих перекладачів і міжкультурних посередників TransStar (ТрансСтар)** за участі університету м. Тюбінґен (Німеччина) та ще дев'яти інституцій країн Європи, в тому числі України. Проект триватиме три роки. Його метою є представлення й укорінення на ментальній карті Європи "малих" мов і менш відомих культур Центрально-Східної та Південної Європи. Проект координує кафедра теорії та практики перекладу з німецької мови, куратор – **доц. Іваницька М.Л.**

3.3.4. Програма ЄС "ГОРИЗОНТ 2020"

"Горизонт 2020" – нова програма **ЄС** із досліджень та інновацій, яка триватиме з 2014 по 2020 рік із загальним бюджетом **біля 70 млрд євро**. "Горизонт 2020" є фінансовим інструментом реалізації флагманської ініціативи Інноваційного союзу Європа 2020 з метою зміцнення конкурентоспроможності Європи у глобальному вимірі, її економічного зростання та створення нових робочих місць.

Для нашого Університету дана програма є вагомим пріоритетом для підвищення міжнародної значимості, інтернаціоналізації, інтенсифікації наукового співробітництва, створення спільних наукових програм, консорціумів, реалізації мобільності науково-педагогічних кадрів. Зауважимо, що фінансування у рамках "Горизонт 2020" може стати суттєвим внеском у загальний фонд бюджету Університету. Це може дозволити учасникам проектів, за умови отримання гранту, реалізувати цілу низку можливостей, які важко передбачити звичайним бюджетом.

У жовтні 2014 року на базі нашого Університету за підтримки МОН створено **Національний контактний пункт програми "Горизонт 2020" у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка** за напрямками **"Дії Марії Склодовської-Кюрі" та "Майбутні та новітні технології"**. Метою створення мережі НКП є реалізація положень Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, відповідно до Угоди між Україною та ЄС про наукове і технологічне співробітництво та з метою розширення участі української сторони у проектах програми "Горизонт 2020" (координатор – Усатенко Г.О).

Ми очікуємо інтенсифікації роботи щодо отримання нових проектів. Тому, розпочавши свою роботу лише у жовтні, **Національний контактний пункт програми "Горизонт 2020" у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка спільно з Науковою частиною та Відділом міжнародного співробітництва** провели низку різнопланових заходів**.** Створено сайт НКП на базі інформаційної платформи

університету (http://www.nkp.univ.kiev.ua), проведено роботу з наповнення бази даних щодо потенційних закордонних партнерів (у першу чергу з Польщі, Німеччини, Франції, Норвегії як країн-головних партнерів КНУ). Відбулися 2 інформаційних заходи міжнародного формату. У жовтні за підтримки **Європейської Комісії** та участі її офіцера пані Ольги Джубінської відбувалися інформаційні дні щодо можливих напрямків діяльності у рамках програми "Горизонт 2020", а у грудні пройшла **Перша інформаційна сесія** у рамках **Програми "Горизонт 2020"** за напрямками **"Дії Марії Складовської-Кюрі"** та **"Майбутні і нові технології".** Даний захід було організовано **НКП**, а його гостями стали представники МОН, структур ЄС в Україні, науковці з університетів та академічних інститутів з усієї України.

Маємо серйозні сподівання на активну участь у програмі "Горизонт 2020" співробітників Університету. Вже у 2014 р. співробітники **географічного факультету** долучились до реалізації **2 міжнародних проекти в рамках програми ЄС "Горизонт 2020"**, спрямованої на дослідження та інновації:

• **Проект "Сірий та зелений" у Європі**: люди похилого віку, які проживають у міських районах" в рамках програми "Дії Марії Склодовської-Кюрі", напрям науково-інноваційний кадровий обмін (Marie Sklodowska-Curie Actions, RISE). Загальне координування консорціуму університетів здійснює Університет Мачерата (Італія). Координатор проекту від КНУ – **доц. Мотузенко О.О.**

• **Проект "FREEWAT"**, який передбачає створення відкритого програмного забезпечення для управління водними ресурсами відповідно до положень Водної рамкової директиви ЄС. У консорціумі під координуванням Вищої школи університетських наук та вдосконалення Святої Анни (Італія) беруть участь ще 16 інституцій. Координатор проекту від КНУ – **проф. Гродзинський М.Д.**

3.3.5. Співпраця з Фондом імені Александера фон Гумбольдта (Німеччина)

У звітний період проведена робота з налагодження партнерських зв'язків з потужним німецьким фондом та реалізації спільних проектів на базі нашого Університету. Влітку 2014 року спільно з представництвом Фонду Гумбольдта в Україні було організовано дводенну міжнародну конференцію – Гумбольдт Колег, в якій взяли участь Посол ФРН в Україні, представники авторитетних німецьких науково-освітніх організацій, а також гумбольдтіанці з Республіки Польща. Проведено круглий стіл за участі керівництва Міністерства освіти та науки України, Комітету з питань науки та освіти ВРУ України, а також представників провідних українських вишів з метою формування платформи для ефективного співробітництва. Результатом зустрічей та спільної роботи з Представництвом Фонду Гумбольдта в Україні можна вважати розробку концепції для налагодження партнерських зв'язків наших науковців та викладачів з німецькими колегами. Концепція та всі подальші документи – предмет роботи на 2014-2015 рр.

3.3.6. Співпраця з посольствами та міжнародними організаціями

Співпраця з посольствами та міжнародними організаціями, акредитованими в Україні, забезпечується шляхом періодичних контактів і діалогу. Зокрема, за звітний період відбулися зустрічі ректора **із послами та радниками посольств із 10 країн світу**.

За сприяння зарубіжних посольств Університет відвідали та виступали перед студентами **Елізабет Сідіропулос** – Головний виконавчий директор Південно-Африканського інституту міжнародних відносин, **Вікторія Нуланд** – заступник Державного секретаря США, європарламентарі **Пет Кокс**, **Ед Грейс**, конгресмен **Джим Слетері**, екс-президент Литви **Вітаутас Ландсбергіс**, екс-президент Латвії **Вайра Вікє-Фрайберге**, Міністр закордонних справ Королівства Норвегії **Борге Бренде** та ін. В Університеті виступив **Хор Вільнюського університету, відбулася презентація постановки мюзиклу "Собор Паризької Богоматері" болгарських музикантів, було проведено фотовиставку Джима Сюмкаї –** відомого бельгійського фотохудожника та інші заходи.

29-30 серпня 2014 р. на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка відбулися щорічні збори Світового Конгресу Українців (СКУ), який є міжнародною координаційною надбудовою українських громад у діаспорі, що представляє інтереси понад **20 мільйонів** українців. СКУ, який був заснований у 1967 р., об'єднує українські організації із **33** країн та підтримує зв'язки з українцями ще **14** країн.

За звітний період Університет відвідало понад **1000** державних, політичних та громадських діячів, послів зарубіжних країн.

3.3.7. Організація зарубіжних відряджень

За **2013/14** навч. рік у зарубіжні відрядження **(у 59 країн світу)** виїздило **1375 викладачів, співробітників, студентів та аспірантів** нашого університету. Із них:

- 377 **– відряджені на конференції, симпозіуми, семінари тощо. Зокрема у конференціях ВНЗ-партнерів взяли участь** 177 співробітників**,** 48 студентів та аспірантів.
- **108** фахівців були відряджені для **наукової роботи** (на термін від 5 днів до року).
- Для **довгострокової наукової роботи та наукового стажування** (понад 3-х місяців) від'їхало **86** науковців.
- **17** викладачів від'їжджали для **викладацької роботи**.
- На **навчання** у звітний період виїхало **427** студентів та аспірантів Університету, із них **248** навчалися у ВНЗ-партнерах.
- Для **мовного стажування** було направлено **120** студентів, **62** із них – у ВНЗ-партнери.

На **міжнародні олімпіади та змагання** було направлено **36** студентів.

Переважна більшість наших викладачів, науковців та студентів виїздить до університетів і наукових установ **Німеччини, Польщі, Франції, КНР, Італії та Норвегії.**

Найактивніша співпраця факультетів та інститутів із зарубіжними університетами

до Німеччини	**до Польщі**	**до Франції**	**до КНР**	**до Італії**	**до Норвегії**
ІМВ	Ін-т журналістики	ІМВ	Ін-т філології	Економічний ф-т	Економічний ф-т
ННЦ "Інститут біології"	Ін-т філології	Фізичний ф-т		ННЦ "Ін-т біології"	ІМВ
Ін-т філології	ІМВ	Хімічний ф-т		Географічний факультет	Факультет кібернетики
Економічний ф-т		Ін-т філології			
Фізичний ф-т		ІВТ			

Інформація про зарубіжні відрядження студентів, аспірантів, викладачів та інших представників Університету за 2010/11 н. р., 2011/12 н. р., 2012/13 н. р. та 2013/14 н. р.

		2010/11 н.р.	2011/12 н.р.	2012/13 н.р.	2013/14 н.р
Всього відряджено:		**1047**	**1103**	**1927**	**1375**
Конференції, симпозіуми, семінари		**427**	**429**	**651**	**377**
в т.ч. у вузах-партнерах	викладачі	99	90	59	177
	студенти та аспіранти	55	55	61	48
Наукова робота		**141**	**186**	**157**	**108**
Наукове стажування		**38**	**43**	**56**	**60**
в т.ч. довгострокова наукова робота (понад 3 місяці)		15	26	13	26
Викладацька робота		**8**	**17**	**22**	**17**
Навчання студентів і аспірантів		**200**	**222**	**304**	**427**
	в т.ч. у вузах-партнерах	85	134	106	248
Мовне стажування		**55**	**59**	**86**	**120**
	в т.ч. у вузах-партнерах	22	39	28	62
Міжнародні олімпіади і змагання (студенти)		**53**	**49**	**93**	**36**
Участь народного ансамблю української музики "Роксоланія" у міжнародних фестивалях		м. Осака, Японія м. Маніса, Туреччина	-	м. Сіліфке, Туреччина	-
	співробітники	2	-	4	-
	студенти і аспіранти	18	-	22	-
Кількість країн світу, які були відвідані		58	54	59	59
Країни, які найчастіше відвідують викладачі, науковці та студенти		Німеччина, Росія, Польща, Франція	Німеччина, Росія, Польща, Франція, Чехія, Італія * *Збільшились виїзди до* Норвегії	Росія, Німеччина, Франція, Польща, Чехія	Німеччина, Польща, Франція, КНР, Італія, Норвегія

Кількість науковців, викладачів і студентів, які були відряджені за кордон (по роках і країнах)

	2011 рік					2012 рік				2013 рік				2014 рік		
	Країни	**Всього**	**викладачі, науковці**	**студенти та аспіранти**	**Країни**	**Всього**	**викладачі, науковці**	**студенти та аспіранти**	**Країни**	**Всього**	**викладачі, нау-ковці**	**студенти та аспіранти**	**Країни**	**Всього**	**викладачі, нау-ковці**	**студенти та аспіранти**
1	Росія	213	141	72	Росія	276	151	125	Росія	303	167	136	Польща	108	13	95
2	Німеччина	125	54	71	Німеччина	162	92	70	Німеччина	250	87	163	Німеччина	106	29	77
3	Польща	108	67	41	Франція	142	67	75	Франція	190	63	127	Франція	78	14	64
4	Франція	94	73	21	Польща	128	62	66	Польща	147	89	58	КНР	53	3	50
5	Чехія	50	22	28	Чехія	68	34	34	Бельгія	103	20	83	Чехія	44	20	24
6	КНР	45	15	30	Велика Британія	46	13	33	КНР	70	17	53	Росія	37	10	27
7	США	35	20	15	Італія	45	34	11	Велика Британія	66	28	38	США	34	12	22
8	Туреччина	35	9	26	Білорусь	44	16	28	Чехія	60	24	36	Італія	33	2	31
9	Сербія	30	15	15	КНР	43	14	29	Туреччина	54	18	36	Туреччина	32	9	23
10	Білорусь	27	14	13	Бельгія	42	9	33	Білорусь	53	31	22	Швейцарія	30	6	24
11	Австрія	25	14	11	США	38	15	23	США	49	25	24	Болгарія	21	5	16
12	Іспанія	25	14	11	Люксембург	33	2	31	Люксембург	49	2	47	Іспанія	21	10	11
13	Казахстан	25	16	9	Іспанія	32	23	9	Іспанія	45	27	18	Норвегія	21	2	19
14	Болгарія	24	5	19	Швеція	32	27	5	Італія	41	23	18	Корея	19	1	18
15	Угорщина	24	21	3	Корея	24	6	18	Болгарія	39	18	21	Литва	19	4	15
	Інші країни	283	186	97	Інші країни	358	220	138	Інші країни	499	287	212	Інші країни	246	92	154
	Разом	**1168**	686	482	**Разом**	**1513**	785	728	**Разом**	**2018**	926	1092	**Разом**	**902**	232	670

Кількість викладачів, співробітників, аспірантів та студентів, які були відряджені за кордон в 2013 та 2014 роках (по факультетах та інститутах)

		2013					2014				
№	Факультети та інститути	**Всього**	Викладачі	Співробітники	Аспіранти	Студенти	**Всього**	Викладачі	Співробітники	Аспіранти	Студенти
1	**Астрономічна обсерваторія**	**23**	-	23	-	-	**10**	-	10	-	-
2	**Військовий інститут**	**2**	-	-	-	2	**-**	-	-	-	-
3	**Відділ інформаційних досліджень та зв'язків із громадськістю**	**3**	-	3	-	-	**-**	-	-	-	-
4	**Відділ міжнародного співробітництва**	**3**	-	3	-	-	**3**	-	3	-	-
5	**Географічний факультет**	**35**	24	7	1	3	**15**	1	1	-	13
6	**Геологічний факультет/ Навчально-науковий інститут "Інститут геології"**	**51**	20	5	7	19	**16**	6	1	2	7
7	**Зоологічний музей**	**3**	-	3	**-**	**-**	**1**	-	1	-	-
8	**Економічний факультет**	**113**	58	1	2	52	**39**	8	-	1	30
9	**Інститут високих технологій**	**27**	7	3	2	15	**18**	3	2	-	13
1	**Інститут журналістики**	**60**	27	-	-	33	**32**	1	-	-	31
1	**Інститут міжнародних відносин**	**470**	65	1	9	395	**132**	6	-	1	125
1	**Історичний факультет**	**28**	16	-	1	11	**3**	3	-	-	-
1	**Інститут філології**	**305**	81	5	5	214	**291**	36	1	3	251
1	**Інститут Конфуція**	**3**	3	-	-	-	**-**	-	-	-	-
1	**Інформаційно-обчислювальний центр**	**9**	-	9	-	-	**-**	-	-	-	-
1	**Кафедра фізичного виховання та спорту НСК**	**1**	1	-	-	-	**-**	-	-	-	-
1	**ННЦ "Інститут біології"**	**113**	35	49	8	21	**22**	6	10	2	4
1	**Наукова бібліотека ім. М. Максимовича**	**1**	-	1	-	-	**-**	-	-	-	-
1	**Факультет кібернетики**	**94**	37	12	9	36	**56**	17	4	1	34
2	**Факультет навчання іноземних громадян**	**4**	-	4	-	-	**-**	-	-	-	-
2	**Міжнародний центр ядерної безпеки**	**2**	-	2	-	-	**5**	-	5	-	-
2	**Механіко-математичний факультет**	**76**	35	6	2	33	**34**	9	-	-	25
2	**Молодіжний центр культурно-естетичного виховання**	**-**	-	-	-	-	**1**	-	1	-	-

2	**Науково-дослідний інститут "Кримська астрофізична обсерваторія"**	**4**	-	4	-	-	**-**	-	-	-	-
2	**Науково-дослідна частина**	**2**	-	2	-	-	**4**	-	4	-	-
2	**Науково-навчальний хіміко-біологічний центр**	**-**	-	-	-	-	**2**	-	2	-	-
2	**Науково-навчальний центр радіаційної безпеки**	**1**	-	1	-	-	**-**	-	-	-	-
2	**Науково-дослідний центр інформаційних технологій**	**1**	-	1	-	-	**-**	-	-	-	-
2	**Факультет психології**	**29**	18	-	-	11	**21**	6	-	-	15
3	**Радіофізичний/ Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем**	**71**	36	5	13	17	**18**	8	2	1	7
3	**Факультет соціології**	**31**	18	6	1	6	**12**	2	-	1	9
3	**Український фізико-математичний ліцей**	**12**	2	-	-	10	**9**	2	-	-	7
3	**Фізичний факультет**	**181**	54	42	10	75	**73**	11	18	1	43
3	**Філософський факультет**	**75**	41	5	3	26	**23**	6	3	4	10
3	**Хімічний факультет**	**99**	24	64	5	6	**31**	6	14	6	5
3	**Центр працевлаштування студентів та випускників**	**2**	-	2	-	-	**-**	-	-	-	-
3	**Юридичний факультет**	**69**	38	2	2	27	**26**	8	-	-	18
3	**Планово-фінансовий відділ**	**-**	-	-	-	-	**1**	-	1	-	-
	Керівний склад:										
3	**Ректор Губерський Л.В.**	**3**	3	-	-	-	**1**	1	-	-	-
4	**Перший проректор Закусило О.К.**	**1**	1	-	-	-	**-**	-	-	-	-
4	**Проректор Бех П.О.**	**4**	4	-	-	-	**-**	-	-	-	-
4	**Проректор Бугров В.А.**	**3**	3	-	-	-	**1**	1	-	-	-
4	**Проректор Вижва С.А.**	**1**	1	-	-	-	**-**	-	-	-	-
4	**Проректор Лютий І.О.**	**2**	2	-	-	-	**-**	-	-	-	-
4	**Помічник проректора Болюбаш Я.Я.**	**-**	-	-	-	-	**2**	-	2	-	-
4	**Помічник проректора Гриньків М.В.**	**1**	-	1	-	-	**-**	-	-	-	-
	Всього:	**2018**	**654**	**272**	**80**	**1012**	**902**	**147**	**85**	**23**	**647**

Інформація про закордонні відрядження фахівців і студентів за 2014 рік

Країна		Обсяги відряджень											
		відряджено		у тому числі по видах відряджень									
код	назва	всього	в т. ч. за прямими договорами	наукова робота	Наукове стажування	довгострокова педагогічна робота	участь у конференціях, з'їздах та ін.	навчання в аспірантурі	повний курс навчання студентів	частковий курс Навчання студентів	мовні курси		інші види відряджень
											студенти	викладачі	
АВ	Австрія	17	-	-	2	-	3	-	-	9	-	-	3
АА	Австралія	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
АЗ	Азербайджан	2	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
БЯ	Бельгія	17	4	2	2	-	6	-	-	6	-	-	1
БР	Білорусь	18	17	-	-	-	2	-	-	15	-	-	1
БЛ	Болгарія	21	11	-	-	-	4	-	-	11	-	-	6
ВБ	Велика Британія	15	-	2	-	-	5	1	-	5	-	-	2
ВН	В'єтнам	6	5	-	-	-	-	-	-	-	5	-	1
ВР	Вірменія	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
ГЦ	Греція	8	7	-	-	-	1	-	-	2	5	-	-
ГЗ	Грузія	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
ДА	Данія	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
ЕС	Естонія	4	-	1	-	-	1	1	-	1	-	-	-
ЕТ	Єгипет	17	-	-	1	-	-	-	-	-	15	-	1
ИЗ	Ізраїль	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
ИН	Індія	5	-	-	1	-	-	2	-	2	-	-	-
ИД	Індонезія	6	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	-
ИЛ	Ірландія	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
ИП	Іспанія	21	2	6	1	-	1	1	-	10	-	-	2
ИТ	Італія	33	22	2	-	-	1	-	-	30	-	-	-
ЙО	Йорданія	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
КХ	Казахстан	11	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	10

КА	Канада	10	2	-	-	-	2	-	-	8	-	-	-
КП	Кіпр	3	3	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
КТ	КНР	53	22	1	1	-	-	-	-	5	44	-	2
КО	Корея	19	15	1	-	-	-	-	-	-	18	-	-
ЛА	Латвія	4	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
ЛИ	Литва	19	15	-	1	-	3	-	-	15	-	-	-
МК	Марокко	5	5	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-
МО	Молдова	5	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	1
НД	Нідерланди	10	3	-	1	-	2	-	-	4	-	-	3
НМ	Німеччина	106	24	16	4	-	11	-	-	31	-	-	44
НО	Норвегія	21	19	-	1	-	-	-	-	18	-	-	2
ПЛ	Польща	108	69	3	2	-	8	-	-	62	2	-	31
ПО	Португалія	8	3	1	1	-	1	-	-	5	-	-	-
РО	Росія	37	30	-	2	-	7	-	-	18	-	-	10
РМ	Румунія	4	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
СБ	Сербія	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
СЧ	Словаччина	6	3	-	1	-	3	-	-	2	-	-	-
СШ	США	34	-	2	6	-	5	-	-	20	-	-	1
ТР	Туреччина	32	6	1	-	3	2	-	-	12	11	-	3
ТУ	Туркменістан	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
УГ	Угорщина	10	-	-	-	-	5	-	-	5	-	-	-
ФП	Філіппіни	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
ФЛ	Фінляндія	4	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-
ФР	Франція	78	30	7	-	-	5	5	-	33	-	-	28
ХР	Хорватія	19	19	-	-	1	-	1	-	15	-	-	2
ЧЕ	Чехія	44	20	1	-	-	16	-	-	16	-	-	11
ШР	Швейцарія	30	-	1	2	-	3	-	-	22	-	-	2
ШВ	Швеція	7	-	2	1	-	1	-	-	2	-	-	1
ЯП	Японія	5	5	-	-	-	-	-	-	1	4	-	-
Всього		**902**	**364**	**51**	**34**	**4**	**117**	**11**	-	**396**	**110**	**-**	**179**

У 2014 р. Університет взяв активну участь у реалізації **програми 2201250 Міністерства освіти і науки "Навчання, стажування, підвищення кваліфікації студентів, аспірантів, науково-педагогічних і педагогічних працівників за кордоном" ("100+100+100")**. За період останнього етапу програми у 2013/2014 навчальному році пройшли навчання та стажування **38** осіб з факультетів кібернетики, хімічного, фізичного, радіофізичного, ННІ "Інститут геології", географічного, юридичного, інституту міжнародних відносин, ННЦ "Інститут біології" та астрономічної обсерваторії у провідних закордонних навчальних закладах та наукових установах Бельгії, Великої Британії, Данії, Італії, Іспанії, КНР, Німеччини, США, Швейцарії, Франції, Японії:

Підрозділ університету	Статус направлених	Кількість осіб
Астрономічна обсерваторія	наукових співробітників	2
ННЦ "Інститут біології"	науково-педагогічних працівників	5
	студентів	1
	аспірантів	1
Географічний факультет	аспірантів	1
ННІ "Інститут геології"	наукових співробітників	1
Факультет кібернетики	науково-педагогічних працівників	1
	аспірантів	1
Інститут міжнародних відносин	студентів	3
ФРЕКС	аспірантів	2
	студентів	3
Фізичний факультет	науково-педагогічних працівників	2
	аспірантів	1
	студентів	3
Хімічний факультет	науково-педагогічних працівників	4
	аспірантів	3
	студентів	2
Юридичний факультет	аспірантів	2
Всього	**38**	

У 2014 р. за програмою 2201250 обсяг фінансування учасників від Університету становив **568 811.00 грн**.

3.4. Прийом зарубіжних викладачів, науковців і студентів

Прийом зарубіжних викладачів, науковців і студентів є вагомим показником інтернаціоналізації університету. Загалом, у звітний період, Університет відвідали **177 зарубіжних гостей із 32 країн світу**.

Для проведення наукової роботи, участі у конференціях, короткотермінового читання лекцій Університет відвідали **68** зарубіжних вчених і викладачів із **14** країн світу (КНР, Німеччини, Польщі, Франції, Азербайджану, Республіки Корея, Литви, Японії, Данії, Алжиру, Марокко, Естонії, Туреччини). Найчастіше іноземні вчені і ви-

кладачі відвідували хімічний факультет – **17**, інститут філології – **13**, фізичний факультет – **6**, юридичний факультет – **6** та інститут журналістики – **4**.

За звітний період в Університеті працювало на довгостроковій основі 36 іноземних викладачів із 20 країн світу: Австрії, Азербайджану, Болгарії, Індії, Італії, Іспанії, КНР, Німеччини, США, Польщі, Литви, Республіки Корея, Греції, Сербії, Білорусії, Великої Британії, Індонезії, Туреччини, Хорватії, Японії.

У рамках двосторонніх партнерських угод із зарубіжними освітніми та науковими закладами, міжурядових угод України з урядами деяких зарубіжних країн, Університет прийняв для часткового навчання **73** іноземних студентів із **11** країн світу, із них **61** – осіб на короткий термін – до 3 місяців (Чехія, Німеччина, Вірменія, Іспанія, Франція, Польща) і **12** – на період від кількох місяців до одного року (КНР, Республіка Корея, Японія, Німеччина, Словацька Республіка).

3.5. Підготовка іноземних громадян на відділенні доуніверситетської підготовки

Залучення іноземних громадян на навчання в Україну є державним та університетським пріоритетом. Це, перш за все, підвищення загального іміджу та привабливості країни, а отже й Університету. Крім того, навчання іноземців веде до зміцнення політичної ваги країни, несе фінансові вигоди, сприяє налагодженню співробітництва із відповідними структурами та організаціями (майбутніми роботодавцями) тих країн, студентів з яких ми навчаємо

У поточному навчальному році на відділенні доуніверситетської підготовки **навчається 35 студентів з 12 країн світу** (Азербайджан, Гана, Іран, Ірак, КНР, Корея, Нідерланди, Німеччина, Росія, Туреччина, Франція, Швейцарія, Японія).

Для формування контингенту іноземних громадян на навчання до Університету на факультеті було проведено низку заходів: триває інформаційне оновлення інтернет ресурсів факультету, поновлено та укладено договори про надання освітніх послуг із закордонними партнерами (КНР, Грузія, Гана, Іран).

Навчання іноземних громадян та осіб без громадянства на відділенні доуніверситетської підготовки відбувається за такими напрямами: гуманітарний, інженерно-технічний, медико-біологічний, економічний. Упродовж року основними завданнями в роботі факультету було створення таких умов у навчанні й вихованні, за яких студенти-іноземці виявили б зацікавленість в оволодінні мовою, традиціями, культурою країни, в якій навчаються.

На відділенні доуніверситетської підготовки здійснюється цілеспрямована мовна підготовка іноземних громадян з метою забезпечення успішного навчання на основних факультетах КНУ імені Тараса Шевченка та в інших вищих навчальних закладах України.

З початку поточного 2014/15 навч. року на відділенні доуніверситетської підготовки був упроваджений рівневий контроль на визначення засвоєння слухачами мови для подальшого переведення у групу фахової підготовки.

З вересня 2014 р. на кафедрі мовної підготовки Факультету навчання іноземних громадян було впроваджено факультативне вивчення української та російської мов. На 01.10.14 сформовано одну факультативну групу з вивчення української мови, в якій навчаються **7** студентів університету (КНР, Туркменістан) та дві факультативні групи з вивчення російської мови (базового та просунутого рівнів навчання), комплектування яких продовжується (основний контингент — громадяни Йорданії та Іраку).

З вересня 2014 р. **розпочав роботу "Мовний клуб"** Факультету навчання іноземних громадян. Мета роботи "Мовного клубу" – використання методу "занурення у мовне середовище" слухачів відділення доуніверситетської підготовки та студентів Університету. 26 вересня 2014 р. в Центрі іспанської мови і культури Інституту філології **була проведена зустріч студентів Республіки Еквадор зі студентами інституту філології, які вивчають іспанську мову**. Тема зустрічі "Еквадор: історія, культура, сучасність". Під час зустрічі студенти з Еквадору мали змогу спілкуватися українською мовою зі студентами Інституту філології, а студенти перекладацького відділення могли поспілкуватися з носіями іспанської мови. Протягом зустрічі застосовувалися сучасні технічні засоби навчання. Планується залучити до роботи "Мовного клубу" слухачів відділення доуніверситетської підготовки з Гани, Кореї, КНР, Ірану.

3.6. Підготовка іноземних громадян на основних факультетах

Загальна кількість іноземних громадян, які навчаються в Університеті за освітньо-кваліфікаційними рівнями "Бакалавр", "Спеціаліст", "Магістр" (без урахування слухачів довузівського відділення, стажистів та інституту післядипломної освіти) становить на 10.10.14 **934 особи, що на 223 особи більше від показників минулого року**. На сьогоднішній день **в Університеті навчаються іноземні студенти з 62 країн**. Основна частка студентів представлена із Азербайджану — **357**, Туркменістану — **194**, Російської Федерації — **100**, Китаю – **84**, Іраку – **59**, Грузії – **26**, Південної Кореї – **22**, Білорусі – **17**, Туреччини – **16**, Ірану – **15**, Нігерії – **12** та інших країн. Найпопулярнішими для іноземних студентів серед підрозділів Університету у 2014 р. за різними формами навчання стали: **Інститут міжнародних відносин** – **60** осіб, **Інститут філо-**

логії — **57** осіб, **юридичний факультет** – **45** осіб, **економічний факультет** – **42** особи, **філософський факультет** – **19**. Проте вступна кампанія 2014 р. засвідчила зростання інтересу іноземців до природничих напрямків підготовки.

В серпні-вересні 2014 р. факультет навчання іноземних громадян провів масштабну роботу з організації переведення студентів-іноземців з вищих навчальних закладів Луганської і Донецької областей, де проводиться антитерористична операція (АТО). Загалом на 1 жовтня 2014 року на різні напрямки навчання та різні курси до Університету було **переведено 170 іноземних студентів із зони АТО**. Основну частку переведених становлять громадяни Туркменістану (**150** осіб). Також за переведенням були зараховані студенти з Нігерії, Конго, Камеруну та Азербайджану.

Однією із проблем залишається залучення на навчання іноземних громадян природничими факультетами. У даному контексті все ж зауважимо, що у звітному році помітні позитивні тенденції до збільшення їх кількості.

Кількість іноземних громадян, які навчаються
у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, за країнами

на 10.10.14

№	Країна похо-дження	Доуніверситетська підготовка	бакалавр	спеціаліст	магістратура	аспірантура	стажування	докторантура	Усього
1	Азербайджан	3	278	10	63	3	0	0	**357**
2	Алжир	0	0	0	2	0	0	0	**2**
3	Афганістан	0	1	0	1	0	0	0	**2**
4	Білорусь	0	11	0	6	0	0	0	**17**
5	Болгарія	0	1	1	0	0	0	0	**2**
6	Бразилія	0	1	0	0	0	0	0	**1**
7	В'єтнам	0	1	0	0	1	0	0	**2**
8	Вірменія	0	1	0	2	0	0	0	**3**
9	Габон	0	0	0	1	0	0	0	**1**
10	Гана	2	0	0	0	0	0	0	**2**
11	Греція	0	2	0	0	0	0	0	**2**
12	Грузія	0	16	0	8	2	0	0	**26**
13	Еквадор	0	3	0	0	0	0	0	**3**
14	Єгипет	0	1	0	0	0	0	0	**1**
15	Ізраїль	0	0	0	1	0	0	0	**1**
16	Індія	0	1	0	0	0	0	0	**1**
17	Індонезія	0	0	0	1	0	0	0	**1**
18	Ірак	4	6	0	40	9	0	0	**59**
19	Іран	4	4	0	4	2	1	0	**15**

20	Іспанія	0	1	0	0	0	0	0	**1**
21	Італія	0	1	0	0	0	0	0	**1**
22	Йорданія	0	1	0	0	3	0	0	**4**
23	Казахстан	0	2	0	4	0	0	1	**6**
24	Камерун	0	2	0	1	0	0	0	**4**
25	Киргизія	0	1	0	0	0	0	0	**1**
26	Китай	10	53	0	20	1	0	0	**84**
27	Кіпр	0	1	0	0	0	0	0	**1**
28	Конго	0	3	0	1	0	0	0	**4**
29	Корея	6	14	0	1	1	0	0	**22**
39	Латвія	0	2	0	0	1	0	0	**3**
31	Литва	0	1	0	2	0	0	0	**3**
32	Ліван	0	2	0	0	0	0	0	**2**
33	Лівія	0	2	0	1	1	0	0	**4**
34	Марокко	0	1	0	0	0	0	0	**1**
35	Молдова	0	4	0	4	0	0	0	**8**
36	Нігерія	0	5	0	4	3	0	0	**12**
37	Нідерланди	1	0	0	0	0	0	0	**1**
38	Німеччина	1	0	0	0	0	0	0	**1**
39	Норвегія	0	0	0	1	0	0	0	**1**
40	ОАЕ	0	0	0	0	1	0	0	**1**
41	Пакистан	0	1	0	1	0	0	0	**2**
42	Перу	0	2	0	0	0	0	0	**2**
43	Польща	0	2	0	1	0	0	0	**3**
44	Росія	1	81	4	13	1	0	0	**100**
45	Сенегал	0	1	0	0	0	0	0	**1**
45	Велика Британія	0	0	0	1	0	0	0	**1**

46	США	0	3	0	1	0	0	0	**4**
47	Таджикистан	0	4	0	0	0	0	0	**4**
48	Танзанія	0	0	0	1	0	0	0	**1**
49	Туніс	0	1	0	0	0	0	0	**1**
50	Туреччина	0	12	0	4	0	0	0	**16**
51	Туркменістан	0	184	4	6	0	0	0	**194**
52	Угорщина	0	1	0	0	0	0	0	**1**
53	Узбекистан	0	9	0	0	0	0	0	**9**
54	Франція	1	0	0	0	0	0	0	**1**
55	Чехія	0	2	0	0	0	0	0	**2**

Навчальна робота зі слухачами та студентами факультету навчання іноземних громадян нерозривно пов'язана з виховними заходами, які дозволяють підвищити мотивацію іноземців до навчання в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. 1 жовтня 2014 р.у було здійснено урочисте вручення студентських квитків іноземним студентам, які вступили на перший курс за освітньо-кваліфікаційними рівнями "Бакалавр" та "Магістр". Урочистості завершилися святковим концертом, в якому використовувалися творчі напрацювання як студентів-іноземців, так і українських студентів. Систематично проводяться зустрічі із земляцтвами іноземців (Азербайджану, Туркменістану, Іраку, Африканських країн). Розпочато формування органів студентського самоврядування. В роботі з іноземцями значна увага приділяється їхньому культурно-естетичному вихованню та популяризації серед них української культури й традицій. Організовано поїздки іноземців до дендропарку "Софіївка" в Умані та піші екскурсії містом Києвом, а також подорожі до міста Львова. Крім того, регулярно відповідно до календарного графіку здійснюються заходи, пов'язані з відзначенням культурних і пам'ятних дат різних народів. Зокрема, проводилися етнографічно-музичні вистави на відзначення свят: Навруз, Курбан-Байрам тощо.

3.7. Інформаційно-аналітична діяльність

Підготовлено аналітичну платформу для оцінки ефективності міжнародної діяльності факультетів та інститутів Університету. Отримана інформація дозволятиме зробити кількісний аналіз міжнародної активності структурних підрозділів, з урахуванням таких основних показників як: кількість іноземних викладачів, іноземних студентів, а також міжнародних проектів та фінансових ресурсів, залучених в ході реалізації цих проектів. Таким чином, в Університеті закладається фундамент потужної аналітичної діяльності з метою раціонального використання ресурсів і можливості прогнозування міжнародної діяльності, визначення тенденцій та пріоритетів.

Відділ міжнародного співробітництва активно працює в інформаційному напрямку, постійно консультує студентів, аспірантів та викладачів Університету про можливості навчання та проведення досліджень за кордоном. Підготовлено інформаційний буклет про стипендії, гранти, міжнародні фонди та організації в сфері навчання та досліджень. Буклет можна завантажити з сайту Відділу міжнародного співробітництва.

3.8. Аналітичні висновки та перспективи розвитку

2014 р. став непростим для міжнародного співробітництва Університету, як і для усієї України – з огляду на нові виклики, які отримала наша держава. У той самий час отримані результати виявилися набагато більш вагомими, ніж очікувалося.

Одним із проблемних питань стало законодавче припинення, а пізніше рекомендація щодо мінімізації міжнародних відряджень із збереженням заробітної плати та

брак фінансування для відповідних поїздок. Фінансова криза в Україні є об'єктивним чинником і зменшення кількості виїжджаючих за кордон з Університету не можна розглядати в якості зниження інтенсивності міжнародного співробітництва. Більш того, загальна кількість відряджених та направлених закордон співробітників та студентів у підсумку вийшла більшою, ніж очікувалося на початку звітного періоду. Болючою вбачається проблема заборони збереження заробітної плати при відрядженні, а також неоднозначність критеріїв визначення доцільності таких відряджень. На нашу думку, відповідна постанова є до певної міри недоцільною і суперечливою. Позитивною стороною академічної мобільності цього року стало те, що попри усі заборони та неоднозначності, колектив Університету зробив усе можливе для відрядження та направлення за кордон значної кількості співробітників, а їх звіти показали ефективність таких поїздок.

У звітному році продовжено практику зміни стратегії підписання міжуніверситетських угод. Тепер угода підписується лише за умови наявності конкретної співпраці, відповідальної особи з факультету або інституту. Угоди мають діяти і приносити віддачу, а наявність великої кількості непідкріплених відповідним контентом угод не можна вважати ефективною. Відділ міжнародного співробітництва розробляє критерії оцінки ефективності дії таких угод і кожного дня намагається підвищувати рівень їх віддачі.

Спостерігалася зростаюча зацікавленість наших студентів в участі у міжнародних освітніх проектах. Пояснюється даний факт беззаперечною перспективою євроінтеграції та необхідністю міжнародного рівня освіти.

Програми подвійного дипломування переходять з розряду поодиноких спроб до категорії системної та необхідної практики. У той самий час залишається певна проблема реалізації навчального процесу та взаємозаліків, яка буде розв'язана, сподіваємося, із набуттям повного вжитку основних принципів нового закону про вищу освіту.

У контексті інтернаціоналізації освіти Університету, викладання курсів англійською мовою, участі викладачів і науковців у міжнародних програмах і публікації статей у закордонних виданнях, значущим здобутком вбачається підвищення ефективності співробітництва з Британською Радою, яка спільно з МОН розпочала низку проектів щодо підвищення рівня володіння англійською мовою наших співробітників, а також запроваджує програми з підвищення якості адміністративної та комерційної роботи Університету.

Цього року такі країни-партнери, як Японія, Німеччина, Франція та Польща, вийшли на новий рівень співробітництва з нашим Університетом. Йдеться про перехід від власне міжуніверситетської співпраці до глобального співробітництва за підтримки відповідних структур та фондів цих країн. Так, було передано низку пропозицій від нашого Університету щодо наукової та освітньої співпраці з цими країнами до МОН України.

За підтримки Спілки ректорів України, Польської фундації ректорів, Конференції ректорів академічних шкіл Польщі та Академічної конференції німецьких ректорів розпочато глобальний проект щодо пошуку партнерів, отримання фінансування для спільних освітніх і наукових проектів, спільних лабораторій між нашим Університетом та Університетами Польщі та Німеччини.

Загальною рисою цього року став перехід у більшості напрямків міжнародного співробітництва від суто представницької та рамкової активності до конкретних форм роботи. Все це обумовило зростання місця Університету у рейтингу QS.

Отже, отримані позитивні результати міжнародного співробітництва за звітний рік можемо занести до загального доробку Університету, а те, що не вдалося, спонукатиме до більш копіткої роботи та стане фундаментом для отримання нових здобутків наступного року.

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка за підбором науково-педагогічних працівників був і залишається флагманом вітчизняної освіти. Станом на 01.11.2014 р. навчальний процес в Університеті забезпечують **2804** викладачі, у тому числі **183** зовнішніх сумісники і погодинники (**6,53 %**). Серед науково-педагогічних працівників, які зараховані на умовах погодинної оплати або за сумісництвом, **13** академіків та **16** член-кореспондентів НАН України.

З науково-педагогічних працівників:

• мають науковий ступінь **доктора наук** – **626** (**22,3%)**, із них сумісників і погодинників – **96** (**3,4 %**);

• мають науковий ступінь **кандидата наук** – **1697** (**60,5 %**), із них сумісників і погодинників – **84** (**3,0 %**);

• мають вчене звання **професора** – **501** (**17,9 %**), із них сумісників і погодинників – **69** (**2,5 %**);

• мають вчене звання **доцента** – **1059** (**37,8 %**), із них сумісників і погодинників – **22** (**0,8 %**).

Найбільше науково-педагогічних працівників, які зараховані на умовах погодинної оплати та за сумісництвом, на філософському (**30** осіб), юридичному (**25** осіб) факультетах та в інституті філології (**20** осіб).

На **198** кафедрах завідувачами є **164** доктори наук, професори (**4**–зовнішні сумісники), **32** – кандидати наук, доценти. Кількість випускаючих кафедр – **179**, завідувачами на них є **161** докторів наук, професорів (**4**–зовнішні сумісники), і **18** кандидатів наук, доцентів.

Базова освіта науково-педагогічних працівників в основному відповідає профілю дисциплін, які вони викладають.

На початок 2014/15 н.р. штатним розписом затверджено **2574** посадових одиниці, з них **1800** за кошти загального фонду і **774** за кошти спеціального (на 01.11.2014 за рахунок спец коштів використовується **759,53** ставки).

Таблиця 4.1

Структура штатного розпису Університету

Найменування посади	Всього посадових одиниць	За кошти загального фонду	За кошти спеціального фонду
Зав. кафедрою	198	181	17
Професор	351	270	81
Доцент	1178	908	270
Ст. викладач	50	32	18
Асистент	673	355	318
Викладач	124	54	70
Разом	**2574**	**1800**	**774**

Розподіл посад науково-педагогічних працівників за фондом оплати праці

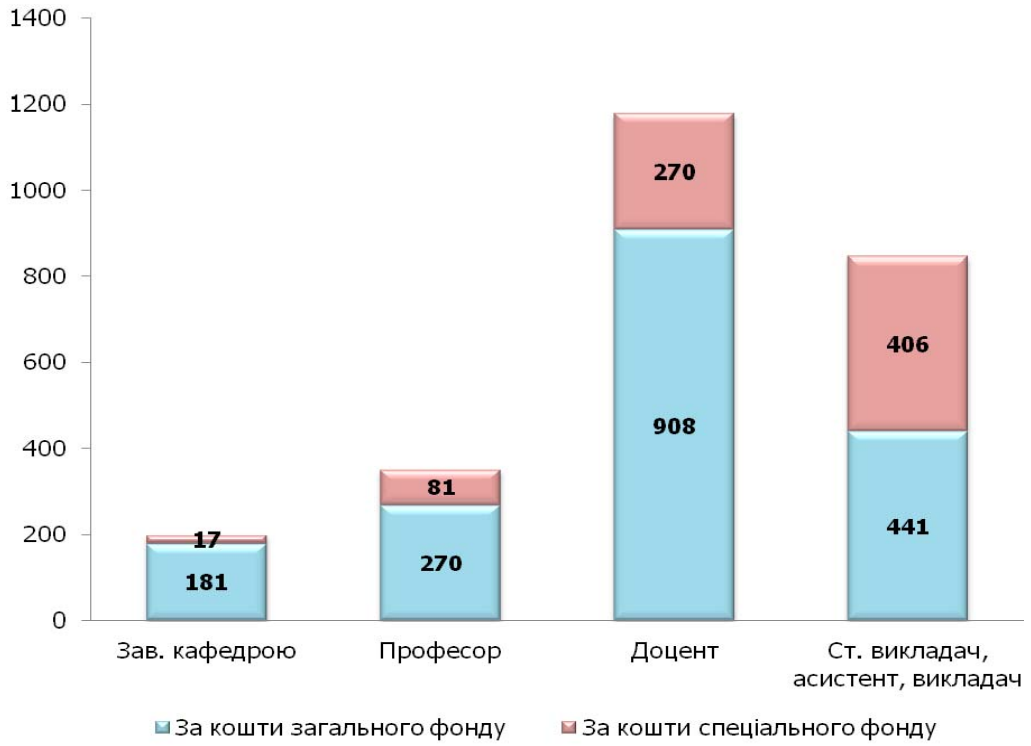

Розподіл посад науково-педагогічних працівників у 2014/15 навч. році

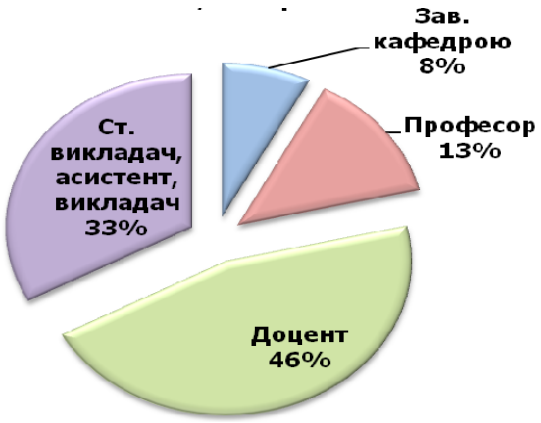

На початок 2014/15 навч. року **82,8 %** штатних викладачів Університету мають науковий ступінь доктора чи кандидата наук, **55,6 %** – вчене звання професора чи доцента (більш як **80 %** від числа тих, хто працює на відповідних посадах).

При загалом прийнятній загальній картині, **наявні недоліки в кадровому забезпеченні кафедр**, на які вже неодноразово вказувалося. Зокрема (за затвердженим навантаженням) у 2014/15 н.р. серед штатних науково-педагогічних працівників немає жодного **професора** (за посадою) **на 27 кафедрах** (на **5** кафедр менше, ніж у 2013/14 навч. р.):

• на **8** кафедрах інституту філології (іноземних мов філософського та історичного факультетів, іноземних мов природничих факультетів, іноземних мов математичних факультетів, іноземних мов факультетів соціології і психології, іноземних мов хі-

міко-фізичних факультетів, методики навчання іноземних мов та прикладної лінгвістики, тюркології, української та російської мов як іноземних – на **2** кафедри менше, ніж у попередньому році);

• на **5** кафедрах економічного факультету (менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності, підприємництва, страхування та ризик-менеджменту, статистики та демографії, іноземних мов - на **1** кафедру більше, ніж у попередньому році);

• на **2** кафедрах в інституті журналістики (електронних видань та медіадизайну, іноземних мов – на **1** кафедру менше, ніж у попередньому році), у ННЦ "Інститут біології" (фізіології людини і тварин, мікробіології та загальної імунології – на **1** кафедру більше, ніж у попередньому році) та на юридичному факультеті (нотаріального та виконавчого процесу і адвокатури, іноземних мов – на **1** кафедру менше, ніж у попередньому році);

• на **1** кафедрі в інституті міжнародних відносин (міжнародної інформації), на факультетах психології (психології розвитку – на **1** кафедру менше, ніж у попередньому році), кібернетики (прикладної статистики – на **1** кафедру менше, ніж у попередньому році), соціології (теорії та історії соціології), інформаційних технологій (інтелектуальних та інформаційних систем), на механіко-математичному (алгебри та математичної логіки), фізичному (астрономії та фізики космосу) та історичному (історії слов'ян) факультетах;

З іншого боку, **на 19 кафедрах** (на **3** кафедри більше, ніж у 2013/14 н.р.) немає жодного (!) **асистента**:

• на **5** кафедрах історичного факультету (архівознавства та спеціальних галузей історичної науки, давньої та нової історії України, етнології та краєзнавства, історії для гуманітарних факультетів, української історії та етнополітики);

• на **2** кафедрах у ННЦ "Інститут біології (зоології, фізіології та екології рослин – на **1** кафедру менше, ніж у попередньому році), ННІ "Інститут геології" (геології родовищ корисних копалин, геології нафти і газу), інституті високих технологій (молекулярної біології, біотехнології та біофізики), Інституті міжнародних відносин (міжнародної інформації, порівняльного і європейського права) та на хімічному факультеті (хімії високомолекулярних сполук, фізичної хімії – на **1** кафедру більше, ніж у попередньому році);

• на **1** кафедрі Інституту філології (елліністики), інституту журналістики (кіно- і телемистецтва), факультету кібернетики (моделювання складних систем), географічного (землезнавства та геоморфології), радіофізичного (фізичної електроніки), філософського (логіки) та фізичного (астрономії та фізики космосу) факультетів.

4.1. Середній вік викладачів

Аналіз засвідчує, що в Університеті постає проблема старіння кадрового складу. Наприклад, середній вік завідувачів кафедр становить **57** років, професорів – **59** років, а доцентів – **47**. *Найстаршим факультетом* є факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, *наймолодшим* – новостворений факультет інформаційних технологій. Окремо варто сказати про середній вік науково-педагогічних працівників кафедри фізичного виховання і спорту, який становить **45,5** років, що, мабуть, забагато, ураховуючи профіль кафедри.

Таблиця 4.2

Середній вік науково-педагогічних працівників у 2014/15 н.р. (за посадами)

Факультет / інститут	Зав. кафедрою	Професор	Доцент
ННЦ "Інститут біології"	54	59	46
Інститут високих технологій	56	52	47
Географічний факультет	55	61	47
ННІ "Інститут геології"	54	66	50
Економічний факультет	53	57	46
Інститут журналістики	54	59	48
Факультет інформаційних технологій	50	49	39
Історичний факультет	62	57	46
Факультет кібернетики	59	59	50
Механіко-математичний факультет	59	62	47
Інститут міжнародних відносин	60	57	42
Факультет психології	57	61	49
Радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем	61	69	52
Факультет соціології	60	63	44
Фізичний факультет	62	64	48
Інститут філології	55	61	48
Філософський факультет	61	58	45
Хімічний факультет	57	66	47
Юридичний факультет	53	52	43
Факультет навчання іноземних громадян	53		44
ВСЬОГО по Університету	**57**	**59**	**47**

Найвищий середній вік завідувачів кафедр зафіксовано на історичному і фізичному факультетах (**62** роки), найнижчий – на факультеті інформаційних технологій (**50** років).

Найвищий середній вік у професорів – на факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (**69** років), найнижчий – на факультеті інформаційних технологій (**49** років).

Найвищий середній вік доцентів зафіксовано на факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (**52** роки), найнижчий – на факультеті інформаційних технологій (**39** років).

Середній вік завідувачці кафедр

Середній вік професорів

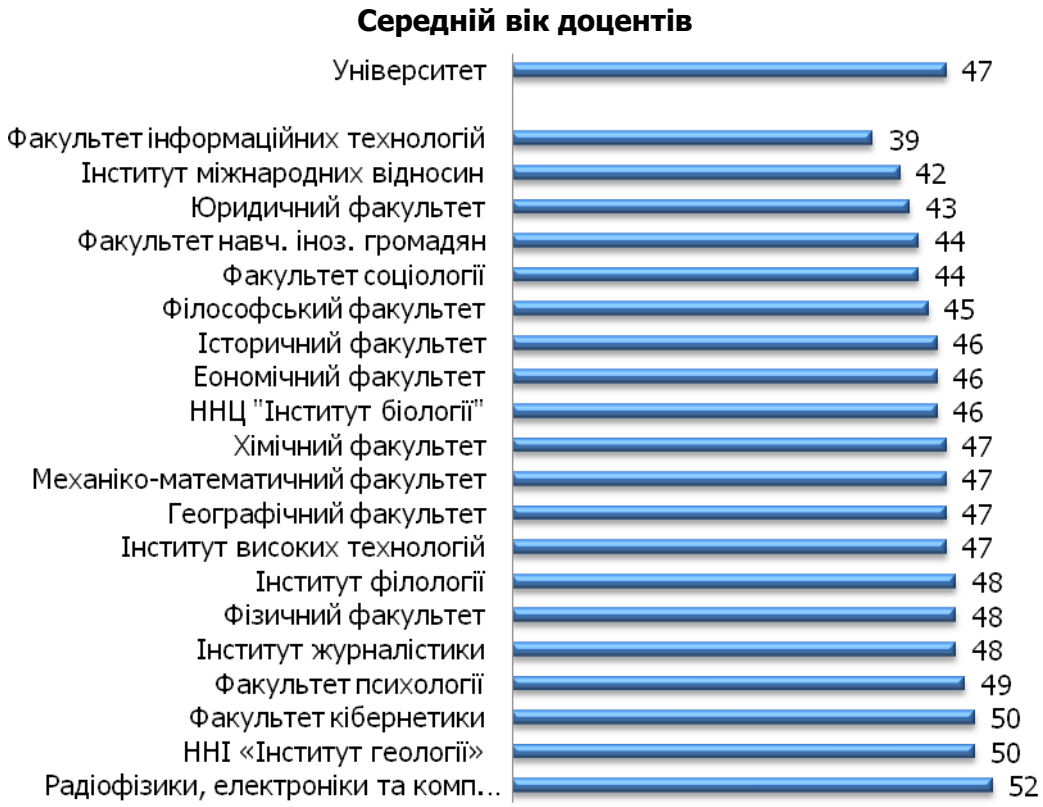

Обсяги оновлення контингенту науково-педагогічних працівників залишаються низькими – близько **1** % на рік. Наприклад, у 2014 р. прийнято після закінчення аспірантури або у зв'язку з переведенням до аспірантури без відриву від виробництва – **19** осіб, після докторантури – **6** осіб.

Отже, в наступному році ми маємо у кожному підрозділі намагатися вийти на планові показники штату професорсько-викладацького складу, вжити рішучих заходів щодо залучення до викладацької та наукової діяльності молодих перспективних випускників аспірантури.

4.2. Кадрове забезпечення викладання іноземних мов в Інституті філології та на неспеціальних факультетах

Загалом для забезпечення викладання іноземних (західноєвропейських) мов студентам Університету у 2014/15 навч. рік станом на 01.11.14 було використано **423** ставки науково-педагогічних працівників, що на **20,3** ставки більше, ніж у 2013/14 навч. році, та на **30** ставок більше, порівняно з 2008/09 навч. роком. При цьому, для забезпечення викладання іноземних мов студентам нефілологічних спеціальностей на 2014/15 навч. рік навантаженням затверджено використання **171** ставки (без кафедри іноземних мов інституту міжнародних відносин), що на **17** ставок більше, ніж у 2013 році, і на **49** ставок більше, ніж у 2008 році.

Таблиця 4.3

Розподіл штатних одиниць науково-педагогічних працівників між кафедрами, які забезпечують викладання західноєвропейських мов (з 2008 по 2014 рік)

Кафедра	2008 / 2009 н.р.	2009 / 2010 н.р.	2010 / 2011 н.р.	2011 / 2012 н.р.	2012 / 2013 н.р.	2013 / 2014 н.р.	2014 / 2015 н.р.
Іноземних мов юридичного ф-ту					6,25	11,5	14,21
Іноземних мов економічного ф-ту					21,75	20,75	21,25
Іноземних мов ІМВ	54,0	54,5	54,5	55,5	55,75	55,75	55,75
Іноземних мов Ін-ту журналістики					15,5	15,5	19,32
Англійської мови гуманітарних факультетів	27,0	26,0	31,5	32,0	28,0		
Англійської мови природничих факультетів	36,0	43,0	41,0	40,5	28,0		
Англійської мови фізико-математичних факультетів	22,0	29,0	30,25	28,0	31,5		
Німецької мови	20,0	21,0	22,75	22,25	13,0		
Романських мов	30,0	26,5	26,5	25,25	12,5		
Комунікації і лінгвокраїнознавства	17,0	25,5	29,0	25,0	17,0	17,0	17,0
Методики викладання іноземних мов та прикладної лінгвістики	27,0	23,0	22,5	23,0	19,25	17,5	18,85
Іноземних мов філософського та історичного факультетів						21,75	21,75
Іноземних мов факультетів психології і соціології						15,75	15,0
Іноземних мов хіміко-фізичних факультетів						19,25	24,24
Іноземних мов природничих факультетів						30,0	30,87
Іноземних мов математичних факультетів						19,5	24,36
Англійської філології	*25,0*	*23,5*	*27,0*	*25,0*	*23,0*	*22,0*	*22,19*
Французької філології	*15,0*	*16,5*	*17,0*	*17,5*	*17,0*	*20,0*	*20,5*
Германської філології	*18,0*	*17,0*	*15,5*	*15,0*	*12,60*	*15,75*	*16,75*
Іспано-італійської філології	*16,0*	*18,5*	*19,5*	*17,5*	*16,5*	*19,75*	*19,0*
ТПП з англійської мови	*35,0*	*39,0*	*42,25*	*38,5*	*35,0*	*34,25*	*34,5*
ТПП з німецької мови	*16,0*	*17,75*	*16,75*	*17,0*	*15,25*	*14,0*	*14,25*
ТПП романських мов ім. Миколи Зерова	*30,0*	*31,0*	*33,5*	*33,75*	*31,5*	*28,75*	*28,75*
Елліністики	5,0	6,5	6,0	5,5	5,5	4,0	4,5
Всього	**393,0**	**418,25**	**435,5**	**421,25**	**404,85**	**402,75**	**423,04**

* Курсивом позначено кафедри, які беруть участь у навчальному процесі **лише** в Ін-ті філології.

Реалізація Концепції викладання іноземних мов для неспеціалізованих факультетів (започаткована у 2009 р.) дала позитивні результати. Так, Університет одним із перших в Україні запровадив іспит з іноземної мови при вступі до магістратури. Щорічні дослідження якості освіти на не-філологічних спеціальностях демонструють поліпшення володіння іноземною моваою студентами Університету. Разом з тим, це зумовило і зростання кількості викладачів іноземних мов, які працюють над виконанням

зазначеної Концепції. Ми пройшли шлях екстенсивного розвитку, настав час переходу до інтенсифікації навчального процесу в галузі вивчення іноземних мов, що є одним з головних завдань найближчого часу.

Наразі ж найбільше (на **26,6** ставки) зросла потреба у штатних одиницях для викладання мов на факультетах фізико-математичного, інформаційно-технологічного та хімічного спрямування (кафедри іноземних мов хіміко-фізичних та іноземних мов математичних факультетів) та на факультетах гуманітарного і соціального спрямування (майже на **24** ставки на кафедрах іноземних мов юридичного факультету, філософського та історичного факультетів, факультетів психології та соціології). Це збільшення відбулося і за рахунок реорганізації кафедр німецької мови та романських мов, кількість викладачів яких, що брали участь у підготовці студентів немовних факультетів (вказані кафедри були задіяні ще й при викладанні других мов в Інституті філології), в останні роки перед реорганізацією невпинно зменшувалась (у зв'язку із зменшенням обсягів заявок): від **34** ставок у 2008/09 навч. році до **13** ставок у 2012/13 навч. році (безпосередньо перед реорганізацією).

Для викладання іноземних (західноєвропейських) мов для студентів філологічних спеціальностей на 2014/15 н.р. затверджено **195,25** ставки. До 2010/11 навч. року, у зв'язку із зростанням контингенту студентів інституту філології, спостерігалося послідовне зростання потреб у викладачах (на **19,25** посадові одиниці з 2008/09 навч. року) на кафедрах комунікації і лінгвокраїнознавства, англійської філології, французької філології, іспано-італійської філології, теорії і практики перекладу з англійської мови, теорії і практики перекладу романських мов ім. Миколи Зерова.

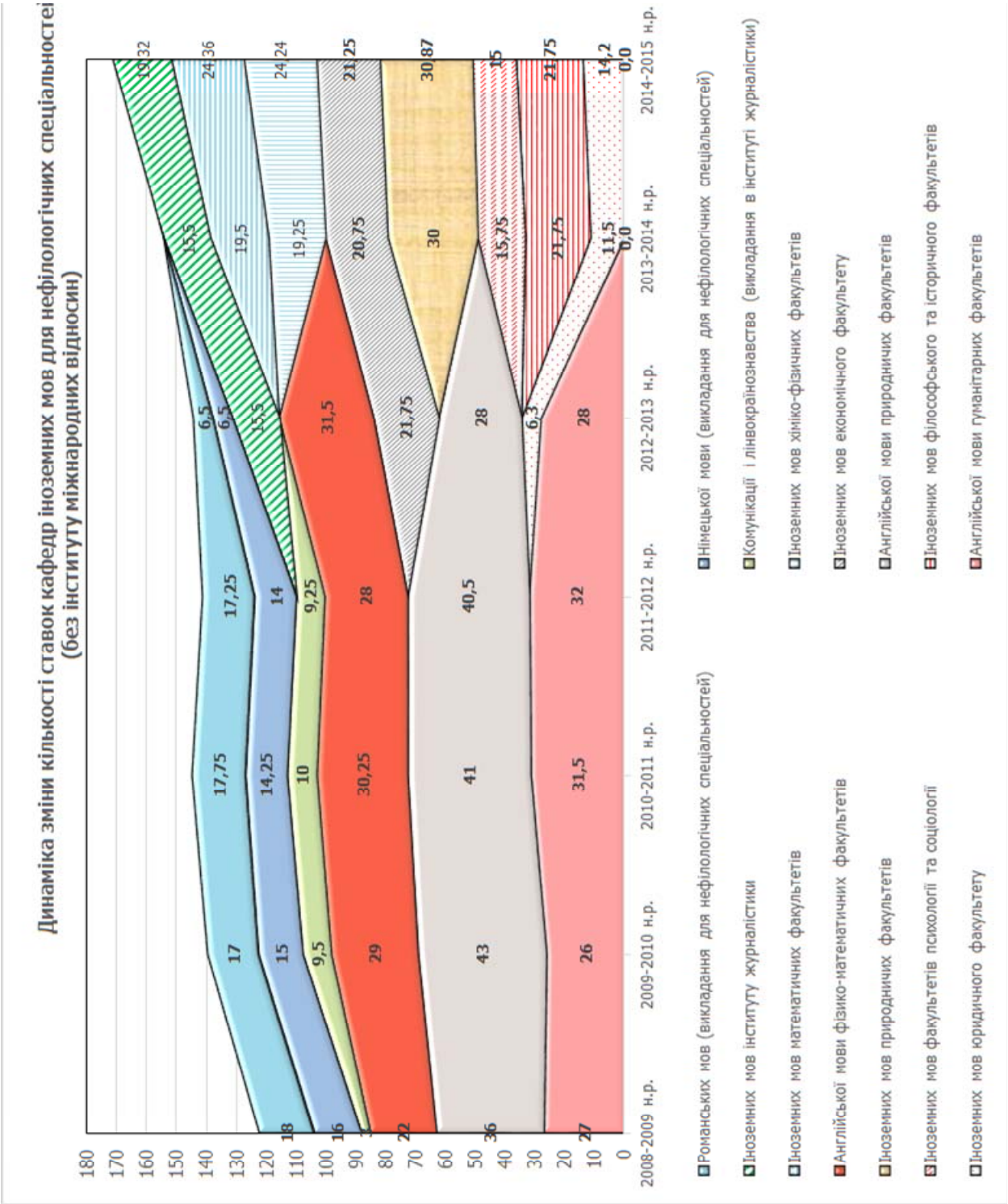

Починаючи з 2011/12 навч.року, у зв'язку із постійним зменшенням кількості студентів Інституту філології (на відділенням західноєвропейських мов та української філології), кількість посадових одиниць на кафедрах англійської філології, теорії і практики перекладу з англійської мови, теорії і практики перекладу з німецької мови, теорії і практики перекладу романських мов ім. Миколи Зерова, методики викладання іноземних мов та прикладної лінгвістики зменшилась на **40,8** ставки. Незначне збільшення кількості ставок (за рахунок реорганізації кафедр німецької мови та романських мов) зафіксовано лише на кафедрах французької філології та германської філології.

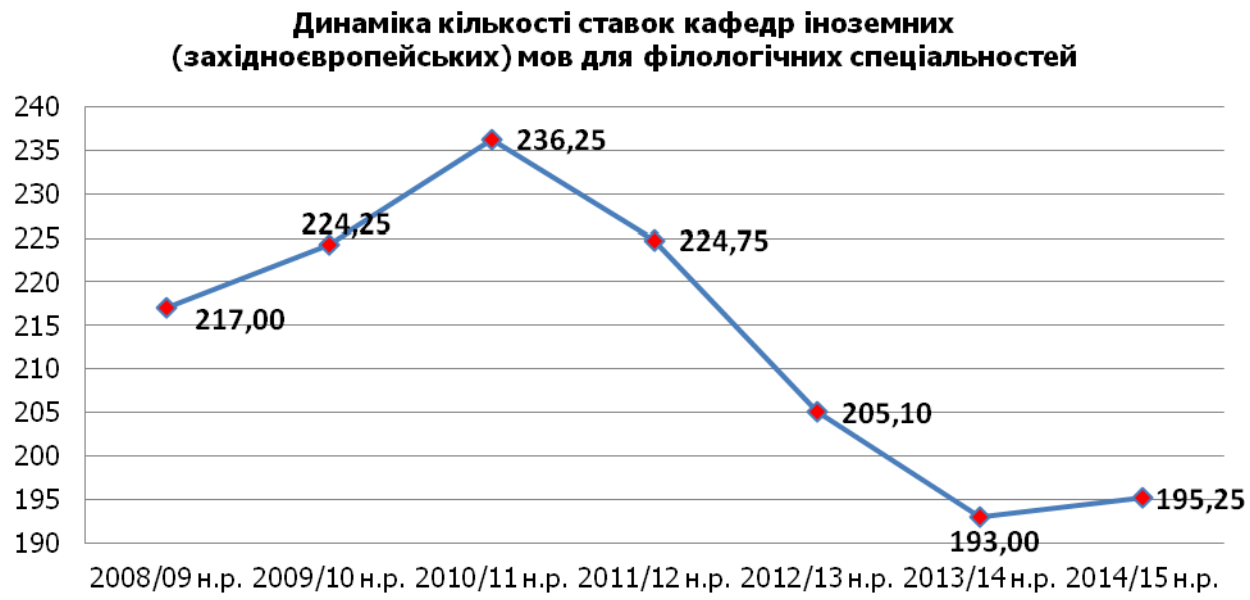

З 2008/09 навч. році по 2014/15 навч. рік зросла кількість ставок на кафедрах східних мов (на **23,25** одиниці), у першу чергу завдяки зростанню кількості студентів, які профілізуються по кафедрі китайської, корейської та японської філології, а також за рахунок збільшення переліку мов, які пропонує ця кафедра.

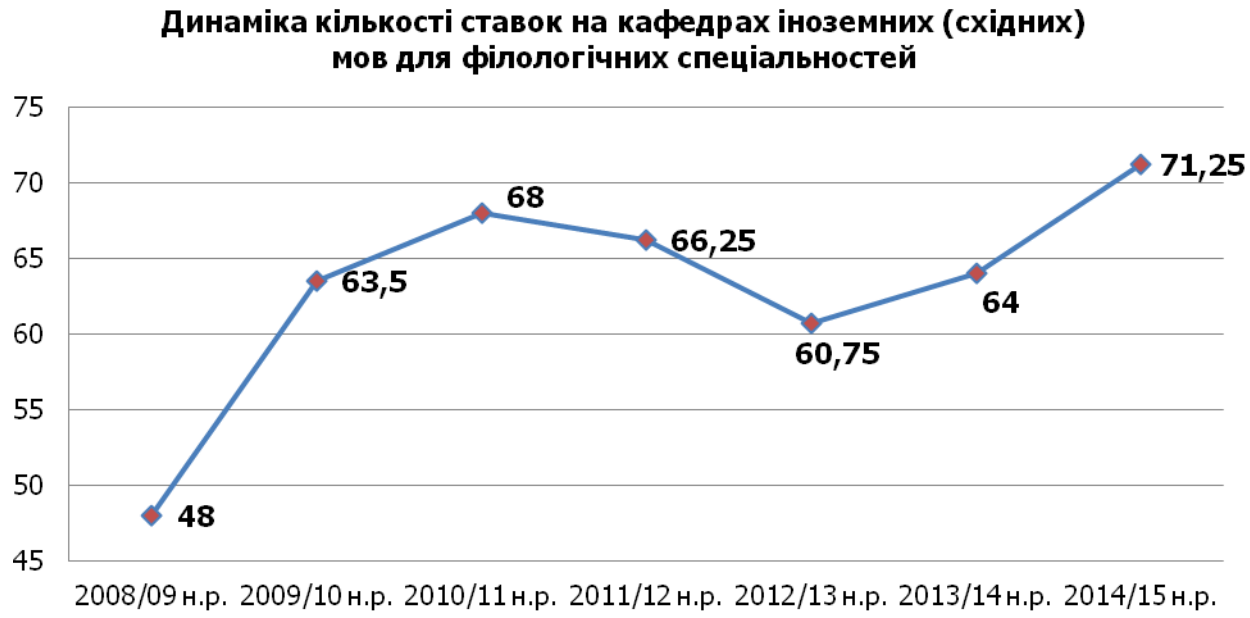

Отже, Інститут філології має продовжити вже розпочаті дії з оптимізації штатного розпису із урахуванням зазначених вище питань стосовно вивчення іноземних мов студентами не-філологічних спеціальностей. Що ж стосується кафедр, які забезпечують це вивчення, та деканатів факультетів і дирекцій інститутів, то зрозуміло, що при формуванні нових програм підготовки та коригування підходів до організації освітнього процесу, необхідність чого вже анонсовано навчальною частиною, варто переглянути підходи до викладання іноземних мов на не-філологічних спеціальностях! Наприклад:

• активніше використовувати інтенсивні методики навчання іноземних мов і зменшити кількість годин навчальних занять;

• при формуванні груп на факультативи з вивчення іноземних мов студентами немовних спеціальностей жорстко дотримуватись нормативів (не більше 40 % від загальної кількості студентів), які погоджувалися перед затвердженням Концепції викладання іноземних мов;

• не допускати (у тому числі шляхом створення зведених груп зі споріднених спеціальностей різних факультетів) зниження кількості студентів немовних спеціальностей у групах з вивчення іноземних мов нижче ніж 10-12 осіб (а на факультативах – не менш як 20-25);

• запропонувати студентам пільгові умови оплати мовних курсів у Центрі іноземних мов Інституту філології та запровадити ініціативу створення мовних клубів у гуртожитках та на факультетах/ інститутах, залучивши до викладання студентів та аспірантів мовних спеціальностей (на кшалт Клубу поліглотів, про який повідомив прес-центр Університету http://www.univ.kiev.ua/news/6168)

4.3. Нагороди

У звітний період за високі досягнення в реалізації державної політики в галузі національної освіти, особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та наукових кадрів, за багаторічну сумлінну працю, плідну науково-педагогічну діяльність, значні досягнення у фундаментальних і прикладних наукових дослідженнях відзначені державними, галузевими, відомчими та університетськими нагородами і відзнаками.

ОРДЕН "ЗА ЗАСЛУГИ" III СТУПЕНЯ

ГАРАЩЕНКО Федір Георгійович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри моделювання складних систем факультету кібернетики.

ЦУДЗЕВИЧ Борис Олександрович – доктор біологічних наук, професор кафедри біохімії Навчально-наукового центру "Інститут біології".

ОРДЕН КНЯГИНІ ОЛЬГИ II СТУПЕНЯ

ДАЙНЕКО Валентина Вікторівна – кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов Інституту міжнародних відносин.

ОРДЕН КНЯГИНІ ОЛЬГИ III СТУПЕНЯ

КРИВДА Наталія Юріївна – доктор філософських наук, професор, професор кафедри української філософії та культури філософського факультету.

ШЕВЧУК Валентина Петрівна – начальник відділу підготовки та атестації наукових та науково-педагогічних кадрів.

МЕДАЛЬ "ЗА ПРАЦЮ І ЗВИТЯГУ"

БЕРНИК Оксана Орестівна – провідний інженер НДЛ "Екології вірусів та діагностики вірусних захворювань" Навчально-наукового центру "Інститут біології".

БІЛЕНЬКА Світлана Анатоліївна – старший лаборант факультету психології.

САВЧУК Олена Володимирівна – провідний спеціаліст факультету соціології.

"ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ"

БЕРЕГОВА Тетяна Володимирівна – доктор біологічних наук, професор, завідувач лабораторії "Фармакології і експериментальної патології" Навчально-наукового центру "Інститут біології".

ВИСОЦЬКИЙ Володимир Іванович – доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри математики та теоретичної радіофізики факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем.

ДОМАСЕВИЧ Костянтин Валентинович – доктор хімічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник хімічного факультету.

ЖЕЛТОНОЖСЬКА Тетяна Борисівна – доктор хімічних наук, професор, провідний науковий співробітник хімічного факультету.

"ЗАСЛУЖЕНИЙ ЕКОНОМІСТ УКРАЇНИ"

ЛЮТИЙ Ігор Олексійович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, проректор з науково-педагогічної роботи.

ФИЛЮК Галина Михайлівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки економічного факультету.

"ЗАСЛУЖЕНИЙ ЮРИСТ УКРАЇНИ"

ГРИЦЕНКО Іван Сергійович – доктор юридичних наук, доцент кафедри адміністративного права, декан юридичного факультету.

"ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК ОСВІТИ УКРАЇНИ"

БЕЗУЩАК Оксана Омелянівна – кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри алгебри та математичної логіки заступник декана з навчальної роботи механіко-математичного факультету.

БОНДАРЕНКО Іван Петрович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри китайської, корейської та японської філології, заступник директора Інституту філології.

БУГРОВ Володимир Анатолійович – кандидат філософських наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи.

КОПІЙКА Валерій Володимирович – доктор політичних наук, професор, директор Інституту міжнародних відносин.

ЛЮБІЦЕВА Ольга Олександрівна – доктор географічних наук, професор завідувач кафедри країнознавства та туризму доктор географічних наук географічного факультету.

МАКАРЕЦЬ Микола Володимирович – доктор фізико-математичних наук, професор кафедри теоретичної фізики, декан фізичного факультету.

ПІКУС Руслана Володимирівна – кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри страхування та ризик-менеджменту, заступник декана з навчальної роботи економічного факультету.

ПОДЯКА
МІНІСТРА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

За високий професіоналізм та значний особистий внесок у підготовку команди України **для участі у Міжнародній учнівській олімпіаді з фізики:**

АНІСІМОВУ Ігорю Олексійовичу – доктору фізико-математичних наук, професору, заслуженому діячу науки і техніки України, декану факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем.

За високий професіоналізм та значний особистий внесок у підготовку команди України **для участі у Міжнародній учнівській олімпіаді з математики:**

РУБЛЬОВУ Богдану Владиславовичу – доктору фізико-математичних наук, професору кафедри обчислювальної математики факультету кібернетики.

За високий професіоналізм та значний особистий внесок у підготовку команди України **для участі у Міжнародній учнівській олімпіаді з астрономії**

СІМОНУ Андрію Олександровичу – вчителю вищої категорії, вчителю методисту кафедри фізики Українського фізико-математичного ліцею.

ПРЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
ДЛЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ І СТУДЕНТІВ ЗА КРАЩІ НАУКОВІ РОБОТИ

За цикл наукових праць **"Випадкові процеси з класів V(φ,ψ)"**:

ЯМНЕНКУ Ростиславу Євгенійовичу – кандидату фізико-математичних наук, доценту кафедри теорії ймовірності, статистики та актуарної математики механіко-математичного факультету.

За цикл наукових праць "Властивості динамічних плазмово-рідинних систем з вихровими потоками газу":

НЕДИБАЛЮКУ Олегу Анатолійовичу – кандидату фізико-математичних наук, молодшому науковому співробітнику НДС теорії та моделювання плазмових процесів факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем.

За цикл наукових праць "Термічна стабільність і магнітні характеристики складнолегованих аморфних сплавів на основі системи Co-Si-B":

ЯРМОЩУКУ Євгенію Ігоревичу – студенту І курсу магістратури кафедри фізики металів фізичного факультету.

За цикл наукових праць "Комплексний аналіз даних петрофізичних досліджень зразків Зарічної площі для визначення їх колекторських властивостей":

НЕСТЕРЕНКО Анастасії Вікторівні – студентці I курсу магістратури кафедри геофізики ННІ "Інститут геології".

За цикл наукових праць "Авторська міфологічна картина світу: особливості відтворення інтертекстуальних елементів":

САВОЛОЦЬКІИ Анастасії Андріївні – студентці I курсу магістратури кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови інституту філології.

За наукову роботу "Особливості генерації викликаних потенціалів P300 як ранні маркери когнітивних порушень при хворобі Паркінсона":

ІВАНЕНКО Ользі Володимирівні – студентці I курсу магістратури кафедри фізіології людини і тварин Навчально-наукового центру "Інститут біології".

За наукову роботу "Синтез, будова та люмінесценція подвійних молібдатів та вольфраматів вісмуту":

МІРОШНІЧЕНКО Мілі Юріївні – студентці IV курсу кафедри неорганічної хімії хімічного факультету.

За наукову роботу "Методи та інформаційні технології географічної прив'язки супутникових даних Січ-2":

ЛАВРЕНІОКУ Миколі Сергійовичу – студенту Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

СТИПЕНДІЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ДЛЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

РОЗЛАЧУ Захару Валерійовичу – кандидату географічних наук, науковому співробітнику НДС гідроекології і гідрохімії географічного факультету.

ГРИГОРЕНКУ Олександру Олеговичу – кандидату хімічних наук, асистенту кафедри органічної хімії хімічного факультету.

ГУРАЛЬСЬКОМУ Іллі Олександровичу – кандидату хімічних наук, інженеру I категорії кафедри фізичної хімії хімічного факультету.

ДОРОШЕНКО Ірині Юріївні – кандидату фізико-математичних наук, старшому науковому співробітнику НДЛ "Електронно-оптичних процесів" фізичного факультету.

КОРОЛЬОВУ Ігорю Руслановичу – кандидату філологічних наук, доценту кафедри загального мовознавства та класичної філології Інституту філології.

МЕНЬШОВУ Олександру Ігоровичу – кандидату геологічних наук, науковому співробітнику кафедри геофізики ННІ "Інститут геології".

ПРЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ ІМЕНІ ВИДАТНИХ ВЧЕНИХ УКРАЇНИ

премія імені А.І.Кіпріанова за цикл праць "Конденсовані гетероциклічні системи-синтетичні аналоги природних біоактивних сполук":

ХИЛІ Володимиру Петровичу – доктору хімічних наук, член-кореспонденту НАН України, професору кафедри органічної хімії хімічного факультету.

ВОЛОВЕНКУ Юліану Михайловичу – доктору хімічних наук, професору, декану хімічного факультету.

премія імені М.І.Костомарова за цикл праць **з історичного джерелознавства в Україні:**

КОПИЛЕНКУ Олександру Любимовичу – доктору юридичних наук, член-кореспонденту НАН України, академіку Академії правових наук України, професору завідувачу кафедри історії держави і права юридичного факультету.

НАГОРОДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

МЕДАЛЬ "Ушинський К.Д."

ГОЖИКУ Андрію Петровичу – директору Науково-методичного центру організації навчального процесу, кандидату геолого-мінералогічних наук, доценту.

ДЕНИСЕНКО Марині Володимирівні – доценту кафедри методики викладання іноземних мов та прикладної лінгвістики Інституту філології, кандидату педагогічних наук, доценту.

ОБУХОВСЬКОМУ Вячеславу Володимировичу – професору кафедри математики та теоретичної радіофізики факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем, доктору фізико-математичних наук, професору.

СТАВНЮКУ Віктору Володимировичу – завідувачу кафедри історії стародавнього світу та середніх віків історичного факультету, доктору історичних наук, професору.

ШИЩЕНКУ Петру Григоровичу – професору кафедри географії України географічного факультету, доктору географічних наук, професору.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

ГРИЩЕНКУ Олександру Юхимовичу – професору кафедри обчислювальної математики факультету кібернетики, доктору фізико-математичних наук, професору.

КРИЖАНІВСЬКОМУ Володимиру Прокоповичу – завідувачу кафедрою країнознавства інституту міжнародних відносин, доктору історичних наук, професору.

МУРАВЙОВУ Віктору Івановичу – завідувачу кафедрою європейського та порівняльного права інституту міжнародних відносин, доктору юридичних наук, професору.

ПЛАХОТНИКУ Володимиру Васильовичу – доценту кафедри загальної математики механіко-математичного факультету, кандидату фізико-математичних наук, доценту.

ЩЕРБИНІ Олені Юріївні – доценту кафедри логіки філософського факультету, доктору філософських наук, професору.

ШУМАРОВІЙ Наталії Петрівні – завідувачу кафедрою мови та стилістики інституту журналістики, доктору філологічних наук, професору.

ГРАМОТА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

ЛИТВИНЕНКО Тетяні Миколаївні – доценту кафедри економіки підприємства економічного факультету, кандидату економічних наук, доценту.

ПОПЕЛЮ Павлу Петровичу – доценту кафедри неорганічної хімії хімічного факультету, кандидату хімічних наук, доценту.

ЦИМБАЛЮК Наталії Миколаївні – професору кафедри соціальних структур та соціальних відносин факультету соціології, доктору соціологічних наук, професору.

ШЕВЧЕНКУ Володимиру Юліановичу – доценту кафедри міжнародної економіки та маркетингу економічного факультету, кандидату економічних наук, доценту.

ШЕВЧЕНКУ Олександру Оксентійовичу – професору кафедри історії права та держави юридичного факультету, доктору юридичних наук, професору.

ПОДЯКА ПРЕЗИДІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

ВАЩЕНКО Ірині Володимирівні – професору кафедри загальної психології, доктору психологічних наук, професору.

ЄЩЕНКУ Олегу Анатолійовичу – професору кафедри експериментальної фізики фізичного факультету, доктору фізико-математичних наук, доценту.

ПРОДАЙВОДІ Георгію Трохимовичу – професору кафедри геофізики ННІ "Інститут геології", доктору фізико-математичних наук, професору.

СИВОЛОБУ Андрію Володимировичу – професору кафедри загальної та молекулярної генетики навчальної лабораторії генетики ННЦ "Інститут біології", доктору біологічних наук, професору.

ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ
"ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРОФЕСОР" КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ХИЛІ Володимиру Петровичу – доктору хімічних наук, член-кореспонденту НАН України, професору кафедри органічної хімії хімічного факультету.

ПОЧЕСНИЙ ДОКТОР ТБІЛІСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ГРИЦИК Людмилі Василівні – доктору філологічних наук, професору, завідувачу кафедри теорії літератури та компаративістики і літературної творчості Інституту філології.

ВІДЗНАКА ВЧЕНОЇ РАДИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

КИЯКУ Тарасу Романовичу – доктору філологічних наук, професору, завідувачу кафедри теорії та практики перекладу з німецької мови Інституту філології.

ОСТАПЧЕНКО Людмилі Іванівні – доктору біологічних наук, професору, завідувачу кафедри біохімії, заслуженому діячу науки і техніки України, директору Навчально-наукового центру "Інститут біології".

БЕХУ Петру Олексійовичу – кандидату філологічних наук, професору, проректору з науково-педагогічної роботи (міжнародні зв'язки).

ПРЕМІЯ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

За підручник "Віртуальна дипломатія":

МАКАРЕНКО Євгенії Анатоліївні – доктору політичних наук, член-кореспонденту Міжнародної кадрової академії при ЮНЕСКУ, заслуженому діячу науки і техніки України, професору кафедри міжнародної інформації Інституту міжнародних відносин.

ПІПЧЕНКО Наталії Олександрівні – кандидату політичних наук, доценту кафедри міжнародної інформації Інституту міжнародних відносин.

За цикл підручників з хімії для школи (7-11 класи):

ПОПЕЛЮ Павлу Петровичу – кандидату хімічних наук, доценту, доценту кафедри неорганічної хімії хімічного факультету.

За цикл наукових праць "Національно-мовні картини світу як об'єкт лінгвістичного вивчення":

ГОЛУБОВСЬКІЙ Ірині Олександрівні – доктору філологічних наук, професору, завідувачу кафедри загального мовознавства та класичної філології Інституту філології.

За цикл наукових праць "Синтез, механізми дії і технологія застосування нановуглецевих матеріалів у терапії злоякісних пухлин":

ПРИЛУЦЬКІЙ Світлані Володимирівні – кандидату біологічних наук, старшому науковому співробітнику НДЛ Синтез неорганічних сполук та матеріалів для нової техніки хімічного факультету.

За цикл наукових праць "Страхування як механізм фінансування ризиків та інструмент страхового захисту держави":

ПРИКАЗЮК Наталії Валентинівні – кандидату економічних наук, доценту, доценту кафедри страхування та ризик-менеджменту економічного факультету.

За цикл наукових праць "Розробка нових фотохромних, нанокомпозиційних матеріалів для використання в мікроелектроніці":

КРУПЦІ Оксані Михайлівні – кандидату хімічних наук, старшому науковому співробітнику кафедри хімії високомолекулярних сполук хімічного факультету.

За цикл наукових праць "Топологічні солітони у магнітних наночастинках":

ПИЛИПОВСЬКОМУ Олександру Васильовичу – аспіранту кафедри математики та теоретичної радіофізики факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем.

За цикл наукових праць "Популярна культура ренесансних Нідерландів: структури і топоси":

КОВБАСЮК Стефанії Андріївні – аспіранту кафедри історії стародавнього світу і середніх віків історичного факультету.

За цикл наукових праць "Часова організація рухової активності щурів і її зв'язок з варіаціями космічної погоди":

ГОСТЄВІЙ Юлії Володимирівні – магістру кафедри біофізики Навчально-наукового центру "Інститут біології".

За цикл наукових праць "Історико-філософські та соціально-політичні засади концептуалізації досвіду вітчизняного культуро творення":

ЗБОРОВСЬКІЙ Ксенії Борисівні – студентці I курсу ОКР магістратури філософського факультету.

5. ВИХОВНА РОБОТА

Протягом звітного періоду відбувалася реалізація затвердженої Вченою Радою університету Концепції виховної роботи, на підставі якої укладалися загально-університетський і факультетські/інститутські/ліцейний/ коледжеві плани виховної роботи. Основним принципом зазначеної системи виступає створення умов та можливостей для самореалізації всіма членами університетського колективу (насамперед студентами) в різних царинах діяльності – мистецької, спортивної, організаційної тощо.

Особливої ваги робота зі студентами набула, ураховуючи події **Революції Гідності** та **війни на Сході**. Саме ці події – разом із відзначенням **200-річчя від дня народження Тараса Шевченка** та **180-річчя заснування Університету** – стали головними темами виховної роботи всіх підрозділів Університету.

1. У звітному періоді відбулося відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка та 180-річчя заснування Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Відповідні плани заходів університетом виконані.

2. Діяльність студентського містечка університету щодо створення умов для проживання студентів, аспірантів, докторантів, співробітників у звітному періоді проводилася в основному без зауважень. Проведено ремонтні роботи в **гуртожитку №1**. Слід відзначити, що умови проживання студентів, комфортність підготовки до занять і відпочинку значно залежать від активності в цьому питанні керівництва факультетів (інститутів), студентського самоврядування. Як приклад можна відзначити гуртожитки №2, 4, 5, 7, 10, 11, де студентські ради спільно із заступниками деканів з виховної роботи роблять усе можливе для покращення умов проживання.

Дирекція студентського містечка спільно зі Студентським парламентом Університету, студентськими радами гуртожитків зробили все необхідне, щоб забезпечити житлом студентів, які перевелися на навчання з вишів АР КРИМ, Донецької і Луганської областей, студентів-вільних слухачів, а також для належного обслуговування школярів із зони АТО, які перереєструвалися на проходження ЗНО в Київ.

Разом з тим, маємо і деякі проблемні питання, пов'язані з недостатньою виваженістю планування поселення в студентські гуртожитки, непрозорістю прийняття рішень при наданні місць у гуртожитках факультетам. З метою аналізу ситуації та усунення недоліків проведено вивчення ситуації комісіями ректорату, профспілки та студсамоврядування, вироблено пропозиції для керівництва Університету щодо поліпшення стану справ.

3. "Свій дім – своїми руками" – під таким девізом вже п'ятий рік в Університеті працює Студентський трудовий загін з ремонту гуртожитків. Проведено ремонтні роботи у низці гуртожитків студмістечка, здійснено благоустрій території біля гуртожитків. Разом з тим, далеко не всі представники адміністративно-господарської частини Університету розуміють важливість роботи студентського трудового загону. Ця пси-

хологічна неготовність розглядати студентство як повноправного партнера в лагодженні гуртожитків та території заважає ефективній діяльності трудового загону, повноцінній парці студентів у літній період.

4. Центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників проводить комплекс заходів, спрямованих на пошук вакансій для студентів на повну і часткову зайнятість. Спільно зі Студентським парламентом організовано заходи, що сприяють формуванню в студентів так званих softskills - загальних компетентностей. Разом з тим, зазначених заходів вкрай недостатньо, тому здійснюється реорганізація центру та визначення нових завдань його діяльності.

5. Головним організатором естетичного виховання є Молодіжний центр культурно-естетичного виховання, під егідою якого працюють **19** творчих колективів, серед яких **7** мають звання "народний колектив": хорова капела "Дніпро", народний фольклорно-етнографічний ансамбль імені Володимира Нероденка "Веснянка", ансамбль української музики "Роксоланія", вокальна студія, студія естрадного вокалу, студія індійського танцю "Накшатра", студія драматичного театру.

Протягом року відділами Молодіжного центру культурно-естетичного виховання було підготовлено, проведено та технічно забезпечено близько **400** заходів (концерти, конкурси, фестивалі, конференції, вечори відпочинку, Новорічні ранки для дітей, дискотеки, творчі зустрічі тощо). Важливо зазначити, що Молодіжний центр реалізовує програму диверсифікації культурно-мистецьких заходів, забезпечуючи їх проведення у всіх кампусах університету.

6. Важливою формою залучення студентів до здорового способу життя є організація занять фізичною культурою та спортом. Головним організатором виступає кафедра фізичного виховання та спорту.

Найголовнішим надбанням спортивної матеріально-технічної бази університету стало відкриття університетського стадіону, побудованого за професійними стандартами.

16 жовтня цього року відбулося відкриття сучасної спортивної арени Навчально-спортивного комплексу Київського національного університету імені Тараса Шевченка, найбільшої серед університетів України. У даний час стадіон є своєрідним фундаментом зміцнення здоров'я студентів, майданчиком, де забезпечено можливості для заняття спортом на сучасному рівні. Трибуни налічують 2200 місць, поле і доріжки призначені для футболу та легкої атлетики.

7. Організація всіх напрямків виховної роботи значною мірою залежить від діяльності студентського самоврядування. Особливої ваги це набуває у зв'язку з набуттям чинності нового Закону України "Про вищу освіту". Тому ректорат університету приділяє надзвичайно велику увагу взаємодії зі студентськими виборними органами. Вато зазначити, що упродовж доволі складного звітного року адміністрації Університету, факультетів, інститутів, коледжів, вдалося спільно зі студентським самоврядуванням

забезпечити належний рівень комунікації зі студентством, відповідній зворотній зв'язок та реагування на проблеми студентського життя. Цього слід прагнути й надалі.

За звітний період розширилась участь студентського самоврядування в управлінні університетом стосовно практично усіх сфер життя. У цьому величезна заслуга нашого викладацького активу, насамперед заступників деканів і директорів з виховної роботи. Варто назвати кращих серед них: **Ніконова Вікторія Віталіївна** – факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем; **Бутенко Наталія Василівна** – економічний-факультет; **Кіреєва Наталія Олександрівна** – юридичний факультет; **Короткий Олександр Григорович** – ННЦ "Інститут біології"; **Перегуда Олег Володимирович** – механіко-математичний факультет; **Климук Тарас Миколайович** – інститут міжнародних відносин. Разом зтим, надзвичайно високі оцінки діяльності університетського студентського самоврядування не дають права на заспокоєння, адже розвиток студентського самоврядування має доповнюватися поглибленням змісту його діяльності.

У звітному періоді відбулася реорганізація управління виховною роботою на загальноуніверситетському рівні, пошук нових способів її координації та розвитку. Аналіз результатів засвідчує, що поєднання сектора роботи зі студентами з навчальною частиною дає плідні результати та дозволяє сформувати нові підходи у роботі зі студентами. Будемо очікувати нових успішних результатів у цій сфері.

8. На особливу увагу заслуговує діяльність Університету з підтримки воїнів Збройних сил України, Національної Гвардії України, інших збройних формувань, а також добровольчих з'єднань, які беруть участь у бойових діях. Наказом ректора було створено Координаційну раду з допомоги воїнам, що беруть участь у бойових діях. Цю раду очолив проректор **В.А. Бугров**, а координацію діяльності взяли на себе **О.П. Грибок** (сектор роботи зі студентами), **І. Степанець** (голова СПУ), **Д. Абдуллаєва** (механіко-математичний факультет), **А. Курінна** (філософський факультет). Було організовано та проведено такі проекти:

Значний обсяг роботи виконали: проект зі збору медикаментів "Захисти свого захисника"; проект "Допоможи Національній Гвардії України"; проект "Допомога нашому студенту Якимову Максиму"; проект "З'їж окупанта"; проект "Відкрий Україну"; проект "Надія є"; проект "Збір художньої та наукової літератури"; проект "Збір теплих речей і військового одягу"; проект "Стань донором – врятуй життя"; проект "Курси першої медичної допомоги"; проект "Студентська гвардія КНУ"; проект "Напиши листа солдатові"; проект "Благодійна вистава"; проект "Концерти для воїнів у шпиталі"; проект "Одноденний заробіток на допомогу пораненим"; проект "Велика зустріч випускників ІМВ" та ін.

Особливо варто відзначити таких студентів, аспірантів, викладачів і співробітників Університету.

Військовий інститут: **Ю. Голуб**.

Географічний факультет: **О. Кирилюк**.

Економічний факультет: **Н. Бутенко, С. Білозор**, **О. Рудик.**

Інститут високих технологій: **Р. Кузьмич**.

Інститут журналістики: **О.Д. Школьна, А.А. Бойко, Ю.В. Нестеряк, Т.В. Ковтун, С.В. Кабанець, М. Бойко.**

Інститут міжнародних відносин: **В.В. Дайнеко, К. Сербіна, Б. Міфтахов, М. Матушко**.

Інститут філології: **О.П. Івановська, М. Василів, А. Бурдиляк, С. Клещук, В. Лебідь, С. Міхеєва, М. Ісаєва, С. Кузік.**

Історичний факультет: **В. Масний**, **В. Ютовець.**

Механіко-математичний факультет: **А. Брацейко, П. Литовченко, Ю. Мельник, О. Міненко, В. Рудий, Д. Поляков, О. Іванишин**.

ННІ "Інститут геології": **О. Любчик, Л. Подоляко**.

ННЦ "Інститут біології": **І. Шумейко, Д. Ширяєва, Є. Стоггній, І. Савчук**.

Факультет інформаційних технологій: **М. Загалець**.

Факультет кібернетики: **Т.В. Кисленко**.

Факультет психології: **А.Б. Коваленко, О. Субурай, А. Нестерова, В. Варава**.

Факультет соціології: **С. Неруш, Г. Безпала**.

Фізичний факультет: **Д. Бабич**.

Філософський факультет: **М. Бурдюг, А. Черненко, Ю. Корзенок, О. Коваленко, А. Лапчевська, К. Мартинчук, О. Рисак, А. Кулінич, О. Горішня, Л. Сапянова**.

Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем: **В. Гедзюк, О. Зелена, М. Журбенко, Р. Куриленко.**

Хімічний факультет: **В. Дорощук, А. Зелінська**.

Юридичний факультет: **О. Шурин**, **Л. Квітенко**.

Як приклад наведемо далеко не весь перелік заходів, що проводилися у звітному періоді:

Традиційні заходи

- заходи з відзначення 180-ї річниці університету;
- заходи до Дня Збройних Сил України;
- святкування Днів факультетів та інститутів;
- Дні відкритих дверей університету, інститутів і факультетів;
- святкування Дня знань, урочисті посвята у студенти;
- День студента;
- урочисті вручення дипломів випускникам;
- Чемпіонат університету, Кубок Ректора та інші турніри з більярду, що присвячені 69-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні, Дню Конституції України, Дню Незалежності України, 180-ій річниці університету;
- заходи у Мистецькому салоні університету (відповідно до окремого графіку).

Заходи культурно-естетичного виховання

- III Міжнародний студентський театральний фестиваль "КАТАРСИС";

- концерт творчої майстерні театральних, естрадних мініатюр і художнього читання;
- концерт східного танцю студії "Маріам";
- виступ гурту ImageEffect з юридичного факультету на Всеукраїнському фестивалі музики та спорту RockDay;
- презентація дебютного альбому студентського гурту "The Black Birds Fly" під назвою "Шепіт";
- театралізоване дійство з нагоди 180-річчя заснування університету (фойє Головного корпусу) ;
- міжуніверситетський захід "Universitas: Utilitas, HonoretGloria", присвячений ювілейному, 180-му Дню Народження університету у внутрішньому дворику Червоного корпусу: гості дійства у середньовічному стилі мали змогу послухати давню музику, подивитися виставу-фабліо та справжній лицарський поєдинок (органи студентського самоврядуванням КНУ імені Тараса Шевченка, НПУ імені М.П.Драгоманова та НМУ імені О.О. Богомольця);
- концерт хору Вільнюського університету під керівництвом маестро Раси Гелготіене до 180-го Дня народження університету (Мистецький салон);
- вечір класичної та джазової музики (Мистецький салон);
- святковий концерт творчих колективів з нагоди 180-річчя заснування університету.

Найбільш значні заходи, організовані окремими підрозділами

- різдвяний вертеп від студентського активу ННЦ "Інститут біології";
- комплекс заходів до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав та 25-ої річниці виведення військ колишнього СРСР із Республіки Афганістан у Військовому інституті;
- рок-опера Мирона Гордійчука та Олександри Кравченко "Міф" (підготували студенти історичного факультету під керівництвом професійних вокалістів, режисерів та хореографів) в актовій залі Червоного корпусу, а також на батьківщині Тараса Шевченка у с. Моринці в рамках Першого всеукраїнського фестивалю ШЕ.Fest (за підтримку Студпарламенту);
- прем'єра художньо-історичного мюзиклу "Граф Монте Крісто" (студенти історичного, юридичного факультетів, факультету психології та студенти НМУ імені О. Богомольця);
- благодійний ярмарок, на якому студенти Інституту філології представили національну кухню різних країн світу, мови яких вони вивчають (зібрані кошти передані в дитячий будинок м. Біла Церква);
- Форум національної книги (кафедра видавничої справи та редагування Інституту журналістики);
- Віденський бал, присвячений 45-річчю факультету кібернетики;
- 5-й шоу-конкурс "Дві зірки" географічного факультету (студентський клуб "Планета");

• флеш-моб "День вишиванки" на економічному факультеті;

• заходи з відзначення Дня Українського козацтва під назвою "Козацькі розваги" в холі ННЦ "Інститут біології";

• огляд художньої самодіяльності студентів географічного факультету "Таланти І-го курсу" (клуб "Планета");

Виставки робіт

• виставка робіт українського художника Валерія Даниша "Живопис на склі" (Мистецька зала Інституту філології);

• виставка решетилівських гобеленів родини Пілюгіних у Червоному корпусі (організатор виставки – Центр фольклору та етнографії Інституту філології);

• виставка документальної фотографії до 25 річниці виведення радянських військ із Афганістану;

• виставка робіт Народного художника України, ветерана Другої світової війни Василя Івановича Забашти (Мистецька зала Інституту філології);

• виставка майстрині української вишивки з 3D-ефектом Тетяни Протчевої (Галерея мистецтв Червоного корпусу);

• виставка художніх робіт Заслуженого художника України Нікіфорової Надії Яківни під назвою "Шевченкіана Надії", присвяченої 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка (музей історії університету);

• виставка робіт молодої талановитої художниці з Харківщини Катерини Ткаченко, присвячена Небесній сотні;

• третя мистецька виставка сучасної художньої творчості "Зимові канікули" у стінах Інституту міжнародних відносин;

• виставка, присвячена біографії Франца Кафки (за підтримки Чеського центру)

• виставки картин видатного українського художника Івана Марчука (в холі Інституту міжнародних відносин);

• фотовиставка студентів університету "Neverland: незвичні місця України";

• виставки творів живопису та графіки сучасного художника Кучеренко Ірини у кабінеті історії мистецтв історичного факультету;

• виставка полтавського художника Дениса Городничого "Пробудження" в Галереї мистецтв Червоного корпусу (за сприяння Центру фольклору та етнографії, кафедри фольклористики Інституту філології);

• виставка відомого львівського художника-експресіоніста Михайла Демця в Інституті міжнародних відносин;

• фотовиставка з нагоди Дня знань під назвою "Мій Інститут філології" у сквері Жовтого корпусу (світлини Валерія Попова, Володимира Мукана та багатьох інших небайдужих до філології та фотографії);

• виставка відомого бельгійського фотохудожника Джима Сюмкаї, яка присвячена подіям, що відбувалися на Майдані (Виставкова галерея Червоного корпусу);

• виставка творів Народного художника України Марфи Тимченко (організатори – Центр фольклору та етнографії і кафедра фольклористики Інституту філології);

• виставка художніх робіт аспірантки кафедри "Економічна теорія, макро- і мікро економіка" Олени Плєшакової на економічному факультеті;

• фотодокументальна виставка, присвячена 100-річчю початку Першої світової війни (Кабінет історії мистецтв);

• виставка малюнків-реконструкцій історика Олексія Сокирка у Кабінеті історії мистецтв;

• виставка художніх робіт "Шевченкіана" Валерія Франчука;

• виставка робіт "Григорович" Юрія Шаповала.

Вшанування пам'яті видатних особистостей

• вечір, присвячений пам'яті великого письменника Габріеля Гарсіа Маркеса (історичний факультет);

• урочисті заходи, присвячені 110-річчю від дня народження видатного українського вченого, члена-кореспондента НАН України, професора Наума Давидовича Моргуліса, відкриття меморіальної дошки (факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем).

Благодійні акції

• благодійна театралізована вистава та святковий концерт "Зустріч з Дідом Морозом" для дітей Кмитівської спеціалізованої ЗОШ-інтернату (представники Курсантської Ради Військового інституту та студентський актив соціального департаменту);

• активна участь студентів-волонтерів університету в акції до дня підтримки людей з епілепсією – "Фіолетового дня" (подяка від Благодійного фонду "Асоціація батьків дітей з аутизмом");

• благодійна поїздка студентів юридичного факультету до дитячого будинку "Любисток" (с. Нові Петрівці, Вишгородський район);

• збір донорської крові на підтримку українського війська при підтримці Київського міського центру крові (2 загальноуніверситетські акції);

• благодійний аукціон з продажу картин Олени Плєшакової для закупівлі ліків для військовослужбовців, які постраждали під час бойових дій на сході країни та знаходяться на лікуванні в столичному шпиталі (економічний факультет);

• благодійний концерт від філософського факультету, на якому відбувся добровільний збір кошів на допомогу армії;

• благодійна акція "Збери дитину до школи": відвідування Таращанського реабілітаційного центру студентами Інституту журналістики спільно з волонтерами благодійного фонду "Життя з надлишком";

• благодійні студентські акції "З'їж окупанта! " та "Зігрій солдата" у холі Червоного корпусу (зібрані гроші, одяг, медикаменти для допомоги потерпілим в АТО);

• благодійний концерт у Центральному військовому шпиталі міста Києва та збір коштів на потреби поранених бійців АТО від студентів економічного факультету;

• денний заробіток щомісяця на потреби поранених, які знаходяться в шпиталях Київщини, від колективу Інституту журналістики;

• благодійні аукціони на допомогу військовим, які нині перебувають на лікуванні у київських госпіталях, (від студентів юридичного факультету);

• проект "ДоброДії" – збір одягу, взуття, книжок, канцелярського приладдя, іграшок та інших необхідних речей, а також спорудження і облаштування дитячого майданчика Кмитівської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату для дітей з вадами розумового розвитку (організатор – Соціальний департамент СПУ);

• збір коштів постраждалим у зоні АТО, а також на потреби армії;

• відвідування дитячих будинків до Дня Святого Миколая.

Соціальні акції

• відкрито Центр психологічної допомоги учасникам Майдану на факультеті психології;

• курси для всіх охочих студентів з надання першої медичної допомоги (провели представники Червоного Хреста за підтримки профкому);

• навчальний курс з надання екстреної домедичної допомог від Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф м. Києва;

• участь студентів у загальноукраїнській акції "За чисте довкілля" та загальноміській толоці;

• прибирання території університету;

• допомога батальйону спеціального призначення "Січ" (за ініціативи Студпарламенту для облаштування казарми та тренувальної бази батальйону передані 240 комплектів постільної білизни, теплі ковдри та подушки, продукти харчування);

• Київський турнір математичних боїв для юних школярів-математиків міста Києва на факультеті кібернетики;

• створення за ініціативи студентів Студентської гвардії університету (студгвардійці проходять прискорені курси загальновійськової підготовки);

• створення Координаційної ради – студентського органу самоврядування, метою діяльності якого є організація та підтримка заходів, спрямованих на допомогу бійцям у зоні АТО, постраждалим та переселенцям.

Вшанування героїв Небесної сотні

• 24 лютого 2014 р.: запалення свічок на площі перед пам'ятником Тарасові Шевченку, хода на Майдан Незалежності та покладання квітів до місць загибелі героїв Небесної сотні (у заходах взяли участь понад 1500 студентів, викладачі, адміністрація університету на чолі з ректором);

• Дні пам'яті героїв Майдану у підрозділах університету;

• збір коштів для постраждалих Євромайдану та сімей загиблих героїв;

• Вечір Пам'яті Небесної сотні "Реквієм за загиблими" в Актовій залі Головного навчального корпусу (організатори – департамент культури та мистецтв Студпарламент, Молодіжний центр культурно-естетичного виховання).

Спортивні заходи

• спартакіада серед студентів;

• спартакіада "Бадьорість та здоров'я" серед професорсько-викладацького складу університету;

• першість Голосіївського району м. Києва з шахів серед професорсько-викладацького складу ВНЗ III-IV р.а. у приміщені спорткомплексу університету (I місце – університет);

• змагання з волейболу в рамках Спартакіади серед збірних команд професорсько-викладацького складу ВНЗ III–IV рівнів акредитації Голосіївського району міста Києва у приміщенні спорткомплексу університету (I місце – університет);

• змагання з футзалу в рамках Спартакіади серед професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації Голосіївського району міста Києва (I місце – університет);

• спортивні змагання з шашок серед студентів ВНЗ III – IV рівнів акредитації Голосіївського району міста Києва (I місце – університет);

• турнір з футзалу серед дівчат, присвяченому 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка;

• спартакіада ветеранів "Спорт для всіх" (45 років і старші) серед професорсько-викладацького складу університету, що присвячена 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка;

• першість зі стрітболу серед команд іноземних студентів (факультет навчання іноземних громадян);

• участь студентів у встановлені нового рекорду України за колективним віджиманням від підлоги (916 осіб одночасно);

• турнір з шахів "Дружба народів", організований факультетом навчання іноземних громадян;

• спортивне змагання "Веселі старти" серед студентів I курсів, присвячені 180-річчю заснування Університету та Дню працівників фізичної культури та спорту;

• урочисте відкриття Спортивної Арени університету.

Заходи, присвячені Другій Світовій війні та вшануванню ветеранів

• відзначення Дня перемоги;

• вистава, присвячена Дню Перемоги (актова зала Головного навчального корпусу);

• відзначення Дня скорботи і вшанування пам'яті загиблих у роки війни;

• покладання квітів ветеранами війни і праці, студентами, викладачами, співробітниками університету до скульптури-символу "Навала" з нагоди "Дня партизанської слави та до 73-ї річниці оборони Києва";

• відзначення 70-річчя звільнення України від німецько-фашистських загарбників та 71-ї річниці визволення Києва від німецько-фашистських загарбників.

Круглі столи, форуми, зустрічі з видатними людьми

• зустріч музиканта та громадського діяча Святослава Вакарчука зі студентами Києва (актова зала Інституту міжнародних відносин та Інституту журналістики);

• зустріч студентів з дисидентом, політиком, Героєм України Левком Лук'яненком;

• зустріч із відомою російською письменницею, перекладачкою, публіцистом та громадським діячем Людмилою Уліцькою;

• зустріч студентів з Віталієм Кличком (з ініціативи Студентського парламенту);

• форум, приурочений до 70-ої річниці депортації кримськотатарського народу з Криму (публічний перегляд першого художнього фільму в історії кримськотатарського народу "Хайтарма", зустріч з режисером і виконавцем головної ролі Ахтемом Сеїтаблаєвим, експозиція кримськотатарського мистецтва в Галереї актової зали Червоного корпусу);

• круглі столи та лекції-зустрічі з різноманітними цікавими людьми врамках проекту "Відкритий університет КНУ імені Тараса Шевченка" (спікерами проекту, зокрема, були: політик і державний діяч В.О. Чалий, директор МБФ "Відродження" Є.К. Бистрицький, політичний експерт Євген Магда, письменник і сценарист А. Курков, політик та громадський діяч О. Рибачук);

• зустріч заступника Державного секретаря США Вікторії Нуланд з викладачами та студентами;

• лекція Міністра освіти і науки України Сергія Квіта з філософії герменевтики для студентів університету;

• зустріч з Президентом України в 2005-2010 роках Віктором Ющенком

• зустрічі з європарламентарями Петом Коксом, Едом Грейсом, конгресменом Джимом Слетері та ін.

Заходи, присвячені святкуванню 200-річчя Тараса Шевченка (за окремим графіком).

Найголовнішими завданнями на 2015 рік є:

- відзначення 70-річчя Перемоги у II Світовій війні, в якій народ України проявив мужність та героїзм у боротьбі з ворогами;
- активізація діяльності Молодіжного центру культурно-естетичного виховання та поширення його роботи на всі кампуси університету;
- поліпшення виховної роботи в коледжах і ліцеї;
- покращення активної спортивно-масової роботи, в тому числі через відновлення Спортивного клубу;
- формування привабливості здорового способу життя та етичної поведінки в суспільстві та в колективі;
- прищеплення в студентської молоді негативного ставлення до паління, алкоголізму, наркоманії;
- поліпшення естетично-мистецького виховання через збільшення кількості та якості культурно-мистецьких заходів, насамперед виставок, екскурсій, вистав тощо;
- формування духу єдності та корпоративної солідарності в університетській громаді;
- посилення ролі студентського самоврядування в діяльності Університету.

6. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

6.1. Витрати Університету у 2014 році

Обсяг фінансування Київського національного університету імені Тараса Шевченка на 2014 р. становив **954,7 млн грн**.

Фінансування із **загального фонду** у 2014 р. становить **664,3 млн грн**, або **69,6 %,** із **спеціального фонду** – **290,4 млн грн**, або **30,4 %** загального обсягу фінансування.

Фактичні надходження з Державного бюджету України **(загальний фонд)** у 2014 р. за усіма бюджетними програмами (**664,3 млн грн**) було спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **508,9 млн грн**;
- оплату комунальних послуг – **5,0 млн грн**, з них: НДЧ – **1,74 млн грн**, ліцей – **1,5 млн грн**, коледжі – **1,73 млн грн**;
- виплату стипендій та інших виплат – **144,3 млн грн**; із них: для діяльності коледжів – **4,1 млн грн**;
- стажування та навчання студентів, аспірантів, співробітників за кордоном – **0,6 млн грн**;
- придбання продуктів харчування – **5,0 млн грн**;
- використання товарів і послуг –- **0,4 млн гр**;
- проведення конференцій – **0,1 млн грн**.

Структура видатків по загальному фонду у 2014 р., млн грн

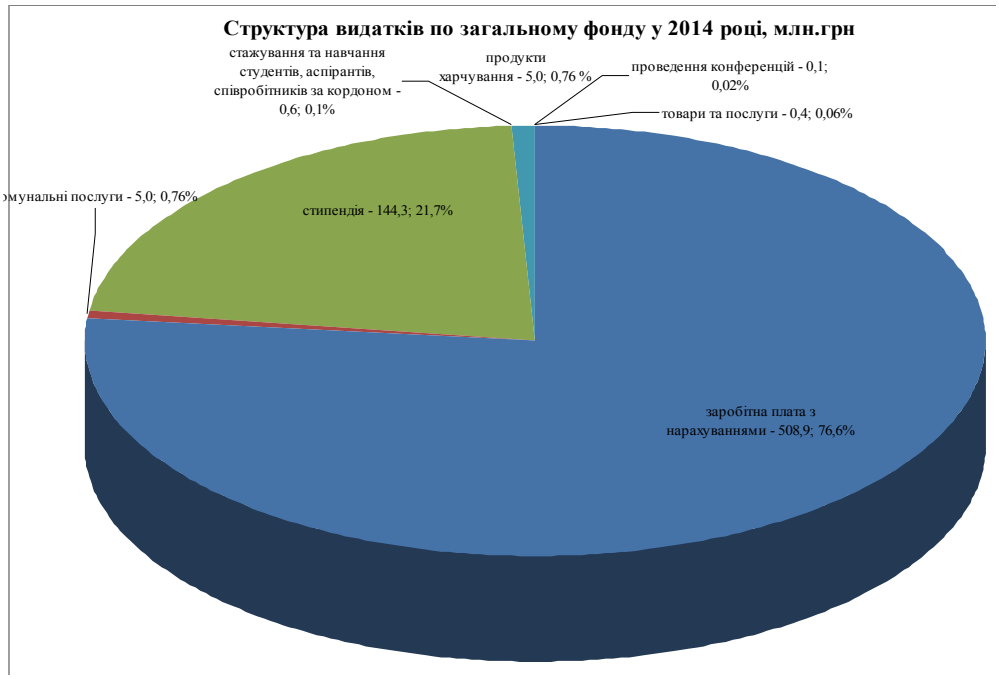

у тому числі за програмою КПКВ 2201280 "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" склали **570,8 млн грн**, які спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **427,6 млн грн** (75,0 %);
- виплату стипендій та інших виплат населенню – **140,2 млн грн** (24,5%);
- використання товарів і послуг – **0,2 млн грн** (0,04%);
- придбання продуктів харчування – **2,8 млн грн** (0,5%);

за програмою КПКВ 2201290 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" становили **64,1 млн грн**, які спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **62,24 млн грн** (97,1 %);
- оплату комунальних послуг – **1,74 млн грн.** (2,7 %);
- використання товарів і послуг – **0,1 млн грн** (0,15 %);
- проведення конференцій – **0,04 млн грн** (0,05 %);

за програмою КПКВ 2201100 "Надання загальної та поглибленої освіти з фізики і математики, фізкультури і спорту спеціалізованими школами – інтернатами" становили **12,2 млн грн**, які спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **8,5 млн грн** (69,7 %);
- оплату комунальних послуг – **1,5 млн грн** (12,3 %);
- виплату стипендій та інших виплат населенню – **0,006 млн грн** (0,04 %);
- використання товарів і послуг – **0,2 млн грн** (1,6 %);
- придбання продуктів харчування – **2,0 млн грн** (16,4 %);

за програмою КПКВ 2201150 "Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики" становили **16,4 млн грн**, які спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **10,5 млн грн** (64,0 %);
- оплату комунальних послуг – **1,73 млн грн** (10,4 %);
- виплату стипендій та інших виплат населенню – **4,1 млн грн** (25,0 %);
- придбання продуктів харчування – **0,1 млн грн** (0,6%);

за програмою КПКВ 2201250 "Навчання, стажування, підвищення кваліфікації студентів, аспірантів, науково-педагогічних та педагогічних працівників за кордоном" склали **0,6 млн. грн**., які спрямовано на:

- стажування та навчання студентів, аспірантів, співробітників за кордоном – **0,6 млн грн** (100,0 %);

за програмою КПКВ К2201040 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами" становили **0,131 млн грн**, які спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **0,083 млн грн** (63,4 %);

• використання товарів і послуг – **0,003 млн грн** (2,3%);

• проведення конференцій – **0,045 млн грн** (34,3 %).

Фактично до спеціальному фонду у 2014 р. надходження за усіма бюджетними програмами (освітня та наукова діяльність, навчання в ліцеї і коледжах) становили **290,4 млн грн**.

Загальна структура фактичних надходжень по спеціальному фонду у 2014 р. за всіма бюджетними програмами, млн грн

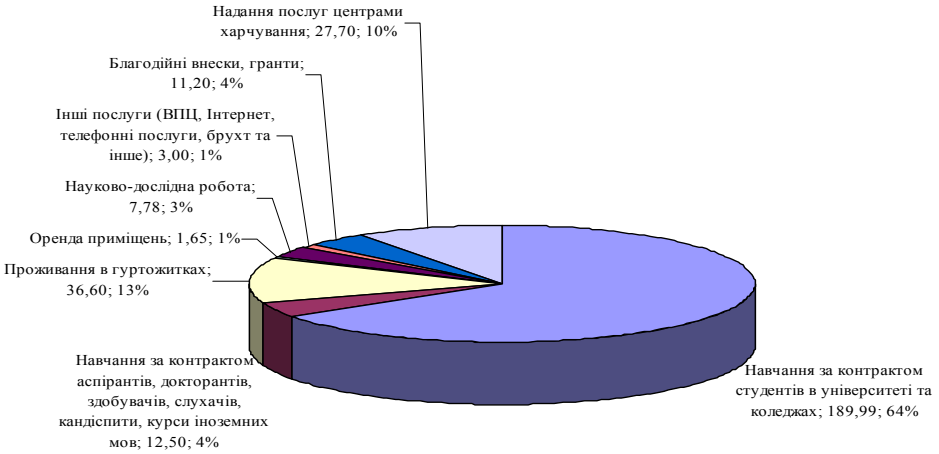

За 2014 р. отримано надходжень **за спеціальним фондом КПКВ 2201280** "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" – **278,89 млн грн.**

Таблиця 6.1

Структура фактичних надходжень до спеціальному фонду у 2014 р. за КПКВ 2201280 "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка"

Джерела надходжень	Сума, млн грн	%
Навчання за контрактом студентів	188,49	67,6
Навчання за контрактом аспірантів, докторантів, здобувачів, слухачів, кандіспити, курси іноземних мов тощо	12,5	4,5
Проживання в гуртожитках студентів, аспірантів, докторантів тощо	35,5	12,7
Оренда приміщень	1,4	0,5
Інші послуги (ВПЦ, послуги Інтернет, телефонні послуги, брухт, ін.)	3,0	1,1
Благодійні внески, гранти, дарунки, суми за дорученнями	10,3	3,7
Надання послуг Центрами харчування	27,7	9,9
Всього	**278,89**	**100,0**

У 2014 році Університет У тому числі отримав два іноземні гранти на загальну суму **19,8 тис. євро**. Програма проекту TEMPUS JPCR, Університет Марібору, Словенія – Європейська політика сусідства: право та належне управління. Грантовою угодою з Єреванським державним університетом передбачено сприяння інтернаціоналізації вищих навчальних закладів у країнах Східного партнерства через культурні та структурні перетворення.

Основним джерелом надходжень до спеціального фонду в Університеті є платні послуги з підготовки студентів, які становлять **67,6 %** від загальної суми надходжень.

Таблиця 6.2

Структура надходжень за платні освітні послуги у 2014 р. у розрізі факультетів, інститутів

№	Факультет, інститути	Надходження від платних послуг, млн грн	Відсоток
1	Військовий інститут	11,2	5,9
2	Географічний факультет	5,2	2,75
3	ННІ "Інститут геології"	0,4	0,2
4	Економічний факультет	16,6	8,8
5	ННЦ "Інститут біології"	3,5	1,8
6	Інститут високих технологій	0,09	0,05
7	Інститут журналістики	13,6	7,2
8	Інститут міжнародних відносин	28,9	15,3
9	Інститут післядипломної освіти	19,0	10,1
10	Інститут філології	11,8	6,3
11	Історичний факультет	1,1	0,6
12	Механіко-математичний факультет	0,8	0,4
13	Факультет радіофізики, електроніки і комп'ютерних систем	0,5	0,3
14	Факультет кібернетики	2,6	1,4
15	Факультет психології	3,8	2,1
16	Факультет соціології	0,8	0,4
17	Фізичний факультет	0,2	0,1
18	Філософський факультет	6,6	3,5
19	Хімічний факультет	0,2	0,1
20	Юридичний факультет	42,6	22,6
21	Ф-т навчання іноземних громадян	18,5	9,8
22	Факультет інформаційних технологій	0,5	0,3
Усього		**188,49**	**100,0**

У 2014 р. кошти спеціального фонду за **КПКВ 2201280** "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" спрямовано на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **191,4 млн грн** (65 %);
- оплату комунальних послуг – **47,0 млн грн** (16 %);
- виплату стипендії – **0,03 млн грн**(0,1 %);
- відрядження та практику студентів – **0,5 млн грн** (0,2 %);
- відрахування Профспілковій організації, згідно з Колективним договором, – **2,2 млн грн** (0,7 %);
- придбання обладнання – **2,26 млн грн** (0,8 %);
- поточний ремонт капітальний ремонт, реконструкцію, будівництво – **17,3 млн грн** (6 %);
- придбання продуктів харчування – **10,4 млн грн** (3 %);
- придбання канцтоварів і витратних матеріалів – **1,6 млн грн** (0,5 %);

• придбання господарських товарів, матеріалів для проведення поточних ремонтів – **2,6 млн грн** (1 %);

• придбання комплектуючих для ремонту та виготовлення меблів – **1,0 млн грн** (0,3 %);

• придбання комплектуючих до комп'ютерної техніки – **0,8 млн грн** (0,%);

• бланки документів про освіту та студентських квитків – **1,5 млн грн** (0,5 %);

• телекомунікаційні послуги (телефон, Інтернет, спецзв'язок) – **1,2 млн грн** (0,4 %);

• послуги з доступу до баз даних, обслуговування програмного забезпечення, відновлення локальних комп'ютерних мереж – **2,0 млн грн** (0,7 %);

• послуги з технічного обслуговування обладнання, вивозу сміття, дезінфекції, охорони – **3,4 млн грн** (1 %);

• придбання медикаментів, оплата спецхарчування, послуг з медогляду працівників, транспортних послуг, паливо-мастильних матеріалів, питної води та оренди кулерів, касового обслуговування, розробки документації, рекламні послуги та інше – **7,4 млн грн** (2 %);

• сплата податків – **3,5 млн грн** (1,5 %).

За програмою **КПКВ 2201290** "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київського національного університету імені Тараса Шевченка" надходження за спеціальним фондом у 2014 р. становили **7778,10 тис грн.**

Таблиця 6.3

Показники виконання підрозділами Університету науково-дослідних робіт за договорами із замовниками за січень-вересень 2014 р.

№	Підрозділи	Кількість договорів	Обсяг договорів, тис. грн	Фактично надійшло, тис. грн
	Природничі факультети			
1	ННЦ "Інститут біології"	3	193,7	148,7
2	Географічний факультет	1	40,0	0,0
3	Геологічний факультет	0	0,0	0,0
4	Факультет кібернетики	0	0,0	0,0
5	Механіко-математичний факультет	2	46,0	21,0
6	Радіофізичний факультет	1	56,0	30,7
7	Фізичний факультет	8	294,0	38,5
8	Хімічний факультет	3	2414,2	1438,3
9	Інститут високих технологій	0	0,0	0,0
10	Військовий інститут	0	0,0	0,0
11	Астрономічна обсерваторія	1	50,0	25,0
12	Кримська астрофізична обсерваторія	1	45,0	0,0
	Усього:	**20**	**3138,9**	**1702,2**
	Соціогуманітарні факультети			
13	Економічний факультет	1	35,0	35,0

14	Історичний факультет	0	0,0	0,0
15	Факультет соціології	0	0,0	0,0
16	Факультет психології	0	0,0	0,0
17	Філософський факультет	0	0,0	0,0
18	Юридичний факультет	0	0,0	0,0
19	Інститут журналістики	0	0,0	0,0
20	Інститут міжнародних відносин	0	0,0	0,0
21	Інститут філології	0	0,0	0,0
	Усього:	**1**	**35,0**	**35,0**
	Разом:	**21**	**3173,9**	**1737,2**

Таблиця 6.4

Надання інших платних послуг
(проведення науково технічної експертизи)

№	Підрозділи	Кількість договорів	Обсяг договорів (тис. грн)	Фактично надійшло (тис. грн)
1	ННЦ "Інститут біології"	36	1093,1	805,6
2	Географічний факультет	2	62,0	31,0
3	ННІ "Інститут геології"	Договір 2013 р.	0,0	16,20
4	Факультет РЕКС	1	8,0	0,00
5	НДЧ	1	1,0	1,00
6	Міжнародний центр ядерної безпеки	7	5187,1	5187,1
	Разом:	**47**	**6351,2**	**6040,9**

Крім того, Університетом отримано для розвитку науки благодійних внесків, грантів та дарунків на загальну суму **845,0 тис. грн**, з них **5** іноземних грантів на загальну суму **40,4 тис. євро** та **6,9 тис. доларів США**, а саме:

Таблиця 6.5

Перелік іноземних партнерів і розмір фінансування грантових угод на 2014 рік

Назва міжнародних фінансових організацій або країн-донорів гранту	Договір про грант	Мета використання гранту	Сума проекту на 2014 р.
Програма проекту ЕРАЗМУС МУНДУС Університет Турку, Фінляндія	№2012-2742/001-001 EMA-2	Досягнення кращого взаєморозуміння і взаємного збагачення між Європейським Союзом і країнами – партнерами, які не входять до ЄС у рамках програми в галузі вищої освіти	2411.93 EUR
Програма проекту ЕРАЗМУС МУНДУС Таллінський Університет, Естонія	№545743 EM-1-2013	Адміністрування та координація проекту "HUMERIA" в межах програми Європейської комісії "Еразмус Мундус Напрям 2"	3982 EUR
Університет Техасу, науковий центр здоров'я у Х'юстоні, США	№007953B	Сприяти об'єктивності досліджень "Молекулярні механізми регуляції мі(КАТ) в гладенько-м'язових клітинах кишечнику"	6884.86USD

Програма проекту ЕРАЗМУС МУНДУС Олденбурзький університет, ФРН	№2012-2738/001-001 EMA-2	Партнерство у проекті "ELECTRA" в межах програми Європейської комісії "Еразмус Мундус Напрям 2"	3040.58EUR
Грант CPEA-2010/10117 університет Нурланда, Норвегія	CPEA-2010/10117	Координації академічних обмінів кваліфікованими фахівцями	30947.91EUR

У 2014 р. кошти спеціального фонду за **КПКВ 2201290** "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київського національного університету імені Тараса Шевченка" спрямовано на:

• виплату заробітної плати з нарахуваннями – **3899,1 тис. грн** (48,7 %);

• придбання реактивів, лабораторного приладдя та посуду, канцтоварів і витратних матеріалів – **336,1 тис. грн** (4,2 %);

• оплата послуг з повірки приладів, поточного ремонту лабораторного обладнання, розміщення рекламних оголошень, друк буклетів та монографій, послуги зв'язку та інше – **96,9 тис. грн** (1,2 %);

• видатки на відрядження – **5,6 тис. грн** (0,1 %);

• придбання обладнання – **2838,1 тис. грн** (35,4 %);

• сплата податків – **837,4 тис. грн** (10,4 %).

за програмою КПКВ 2201100 "Надання загальної та поглибленої освіти з фізики і математики, фізкультури і спорту спеціалізованими школами-інтернатами" надходження за спеціальним фондом склали **76,0 тис. грн**, які спрямовано на:

• використання товарів і послуг – **26,0 тис. грн**;

• інші поточні видатки (податки) – **50,0 тис. грн**;

за програмою КПКВ 2201150 "Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики" склали **2,8 млн грн**, які спрямовано на:

• виплату заробітної плати з нарахуваннями – **1,5 млн грн**;

• оплату комунальних послуг – **0,5 млн грн**;

• використання товарів і послуг – **0,6 млн грн**;

• інші поточні видатки (податки) – **0,2 млн грн**.

Зменшення фактичних надходжень Університету у 2014 р. зумовлено обставинами:

• політичного характеру – зменшення кількості студентів-контрактників зі східних областей, АР Крим та іноземних студентів;

• економічного характеру – зменшення купівельної спроможності громадян, що вплинуло на контингент студентів, слухачів курсів тощо, які можуть навчатися на умовах контракту;

• фінансового характеру – зміни до Державного бюджету України спричинили розірвання із замовниками угод на виконання науково-дослідних робіт;

• соціального характеру – значна кількість абітурієнтів і студентів через політичну та економічну нестабільність намагається виїхати на навчання за кордон.

6.2. Заробітна плата співробітників

Заробітна плата науково-педагогічного персоналу Університету, яка виплачується за рахунок загального та спеціального фондів, становить:

Професор (з відповідними доплатами і надбавками за стаж, науковий ступінь і вчене звання) – **11660 грн**;

Доцент (з відповідними доплатами і надбавками за стаж, науковий ступінь і вчене звання) – **9907 грн**;

Асистент, кандидат наук – **6418 грн**;

Асистент (без ступеня) – **5229 грн.**

Для інших категорій співробітників Університету розмір посадових окладів становить від **1704** до **6687 грн.**

На виконання абзацу 11 частини першої статті 57 Закону України "Про освіту" у 2014 році надавалася *матеріальна допомога на оздоровлення* у розмірі місячного посадового окладу всім педагогічним і науково-педагогічним працівникам університету, а також працівникам Наукової бібліотеки імені М.Максимовича. Загалом на матеріальну допомогу витрачено коштів загального фонду **10,4 млн грн** і спеціального фонду **3,5 млн грн.**

На виплату *доплат до посадових окладів* співробітникам Університету за рахунок **загального фонду** в 2014 р. витрачено **39 785,4 тис. грн**, а саме:

- за розширення зони обслуговування виплачено у розмірі **22-50 %** від посадового окладу робітників та фахівців **194** працівникам на суму **1 752,2 тис. грн**;
- за суміщення посади виплачено у розмірі **15-50 % 256** працівникам педагогічного персоналу, робітникам і фахівцям на суму **2 424,8 тис. грн**;
- за науковий ступінь у розмірах **15-25 %** виплачено **1697** працівникам педагогічного та науково-педагогічного персоналу, фахівцям та адмінперсоналу на суму **15 260,0 тис. грн**;
- за знання іноземної мови у розмірі **10 %** виплачена **7** фахівцям на суму **12,6 тис. грн**;
- за вислугу років від **10** до **30 %** виплачено **137** фахівцям на суму **883,3 тис. грн**;
- за вчене звання у розмірах **25-33 % 1296** працівникам науково-педагогічного персоналу та адмінперсоналу на суму **18 699,0 тис. грн**;
- за шкідливі умови праці у розмірах **4-24 % 105** робітникам і фахівцям на суму **541,3 тис. грн**;
- за завідування кафедрою у розмірі **20 %** від посадового окладу **42** працівникам науково-педагогічного персоналу на суму **212,2 тис. грн**.

За рахунок коштів *спеціального фонду* доплат до посадових окладів виплачено на суму **9 937,6 тис. грн**, а саме:

• за розширення зони обслуговування виплачено у розмірі **22-50 %** від посадового окладу робітників та фахівців **94** працівникам на суму **683,6 тис. грн**;

• за суміщення посади виплачено у розмірі **15-50 % 76** робітникам і фахівцям на суму **517,4 тис. грн**;

• за науковий ступінь у розмірах **15-25 %** виплачено **610** працівникам науково-педагогічного персоналу, фахівцям та адмінперсоналу на суму **4 350,9 тис. грн**;

• за ненормований робочий день в розмірі **25 % 17** робітникам на суму **78,0 тис. грн**;

• за вислугу років від **10** до **30 %** виплачена **17** фахівцям на суму **90,5 тис. грн**;

• за вчене звання у розмірах **25-33 % 326** працівникам науково-педагогічного персоналу та адмінперсоналу на суму **3 944,9 тис. грн**;

• за шкідливі умови праці у розмірах **4-24 % 78** робітникам і фахівцям на суму **188,5 тис. грн**;

• за завідування кафедрою у розмірі **20 %** від посадового окладу **13** працівникам науково-педагогічного персоналу на суму **83,8 тис. грн**.

В 2014 р. співробітникам Університету виплачено *надбавок до заробітної плати* за рахунок *загального фонду* **25 297,5 тис. грн**, а саме:

• за складність і напруженість у роботі в розмірі **10-50 % 48** працівників педагогічного та науково-педагогічного персоналу, фахівців і робітників на суму **652,8 тис. грн**;

• за високі досягнення в праці в розмірі **10-50 %** від посадового окладу **2** співробітника адмінперсоналу на суму **33,4 тис. грн**;

• за вислугу років в розмірі **10-30 %** від посадового окладу **89** співробітникам педагогічного та науково-педагогічного персоналу на суму **441,5 тис. грн**;

• за знання іноземної мови в розмірі **10 %** від посадового окладу **7** співробітникам науково-педагогічного персоналу та фахівцям на суму **34,0 тис. грн**;

• за науковий стаж у розмірі **10-30 %** від посадового окладу **1866** співробітникам педагогічного, науково-педагогічного персоналу, фахівцям та адмінперсоналу на суму **20 440,3 тис. грн**;

• за особливі умови роботи в розмірі **50 %** посадового окладу **131** фахівцю та педагогічному персоналу на суму **1 788,7 тис. грн**;

• за почесне звання в розмірі **15-40 %** посадового окладу **126** співробітникам науково-педагогічного персоналу, фахівцям та адмінперсоналу на суму **1 233,6 тис. грн**;

• педагогічним працівникам **20 %** від посадового окладу **109** співробітникам на суму **617,3 тис. грн**;

• за спортивне звання в розмірі **10-20 %** від посадового окладу **9** співробітникам науково-педагогічного персоналу на суму **55,9 тис. грн.**

За рахунок **спеціального фонду** надбавок до посадових окладів співробітників університету виплачено – **14 955,4 тис. грн**, а саме:

• за складність і напруженість в роботі в розмірі **10-50 % 662** працівникам педагогічного та науково-педагогічного персоналу, фахівцям, робітникам та адмінперсоналу на суму **6 947,2 тис. грн**;

• за виконання особливо важливої роботи в розмірі **40-50 %** посадового окладу **6** фахівцям та адмінперсоналу на суму **75,1 тис. грн**;

• за високі досягнення в праці в розмірі **10-50 %** від посадового окладу **91** співробітнику педагогічного, науково-педагогічного персоналу, фахівцям, робітникам та адмінперсоналу на суму **1 061,5 тис. грн**;

• за вислугу років в розмірі **10-30%** від посадового окладу **44** співробітників педагогічного, науково-педагогічного персоналу, фахівцям та адмінперсоналу на суму **205,3 тис. грн**;

• за знання іноземної мови в розмірі **10 %** від посадового окладу **78** співробітникам науково-педагогічного персоналу та фахівцям на суму **274,7 тис. грн**;

• за класність в розмірі **10-25 %** від посадового окладу **26** робітникам на суму **124,6 тис. грн**;

• за науковий стаж в розмірі **10-30 %** від посадового окладу **750** співробітникам педагогічного, науково-педагогічного персоналу, фахівцям та адмінперсоналу на **суму 5 639,8 тис. грн**;

• за особливі умови роботи в розмірі **50 %** посадового окладу **16** фахівцям на суму **29,4 тис. грн**;

• за почесне звання в розмірі **15-40 %** посадового окладу **55** співробітникам науково-педагогічного персоналу, фахівцям та адмінперсоналу на суму **385,4 тис. грн**;

• педагогічним працівникам **20 %** від посадового окладу **37** співробітникам на суму **183,0 тис. грн**;

• за спортивне звання в розмірі **10-20 %** від посадового окладу **7** співробітникам науково-педагогічного персоналу та фахівцям на суму **29,4 тис. грн**.

На оплату праці *студентських загонів* в 2014 р. витрачено **238,7 тис. грн.**

Упродовж 2014 р. підвищення посадових окладів здійснювалось лише співробітникам II–VI розрядів Українського фізико-математичного ліцею, Оптико-механічного коледжу та Коледжу геологорозвідувальних технологій. Наприклад, якщо посадовий оклад вищевказаних співробітників з січня по вересень 2014 р. становив **1218 грн**, то з 01.10.14 розмір посадових окладів працівників становить:

2 тарифний розряд – **1223 грн**;

3 тарифний розряд – **1233 грн**;

4 тарифний розряд – **1243 грн**;

5 тарифний розряд – **1253 грн**;

6 тарифний розряд – **1263 грн**.

У 2014 р. надано матеріальну допомогу на оздоровлення педагогічним працівникам та бібліотекарям ліцею та коледжів:

• Український фізико-математичний ліцей (загальний фонд) – **127,5 тис. грн**;

• Коледж геологорозвідувальних технологій (загальний та спеціальний фонди) – **130,6 тис. грн**;

• Оптико-механічний коледж (загальний фонд) – **86,3 тис. грн.**

На виплату *доплат* до посадового окладу співробітникам коледжів і ліцеїв витрачено:

• Український фізико-математичний ліцей (загальний фонд) **– 324,7 тис. грн**;

• Коледж геологорозвідувальних технологій (загальний та спеціальний фонди) – **407,5 тис. грн**;

• Оптико-механічний коледж (загальний фонд) – **249,0 тис. грн.**

На виплату *надбавок* до посадового окладу співробітникам коледжів і ліцеїв витрачено:

• Український фізико-математичний ліцей (загальний фонд) – **852,4 тис. грн**;

Коледж геологорозвідувальних технологій (загальний та спеціальний фонди) – **1030,9 тис. грн**;

• Оптико-механічний коледж (загальний фонд) – **578,4 тис грн.**

6.3. Стипендіальне забезпечення

У 2013/14 навч. році стипендію отримували **11648** студентів, **965** аспірантів і **112** докторантів, усього **12725** осіб.

Стипендіальний фонд у 2014 р. станвить **144,3 млн грн**. У 2014 р. розмір мінімальної академічної (ординарної) стипендії студентам коледжів і студентам університету залишився незмінним і становив, відповідно **550** та **730** грн на місяць.

Таблиця 6.6

Контингент студентів, що отримують стипендії

	Кількість стипендіатів у 2013/14 навч. році	**У тому числі стипендіати коледжів і ліцеїв**
Студенти, що отримують стипендії Верховної Ради України	4	
Студенти, що отримують стипендії Президента України	20	1
Студенти, що отримують стипендію імені М.Грушевського	4	
Студенти, що отримують стипендії Кабінету Міністрів України	2	
Студенти, що отримують стипендію імені В.Чорновола	1	
Студенти, що отримують іменні стипендії Університету	56	
Студенти-сироти та позбавлені батьківського піклування	181	17
Студенти-"чорнобильці"	61	
Студенти з малозабезпечених сімей	2	1

Студенти, які є інвалідами	302	21
Студенти, які мають сім'ї з дітьми	1	3
Студенти за напрямами підготовки педагогічної освіти	444	
Студенти, які навчаються на відмінно	2854	30
Студенти, які мають середній бал 4-4,99	7717	596
Всього	**11648**	**669**

6.4. Фінансування практики студентів і відряджень

Для опанування студентами сучасними методами, формами організації і знаряддями праці у сфері їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в Університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності Університет здійснював організацію і проведення практики студентів. Загальні витрати на педагогічну та навчально-виробничу практику наведено у таблиці.

Таблиця 6.7

Витрати на педагогічну та навчально-виробничу практику у 2014 році

Факультет, ін-т	**Витрати на педагогічну практику**	**Витрати на навчально-виробничу практику**	**Всього, тис. грн**
ННЦ "Інститут біології"		94,5	**94,5**
Інститут філології	4,2	43,3	**47,5**
Фізичний факультет			
ННІ "Інститут геології"		86,1	**86,1**
Географічний ф-т		183,5	**183,5**
Історичний факультет	8,9	16,6	**25,5**
Хімічний факультет	3,6		**3,6**
Мех.-матем.факультет	1,3		**1,3**
Факультет кібернетики	1,5		**1,5**
Факультет психології	3,8		**3,8**
Коледж геологорозвідувальних технологій	10,5	75,0	**85,5**
Всього	**33,8**	**499,0**	**532,8**

6.5. Фінансування студентського самоврядування

Для гармонійного розвитку особистості студента, формуванню у нього навичок майбутнього організатора та відповідно до ст.40 Закону України "Про вищу освіту" в Університеті створено студентський парламент як керівний орган студентського самоврядування. Ухвалою Вченої ради Університету на виконання завдань і повнова-

жень студентського самоврядування у 2014 році передбачено **1633,7 тис. грн**, у т. ч. на проведення наукових студентських з'їздів, симпозіумів, конференцій і семінарів – **651,9 тис. грн**, видатки на відрядження – **326,7 тис. грн**, капітальні видатки, пов'язані з науковою, соціальною, культурно-масовою, спортивною та мистецькою діяльністю студентського самоврядування в інститутах та на факультетах – **126,7 тис. грн**, витрати на придбання матеріалів, обладнання та інвентарю – **528,4 тис. грн**.

6.6. Соціальна сфера

Забезпечення умов праці, навчання та відпочинку

За останні роки в Університеті значно поліпшились умови праці, навчання та відпочинку.

У складі Університету з метою реалізації соціальної складової (забезпечення харчування, відпочинку, оздоровлення та лікування осіб, які навчаються і працюють в університеті) функціонують два центри харчування, студентська поліклініка, санаторій-профілакторій, спортивний комплекс, стадіон та спортивно-оздоровчий табір "Мрія" (с. Плюти).

В Університеті створені і підтримуються належні умови для забезпечення корисного та повноцінного харчування студентів та викладачів. Центр харчування №1 обслуговує Головний навчальний корпус, Інститут філології та Інститут міжнародних відносин, а Центр харчування №2 охоплює практично всі факультети, інститути та гуртожитки, які знаходяться на пр. Глушкова та на вул. Ломоносова. Усього в центрах харчування налічується **9** їдалень, з яких **7** розміщено у навчальних корпусах та **2** в гуртожитках, **15** буфетів, з яких **2** розміщено в гуртожитках, **13** в навчальних корпусах, та **4** кафе, з яких **2** розміщено в гуртожитках, **1** в навчальному корпусі та **1** в окремій будівлі на території студмістечка. Окремо функціонує їдальня в Українському фізико-математичному ліцеї. Загальна кількість посадочних місць в їдальнях, буфетах та кафе становить **2862**, що відповідає нормам.

У 2014 р. було відремонтований й запрацював буфет Коледжу геологорозвідувальних технологій.

Для забезпечення економного та раціонального використання бюджетних коштів під час ведення господарської діяльності в університеті працюють **2** пральні та швейний цех.

З метою оздоровлення студентів функціонує санаторій-профілакторії, який утримується за рахунок коштів Фонду соціального страхування та Університету та розрахований на **150** ліжко-місць. За 2014 р. оздоровлено **1350** студентів.

Для підвищення культурного виховання та творчого розвитку співробітників та студентської молоді, в Головному навчальному корпусі працює "Мистецький салон", в

якому щотижня проводяться культурно-мистецькі заходи за участю студентів факультетів та інститутів університету, а також студентів інших навчальних закладів. Також для організації дозвілля в університеті є **10** актових залів, а саме:

Актова зала головного корпусу

Дзеркальна зала (ауд. № 148) в головному корпусі;

Диско-зала "Планета" (вул. Ломоносова 55/57)

Актова зала Економічного факультету (вул. Васильківська, 90а)

Актова зала Інституту міжнародних відносин (вул. Мельникова, 36/1)

Актова зала Інституту філології (бульвар Тараса Шевченка, 14)

Актова зала Інституту післядипломної освіти (вул. Васильківська, 36)

Актова зала Українського фізико-математичного ліцею (проспект Академіка Глушкова, 6)

Актова зала Оптико-механічного коледжу (вул. Аніщенка, 6)

Актова зала Коледжу геологорозвідувальних технологій (вул. Анрі Барбюса, 9).

У Молодіжному центрі культурно-естетичного виховання функціонують **17** творчих колективів і студій, фз них **8** колективів мають звання "народний аматорський колектив.

Університет має **21** гуртожиток, в яких проживають студенти, аспіранти, докторанти, науково-педагогічні, наукові та інші працівники Університету, для яких створені відповідні умови проживання та відпочинку.

Для забезпечення культурно-масової, фізкультурної, оздоровчої роботи та надання співробітникам матеріальної і фінансової допомоги пунктом 11.7 Колективного договору передбачено відрахування коштів на рахунок Первинної профспілкової організації співробітників університету (далі – ППО) не менше ніж **0,5 %** від фонду оплати праці університету та **2 %** від надходжень за надання платних послуг. Крім того, п.11.11 Додатку 4 Колективного договору передбачено фінансування культурно-масової роботи (концерти, виставки, вечори відпочинку, витрати на команди КВК), спортивно-фізкультурних заходів (спартакіади, чемпіонати, інші спортивні змагання, спорядження спортивних команд), оздоровлення і відпочинку студентів шляхом виділення ППО **1 %** позабюджетних коштів Університету.

Протягом 2014 р. для забезпечення вищезазначених заходів університетом перераховано Первинній профспілковій організації Київського національного університету імені Тараса Шевченка кошти в сумі **2,2 млн грн**.

6.7. Господарська діяльність, експлуатація споруд та інфраструктури Університету

Сучасний університет неможливий без продовження цілеспрямованої роботи щодо забезпечення комфортних умов для навчання, праці та відпочинку. Цей напрям був і залишатиметься пріоритетним.

У звітному періоді постійна увага приділялася господарчій діяльності, капітальному та поточному ремонту, збереженню та підтриманню в належному технічному стані університетського майна та інфраструктури.

Придбання обладнання за 2014 рік

Університетом у 2014 р. всього придбано матеріальних цінностей капітального характеру на загальну суму **2,26 млн грн**, у тому числі :

Обладнання – **942,48 тис. грн.**

Офісна техніка – **939,75 тис. грн.**

Меблеві заготовки – **379,64 тис. грн.**

Передано в порядку благодійної допомоги підрозділам Університету за 2014 р. усього матеріальних цінностей на суму **3003,9 млн грн**, у т. ч.:

Обладнання – **835,3 тис. грн.**

Музичний інструмент
(рояль для Мистецького салону) – **205,8 тис. грн.**
Офісна техніка – **1022,7 тис. грн.**

Бібліотечні фонди – **309,6 тис. грн.**

Транспортні засоби на загальну суму – **630,5 тис. грн.**

а саме:

Вантажний автомобіль-самоскид – **442,1 тис. грн.**

Електронавантажувач – **188,4 тис. грн.**

Для забезпечення енергозбереження та економії державних коштів у головному корпусі Університету **безкоштовно** встановлені світлодіодні освітлювальні пристрої, створені за замовленням Інституту фізики напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова НАН України Товариством з обмеженою відповідальністю "ОСП Корпорація "Ватра" на загальну суму **1,9 млн грн**.

У корпусі інституту філології встановлені світлодіодні стельові світильники ДВО 16У-60-001УЗ у кількості 50 штук, на загальну суму **101,8 тис. грн**.

Міжнародним благодійним фондом ім. Ярослава Мудрого було безкоштовно проведено облаштування навколишньої території інституту міжнародних відносин на загальну суму **3,3 млн грн**.

На проведення аварійних, поточних, капітальних ремонтів та будівництва об'єктів соціально-побутової сфери університетом спрямовані кошти спеціального фонду в загальній сумі **17,3 млн грн,** а саме: з метою усунення небажаних наслідків пожежі, що сталася в корпусі **навчально-наукового інституту "Інститут геології"**, виконані великі обсяги аварійних ремонтних робіт, зокрема: вестибюлю; сходової клітини; коридорів 2-го, 3-го та 4-го поверхів; кабінетів № 217, 324, 322, 420. Загальна вартість ремонтних робіт корпусу становить майже **1,1 млн грн**.

Для покращення умов праці в **астрономічній обсерваторії** проведені роботи:

• поточний ремонт відкритої площадки та приміщень першого та другого поверхів адміністративного корпусу Астрономічної обсерваторії;

• поточний ремонт водостоків і цоколів адміністративного корпусу та Меридіанного павільйону астрономічної обсерваторії.

На ці заходи витрачено майже **1,0 млн грн**.

Також проведений значний обсяг ремонтних робіт в **Інституті філології**:

• відремонтовано аудиторії № 37, 49, 50, 152, проведено поточний ремонт стелі приміщення актової зали, зовнішнього фасаду корпусу інституту філології, ремонт фойє та коридору 1 поверху і сходової клітини 1, 2, 3, 4 поверхів лівого та правого крила та читальні (№ 32), відремонтовано металевий паркан інституту філології. Видатки на проведення зазначених вище робіт становлять майже **1,0 млн грн**.

Крім того, почалися ремонтні роботи в аудиторіях № 412, 412А, 502 факультетів **психології** і **географічного**, витрати по кожному факультету становили **13,5 тис. грн**. Розпочато поточний ремонт санвузлів 1-4 поверхів навчального **корпусу ІМВ**, на виконання якого заплановано **0,7 млн грн**.

З метою підтримки належних умов для забезпечення харчування студентів та викладачів проведено ремонтні роботи в **буфеті коледжу геологорозвідувальних технологій** інституту геології, що розташований адресою вулиця А. Барбюса, 9. Загальна вартість робіт становить **228,2 тис. грн**.

Потреби у забезпеченні житлом іногородніх студентів та працівників університету задовольняє **21** гуртожиток. Збільшення контингенту студентів, у тому числі дітей сиріт, супроводжується випереджаючим зростанням чисельності студентів, що потребують поселення в гуртожитку. Університет поетапно проводить ремонтні роботи в гуртожитках. У звітному періоді проведено:

• капітальний ремонт **гуртожитку № 1** – вартість робіт становить **6,7 млн грн**;

• капітальний ремонт тамбурів і санвузлів з 1 по 9 поверх **гуртожитку № 8** – вартість робіт –**0,71 млн грн**.

• поточний ремонт санвузлів і душових кімнат, тамбурів з 1 по 9 поверх в **гуртожитку № 20 (ІМВ)** – вартість **0,99 млн грн**.

У поточному році проведено поточний ремонт санвузлів у гуртожитку Українського фізико-математичного ліцею на загальну суму **0,15 млн грн**.

Матеріальне забезпечення новоствореного **факультету інформаційних технологій** у 2014 р. становило **0,8 млн грн**.

У 2014 р. Університетом було придбано та отримано безкоштовно обладнання, офісну техніку, бібліотечні фонди й транспортні засоби на загальну суму **4,4 млн грн**.

Помітним досягненням університету стало відкриття 16 жовтня 2014 р. спортивної арени (стадіону) за адресою проспект Академіка Глушкова, 6, витрати на будівництво стадіону у 2014 р. становлять **4,9 млн грн**.

Стадіон побудований на рівні світових стандартів із виразною архітектурою, оснащений за останнім словом техніки та реалізований із застосуванням передових технологій: футбольне поле й бігові доріжки мають найсучасніші покриття.

6.8. Фінансові перспективи у 2015 році

Бюджет Університету формується на основі чинного законодавства, доведених Міністерством фінансів та МОН показників економічного розвитку держави, з урахуванням потреб факультетів, інститутів і підрозділів університету, на основі таких принципів:

- принцип законності – бюджет формується відповідно до чинного законодавства;
- принцип обґрунтованості – усі цифри обґрунтовані розрахунками;
- принцип публічності, гласності та прозорості – існує цілий механізм публічного обговорення і прийняття бюджету;
- принцип цільового використання бюджетних коштів;
- принцип ефективності та результативності – показники бюджету формуються з метою досягнення максимального результату при залученні мінімального обсягу бюджетних коштів;
- принцип звітності – звітність зверху донизу в межах окремих підрозділів і на рівні Університету: факультети/інститути звітують перед своїми колективами й Університетом, Університет – перед своїми підрозділами й колективом Університету в цілому.

Доходи, одержані від надання платних послуг, в першу чергу спрямовуються на відшкодування витрат із заробітної плати працівників (з нарахуваннями), комунальних та інших господарських витрат, що забезпечують утримання Університету в цілому.

Витрати структурних підрозділів затверджуються в кошторисі за кодами економічної класифікації видатків відповідно до поданих ними розрахунків в межах розподілених коштів. Під час визначення видатків у проекті кошторису Університету забезпечується суворий режим економії коштів і матеріальних цінностей.

Проект кошторису обов'язково неодноразово розглядається Постійною бюджетно-фінансовою комісією Вченої ради Університету, до складу якої входять представники різних структурних підрозділів Університету та представники студентського самоврядування. Засідання бюджетно-фінансової комісії відкриті. Для отримання додаткових пояснень у необхідності внесення до бюджету тих чи інших витрат члени комісії запрошують керівників підрозділів, які подали заявку.

Після опублікування Закону про Державний бюджет України проект бюджету Університету, схвалений Постійною бюджетно-фінансовою комісією, виноситься на розгляд і ухвалення Вченої Ради Університету. Після схвалення бюджету Вченою Радою ректор затверджує його у вигляді кошторису.

Наприклад, обсяг запланованого фінансування Університету за двома бюджетними програмами КПКВ 2201280 "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" (освіта) та КПКВ 2201290 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" (наука) складає **978,2 млн грн**, у т. ч. за загальним фондом **632,5 млн грн** (або **64,7 %**) та за спеціальним фондом – **345,7 млн грн** (або **35,3 %**).

У загальній сумі фінансування за загальним та спеціальним фондами разом на освіту заплановано **891,9 млн грн (91,2 %)**, на науку – **86,3 млн грн (8,8 %**).

Таблиця 6.8

Структура фінансування Київського національного університету імені Тараса Шевченка у розрізі КПК* у 2015 році (прогноз)

КПКВ	Назва бюджетної програми	Доведені Міністерством освіти і науки України граничні обсяги на 2015 рік					
		Загальний фонд	%	Спеціальний фонд	%	Всього	%
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
2201280	Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка	**565,1**	89,3	**326,8**	94,5	**891,9**	91,2
2201290	Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка	**67,4**	10,7	**18,9**	5,5	**86,3**	8,8
	Разом	**632,5**	100	**345,7**	100	**978,2**	100

Обсяг запланованого фінансування за **КПКВ 2201280 "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка"** на 2015 рік, враховуючи доведені Міністерством освіти і науки України граничні обсяги, становить **891,9 млн грн**. Фінансування за загальним фондом становить **565,1 млн грн**, або **63,4 %**, за спеціальним фондом – **326,8 млн грн**, або **36,6 %** загального обсягу фінансування.

За загальним фондом програми 2201280 кошти виділяються лише за захищеними статтями видатків. За рахунок вказаних коштів фінансуватимуться видатки на оплату праці – **427,9 млн грн,** стипендії – **132,7 млн грн**, харчування дітей-сиріт, забезпечення їх навчальною літературою, одягом тощо – **4,5 млн грн**.

Таблиця 6.9

Структура видатків загального фонду
КПКВ 2201280 "Підготовка кадрів
Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" на 2015 р.

Напрями видатків	Обсяг видатків	
	млн грн	%
Видатки, усього	**565,1**	**100**
видатки споживання всього, у т. ч.:	*565,1*	*100*
оплата праці	313,9	55,6
нарахування на зарплату	114,0	20,2
стипендії	132,7	23,5
харчування дітей-сиріт	3,8	0,6
витрати на забезпечення дітей-сиріт навчальною літературою, одягом	0,7	0,1

Частка **видатків на оплату праці та комунальні послуги** за спеціальним фондом становить **83 % (або 271,0 млн грн)**.

Таблиця 6.10

Структура видатків спеціального фонду
КПКВ 2201280 "Підготовка кадрів
Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" на 2015 р.

Напрями видатків	Обсяг видатків	
	млн грн	%
Видатки, всього	**326,8**	**100,0**
оплата праці	142,2	43,5
нарахування на зарплату	51,6	15,8
комунальні послуги	77,2	23,6
продукти харчування	18,6	5,7
Відрядження та практика студентів	0,7	0,2
Придбання предметів та матеріалів, медикаментів тощо	11,2	3,4
Придбання обладнання	4,1	1,2
Поточний ремонт, інші послуги	12,6	3,9
Капітальний ремонт, будівництво та реконструкція	2,5	0,8
Платежі в бюджет	6,1	1,9

У структурі формування спеціального фонду програми 2201280 у розрізі видів надходжень найбільша питома вага припадає на надходження коштів від плати за послуги з освітньої діяльності – **68,03 %** всіх надходжень, або **222,3 млн грн**.

Таблиця 6.11

Структура надходжень спеціального фонду
КПКВ 2201280 "Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка" на 2015 рік

Види надходжень	Всього, тис. грн	%
Надходження від плати за послуги з освітньої діяльності	**222271,1**	**68,03**
Послуги з підготовки кадрів	205364,2	92,4
Послуги з підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів	2385,0	1,07
ІМВ - друга мова	3040,0	1,37
Науково-консультаційний центр	1734,0	0,78

ІВЦ (СІСКО)	443,0	0,20
ІПО (семінар)	150,0	0,07
Навчально-науковий центр державного управління і фін.контролю	121,0	0,06
Німецько-український центр економіко-екологічної освіти, науки	186,0	0,08
Центр вивч. іноземних мов (інститут філології)	834,0	0,37
Підвищ. кваліф. Центр радіаційної безпеки	340,0	0,15
Нав.центр д/актуаріїв і фінансових аналітиків	41,0	0,02
Підготовка до вступу до ВНЗ	7453,4	3,35
Молодіжний центр культурно-естетичного виховання	179,5	0,08
Надходження від плати за послуги з господарської діяльності	**85090,4**	**26,04**
Студмістечко	42123,0	49,50
Гуртожиток ІПО № 21	4565,4	5,36
ІОЦ (Інтернет для гуртожитків)	2002,0	2,35
Житловий будинок (квартплата)	66,0	0,08
Центр телекомунікацій	402,0	0,47
Видавничий центр	593,6	0,70
Канівський заповідник	160,5	0,19
Центри харчування	35104,3	41,26
Екскурсії Астрономічна обсерваторія	9,6	0,01
Господарська діяльність факультету навчання іноземних громадян	64,0	0,08
Плата за оренду майна	860,5	0,26
Надходження від реалізації майна	200,0	0,06
Доходи минулих періодів	18324,0	5,61
Усього	**326746,0**	**100,0**

Планові надходження від платних послуг, отриманих за навчання студентів відповідно до укладених договорів з фізичними та юридичними особами, у 2015 р. становитимуть **205,4 млн грн**, або **62,8 %** від планової суми надходжень до спеціального фонду.

Таблиця 6.12

Інформація про надходження коштів від контрактів на навчання у 2015 р.

Назва підрозділу	**ОКР "Бакалавр"**	**ОКР "Спеціаліст"**	**ОКР "Магістр"**	**Всього**
	тис. грн			
ННЦ "Інститут Біології"	2 745,50	480	919	**4 144,50**
Географічний факультет	4 848,14	724	1187,5	**6 759,64**
ННІ "Інститут геології"	685,70	24	135	**844,70**
Економічний факультет	15 040,95		6618,5	**21 659,45**
Інститут високих технологій	45,00		180	**225,00**
Інститут журналістики	13 452,46	100	2085	**15 637,46**
Ін-т міжнародних відносин	27 071,86		13068	**40 139,86**
Ін-т післядипломної освіти	0,00	15443	0	**15 443,00**
Інститут філології	12 675,30		3454	**16 129,30**
Військовий інститут	0,00		0	**9 906,60**
Історичний факультет	1 321,55	58	238,5	**1 618,05**
Мех.-математичний ф-т	291,30	42	474	**807,30**
Факультет інформаційних технологій	1 323,00		0	**1 323,00**

Факультет кібернетики	2 385,00	82	1080	**3 547,00**
Факультет психології	3 188,38		994,5	**4 182,88**
Ф-т радіофізики,електроніки та комп'ютерних систем	617,50		495	**1 112,50**
Факультет соціології	799,50		199,5	**999,00**
Фізичний факультет	217,91		120	**337,91**
Філософський факультет	4 520,43	96	4140,6	**8 757,03**
Хімічний факультет	107,50		97,5	**205,00**
Юридичний факультет	34 720,90	1594	15270,15	**51 585,05**
Всього	**126 057,87**	**18 643,00**	**50756,75**	**205364,22**

Прогнозні видатки на відрядження студентів, аспірантів, докторантів, співробітників Університету в межах України та видатки на практику студентів у 2015 р. відображено у таблиці.

Видатки на відрядження на 2015 р. (прогноз), тис. грн

Видатки на відрядження	**694,96**
Відрядження по Україні	288,90
Практика студентів	406,06

Обсяг запланованого фінансування за **КПКВ 2201290 "Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, проведення наукових заходів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка"** на 2015 р., ураховуючи доведені Міністерством освіти і науки України граничні обсяги, становить **86,3 млн гр**., у т. ч. фінансування за загальним фондом становить **67,4 млн грн**, або **78,1 %**, за спеціальним фондом – **18,9 млн грн**, або **21,9 %** загального обсягу фінансування.

Таблиця 6.13

Інформація щодо фінансування бюджетної програми КПКВ 2201290 (НАУКА) у 2015 р. (прогноз)

Показники	**Загальний фонд**	**Спеціальний фонд**
Кількість тем всього, у т.ч.:	**52**	**30**
фундаментальні	**39**	**14**
прикладні	**13**	**16**
Кількість штатних одиниць	**732,2**	**60,5**
Загальний обсяг фінансування, у т.ч.	**67405,1**	**18909,5**
заробітна плата	48262,4	6725,1
нарахування на заробітну плату	17478,5	2379,3
матеріали		920,0
продукти харчування	114,2	
оплата послуг		850,0
відрядження		95,2
оплата комунальних послуг	1500,0	125,0
придбання обладнання		6314,9
проведення конференцій	50,0	
інші поточні видатки (ПДВ)		1500,0

Університет має право проводити діяльність винятково в межах асигнувань, затверджених кошторисом на відповідний рік.

Звітність про виконання кошторису здійснюється як у межах окремих підрозділів, так і ректоратом щодо діяльності усього Університету: факультети/інститути звітують перед своїми колективами; ректорат – перед Вченою Радою Університету, ректор – перед колективом Університету в цілому.

6.9. Пропозиції щодо вдосконалення діяльності Університету у фінансово-господарській сфері

Складна економічна ситуація в державі створює проблеми для забезпечення матеріально-технічної та адміністративно-господарської діяльності Університету. Зокрема, подорожчання вартості товарів та послуг, зменшення купівельної спроможності громадян (що вплине на зменшення контингенту студентів-контрактників, слухачів курсів тощо, які можуть навчатися на умовах контракту), зменшення контингенту студентів-іноземців через проблеми політичного характеру негативно вплинуть на конкурентоспроможність Університету загалом, отже спонукає до підвищення вартості навчання.

В умовах військової агресії надходження з державного бюджету у 2015 р. можуть бути скорочені, тому необхідно зменшувати залежність від бюджетного фінансування, ширше та активніше залучати позабюджетні кошти (гранти, програми, фонди). Закупівлю обладнання та витратних матеріалів здійснювати за кошти від наукових розробок.

У квітні 2014 р. змінилося законодавство у сфері державних закупівель. Раніше дія закону не поширювалась на товари, роботи і послуги, закупівля яких здійснювалась вищими навчальними закладами та науково-дослідними установами за рахунок власних надходжень. Така ситуація створює перешкоди при укладанні угод, адже за такої динаміки цін Університет не має можливості закуповувати увесь товар в обсягах, що було заплановано на початку року. Через затримку платежів у казначействі Університет не може своєчасно здійснювати оплату за вже поставлені товари. Тому декани/директори інститутів, керівники структурних підрозділів мають завчасно планувати свої закупівлі, подавати подання завчасно, щоб можна було провести закупівлі відповідно до чинного законодавства.

У 2014 р. набула чинності Постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.14 № 65 "Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету". У зв'язку зі встановленими обмеженнями Університет не може придбати все необхідне обладнання для організації навчального процесу та наукової діяльності.

Університет дотримується політики економного та раціонального використання коштів, а саме, скорочено видатки на відрядження, на послуги зв'язку. З метою забезпечення економного використання енергоресурсів під час опалювального сезону

внесено зміни до режиму роботи структурних підрозділів університету відповідно до наказу від 12.09.14 № 724-32.

Проте, на сьогодні стає необхідним запровадження ще більш дієвих заходів з економії державних коштів:

1) Структурні зміни штату. Зменшення навантаження на спецфонд, перегляд функціональної необхідності утримання деяких підрозділів.

2) Зміни підходів до розрахунку навантаження викладачів. Розподіл навантаження з урахуванням принципу справедливості.

3) Перегляд надбавок, доплат. Оплата праці це не соціальна допомога. Матеріальне стимулювання – лише за реальний результат.

4) Економне ставлення до енергоресурсів. Кожен співробітник Університету, кожен студент (у тому числі ті, що проживають у гуртожитках), має розуміти, що кожен повинен економити електроенергію, воду, газ. Запровадження енергозберігаючих технологій в університеті зараз на часі.

5) Бережне ставлення до майна. Багато витрат Університет несе через пошкодження майна (напр., зламані меблі, замки, інструменти). За сьогоднішньої ситуації необхідне введення матеріальної та дисциплінарної відповідальності за пошкодження майна Університету (державного майна).

Пріоритетними завданнями 2015 року виступають:

• проведення ремонтних робіт в корпусах ННІ "Інститут геології", коледжів і в гуртожитку КГРТ;

• проведення ремонтних робіт в корпусі УФМЛ;

• облаштування території студмістечка.

• суворе дотримання режиму економії енерго- та теплоносіїв;

• забезпечення соціального захисту співробітників Університету та осіб, що навчаються;

• зміцнення матеріально-технічної бази Університету;

• пошук і використання додаткових джерел фінансування, насамперед за рахунок наукової та інноваційної діяльності.

На завершення хочу зазначити, що рік, який минув, був украй складним для нашої держави та Університету. Революція гідності, анексія Криму, неоголошена війна Росії проти України… Але колектив наш вистояв і здобув успіхів. Зростання нашої позиції у рейтингу QS, участь у рейтингу U-Multirank, багато інших здобутків – це ознака правильності обраного нашим колективом курсу на забезпечення якості освіти, досліджень та інновацій.

Прозорість і колегіальність прийняття рішень, чітке та обґрунтоване планування діяльності, спільна праця та наполегливий пошук оптимальних рішень – це та багато іншого дозволяють з оптимізмом дивитися у майбутнє.

Зазначу, що всі питання діяльності Університету, відповідно до чинного законодавства, розглядалися Вченою Радою Університету, яка приймала необхідні рішення. Дякую всім членам Вченої Ради, головам постійних комісій **Остапченко Л.І.** (комісія з питань організації навчального процесу), **Гаращенку Ф.Г.** (комісія з питань організації наукової роботи), **Різуну В.В.** (комісія з гуманітарних питань), **Черняку О.І.** (комісія з питань перспективного розвитку), **Кузнєцовій Н.С.** (правнича комісія), **Базилевичу В.Д.** (фінансово-бюджетна комісія), **Закусилу О.К.** (кадрова комісія), **Колеснику В.Ф., Пижику А.М.** та **Мордвінцевву В.М.** (історико-меморіальна комісія), **Копійці В.В.** (комісія з питань міжнародного співробітництва) за плідну працю.

Хочу висловити щиру вдячність проректорам, деканам факультетів, директорам інститутів, керівникам структурних підрозділів, завідувачам кафедр, профкому Університету, студентському парламенту та активу, усім членам колективу Університету за сумлінну працю, за надання постійної допомоги у виконані моїх обов'язків. Дякую за розуміння та підтримку.

Наш Університет є флагманом освіти та науки в Україні, і підтвердження цьому – входження до світового рейтингу університетів. Ми маємо зробити все залежне від нас, щоб Київський національний університеті імені Тараса Шевченка й надалі був центром освіти, науки та культури, підтверджуючи свою високу місію.

Наступний, 2015 рік, буде непростим, але я переконаний, що університетський колектив виконає все заплановане та докладе всіх зусиль у справі досягнення нашої перемоги. Попереду в нас непроста напружена робота. На мою думку, найголовніше те, що наш колектив вірить у свої сили, що склалась належна морально-психологічна атмосфера у колективі. І саме це – запорука вирішення всіх важливих завдань, які стоять перед нами. Ми маємо всі умови, щоб наш Університет підтвердив свій авторитет і завоював повагу у всьому світі. Я впевнений, що ми зможемо це зробити!

Дякую за увагу!

ЗМІСТ

ВСТУП **1**

1. ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ **6**

1.1. Формування контингенту студентів **7**
1.1.1. Поновлення та відрахування **13**
1.1.2. Коледжі Університету **17**
1.1.3. Факультет військової підготовки **18**
1.1.4. Підготовче відділення **18**
1.1.5. Факультет навчання іноземних громадян **19**
1.1.6. Український фізико-математичний ліцей **20**
1.1.7. Переведення студентів
із вищих навчальних закладів АР Крим і міста Севастополь,
а також із Донецької і Луганської областей **21**

1.2. Прийом на навчання **25**
1.2.1. Освітній рівень бакалавра **25**
1.2.2. Освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста
та освітній рівень магістра
(без урахування осіб, які здобувають другу вищу освіту) **26**
1.2.3. Освітньо-кар'єрні траєкторії випускників
за рівнями молодшого спеціаліста та бакалавра **28**
1.2.4. Прийом на навчання іноземних громадян **31**
1.2.5. Перспективи прийому на навчання до Університету
у 2015 і 2016 роках **37**
1.2.6. Розробка, упровадження та вдосконалення
програм підготовки фахівців **48**

**1.3. Розробка освітніх програм іноземними мовами
та підвищення рівня професійної комунікації
студентів іноземними мовами** **51**

**1.4. Підвищення якості методичного забезпечення
навчального процесу** **54**

1.5. Посилення практичної підготовки студентів **61**

1.6. Оцінка якості підготовки фахівців **68**

1.7. Випуск фахівців – виконання державного замовлення **90**

**1.8. Нормування робочого часу викладачів,
планування і виконання навчального навантаження** **90**
1.8.1. Виконання навантаження у 2013/14 навч. році **92**
1.8.2. Планування навантаження на 2014/15 навч. рік **100**

**1.9. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних
і педагогічних працівників** **106**

2. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА **108**

2.1. Кадри, наукова тематика і фінансування у 2014 році **108**
2.1.1. Кадрове забезпечення виконання НДР **108**
2.1.2. Організаційне та фінансове забезпечення НДР **108**
2.1.3. Тематика наукових досліджень. Показники наукової діяльності **109**
2.1.4. Конкурс проектів науково-дослідницьких робіт **113**
2.1.5. Конкурс на заміщення вакантних посад **116**

2.2. Рейтингові показники Університету **117**
2.2.1. Публікації співробітників Університету у Scopus **117**
2.2.2. Рейтинг Webometrics **128**
2.2.3. Конференції, семінари, зустрічі **129**
2.2.4. Наукові видання Університету **140**
2.2.5. Премії та відзнаки учених Університету у 2014 році **144**

2.3. Трансфер технологій, комерціалізація результатів наукової роботи **148**
2.3.1. Трансфер технологій **148**
2.3.1.1. Робота з мережами трансферу технологій **149**
2.3.1.2. Просування та комерціалізація проектів **150**
2.3.2. Участь у виставках **151**
2.3.3. Патентно-ліцензійна діяльність **153**

2.4. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації **154**
2.4.1. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у докторантурі, аспірантурі та ад'юнктурі **154**
2.4.2. Атестація наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації **159**

2.5. Наукова бібліотека імені М. Максимовича **172**

2.6. Астрономічна обсерваторія **179**

2.7. Рада молодих вчених (РМВ) та Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА) **180**
2.7.1. Рада молодих вчених **180**
2.7.2. Наукове товариство студентів та аспірантів **183**

2.8. Діяльність управління міжнародного науково-технічного співробітництва та інноваційних технологій **185**

2.9. Науковий парк **187**

2.10. Удосконалення системи управління та нормативної бази **189**
2.10.1. Удосконалення нормативної бази **189**
2.10.2. Електронні ресурси НДЧ **190**
2.10.3. Удосконалення структури апарату НДЧ **191**

3. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ **192**

3.1. Участь у міжнародному співробітництві **192**

3.2. Міжнародний рейтинг університетів QS **192**

3.3. Участь Університету у міжнародних освітніх проектах і програмах **196**
3.3.1. Участь у програмі "ТЕМПУС" **196**
3.3.2. Участь у програмі "Еразмус Мундус" **198**
3.3.3. Програма Європейського Союзу "Навчання впродовж життя" **198**
3.3.4. Програма ЄС "ГОРИЗОНТ 2020" **199**
3.3.5. Співпраця з Фондом імені Александера фон Гумбольдта (Німеччина) **200**
3.3.6. Співпраця з посольствами та міжнародними організаціями **201**
3.3.7. Організація зарубіжних відряджень **201**

3.4. Прийом зарубіжних викладачів, науковців і студентів **209**

3.5. Підготовка іноземних громадян на відділенні доуніверситетської підготовки **210**

3.6. Підготовка іноземних громадян на основних факультетах **211**

3.7. Інформаційно-аналітична діяльність **216**

3.8. Аналітичні висновки та перспективи розвитку **216**

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ **219**

4.1. Середній вік викладачів **222**

4.2. Кадрове забезпечення викладання іноземних мов в Інституті філології та на неспеціальних факультетах **224**

4.3. Нагороди **229**

.

5. ВИХОВНА РОБОТА **237**

6. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ **248**

6.1. Витрати Університету у 2014 році **248**
6.2. Заробітна плата співробітників **255**
6.3. Стипендіальне забезпечення **258**
6.4. Фінансування практики студентів і відряджень **259**
6.5. Фінансування студентського самоврядування **259**

6.6. Соціальна сфера **260**
6.7. Господарська діяльність,
експлуатація споруд та інфраструктури Університету **261**
6.8. Фінансові перспективи у 2015 році **264**
6.9. Пропозиції щодо вдосконалення діяльності Університету
у фінансово-господарській сфері **269**